

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ČASOPIS PRO ZBOŽNÉ SPOLKY A BRATRSTVA MEZI ČECHOSL.

S POVOLENÍM DUCHOVNÍ VRCHNOSTI POŘADÁ

P. PETR HLOBIL,
BENEDIKTIN RAJHRADSKÝ.

ROČNÍK PADESÁTÝ SEDMÝ 1923.

V BRNĚ

TISKEM A NÁKLADEM OBČANSKÉ TISKÁRNY, STAROBRNĚNSKÁ 19-21.

OBSAH:

	Str.		Str.
Básně.		Hlavní úmysly.	
Marie Tesařová 2, 4, 19, 146, 162, 178, 203, 220.		Kéž nám Bůh dá svaté kněze	1
A. M. Kadlčáková 11, 14, 66, 72, 82, 87, 93,		Sv. Otec Pius XI.	25
102, 113, 140, 150, 153, 167, 169, 181.		Posvátnost manželství	41
Julius Brach 26, 29, 31, 35, 42, 45, 54, 57,		Katolíků politické povinnosti	65
61, 62.		Královna míru — útočiště naše	81
Sušil Fr.	105, 109, 122, 125, 133	Skutečné zadostučnění za hříchy spáchané	105
Chramosta Frant.	174	Povolání k missiím	121
		Katoličtí spisovatelé	145
Četba povzbuzující k pobožnosti.		Obrácení Čiňanů na víru katolickou	161
Mane, Thekel, Fares. (Ig. Zháněl)	2	Křesťanské vychování mládeže	185
Věřím v Ducha svatého. (Dr. Rud. Zháněl)	5, 47	Obrácení mohamedánů na víru katolickou	202
Katolíků skutkem. (Jan Tagliaferro)	11	Apoštolát laiků	226
Blah. Anna Maria Taigi. (Jan Tagliaferro)			
19, 38, 59, 101, 118, 139, 178, 198, 217		Četba poučná a dějepisná.	
Stařec Simeon. (Ig. Zháněl)	26	Tajemství „svatého týdne.“ (Dr. Pl.	
Svaté hřeby. (J. St. Pavlík)	29	Buchta.)	31, 66, 98, 109
Co jsem psal, psal jsem. (Ig. Zháněl)	42	Zlá rada. (Al. Koudelka.)	54, 93
Svaté kopti. (J. St. Pavlík)	45	Syn země. (Al. Koudelka.)	128, 156
Z úvah o evangeliu. (Boh. Kyselý) 68, 87,		Sv. Josafat, arcibiskup Polocký. (Dr. R.	
153, 170, 192, 210.		Zháněl.)	204
Čím ovčím pastva — tím lidem živá víra.		Za vás a pro vás. (Al. Koudelka.)	206
(Ig. Zháněl)	72, 90		
Křížem k Bohu. (Dr. Rud. Zháněl)	82, 107	O křesťanských záležitostech.	
Nejsvětější Trojice. (Ig. Zháněl)	88	Obrázky z katol. missií podává Max. Wein-	
Sv. Jan Křtitel a jeho souvrstevníci. (Ig.		berger. 17, 36, 67, 74, 95, 116, 136, 157,	
Zháněl)	111	175, 196, 214.	
Květ Golgoty. (Dr. Rud. Zháněl)	114, 125	Ústav sv. Cyrilla a Methoděje pro slovanské	
Krev nejsv. Srdce. (Dr. Rud. Zháněl)	123	missie na Velehradě	61
Plíme vůli Boží. (J. St. Pavlík)	126	Za ↑ arcibiskupem Dřem Ant. Cyr. Stojá-	
Ku svátku sv. Anny. (Ig. Zháněl)	134	nem	201
Nejčistší Srdce P. Marie. (Dr. Rud. Zháněl.)	147	Nový pan arcibiskup v Olomouci, nejdůst.	
Obřady. (J. St. Pavlík)	148	pán Dr. Leop. Prečan	225
Odvrat a návrat k Bohu. (Ig. Zháněl)	151		
Sv. Václav, náš vzor. (Dr. Rud. Zháněl.)	162	Různé zprávy.	
Kříž, náš vůdce. (Ig. Zháněl)	164	Různé zprávy nasbíral Ig. Zháněl	21, 39
Pomněnka. (J. St. Pavlík)	168	63, 78, 102, 119, 141, 159, 185, 199, 220.	
Dne 28. října. (Dr. Rud. Zháněl)	185		
Růže duchovní. (Ig. Zháněl)	188	Vyobrazení.	
Počítání pro věčnost. (J. St. Pavlík)	190	Důh, Stvořitel nebe i země	9
Vánoční úvaha	227	Pašiové hry v Hor. Amergavě	12, 13
Ješe, kazatelna osmera blahoslavenství	230	Sv. Rodina	32
Učedník Nejsvětějšího Srdce Ježíšova	232		

	Str.		Str.
Svatba v Káni galilejské	33	Sv. apoštolové	110
Pán Ježíš pokoušen	49	V zármutku	115
Pán Ježíš před Kaifášem	52	Sv. Cyrill a Methoděj	129
Na hoře Kalvarii	53	Sv. Anna vyučuje Pannu Marii	133
Kukátkář P. Václav Kosmák	69	Narození Panny Marie	177
Po zmrtychvstání Páně	76	Panna Maria růžencová a sv. Dominik	193
Dobrý pastýř	77	Zemřelý pan arcibiskup Dr. Ant. C. Stojan	210
Královna máje	85	Sv. Martin, dobrodinec chudiny	213
Sv. Isidor, rolník	92	Narození Páně	233
Radost dětí	99	Nový p. arcibiskup olomoucký	225

Občanská tiskárna v Brně,
Starobrněnská ul. 19-21

doporučuje tyto spisy vydané svým nákladem:

Dějiny pobožnosti k Božskému Srdci Páně.

Stran 225.

Napsal Jan Hrubý.

Cena 8 Kč.

Cesta k míru duše.

Sepsal P. Leh en T. J. — Přeložil P. Gunther Schössler.

Stran 356.

II. vydání.

Cena 10 Kč.

Duchovní domácí samota.

Z Duchovních cvičení P. Huga Hurtera T. J. — Přeložil
a sestavil P. Fr. Tomeček T. J. — Cena 7 Kč.

KRONIKA.

Napsal Al. Hlavinka. — Dějiny našeho národa pro náš
lid. — II. rozmnožené vydání. S ilustracemi. — Stran 560.

Cena 36 Kč.

100 vánočních písní a koled.

Upravil a sestavil Ferd. Zítka.

Pro jeden, dva i více hlasů. — Cena 10 Kč.

VYSVOBOŘ-LIBERA.

Smuteční sbor na slova a nápěv A. Sece. — Harmonisace

Rich. Johna. Cena 5 Kč.

Vánoční koleda (Sv. Ottilie).

Cena 5 Kč.

LITANIE K SV. DOMINIKU.

Cena 30 hal.

MOUDROST OTCOVSKÁ.

Stran 134.

Cena 4 Kč.

Šeré obrázky. Ze stejnojmenné sbírky Klem. Junoszy.
Přeložil O. S. Vettl. Cena 11 Kč.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. LEDEN 1923.

ČÍSLO 1.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysilej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jímí hrudí, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Kéž nám Bůh dá svaté kněze.

(Hlavní úmysl.)

Stalo se ve Vatikáně několik měsíců po nastolení sv. Otce Pia XI. Ředitel Apoštolátu modlitby držel při audienci v rukou seznam úmyslů na rok 1923, prose o požehnání těchto úmyslů vyžádaných od milionů katolíků. Na prvním místě byl napsán úmysl: „Vyprosme od Boha dar svatých.“ Sv. Otec uchopiv péro hned opravil a připsal: Prosme, aby Bůh dal nám svatých kněží. A kdy bylo více potřeba kněží dobrých, apoštolských jako za doby naší? Jako druhdy Spasitel náš pravil: „Žeň jest mnohá, ale dělníků málo“, tak i nyní jest mnohá žeň, ale dělníků na vinici Páně málo. Jedni sestarali, druzí zemřeli a velmi málo je těch, kteří se nyní stavu duchovnímu věnovati chtějí. Co toho příčinou? Předně pochybená výchova v rodinách. V rodině musí býti položen pevný základ života zbožného a chuť k povolání duchovnímu. Tato chuť a náklonnost musí býti udržována ve studiích gymnasiálních a to opět od rodičů, protože nyní není příznivého ducha na středních školách, na nichž se ve vyšších třídách vůbec náboženství nevyučuje. Mnozí studující se nyní bojí věnovati se stavu duchovnímu, protože nyní bývá často

v posměch uváděn a hmotně je nejhůře postaven. Proto je potřeba, aby kandidát stavu kněžského nebo řeholního opravdu jen pro Boha a pro spásu duší se obětoval, nehledě na nic jiného. To však může dokázat jen opravdu od Boha povoláný kněz, kněz apoštolský, kněz svatý. Úkol kněze je nade vše vznešený! Kněz jest otcem věřících, má mítí tedy viru pevnou jako Abraham, jemuž bylo řečeno: Choď před tváří mou a buď dokonalým. Kněz má býti příkladem stádu svému a proto třeba, aby nade všechny svatým byl, by mohl říci se sv. Pavlem: Buďte následovníci moji, jako já Kristův (1 Kor. 4). Kněz jest solí země, jestli že sůl zvětrá, nehodí se k ničemu. Kněz jest světlo světa, nestačí, aby jen svítil nebo toliko hořel, ale musí svítit a a hořet, toť dokonalý kněz. Kněz je sluhou Boží a proto má nad jiné býti dokonalým, jak Otec nebeský dokonalý jest. Kněz je sluhou Kristovým a proto jako takový má pěstovati všechny ctnosti. Kněz je rozdávčem tajemství Božích a proto má býti svatým, více ještě než jak bylo Aaronovi přikázáno od Hospodina. Kněz jest příbytkem Božím, v němž každou

denně plnost božství přebývá a proto má svatým býti. Kněz je prostředníkem mezi Bohem a lidmi; jakou svátost má mít, aby jako vyslanec Boží byl na zemi ctěn a na nebi vyslyšen!

Protože je stav duchovní tak potřebný a vznešený, proto církev sv. vždy o to dbala, aby co nejvíce se ujistila o hodnosti těch, které přijímá za sluhy Boží. Nejen pečuje o jich náležité vzdělání, ale napomíná kněží a věřících, aby modlitbou a postem vyprošovali na Bohu kněze dobré

a věrné, kněze podle Srdce Božího, obzvláště ve dnech suchých máme se vroucně modlití za hodné a horlivé kněze, nebo jak sv. Otec Benedikt XI. napsal, za svaté kněze. Proto jest úkolem všech členů Apoštolátu modlitby, aby poslechnuvše pobídky sv. Otce, tento měsíc všechny své modlitby a dobré skutky na ten úmysl obětovali, aby Bůh nám dal hodné, horlivé a svaté kněze, by skrze ně čest a sláva Boží byla rozmnožena a co nejvíce duší nesmrtelných bylo zachráněno.

Marie Tesařová:

BUĎ VŮLE TVÁ.

Buď vůle Tvá, ó Pane,
Tvá vůle vždy se staň,
když s očí slza kane,
tou viny splácím daň.

Buď vůle Tvá, kdy v bolu
se kloní smutná líc,
vždyť slzavému dolu,
Tvá láska září vstříc.

Buď vůle Tvá, kdy štěstí,
se na mne usmívá,
když slunko jitro věští,
i když se setmívá.

Buď vůle Tvá, když ruka
Tvá trestá bidný svět,
pod trním zase puká,
Tvé lásky něžný květ.

Buď vůle Tvá, o Pane,
Tvá vůle vždy se staň,
Tvůj duch zde v světě vane,
Tys dobrý Bůh a Pán!

Mane, Thekel, Fares.

Novoroční úvaha. Napsal Ignát Záháňl.

Babylonský král Balthasar učinil veliké hody tisíci svých předních. Když byl již opilý, rozkázal, aby byly přineseny bohoslužebné nádoby, jež jeho otec král Nabuchodonosor z chrámu jerusalemského odnesl. Pili z nich král i jeho hosté. Tu ukázaly se na zdi prstové, jako ruky člověka,

pišícího na stěně. Dolekaný král kázal zavolat mudrce, hádače a poručil jim, aby mu vysvětlili, co ona znamení znamenají? Nikdo však toho nedovedl.

*

Na radu královny povolal Daniele a ten řekl: toto jest písmo: Mane,

Thekel a Fares. Ihned podal též výklad těchto tajemných slov. Pravil:

Mane, znamená, zčetl Bůh království tvé a dokonaj je. Thekel, zvažen jsi na váze a nalezen jsi méně mající. Fares, rozděleno jest království tvé. A ještě téže noci byl zabit král Balthasar a Darius Medský nastoupil na jeho království. Dan. 5, 1–31.

1. Mane. Není-liž život mnohých z nás lidí podoben životu krále babylonského Balthasara? Svatý Pavel praví, že jsou lidé, kteří „neslouží Kristu, Pánu našemu, nýbrž svému břichu“. K Řím. 16, 18. Náruživostem, chtíčům se povoluje, ač jsou nejhorší nepřátelé člověka, člověk zvítězí snadněji nade vším jiným než nad svou vlastní náruživostí. Mnohé osáli světlo tohoto světa, jeho barvitost je oslepuje, pro tělo a jeho pohodlí, pro zdraví vše učiní, ale pro duši nic nečiní, žijí jakoby smrtí byl všemu konec, jakoby neměli nesmrtelné duše.

Mnozí lidé žijí, jakoby o nich neplatilo slovo, velkého trpitele Joba, když praví: „Ejhle, miji je krátká léta a stezkou, kterou se nevrátím, budu se bráti.“ Job. 16, 23. Kdosi píše o životě lidském takto: náš život podobá se kopci, v mládí stojíme na jeho patě, kde rostou rozkošně zbarvené květiny, srdce směje se radostí a blahem, ptáčky libezně zpívají, všude poletují různopestře zbarvení motýlové. Ale hůře je, když vstoupíme poněkud výše na kopec, mizí květiny i kvetoucí stromy, ze stromů jsou trpaslici, zpěv plectva je vzácnější, nahoře zmizí všechna lahoda přírody, je tam toliko sníh a led, i ve stáří mrzneme na těle i na duši. Bohužel žijí mnozí z nás, jakoby stále měli zůstatí mladými a nikdy nepřišli na ně dnové, kteří se nám nelíbí.

Jak často ukázalo se i nám v minulém roce a v dřívějších letech na zdi napsané slovo Mane! Potřebí jenom poněkud se zamyslet, kolik z našich příbuzných, známých nás opustili, odpočívají na hřbitově. Kolik lidí, kteří mysleli, že sedí na trůně,

bylo s něho svrženo? Sečteny byly jejich dny. Zapomínáme, že štěstí pozemské jest stín, světa sláva snem. Trvá krátce a přizeň lidská se obrátí k jiným věcem.

MLADI uvažte, že plyne život jako voda, dříve než se nadáte, sestárnete a my staří nezapomínejme, že každý nám od Boha darovaný den jest dokladem jeho milosrdenství, za nějž mu máme děkovati.

2. T h e k e l. Král babylonský byl zvažen a shledán lehký. Jaké napomenutí pro nás všechny! Každý z nás, když uvažuje o svém životě, jak jej loni a v minulých letech prožil, řekne: „Otče, zhrěšil jsem, má vina, má největší vina! Snad si někdo ve své lehkomyšlnosti namlouvá, že nejsou jeho provinění příliš velká, nachází mnoho omluv pro sebe, ale lichých, neplatných! Bude Bůh také tak souditi, omluví naše hříchy?

V Alpách, ve Švédsku vidí cestovatel, kterak je tu voda laciným dopravním prostředkem. Dřeva naházejí se jednoduše do řeky, voda je dopraví, kam potřebí. Naháže se tam malé dřevo na pálení i velké kmeny, jichž doprava byla by velmi obtížná a nákladná. Dokud je dřevo ve vodě, lehce může jeho pohyb říditi i malé dítě, jinak však leží-li na břehu, je-li vyňato ven z vody, tu kmen je tak těžký, že potřebí, aby s ním hnulo síly i více lidí.

Podobně lehkým zdá se nám býti mnohý z našich hříchů, dokud plujeme tímto pozemským životem, ale jinak se nám bude jeviti, až přistaneme poblízkou přístavu, až se přiblíží naše poslední hodinka. Čím se omluvíme? Nevědomostí, slabostí, křehkostí? Nebyli jiní také slabí, křehcí, málo vědomí a přece jest jejich život čistý, dobrý? Mohli-li oni, proč my ne?

Bůh bude souditi spravedlivě, žádá omluva u něho neplatí. Souditi bude náš celý život, ať byl krátký, ať dlouhý. Nezapomeňme na slova v hymnu Dies irae, kde čteme:

Kniha bude na jev dána,
v níž jsou všechna díla psána,
jenžto budou ohledána,

a když Sudi na soud sedne,
vše, co skryto, v jev se shlédne,
na všechno se pomsta zvedne.

Překlad Sušilův.

3. Fares. Rozdělena byla říše
Balthasarova, rozděleno bude i lidstvo
při posledním soudu, na spravedlivé
a na zlé, tito odejdou do ohně věč-
ného, oni budou odměněni věčnou
slávou. Mat. 25, 46. Proto pamatujeme
na smrt, abychom jí nebyli překva-
pení. Shromážďujeme si poklady, kte-
rých „ani rez ani mol nekazí a kterých
zloději nevykopají ani nekradou.“
Mat. 6, 20.

Pamatoval na smrt zbožný český
muž Malovec, který si dal na svůj
hrob vyrytí tento nápis: „O čtenáři,
co jsem já? Prach a popel! Co jsem
byl? Urozený a statečný rytíř Jan
Křtůf Malovec z Malovic, dědičný
pán na Kameně, Zvěstově a Libouni
a hle! nyní dědictví mé jsou červi!

Byl jsem Jeho Milosti císařský rada,
než proti smrti jsem rady nenašel.
Byl jsem soudce zemský, sám pak
jsem soudu neušel. Byl jsem malo-
stranský hejtman, ó jak malou stránku
jsem sobě získal! Byl jsem nejvyšší
zeměbėrník, nyní se v berni smrti na-
lezám. Co mně dnes, zítra tobě!
Vzdechni aspoň a řekni: Odpočinutí
lehké dej mu, Pane. Léta Páně 1677
20. července.“

Hlasme se vždy radostně i ochotně
ku praporu našeho Spasitele. Varujme
se nevěry, nedbejme na zlé příklady,
jimiž oplývá nynější svět. Uvažme
hlouběji výrok sv. Cypriána: „Kdo
nemá Boha za otce, nemá církve za
matku!“ Církev pravá je toliko tam,
kde sídlí nástupce Petrův, totiž na
trůně římském.

Díky a prosba ovládejte naše srdce
na počátku nového roku. Díky Tobě,
ó Bože, za všechna neskončená dobro-
dini, jež jsi nám ve své lásce, ve
svém milosrdenství prokázal, neopou-
štěj nás, pomáhej nám svou milostí
i ty, svatá Matko, oroduj za nás,
abychom nezhylnuli, ale věčně s tebou
živi byli. Amen.

Marie Tesařova:

NECHEJ SPLYNOUT.

Ó, lásky čistý prameni,
jenž Srdce Božské taji
a jehož vlnky v širý svět,
se v proudech rozlévají
i v srdce ta, jež stavi hráz
před božské lásky tokem,
nech splynout proudy lásky v ráz,
svým pohled na ni okem.

Ó, sladké Srdce Ježíše,
nech splynout lásky zdroje,
na naši zemi vyprahlou
a zastav kruté boje,
nech láskou svatou zahoří,
svět celý, Pane drahý,
Tvá láska svět pak přetvoří,
jen posvěť naše snahy.

Věřím v ducha svatého.

Několik kapitol o více a účtě třetí Božské osoby. — Napsal Th. Dr. Rudolf Z h á n ě l.

„Každému dává se zjevení Ducha ke prospěchu!“ — Tak píše sv. Pavel milým svým Korintským (I. list 12, 7) a připomíná jim zároveň všechny dary, jimiž skrze Ducha svatého jsou obohaceni. — I nám dostalo se již nejenom darů Ducha svatého, ale málo asi kdy rozjímali jsme o třetí této Božské osobě, které jsme povinni tolikou vděčností.

Proto věnujme jedenkrát i Bohu Duchu svatému několik rozjímavých kapitol. Kéž stane se nám jimi zjevení Ducha svatého ke prospěchu.

Neznámému Bohu — — !?

(Skutk. apošt. 17, 23).

Na apoštolských cestách svých zavítal sv. Pavel také do Efesu. Tam hlásili se k němu někteří, nazváni učedníky, kteří byli již slyšeli o budoucí říši Spasitelově. I otázel se jich apoštol národův: „Přijali jste již Ducha svatého?“ — Oni pak odpovídali: „Ani jsme neslyšeli, že je Duch svatý!“ — „Jakým tedy jste pokřtěni křtem?“ tázel se Pavel dále. Odpověděli: „Křtem Janovým“. Pavel pak poučil je: „Jan křtil křtem pokání, pravě lidu, aby věřili v toho, který má přijíti po něm, to jest v Krista Ježíše!“ (Skutk. apošt. 19, 1—5). I dal je sv. Pavel poučiti v nejdůležitějších pravdách evangelických a byli pak pokřtěni křtem Ježíšovým ve jménu Nejsvětější Trojice.

Dvanácti oněm učedníkům, o nichž mluví tuto Skutkové Apostolští, podobají se přemnozí křesťané. I oni málem musili by se přiznati, že buď vůbec nevědí, anebo slyšeli jenom velice málo o Duchu svatém!

Učili jsme se sice již jako malé děti, že jsou tři Božské osoby: Bůh Otec, Bůh Syn, Bůh Duch Svatý. Jménem těchto tří Osob znamenáme se svatým křížem, je oslavujeme,

modlíce se v růženci i jindy častěji: Sláva Otci, Synu i Duchu svatému. Ale na Boha Otce i na Boha Syna často vzpomínáme ve svých modlitbách, dovolávajíc se jejich milosrdenství, méně však pamatujeme Ducha svatého. Nejvýše pomodlili jsme se k němu na počátku školního roku, když konány počáteční bohoslužby na vzývání jeho, anebo když jsme se připravovali ke sv. zpovědi. Ostatně málo jsme ho vzpomínali, není nám tak dobře znám jako Bůh Otec a Bůh Syn. Neplatí snad i nám to, co děl sv. Pavel Athénskými?!

„Muži Atenští!“ — tak mluvil totiž apoštol, stoje uprostřed areopágu, — vidím, že jste lidmi pobožnějšími. Neboť procházejte městem a spatřujete posvátnosti vaše, naleznu jsem také oltář, na kterémž je napsáno: Neznámému Bohu. Protož kterého ctíte, neznajíce, tohož zvěstuji Vám!“ (Skutk. apošt. 17, 22—23).

Když položíme ruku na srdce a upřímně zkoumáme se, musíme otevřeně doznati, že vskutku málo víme, známe a uctíváme Ducha svatého, že bude dobře, když jedenkrát více budeme o něm a účtě jeho rozjímati.

Časovost a prospěch.

Pobožnost k Duchu svatému je cvičbou zvláště v pohnutých a těžkých dobách našich velmi časovou a prospěšnou. Beze všeho škaredohlavství musíme doznati, že nynější časy jsou neutěšenými. Nařikali jsme, že jsou ty nepěkné zjevy následkem kruté hrozné nemilosrdné války světové, než zlo tkví hlouběji v srdcích a duších lidských. Zloba a neupřímnost lidská je děsnou, rozmáhá se i v krajích křesťanských nové pohanstvo, přemnoží opouštějí starou církev, které věrně přidržovali se naši předkové ke svému rozhodnému dobru.

Dojista jest dobře naší nutně potřebí duševního vzdělání, musíme do učení křesťanského hlouběji vniknouti, zcela si je osvojiti, učiniti základem celého svého života, všeho citění, jednání a konání. A k tomuto duševnímu obrodu nejvíce přispěje nám Duch svatý, který obnovuje veškeren duševní svět svou milostí.

Také učennici Páně a apoštolové neměli ani při smrti svého Mistra onoho pravého ducha, oné pravé mentality, jakou měli mít pro vznesený úřad svůj. Byl to Duch svatý, poslaný od Otce jménem Synovým, který proměnil je a učinil schopnými velikého poslání. Dějiny církevní ukazují, co vykonával v myslích apoštolů Duch svatý. Podobně proměnění Duch svatý tvářnost nynějšího zlého světa, bude-li důsledně a upřímně od nás uctíván.

Učení o Duchu svatém.

Na milém našem Slovensku vychodně od Taterských velehor u města Levoče vypíná se na lesnatém návrší úhledný chrám. Je to poutní svatyně Mariánského vrchu, k níž v měsíci červenci každého roku nepřehlédněné zástupy putují z daleka široka. Velebný chrám tento, který majestátně hledí do širokého okolí, byl zrovna před počátkem světové války vystaven na místě staré poutní svatyně. Když byla stavba z venčí provedena a právě započalo se s výzdobou vnitřní, vypukla neblahá válka, která potrvála skoro 5 let. Proto byla stavba zastavena a odložena na doby příhodnější. Návrstevníci vystavěné této svatyně kochají se na její ladných formách, jakož i krásách, také počátky vnitřní započaté výzdoby ukazují, jak ušlechtilé dílo máme tu před sebou. Dojista lze jen schvalovatí počin stavbu vedoucích, že posečkali s detaily výzdobnými až na doby pozdější. Stalo se tak zřejmě bez újmy díla celého.

Tato skutečná událost je nám obrazem. Velikolepému nádhernému chrá-

mu podobá se naše církev a její učení, jak bylo zjeveno Božským Spasitelem a hlášáno svatými apoštolý. Světodějná budova ta je ukončena, ale na její vnitřní výzdobě pracuje dosud věrná církev Kristova. Stavitelem její je Kristus Pán sám, On dokončil veliké dílo Božského Zjevení, apoštolové byli jeho nástroji a pomocníci, jsouce mu svědky ve všech končinách světa, a osvětleni Duchem svatým, hlásati evangelium všem národům. V různých dobách vystupují různé částky a výzdoby velikolepého tohoto chrámu učení Kristova dle různých okolností více v popředí a ve světlo, apoštolové a jejich nástupcové pak, jsouce vedeni Duchem svatým, provádějí nás Božím dílem tím, tak že poznáváme krásu jeho více a více.

Tentokráte sledujeme v nádherném dómu církve Kristovy právě učení o třetí Božské osobě, o Duchu svatém.

Pramen víry.

Vědomosti o Duchu svatém nemá křesťan sám ze sebe. Ani naše smysly, ani náš omezený rozum nestačí, aby ponechán sám sobě, poznal velikou pravdu tu.

Ducha svatého nemůžeme poznávatí svými smysly. Jestliť duchem, proto nemůžeme ho očima viděti ani rukama cititi. Nemůžeme ho poznati svým rozumem. Svým bádáním a přemýšlením dopátrá se sice člověk té pravdy, že jest jeden Bůh, jak správně usoudili již nejosvícenější duchové pohanského starověku. Ale všichni učenci všech věkův, byť věnovali všechnu péči, um a píli, nemohou nikdy vyzkoumati podstaty Boží, ani objeviti tři Božských osob, tedy ani vypátrati, že je Duch svatý.

Pravdu o Nejsvětější Trojici a o Duchu svatém víme jediné ze zjevení Božího, z úst Krista Pána a z Písem svatých.

Tajemství.

Učení o Duchu svatém, o třetí Božské osobě, je právě tak tajemstvím, jako

celá nejsvětější Trojice. Dali si sice učení bohoslovci všech zemí a časův mnoho na tom záležitosti, aby pronikli pravdu tu, v níž hali se Božství, než všichni musili doznati, že nestačí omezený rozum lidský, aby proniknul hloubku tu. Dáilo se jim všem, jako mnohému cestujícímu ve vysokých horách. Cestující stoupá k vrcholu, míně, že odtud spatří celý okolní kraj, i ten, jenž leží na straně opáčné. Nežádka nalezne však tam, kde domníval se nalézt nejvyšší konečný bod, horu ještě daleko vyšší, než je ta, kterou právě slezl. Jež proto zastírá mu vyhlídku úplně. Podobně daří se i myslitelům, kteří zkoumají tajemství nejsvětější Trojice. Doposud každý musil na konci přiznati se svatým Augustýnem: Snáze jest, přelíti žličkou ohromné moře do nepatrného dílku, než prohlédnouti tajemství nejsvětější Trojice. „Bůh přebývá ve světle neproniknutelém!“ (1. Tim. 6, 16). „Tři jsou, kteří vydávají svědectví: v nebesích: Otec, Syn a Duch Svatý, a ti tři jedno jsou“ (1. ep. sv. Jana 5, 2). Toť jest, co skutečně víme. Víme, že skutečně jest tomu tak; ale jakým způsobem to jest, toho nevíme.

Staří Egyptané měli prý v zemi své chrám, na němž bylo napsáno: Jsem, který byl, jest, bude; ale tajemství mého neodhalí nikdy nikdo. Nápis tento měl vstupujícím připomenouti, že chrám je zasvěcen Božstvu, jež skutečně existuje, ale jehož nikdy nikdo nepronikne. Byli sice staří Egyptané pohané, neměli pravého po-nětí o Bohu a jeho vlastnostech. Ale to přece uznali, že bytost lidská nemůže nikdy svým omezeným rozumem proniknouti podstaty Božské.

Pravdu a učení o Duchu svatém máme vděčnou myslí přijímati, Duchu svatému děkovati za nescíslná jeho dobrodiní, účtē jeho věnovati také část svých pobožností. Pak bude nám víra v Ducha svatého bezpečnou oporou na pouti tímto životem vezdejším a zářným řebříkem Jakubovým do bla-

žených sídel věčného pokoje i neskonale blaženosti.

Písma svatá.

Starý zákon byl pouhým předobrazem a průpravou Zákona nového. Podobně nebylo učení o Nejsvětější Trojici a o Duchu svatém zjeveno národu vyvolenému, — pro jeho duchovní slabost a náklonnost k modloslužbě, — zcela zřejmě. Bylo však nicméně naznačeno dosti zřetelně, aby pak v plně své kráse zjeveno bylo Zákonem novým.

Starý Zákon.

Hned první řádky písem svatých obsahují jméno Ducha svatého. Čtemef: „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná, Duch Boží vznášel se nad propastmi“ (1. Mojž. 1, 1—2). Duch svatý představuje se tuto, jako účastník při stvoření světa, podobně jako sv. Jan evangelista praví o druhém Božské osobě, o Synu, o Slovu: „Na počátku bylo Slovo. Všechny věci skrze ně učiněny jsou a bez něho není nic učiněno, což učiněno jest“ (Jan 1, 1—3). Proto i při stvoření člověka mluví Písmo tak, že naznačuje spolupůsobnost všech tří Božských osob. Obrazně vypravuje, jako by všechny tři Božské osoby navzájem se radily a vyjádřily: „Učiňme člověka k obrazu našemu, k podobnosti našemu!“ (1. Mojž. 1, 26). Zcela vhodně pje proto žalmista Páně: (Žalm 103, 30). „Vysíláš Ducha svého a zase stvoření budou, obnovuješ tvářnost země!“

Způsobem zvláštním naplnil Duch svatý ve Starém Zákoně proroky, jak o nich církev hlásá ve svém vyznání cařihradsko-nicénském, jež modlíme se při mši svaté a kde výslovně se praví: „Duch svatý mluvil skrze proroky“. Mezi všemi proroky starozákonními vyniká prorok Isaiáš; jemu bylo Duchem svatým tolik zjeveno o příští Vykupitelově, že neváhají svatí otcové

církevní nazývají ho evangelistou Starého Zákona. Byl také mimořádným způsobem povolán ke svému úřadu prorockému. Cherub vzal z nebeského oltáře žhavý uhel, dotknul se jím rtův Isaiášových, aby byl vhodným nástrojem Ducha svatého. Dojista tímto zevnějším zářem naznačovala se vroucnost opravdové lásky Boží, kterou duše měla očistěna a proniknuta býti. Isaiáš vykládá, kterak viděl jednoho Pána, sedícího na trůnu vysokém a vyzdvíženém, podolek jeho naplňoval chrám, Serafini stáli před ním, volající: „Svatý, svatý, svatý Hospodin zástupcův; plná jsou všechna země slávy jeho“ (Is. 6, 1–3). Tento zpěv naznačoval svatou Trojici, tedy také Ducha svatého, o němž ostatně ještě na čelných jiných místech Starého Zákona děje se jasná zmínka.

Právce, že učení o Duchu svatém bylo naznačeno již ve Starém Zákoně, netvrdíme nikterak, že národ vyvolený znal také skutečně nejsvětější Trojici, věděl o pravdě té a věřil v Ducha svatého. Snad někteří Bohem vyvolení proroci tušili pravdu tu, ale většině národa zůstala skryta, a to pro jejich slabou viru a velikou náklonnost k modloslužbě.

Nový zákon.

Nový zákon zřejmě učí, že jsou tři Božské osoby, z nichž třetí jmenuje se Duchem svatým. Můžeme v písmech svatých Nového Zákona zcela jasně sledovati působnost Ducha svatého, učení Pána Ježíše o Duchu svatém, jakož i totéž učení v ústech apoštolův, těchto autentických svědkův života a učení Kristova.

Působnost Ducha svatého v N. Z.

První slova Písem svatých, kde vykládá se o „Duchu Božím, vznášejícím se nad vodami“, naznačují působnost Ducha svatého v zákoně starém. Rovněž první stránky dějin

novozákonních počínají podivuhodné skutky Ducha svatého. Zvláště všimněme si:

kterak Duch sv. sestoupil na Pannu Marii;

kterak osvitil svatou Alžbětu;

kterak důvěrně obcoval se ctihodným kmetem Simeonem.

Za onoho času, když přišla plnost času, žila ve skromném domku v Nazaretě chudá a zbožná dívka. Pocházela sice z rodu královského, ale byla jinak neznáma a opuštěna. Jedinou starostí její bylo, aby líbila se Bohu. Pohřížena v rozjímání a modlitbu, klečela právě v tiché své komůrce; její oko bylo obráceno k nebi, srdce naplněno posvátnými city, duch povznesen k nebi. Tu najednou vzplane skromná světnička její jasnem nebeským, posel Boží, archanděl Gabriel, vyřizuje pozdrav Boží a dí: „Duch svatý sestoupí na tebe, moc Nejvyššího zastíní Tobě!“ (Luk. 1, 35). Tak hned na počátku Nového Zákona zjevuje se Duch svatý, jako původce vtělení Synova. Marie Panna byla proto obzvláštním způsobem, více než všichni jiní tvorové, naplněna Duchem svatým, byla od něho ozdobena všemi milostmi a ctnostmi, aby stala se důstojnou matkou druhé Božské osoby, vtěleného Boha Syna. Proto jmenuje ji církev ve své loretánské litanii nádobou duchovní, nádobou Ducha svatého.

Když odešel anděl, Marie povstavši v těch dnech, odešla na hory s chvátáním do města Judova k příbuzné své Alžbětě. (Luk. 1, 39). Tato návštěva zjevuje nám podivuhodným způsobem tajemnou činnost Ducha svatého. Byloť to vniknutí Ducha svatého, jež vedlo Marii Pannu do domu Zachariášova. Marie Panna spěchá, aby doma své příbuzné prokázala mnoho dobrodiní, neodkládá své návštěvy, nýbrž spěchá na perutích lásky, nedbajíc nepříjemností daleké cesty.

Báh, Stvořitel nebe i země.

Duch svatý vedl ji touto cestou, vložil do úst zbožný pozdrav, tak že i příbuzná Alžběta byla naplněna Duchem svatým. Jak podivuhodně jeví se tato moc Ducha svatého? Alžběta, která nevěděla ničeho o pozdravu andělském v Nazaretě, ani ho neslyšela, pokračuje nyní, plna Ducha svatého, ve slovech andělských, ana dí: „Požehnánás Ty mezi ženami a požehnaný plod života Tvého!“ (Luk. 1, 42). Marie Panna, rovněž plna Ducha svatého, odpovídá na pozdrav ten nadšeným chvalozpěvem: „Velebí duše má Hospodina!“ (Luk. 1, 46). Chvalozpěv tento je významným projevem pokorné, Bohu zcela oddané duše, jež všechnu čest vzdává Bohu a plesá nad nevýslovným milosrdenstvím, kterým Bůh oblažil lidstvo dávno slibným, horoucně očekávaným Spasitelem. Velebným chvalozpěvem tím však vstupuje zároveň blahoslavená Panna do řad proroků, prodchnutých Duchem svatým.

Neboť sotva kdy bylo co předpověděno, což by se tak věrně plnilo, ač v době, kdy vysloveno bylo ústy svaté Panny, tak málo pravděpodobnosti by mělo: „Ejhle, od této doby blahoslaviti mne budou všichni národové!“ (Luk. 1, 48). Prorocké slovo toto pronesla Marie Panna, neznámá, chudá, skromná dívka v odlehлém nevelikém městečku na zapadlých horách judských. A dnes? Kdož neznal by jí, kdož by ji nechválil? Kde je na zemi místo, kde bylo by jméno její neznámo, kde řeč, kterou by nebyla velelena, kdy čas, ve kterém by chvála její nezněla z hrdel nesčetných? Tak pečuje Duch svatý, aby se neustále plnilo prorocké slovo té, kterou naplnil zvláštním způsobem svou milostí.

Ještě jedna významná událost z dětství Ježíšova předvádí nám podivuhodnou zázračnou činnost Ducha svatého. Je to obětování Ježíšovo ve chrámě, při němž poznáváme starce Simeona, který zváštním způsobem byl osvěcen od Ducha svatého. „Byl člověk v Jerusalemě, jemuž jméno Simeon“, — tak vykládá svatý evan-

gelista Lukáš 2, 25. „Člověk ten byl spravedlivý a nábožný, očekávající potěšení israelského, a Duch svatý byl v něm“. Na ctihodném kmetu tom měl Duch svatý zvláštní zalíbení, tak že vyvolil si srdce jeho za milý svůj přibyték. Duch svatý naplňoval mysl jeho důvěrou, ba bylo mu zjeveno od Ducha svatého, že neužije smrti, dokud nespasí Krista Pána (Luk. 2, 26). Zaslibení to stalo se ctihodnému kmetu jenom proto, poněvadž tak věrně vždy poslouchal všech vnuknutí Ducha svatého.

Zvlášť mocně ozývala se v něm tajuplná moc Ducha svatého v onom památném okamžiku, když Panna Marie se svatým Josefem přinášeli dítě Ježíš obětovati ve chrámě. Svatý Duch vyplnil přesně, co byl mu slíbil, ano dal mu ještě více. Nebylo mu popráno viděti pouze očekávaného Spasitele, nýbrž směl i vzíti ho na své lokty. A tak vidíme v nádherném chrámě Jerusalemském onen věkopamátný výjev, pro který blahofečeli posvátným prostorám těm již staří proroci, proniknutí Duchem svatým. Velebný starce se šedinami bělostnějšími nad čerstvě padlý snih, ale s tváří zardělou mladistvým nadšením, celuje na loktech svých nebeské dítě. Tentýž Duch svatý, jehož nejvěrnějším ctitelem a nejposlušnějším služebníkem byl ctihodný Simeon po všechen život svůj, otvírá před zaniceným duševním zrakem jeho pohled do činnosti Spasitelovy, proto zове ho „světlem ke spasení národův“, slávou lícu Israelského, Simeon vidí onu veliké rozhraní a světové znamení, dle něhož rozlišují se duchové, jež rozhoduje o osudu lidí a národův, jest jim k pádu, ale také ku spáse, jest znamením, jemuž bude odpíráno. Před prorockým jeho zrakem rýsuje se krvavá Golgota se znamením kříže, vedle stojí Marie a duši její proniká sedmeronásobný meč bolesti. Jak hluboce popřál věrnému kmetu Duch svatý nahlédnouti do tajemství díla vykupitelského! Blahoslavený starce, který vždy tak upřímně následoval vnuknutí Ducha svatého.

Právě proto v úplném klidu a ve vši rovnováze duševní loučí se se světem slovy: „Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého dle slova svého v po-

koji!“ (Luk. 2, 29). — Hle, nejkrásnější obraz věrné duše, jež dává se vždy vésti Duchem svatým! Šťastnější nelze si ani pomysleti!

A. M. Kadlčáková.

TOUHA.

Když smutno duši v světě bývá
a slzou stkví se smutný zrak,
tam v rodný koutek chaty naší,
se žene touha jako mrak.

Tam k drahé, dobré, milé matce,
má smutná mysl pospíchá
a ve vzpomínkách oněch sladkých,
tu něžná láska zadýchá.

Já cítím, kterak hebkou dlani
mou bledou hladí lehce tvář,
jak něžná slova lásky šepce
a z oka svítí štěstí zář.

A k srdci svému hlavu moji,
tak tiskne jako dítěti,
jež nemožno ji denně zřítí
a nemožno jej vidětí.

A srdce moje zachvěje se
a z očí slza vyskočí,
„ó matičko má,“ sleti ze rtů,
chci patřit tvých zas do očí!

Katolík skutkem.

O. Gabriel Palau, T. J. — Jan Tagliaferro.

Část další z minulého ročníku.

34. Chceš-li vyjít na Goliáše s pěti kameny v ruce, začni tím, bys s Davidem zkusil síly své na lvech.

35. Chceš-li získati zvláštní ochrany mé prozřetelnosti, hleď, abys lehce nevážil jejich obyčejných a všeobecných cest.

36. Vstaň konečně a choď! Hledej, zkoumej, organisuj, a posiluj, rozšiřuj dobré myšlenky, přiváděj do mé služby, předělávej lidi na bojovníky mé věci.

37. Snaž se, abys se světlem víry v ruce změřil délku i šířku i hlubo-

kost i vysokost pravé horlivosti, horlivosti čisté i rozumné, dovedné, působivé a velmi činné.

38. Nikdy nepřijdeš na zcestí, půjdeš-li za pokyny Církve mé.

39. Pracuješ-li podle mysli mého náměstka na zemi, nepřijdou na plano a neobráti se ke škodě tvoje námahy.

40. Více dosáhneš jsa spokojen s jednou, neomylnou a katolickou Církví, než největšími a nejsmělejšími nápady.

41. Poddati se upřímně a úplně s celou poslušností rozumu i srdce

PAŠIOVÉ HRY V HOR. AMERGAVĚ.

nejvyššímu a neomylnému představiteli mé osoby i mé vážnosti na zemi, jest nejjistějším a neúčinnějším způsobem zabezpečiti se před klamem vlastního úsudku a omylem vlastní vůle.

42. Zdá se ti časem, můj synu, že víš mnoho, a přece nevíš tolik, co moje Církev.

43. Pamatuj dobře, že největšími nepřátely tvé práce jsou marnivost a lehkomyšlnost, vzdor vlastního mínění a náklonnost k nerozváznému podezřívání, marná bázeň a žádost, konečně nerozumně držeti se nepříměřeních a neúčinných prostředkův.

XIX. Žal m lásky bratrské,
jež mne učí můj mistr.

1. Synu! Chceš-li býti mým učedníkem, přizpůsob se mému duchu a mému učení.

2. Abys lépe se mu zase přizpůsobil, odřikej často tuto modlitbu pravdou rtů a skutky srdce.

3. O Ježíši, jenž jsi řekl: Po tom poznají všichni, že jste učenici moji, budete-li mítí lásku jedni k druhým, zapal a rozněť v srdcích našich oheň pravé lásky. Amen.

4. Milujme se všichni pro Ježíše a v Ježíši, lásce naší i spasení našem ke slávě Krista a pro blaho církve jeho. Amen.

5. Snášejme se navzájem pro Ježíše a v Ježíši, jenž je dobrem a spasením naším ke slávě Krista a pro blaho církve jeho. Amen.

6. Pomáhejme si navzájem pro Ježíše a v Ježíši, jenž jest mocí a odměnou naší. Ke slávě Krista a pro blaho církve jeho. Amen.

7. Pečujme jedni o druhé pro Ježíše a v Ježíši, jenž jest štítem a ochranou naší, ku slávě Krista a pro blaho církve jeho. Amen.

8. Těšme se navzájem pro Ježíše a v Ježíši, jenž je naším štěstím a útěchou. Ke slávě Krista a pro blaho církve jeho. Amen.

9. Odpouštějme si navzájem pro Ježíše a v Ježíši, jenž jest pokojem a obětí naší. Ke slávě Krista a pro blaho církve jeho. Amen.

10. Sjednocujme se všichni pro Ježíše a v Ježíši, jenž jest naším životem a věčnou slávou. Ke slávě Krista a pro blaho církve jeho. Amen.

11. Pro větší společnou úctu nejsvětějšího jména Ježíš plněme vždycky slovo nauky lásky, jež nám nejmilejší Pán Ježíš zanechal v slovech svého Božského srdce, v příkladech ctností a obětí svého nejsvětějšího života, až sebe vydal na smrt kříže za nás svým nepřítelům. Amen.

12. Tak mluv pravdou rtů a upřímnými skutky, chceš-li se přizpůsobiti mému učení a mému duchu.

(Pokrač.)

A. M. Kadlčáková.

NA TOM BOŽÍM SVĚTĚ.

Na tom božím světě
všecko krásné kvete,
ptáctvo písně šveholí,
píseň krajem hlaholí.

Slunce mile svítí,
libá stromy, kvítí,
brouci, mušky v jeteli,
pospolu se veselí.

A v tom bujném lese,
jako v krásném plese,
vůně, krása, čistý vzduch,
osvěží znavený duch.

Na tom božím světě,
samo štěstí kvete,
lásku k tomu přidej ty,
nepoznáš víc trampoty!

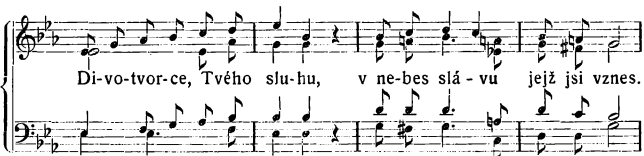

PÍSEŇ PŘI MŠI SVATÉ, SLOUŽENÉ K UCTĚNÍ
SV. ANTONÍNA PADUANSKÉHO.

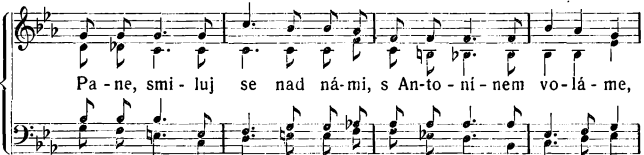
Kyrie.

V ci-tu zbož-no-sti a vdě-ku sla-vi-me, ó Bo-že, dnes

Di-vo-tvor-ce, Tvého slu-hu, v ne-bes slá - vu jež jsi vznes.

Pa - ne, smi - luj se nad ná-mi, s An-to - ní - nem vo-lá - me,

u - děl hří-chů od-pu-ště - ní, než Ti o - bět po dá - me.

Gloria.

„Sláva na výsostech Bohu“,
toť jest první úkol náš,
potom i Ty svému lidu
pokoj zaslíbený dáš.
Sláva buď i Antonínu,
jehož Bůh sám oslavil,
by svět na jeho přimluvu
v Boží ráj se proměnil.

Gradual, evangelium.

„Milovati budeš Boha
z celého srdce svého,
milovati i bližního
jako sebe samého;
milujte i nepřátely,
kteří utrhají vám“,
budiž světec Paduánský
příkladem nám k tomu sám.

Credo.

Věřím v Tebe, Stvořiteli,
jenž slunci vyjít velíš,
i v Tebe, Vykupiteli,
jenž v Svátosti s námi dlíš:
v Boha Ducha, Těšitele,
jediného v Trojici;
v obcování svatých stále
zázračnou nám pomoci.

Obětování.

Obět čistou podáváme
Tobě, Pane, s vroucností,
přijmi ji, Tebe žádáme,
co díky, za milosti,
jimiž podivně nás vodiš
údolím slz bez bázně,
vzorem Antonina učíš
přemáhat svět radostně.

Sanctus.

Svatý jest Pán Bůh zástupů,
slávy plna nebesa,
kéž i duše v zemském dolu
vděčně Tobě zaplesá.
Na zástupce svého slova
sstoupíš, Pane, s výsosti,
jak kdys v náruč Antonína
i nám dáš té milosti.

Benedictus.

Vítáme Tě, svatý hosti,
snížil jsi se k nám hříšným,
kteří láskou Tvoji jati,
druží se k Tvým kajícím;
mocným hlasem Antonína
jenžto ze sna povstali,
hříšného svého života
na vždycky zanechali.

Přijímání.

Chléb vezdejší, tělu — duši
skýtá ruka Otce nám,
hodovní pak síní naši
jesti svatý Boží chrám;
kamž volával Divotvůrce
Paduánský, světec náš,
chudé, jak i jejich dárce,
„zde jest jeden Otec náš“.

Agnus.

Díky Tobě, Bože dobrý,
ó Beránku, Ježíši,
jenž zmařil jsi opět hříchy,
jako tehdy na kříži.
Díky Tobě s Antonínem,
miláčkem Tvým, vzdáváme,
bdi nad námi lásky okem,
„Otče,“ vroucně voláme.

Požehnání duchovní.

Aj, kříž Páně, uprčněte
nepřátelské mocnosti,
trůní nad vámi vítězně

Král duchů na výsosti.
Moře klesne, pouta spadnou,
Antonín ti najde zas,
co jsi ztratil a co hledáš
celý den a všechen čas.

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger.

Všelicos z misíí ve východní Africe.

1. Na trhu v Mafindě.

Naše černé děti — vypravuje jistý misionář — považují návštěvu trhu v nedalekém městečku Mafindě za něco velkého a neobyčejného. Jediné slovo „trh“ přivádí je do nejvyššího nadšení a jak pak teprve když jim pravím: „Dnes půjdeme na trh!“ Mafinda je vzdálena od nás dobré dvě hodiny a leží na úpatí zdejších hor. Dvakrát v týdnu koná se tam trh. Mnohé dívky, které k nám denně docházejí do školy, už trh viděly, většina jich však trh ještě neznají.

Abych jim tedy udělal radost, slíbil jsem jim, že je vezmu s sebou. Rozumí se, že byly hned všechny srozuměny. I ty nejmenší chtěly jít s námi, ale musily zůstat doma, ježto jsem se obávil, že by na dlouhé a obtížné cestě nemohly dále a tak naši výpravu pokazily. Ráno o 7. hodinách vydali jsme se na cestu. Ale je to hrozná cesta! Asi třetinu cesty jdeme dosti pohodlně, ačkoli skáčeme s kamene na kámen, se skály na skálu. Po půl hodině přicházíme ke známému zde a vykřičenému sestupu do Mafindy. Ještě nikdy za svého živobytí neprodělal jsem takového pochodu. Sestup podobá se více rozviklaným schodům nežli pravidelné cestě. Ovšem malí černoši skákali a křepčili přes kameny jako pro zábavu, ale já jsem

musil časem lézt po čtyrech, abych se dostal ku předu. Nebetyčné stěny skalní poskytují zrakům velkolepého pohledu, šesti- až desíti-násobná ozvěna odpovídá nám na každé zavolání. Za sebou máme vysoké skály, před námi rozkládá se velká rovina. Na úpatí hor viděli jsme na stromech velké opice, které se na nás zvědavě dívaly. Měli jsme sice s sebou pušku, ale střelili opice, to nemá žádného smyslu. Byla-li totiž některá poraněna nebo zastřelena, chopí se jí opice ostatní a zavlekou ji někam, kde je těžko ji najít. Škoda tedy prachu.

Konečně, když jsme byli dobré dvě hodiny sestupovali, spatřili jsme Mafindu před sebou. Přišedše tam, usadili jsme se před bývalou úřední budovou, která je nyní prázdná, ježto okresní úřad byl jinam přeložen. Budova je dosti zachovalá a hodila by se velmi dobře za misijní stanici. Osada sama je odtud jen pět minut vzdálena.

Brzy začal trh a nyní nebylo možné děti udržeti pohromadě. Každé chtělo si koupiti něco krásného a vzácného, jenže bohužel bylo málo peněz. Brzy byly všechny tytam a děti chodily ke mně a žebrały o nové drobné. Nemohl jsem ovšem srdce svého zatvrditi vůči jejich úpěnlivým prosbám a dal jsem, co jsem mohl a směl. A nebylo ani mnoho peněz třeba, neboť na africkém trhu lze za několik haléřů nakoupiti něco pořádného. Po několika minutách děti s nakoupe-

nými lahůdkami se vrátily. Přinesly si banány, cukrové třtiny a kukuřicové klasy. Trh velkých banánů u nás na horách není a proto není divu, že děti oplývaly nemalou radostí.

O polednách navštívil mne starosta z Mafindy. Zdá se býti mužem dobrého smýšlení. Mimo jiné lítoval, že v Mafindě není žádné školy, a tvrdil, že by nejen malí ale i dospělí rádi vyučování se zúčastnili. Slibil jsem mu, že, prostředky-li to dovolí, v došlé době o školu v Mafindě se postaráme, což s patrnou radostí přijal na vědomí. Potom mi ukázal celou osadu a vysloviv přání, aby ke zřízení školy co nejdříve došlo, srdečně se mnou se rozloučil.

Vydal jsem se s dětmi na zpáteční cestu, která však byla mnohem obtížnější, neboť vedla většinou do kopce. Nejméně čtyřicetkrát musil jsem odpočívati a nebýti cukrové třtiny, byl bych snad domů ani nedošel. Konečně po třech a půl hodině byli jsme nahoře. Jestliže jsem již na cestě tam učinil předsevzetí, že nikdy více dolů nepolezu, leč že by závažná příčina toho vyžadovala, obnovil jsem toto předsevzetí tím více na cestě zpáteční. Ale malí moji spolucestující nebyli ani dost málo unaveni, neboť když už jsme nahoře šli po rovné cestě, skákali a utíkali zrovna tak čile a vesele, jako ráno, když jsme z domu vyšli.

2. Čím se zdejší černoši živí?

Živí se hlavně banány, které sotva že napolo dozrály, zbavují slupky a na slunci suší, a potom buďto vaří nebo na mouku melou. Co do chuti podobají se banány zemákům. Bez banánů domnívá se domorodec, že by nemohl žíti, nemá-li banánů, nemá ničeho. Kukuřice je mu věcí vedlejší a také se mnoho neseje, jen tu a tam na místech, které lze snadno vodou polévatí. Ovšem i banány vyžadují půdy valně vlhké a nedaří se proto na horách, které leží výše a

dostatečné vláhy nemají. Na neštěstí bylo letos počasí tak nepříznivé, že se banány nepodařily a černoši trpí hlad. Když jsem s počátku bédujícím lidem ukazoval na bujné pole banánové, dostával jsem za odpověď: „Ano, velkých zelených listů je hojnost, ale banánů není žádných.“

Velmi mne dojalo, když jsem viděl, že hladem umírají jenom lidé staří. Co mohou na potravinách sehnati, dávají všeco svým dětem, sami si nenechávajíce ničeho. Jedenkrát mi řekl jakýsi muž: „Umírám rád, jenom když moje děti zůstanou na živu.“ Jak těžko je mi často u srdce, když veškeru tu bídu těchto ubohých lidí vidím a dostatečné pomoci jim poskytnouti nemohu. Nicméně důvěřuji v pomoc Boží a štědrost našich dobrodinců.

Zdejší černoši jsou výteční lezci; v lezení na stromy vyznají se mnohem lépe nežli běloši. Snadno vylézají na ty nejvyšší palmy, které jsou zde jako věže vysoké. Obyčejně vyřezávají si do kmene schody a je opravdu s podivem, že palmám to neškodí. Mimo to roste zde rostlina úponkovitá, která se po stromech i nejvyšších pne až nahoru. Černoši sází ji proto k palmám u samého kořene. Nazývají ji „Kunge“. Jádra ovocná této rostliny jsou pro černochoy lahůdkou. A skutečně, pečená na ohni chutnají výborně. Poněvadž obsahují v sobě mnoho oleje, vyplatilo by se, kdyby se rostlina ta pěstovala ve velkém.

Blízko naší misijní stanice stojí vysoká palma, která je majetkem jednoho z našich černochů. Také po jejím kmeni pne se až k vrcholku zmíněná úponkovitá rostlina „Kunge“. Minulou neděli dovolil majitel palmy našim školním dětem, aby si ovoce na rostlině visící snesly dolů a oně se rozdělily. Dlouho pokoušeli se černí chlapi na strom vylézt, ale nešlo to. Kmen byl tak hladký, že všecka námaha byla marná. Rozhořčení, že jejich stará pověst jako vý-

borných lezců velmi utrpěla, pomstili se na stromě samém. Nasbírali hromadu kamení a jali se strom v pravém slova smyslu bombardovati. Po dvou hodinách tuhé práce ležely plody úponkovité rostliny všechny na zemi, ale ubohá rostlina, ubohý strom! Ty

vypadaly! Nebyly k poznání. Co tomu říkal dobrák majitel, nevím, ale pochybuji, že ho to těšilo. Za to tím větší radost měli chlapci ze svého vítězství. Inu, chlapci jsou v celém světě jednací!

Marie Tesařova:

V SRDCI TVÉM.

Jezu drahý, v Srdci Tvém,
láska šlehá plamenem,
jejimž teplem hřeješ svět,
živíš ctnosti útlý květ!
Srdce výhni milování,
Tvoji chcem být do skonání!

K Srdci Tvému, Ježíši,
duše naše pospíší,
na něm spadne každá tíž,
viň nás, Pane, k sobě blíž!
Srdce, výhni milované,
Tvoji chcem být do skonání!

Vzdaluj od nás světa hluk,
pak Tvůj, Jezu, lásky zvuk
zníti bude sladce nám,
zvat nás bude v Srdce chrám!
Srdce, výhni milování,
Tvoji budou do skonání!

Až nám svíce doplane,
srdce tlouci ustane,
jaká slast pak čeká nás,
slavně zazní pak náš hlas:
Srdce, výhni milování,
Tvoji budou bez ustání!

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

Část další z minulého ročníku.

2. Naděje Anny Marie.

Jako z čistého pramene vyvěrá čistá voda, tak byla živá víra Anny Marie zřídlem jiných ctností, proto byla její naděje tak vznešená, že na ni pozorovati lze známky velkého hrdinství. Třebas po celý život se věnovala pobožnosti, zakládala naději své věčné spásy jenom na zásluhách Pána našeho Ježíše Krista a na přimluvě Panny

Marie i svých svatých patronův. Považovala se za nehodnou mlosti a volala v pocitu své nehodnosti: Pane, zhřešila jsem, smiluj se nade mnou! Na chyby svého života vzpomínala s trpkostí; snažila dosti činiti za ně rozličnými skutky kajícími, utrpením chudoby a mnohými strastmi, jimiž Pán Bůh ji navštívil. Naděje obrátila všecku její žádost a touhu k blažené vlasti a vnuknula jí hluboké a ne-

obmezené pohrdání pomíjejícími statky pozemskými. V tělesných i duchovních utrpeních, jež měnily život její v dlouhé mučnickví, oživovala křesťanská naděje její statečnost a podporovala její nezištnost, toužila vroucně po konci své pouti, aby se neodvolatelně spojila s Bohem a opustila smutné, nebezpečím pro spásu ohrožené slzavé údolí. Naděje posilovala ji v chudobě a pro vřelou touhu po zboží nebeském vytrvale odmítala podpory peněžité, které by jí byly dopomohly k blahobytu.

Její jedinou oporou byl Pán Bůh. Večer prosívala ve své komůrce zvláštní modlitbou o duchovní i tělesní pomoc ve svých i domácích potřebách, a s dětskou důvěrou obracela se ráda k božskému Srdci Páně. Doufala jenom v jeho milosrdenství a opakovala často a ráda slova, jež jí říkal její nebeský ženich: „Člověk je tolik o korouhvičkou povětrní; jenom Pán Bůh je stálý.“ Božský Spasitel nezklamal nikdy její dětské důvěry, a třebaš ji podroboval dlouhým a bolestným zkouškám, byl pro ni přece otcem laskavým, něžným ženichem, věrným přítelem, oddaným bratrem, jejím pokladem pro čas i věčnost, zkrátka — vším ve všem.

Vzácný byl pohled na tuto pokornou ženu, jak konala nemilé záležitosti, duchovní i světské tajné i veřejné, s živou důvěrou a s tím větší rázností, čím zoufalejší se zdály. Její zásadou bylo, učiní-li člověk všechno, co je v jeho silách, že Pán Bůh učiní zbytek. Tak spojovala pevnou naději se spásitelnou bázni a zvláště se svými dobrými skutky, říkajíc: „Nikdy nesklála jsem své naděje v tvory, a mám pevnou důvěru, že mi pomůže v budoucnosti, jako mi pomáhal vždy v minulosti.“

V nesnadných a kritických chvílích, kdy se práce nedostávalo aneb nestáčila, a ještě choroby nepatrné pomůcky ztenčily, utíkala se k Bohu a Pán Bůh jí pomáhal s otcovskou

pečlivostí. Pán chtěl ji však cvičiti v ctnosti dokonale, a posílal ji jenom tolik podpory, kolik v té chvíli právě potřebovala; chtělť, jak sama říkala, aby žila den ze dne, jako ptáci nebeští. Jiným důkazem její důvěry v Boha máme v tom, že božská Prozřetelnost mimo nadání pohnula osoby, které neznaly Anny Marie, aby jí poslaly podporu, jakkoliv ji nežádala.

Jednoho dne modlila se o pomoc před křížem v chrámě, a tu uslyšela ve vytržení hlas: „Vrať se domů, nalezneš tam pomoc, které potřebuješ.“ A skutečně nalezla doma list markýze Bandiniho, jenž obsahoval malou podporu.

Dcera Anny Marie vypověděla v procesu blahorečení: „Když mi zemřel manžel, vrátila jsem se s pláčem domů k rodičům; matka moje mne povzbudila a řekla: Mysli na Pána Boha a měj důvěru k němu; nebude zklamán, kdo v Bohu skládá svou naději. V těchto smutných dnech zarmucovala mne mezi jiným myšlenka, jak mne se šesti dětmi uživi matka nuzně žijící; zavolala mne k sobě a řekla: „Na co myslíš? Věz, že Pán Bůh nikoho neopustí; dostaneš, co potřebuješ; měj toliko pevnou důvěru v Boha a na nic jiného nemysli; já pak tě nikdy neopustím.“ Takto vzbuzovala moji důvěru v Boha, odkryla tajné myšlenky svých utrpení, jež se prozrazovaly slzami aneb jejím vzezřením, nehledala lidské útechy ani pomoci. Často opakovala střílnou modlitbu: „Pane Ježíši, naděje mů, smiluj se nade mnou; matko naděje, pros Ježíše za mne; Ježíši, otče chudých, smiluj se nade mnou!“

3. Její láska k Bohu.

Byla-li víra v Anně Marii vznešená a naděje pevná a neochvějná, láska její zářila leskem ještě krásnějším.

Měřili se dle sv. Tomáše dokonalost duchovního života podle míry lásky, pak dle svědectví poddaných snadno chápeme, jak vysoko povznesl se v Anně Marii život doko-

nalý i láska dokonalá. Lze tvrditi, praví jeden svědek, že láska k Bohu byla její hlavní ctností a její zvláštností. Luigi Antonini dí: „Láska povznesla se v srdci služebnice Boží věrosti tak ohnivou, že její srdce porovnat lze se sopkou.“ Milovala Boha z celého srdce, z celé duše, ze všech sil svých; její slova, přání a myšlenky směřovaly jediné k nebeskému ženichovi, takže se na ni uskutečnilo slovo kardinála Bony: „Člověk touží vždy po tom, koho miluje, myslí stále na něho a mluví ustavičně o něm.“ Když mohla, netrpěla jiné zábavy, a nutily-li ji okolnosti, slušnost aneb nutnost, zaměstnávat se jinými věcmi, dovedla vhodně několik slov vplést i o svém oblíbeném předmětu. „Pozoroval jsem ji,“ praví její zeť, že po celý čas, co jsem s ní býval, je tomu asi dvacet let, jenom o Bohu a božských věcech mluvivala a viděl jsem, že se vyhýbala rozmlouvám o věcech světských.“ Když však mohla volně mluvit z plnosti srdce, tu byla šťastna a nadšena; sotva řekla několik slov o nekonečném milosrdenství, sotva vyslovila nejsvětější jméno Ježíš, božského Spasitele, leskl se vnitřní oheň, jenž ji naplňoval, v každém rysu její tváře, zdála se uchváćena a vytržena svatým nadšením.

Tato láska vnikla jí takovou hrůzu před nejmenší urážkou Boží, že neznala jiného zla na zemi leč hřích;

prohlašovala často, že raději smrt podstoupí, než by se dopustila chyby; milejší by jí bylo, by napjata byla na veřejném skřipci a trpěla všechny možné muky, urážky a potupy, než by se dopustila všedního hříchu; již při pouhé myšlence na nejmenší chybu se třásla.

Byla-li láska Anny Marie vzdálena všeho, co mělo stín zlého, vábily ji z druhé strany neunavnou horlivostí věci božské a tajemství sv. náboženství. Tu bylo blaze její duši, neboť tu mohla se bez omezení rozvinouti její velkomyslnost a laskavá srdečnost.

Ale celý život Anny Marie byl pln vroucí lásky k Bohu a oddanosti k němu. Z ní prýštila její láska k bližním, a její obětavost, kterou se Pánu Bohu v krutých utrpeních a úmrtveních zasvětila jako živá oběť zápalná, aby sloužila jeho cti a slávě a usmířila hříchy lidí. Poněvadž o tom níže pojednáme, uvádíme ještě projevy její lásky k Bohu o pobožnosti a bohopoctě.

V pravé pobožnosti jde ruka v ruce, něžná láska k Bohu s hlubokou úctou před jeho nekonečnou Velebností. Není to jenom vzpomínka na božské věci aneb vnější znamení úcty; její vlastní podstatou je vnitřní neobmezená, lásky a úcty plná oddanost ducha i srdce Bohu i božským věcem. Anna Maria představuje nám ji svým příkladem velmi skvěle. (Pokrač.)

Různé zprávy.

Z Vatikánu 24. října 1922 došel vdp. ředitele Apoštolátu modlitby Jos. Calot v Toulous dopis od J. Em. kardinála Gasparri, v němž ve jménu sv. Otce Pia XI. děkuje za dar 200 tisíc lir, které se sešly na provolání „Messagers du Sacré Coeur“ ve prospěch hladového lidu na Rusi. Sv. Otec se velmi radoval jak nad sbírkou,

tak ještě více nad ochotností a obětavostí organizace a horlítelek při této sbírce. Děkuje z plna srdce dobrodincům, kteří mu umožnili zase přispěti hladovému lidu na Rusi a prosí, aby Spasitel sám všem odplatil a jako záruk uďěluje všem dobrodincům své apoštolské požehnání. — Budiž to nám všem povzbuzením,

bychom pamatovali na hladové lidi na Rusi, bychom jim dary přispěli a nenechali jich hladem hynouti. Tímto způsobem projevíme k nim svou lásku a navnadíme je ke sblížení s církví katolickou.

Dary pražského arcibiskupa. Pražský arcibiskup dr. Frant. Kordač od svého nastoupení až do letošního roku 1922 prvního září daroval dobrovolně na charitativní účely, podpory a dary, jakož i organizací a na tisk sám přímo 628.523 korun a z hlavní pokladny v Praze a na velkostatech 644.015 korun, dohromady 1,272.538 K.

Místopředseda Spojených států o pašijových hrách. Thos. R. Marshall, místopředseda americký z doby Wilsonovy, napsal do novin svůj dojem o amerických pašijových hrách. Texaský „Našinec“ ho přináší v českém překladu. Marshall se obdivuje krásné hře i životu celé vesničky a divákům z celého světa příšlým, kteří musí uznati Krista za Boha. Jistě si každý mnoho dobrého v duši odnese z Amergavy. Zároveň s ním byl na horách i Ludendorff v královské lóži. Nepředpokládá Američané dovedou uznati přednosti katolicismu i zásluhu venkovanů v Amergavě. U nás tomu tak není.

Obrovská socha Františkána má být postavena na ostrově Yerba Buena před městem San Francisco. Navrhuje tak M. Frank Hunter v „Business“, týdeníku obchodní komory téhož města. Socha má být vyšší než socha Svobody v přístavu new-yorském. Pan Hunter píše: „Taková socha by dobře označovala město i dějiny Kalifornie, kde synové sv. Františka hlásali evangelium. Přístav města by obdržel sochou zvláštní charakteristický ráz, a stal by se tím proslaveným v celém světě.“ — Socha Svobody v Novém Yorku má 305 stop výše i s podstavcem. „Františkán“ by měl 350 stop a stál by 700 stop nad hladinou moře. Byl by představen jak žehná městu.

Vatikánské zprávy. V poslední době několikrát prošly tiskem zprávy, že většina kardinálů v Římě je v ob-

těžné finanční situaci. Kardinálové jsou hlavně odkázáni na plat od Sv. Stolic, který činí asi 21.000 lir ročně. Mnozí kardinálové jiných příjmů nemají. I v Římě drahota stoupá a s ní nesnáze kardinálů. Tak na př. kardinál Fröhwrth nemá bytu, poněvadž jeho dosavadní domácí pán mu zvýšil činži na 75.000 lir. Sv. Stolic se proto rozhodla, že upraví bývalá vězení sv. officia na byty pro kardinály. Také bude založeno družstvo, které bude životní potřeby pro kardinály nakupovat ve velkém, aby zboží přišlo laciněji.

Katechismus v Anglii na postupu. V dějinách katolické církve v Anglii zapsáno jest jméno arcibiskupa a primasa sv. Tomáše Becketa zlatými písmenami. V boji za práva církve podlehl úskokům Jindřicha III., na jehož popud byl roku 1172 v kathedrále canterburské od čtyř normanských zemanů zavražděn. K hrobu jeho putovali věřící ze všech dílů světa v ohromném počtu. Jindřich VIII., jenž strhl Anglii k odpadu, dal ostatky světcovy spálit a popel do větru rozhodit. Od té doby přestaly také průvody k jeho hrobu. Letos 1922 opět se konal za obrovské účasti veřejný průvod v Canterbury z katol. kostela do bývalé kathedrály světcovy, nyní ovšem anglikánské. Úřady světské i církevní nebránily anglickým katolikům, jež vedl biskup ze Southwarku, takže ti nerušeně vykonali v kapli světcově svoji pobožnost, při níž se též modlili za návrat Anglie k církvi katolické.

Španělsko uctilo božské Srdce Páně r. 1919. Katolické Španělsko dalo dne 30. května r. 1919 světu neobvyčejný příklad víry. Celý národ se dal veřejně do ochrany bož. Srdce Páně. Na vrchu zvaném „Andělském“, uprostřed kraje zbudován 18 m vysoký sloup a na něm umístěna překrásná socha nejsv. Srdce Páně. Čtyři strany širokého podstavce zdobily postavy ctitelů nejsv. Srdce Páně, jakožto symbolické figury, představující lidstvo hrnoucí se k nohám Spasitele. Na to

právě místo v ustanovený čas přibyl král se svým komonstvem, se svými ministry a důstojníky a přechétnými zástupy lidu. Papežský nuncius vykonal posvěcení pomníku. Po slavné mši sv. nastala chvíle nadmíru slavná. Za hlubokého ticha předčítal král Alfons úkon zasvěcení svého národu bož. Srdci Páně. S tohoto vrchu, který jsme vybrali za symbol našich svatých tužeb, tak končila formula zasvěcení, spravuj, o božské Srdce, naše činy, žehnej bídným a pracujícím, žehnej našemu vojsku a loďstvu, žehnej všem těm, kteří prodchnuti jednou a touž myšlenkou víře a vlasti chtějí zasvětit život svůj. Nádherný průvod zakončil tento vznešený obřad, hodný, aby byl zaznamenán zlatými písmeny v dějinách církve země španělské.

Hnutí k Římu v Anglii nabývá stále větší posily. Při posledním kongresu církve anglikánské bylo doznáno, že vliv státní církve nerovná se vlivu katolickému. Při odborové schůzi anglické církevní Unie učinil známý lord Halifax, který celý život svůj pracuje na sjednocení církví, výzvu pro sjednocení anglické církve s církví katolickou. Lord Halifax zcela uznává prerogativu božskou, kterou Petru dal Pán. Při poslední návštěvě kardinála Merciera dokonce užil slov: v poslední válce bylo potřeba jedné hlavy, aby zabezpečen byl výsledek, a v boji proti nevěře a hříchu nemělo by býti nutno, aby jedna hlava řídila boj? Nemohli bychom stejně uvítati Pia XI., jako naše zbraně uvítaly generála Focha? Nejsou snad známky doma a vůkol svědčící, že přišel čas, aby se odstranila rozluka, která tolik brání rozšíření církve a evangelia? Končil: „Což není dostatečných důvodů přijmouti římský primát jako božskou instituci, aneb aspoň o něm jednati a tak připravovati cestu ke sjednocení?“

Budoucnost katolicismu v Anglii. „Catholic Directory“ uveřejňuje pozoruhodná statistická data z katolických biskupství v Anglii a ve Walesu. Celkem je v Anglii 17 katol. biskupů, z toho jsou 4 arcibiskupy.

Nejvíce katolíků je v biskupství Liverpoolském (18 proc.), nejméně v biskupství Northampton (0·9 proc.). Na jedno biskupství připadá průměrně 112.675 duší. O kněžský dorost je postaráno dobře. Na jednoho kněze připadá průměrně pouze 769 katolíků. U nás dvakrát tolik. Nápadným je vzestup čísla konvertitů. V r. 1919 vrátilo se do katol. církve v Anglii 10.592 osob.

Z olomuckého semináře. V olomuckém semináři jest tento rok 1922 bohoslovců z arcidiecése ve IV. ročníku 25, ve III. 14, ve II. 19, v I. 23. Z toho je 10 Němců a 13 Čechů. Celkem 81. Noví dva se ještě hlásí. Se Slovenska jsou 4 a to dva římsko-katolíci a dva řecko-katolíci. Z Ukrajiny přijelo 7 řecko-katolických bohoslovců a řada jich ještě čeká na pasy. Z Jugoslaviie se také hlásí 2 řecko-katolíci bohoslavci. Z Cařihradu ohlašují jesuité příchod pěti pravoslavných kněží, kteří konvertují a budou zde poslouchati bohovědu. Tak stává se Cyrilometodějská fakulta opravdu centrem unionismu a vyšším theologickým učelištěm. Je to výsledek unionistických snah J. M. p. arcibiskupa dra Stojana. Počet bohoslovců není tak malý na naše poměry, ačkoliv bychom potřebovali více ideálních mladých lidí, kteří by se s nadšením věnovali duchovnímu stavu. Při tom musíme konstatovati, že arc. gym. v Kroměříži jest výtečným gymnasiem, ale není malým seminářem, který má mít každý biskup ve své diecési.

—
(Děkuvzdání).

Od Bzence. Vzdáváme své vroucí díky Božskému Srdci Páně a sv. Ant. Paduanskému za uzdravení se z těžké nemoci. F. K.

Od Litovle. „Děkuji Božskému Srdci Páně a P. Marii, Matce ustavičné Pomoci, za své polehčení v nemoci. Zdráva ještě úplně nejsem, ale hodně se to lepší. Konala jsem devítidenní pobožnost k Bož. S. P. a k P. M., Matce U. P., a slíbila jsem, jestli se

mi v mé nemoci (která již delší dobu trvala) polehčí, dvě svíce; a potom jsem ještě slíbila, že to v některém časopisu uveřejním. A proto, že se mi zase ještě více ulehčilo, plním svůj slib.“ A. P. z Litovle.

Ze západních Čech. Upadnuv letos v těžkou a nebezpečnou chorobu, utíkal jsem se o pomoc k božsk. Srdci Páně, vyzýváje o přímluvu Matku Boží, sv. Josefa, sv. Gabriela Possenti

a duše v očištění a v pádu uzdravení slíbil též uveřejniti svůj dík ve „Škole bož. Srdce P.“. Jsa opět úplně zdrav, vzdávám tímto vřelé díky nejsv. Srdci Páně, Matičce Boží, sv. Josefu, sv. Gabrieli Pos. i duším očištěným za milostivé vyslyšení! F. H.

Díkuvzdání Božskému Srdci Páně a Panně Marii, sv. Antonínu za ochranu v těžké nemoci z farnosti Pavlovické. Němčice na Haně.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsí vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za z b o ž n ě a s v a t ě k n ě z e a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky pino-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modleme se za dobré a svaté kněze.

Úmysl v únoru: 1923: **Náš sv. Otec, papež Pius XI.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Kěž nám Bůh dá svaté kněze. (Hlavní úmysl.) — Buď vůle Tvá. (Báseň.) — Mané, Thekel, Fares. — Nechej splynout. (Báseň.) — Věřím v ducha svatého. — Touha. (Báseň.) — Katolík skutkem. — Na tom Božím světě. (Báseň.) — Píseň při mši svaté, sloužené k uctění sv. Antonína Paduanského — Obrázky z katolických missií. — V srdci Tvém (Báseň). — Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Díkuvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. ÚNOR 1923.

ČÍSLO 2.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysilej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Sv. Otec Pius XI.

(Hlavní úmysl.)

Po úmrtí papeže míru Benedikta XV. (21. ledna 1922) mohl již 6. února téhož roku kardinál Bisleti shromážděnému lidu římskému radostnou podat zprávu: „Máme opět papeže!“ Volba shromážděných kardinálů padla na kardinála, do té doby arcibiskupa milánské diecese Achilla Ratti, který doufaje v pomoc Boží, přijal volbu tuto a dal si jméno Pius XI. Radost nad touto šťastnou volbou roznesla se ihned po celém světě, an předcházela Pia XI. nejlepší pověst o jeho nejkrásnějších duchovních vlastnostech, o dobrotě jeho srdce. Proto ve sv. Otci Piu XI. spatřujeme věrného náměstka Kristova, láskyplného otce všeho křesťanstva, moudrého a silného lodivůdce Petrovy lodičky na rozbouřeném moři tohoto světa. Sv. Otec Pius XI. narodil se 31. března 1857 v Desio, v arcibiskupství milánském. Po výtečné ukončených studiích věnoval se vědám jako kněz Bohem povoláný. Byl nejprve profesorem ve kněžském semináři v Miláně a brzy na to jmenován knihovníkem světoznámé knihovny ambrosiánské; načež r. 1912 jako druhý představený knihovny vatikánské byl povolán. Po roce stal se ředitelem téže knihovny. — Papež Benedikt XV. brzy

poznal neobyčejnou schopnost Rattioho pro diplomatickou dráhu a proto jej jmenoval apoštolským visitátorem pro Polsko a Horní Slezsko a nedlouho poté svým vyslancem pro Varšavu. Zde projevil arcibiskup Achillea Ratti, jak moudrým a nestranným byl zastupcem sv. Otce. Odměnou za jeho výtečnou činnost jmenoval jej Benedikt XV. v konsistoriu 13. června r. 1921 kardinálem knězem. Po smrti kardinála Ferrarioho v Miláně vyvolil sv. Otec opět kardinála Ratti a svěřil mu správu osířelé a rozsáhlé arcidiecese milánské, kterou kardinál již z dřívějších dob znal. Než nastoupil tento nový svůj úřad, putoval kardinál Ratti do Lúrd, aby si zde u neposkvrněné Matky Boží vyprosil požehnání a ochranu pro těžký úřad ve správě arcidiecese milánské. V den nastolení pohostil 1500 chudých, chodě mezi nimi jako jejich otec. Prvním větším jeho úkonem jako arcibiskupa bylo otevření university Srdce Ježíšova, při čemž zastupoval sv. Otce (8. prosince 1921.) Den před slavností posvětil překrásnou kapli nové této university. Při slavnosti samé měl kardinál Ratti u přítomnosti všech profesorů university a četného obecnictva delší řeč, v níž mezi jiným

pravil: Nejsv. Srdce Ježíšovo jest pravým pramenem všeho života jak přirozeného tak nadpřirozeného; jestif ono srdce člověka, v němž božský život přebývá, jestif ono Srdce Ježíšovo a proto Srdce, z něhož všechno tvorstvo svůj život čerpá. V tomto Srdci jest všechna věda a všeliké umění s věčnou, nekonečnou láskou co nejužší spojeno; jednak duše lidské osvěcuje, jednak vůli slabou posiluje; v němž totiž v nejsv. Srdci jest plnost života. Všim právem jsme tedy naši katolickou universitu pojmenovali uni-

versitou Srdce Ježíšova. Raduji se a jsem šťasten, že vám v tomto nejsv. jménu požehnání uděliti mohu, jenž jest na zemi zástupcem božského Spasitele“.

Z toho poznáváme, že sv. Otec Fius jedenáctý jest horlivým ctitelem nejsv. Srdce Ježíšova a proto zasluhuje, aby všichni ctitelé božského Srdce Paně a členové Apoštolátu modlitby tento měsíc vroucně se modlili za sv. Otce Pia XI., aby jej Bůh dlouho zachoval a obživoval, jej blahoslaveného učinil na zemi a nevydal jej v ruce nepřátel jeho.

Julius Brach:

Královna ze Sábý.

Slunce stoupá! Vážka vzduchem žárným,
lehce kol pinie zakmitne.
Větvemi lesk broučka zasvitne. —
Pinie vstříc zirá hostům dálným.

Jaký pohled! Tři sta kopí stkvoucích
v slunci zableskne již do očí.
Karavana sem se zatočí.
A již kráčí paní oči vroucích!

Královna ze Sábý! Oči planou.
Hle, již kleká před peň pinie —
a na dřevo — kříže — slzy kanou! . . .

Nuž, již vím, proč s víceť slzy kanou
s tvých bělostných, duše pinie,
a před Srdcem Páně oči planou! . . .

Stařec Simeon.

Úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

Zbožný stařec Simeon očekával celý život potěšení Israelovo. Jaká milost byla mu za tuto jeho lásku udělena! Byl uznán za hodna vžití dítko Ježíše na lokty své. Jakými převelikými milostmi oblažilo božské Dítě tohoto ctitele svého? Všecek rozradostněn zvolal: Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého podle slova svého v pokoji, neboť viděli oči mé spásu tvou.“ Luk. 2., 28. Věru mohl Simeon spokojeně umříti, šťastně vykročiti z tohoto slzavého údolí do

věčného ráje, což jest vlastně nejskvostnější dar, který propůjčuje Bůh lidem.

I my přejeme si, aby nám dal Bůh tuto milost, aby nás ušetřil místa „kde červ jejich neumírá a oheň nehasne.“ Mar. 9., 43. „kde bude pláč a skřípění zubů.“ Luk. 13., 28. Milosti této však sotva obdržíme, když nebudeme spolu s ní pracovati, když bychom se ze všech sil nepřičinili. Máme žiti tak, aby Bůh na konci naší pozemské pouti mohl nás korunovati

korunou věčné spásy. Uvažujme, proč hleděl Simeon tak klidně vstříc smrti?

Svaté evandélium vzdává duchovnímu životu Simeonovu velkou chválu, píše o něm: „Člověk ten byl spravedlivý i bohabojný, dočkal potěšení Israelovo a Duch svatý byl v něm.“ Luk. 2., 25. Duch svatý byl v něm, což znamená, dal se ve všech jednáních svých věsti Duchem svatým, řídil se podle pravd víry. Sv. Pavel dí o takových: „Všichni ti, kteří se dávají věsti Duchem svatým, jsou synové Boží.“ K Řím. 8., 14.

Simeon se bál Boha. O Simeonovi platilo slovo Pisma: „Blažený muž, který se bojí Hospodina.“ Žalm 111., 1. Kdo se bojí Boha, věří v něj, věří v jeho vznešenost, velikost, velebnost, před níž se vše sklání, věří v jeho moc, která může trestati odpůrce a odměniti přátele, věří v jeho vševědoucnost i všudypřítomnost, kterou „proniká vše stvořené, zná i nejtajnější myšlenky.“ II. ke Kor. 14., 24., „zná srdce i ledví jednoho každého.“ Žalm 7., 10. Kdo je takovou vírou proniknut, bude žít tak, aby jeho víra byla živá, ukazovala se dobrými skutky, neurazí v ničem, ani slovy, ani myšlenkami, ani skutky úcty, kterou máme k Bohu, přivede všechno své jednání v úplný souhlas s vůlí Boží. Přijme pokorně z ruk Božích všechny zkoušky, jež mu pošle. O čem ví, že jest proti vůli Boží, toho se bude s největší ostražitostí varovati. Kdo se bojí Boha, nepotřebuje se báti smrti, neboť „bázeň Páně obveseluje srdce, dává veselí a radost a dlouhověkost. Bojícímu se Boha, dobře jest na konec, v den svého dojde požehnání.“ Kniha Sirach. 1., 12., 13. Jinde čteme: „Vim však, že dobře bude bojícím se Boha, ježto se bojí tváře jeho.“ Kazatel 8., 12.

I nás napomíná Písmo: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť pokloňte se tomu, jenž stvořil nebe i zemi a moře i prameny vod.“ Zjev. sv. Jana 14., 7. Nespočívá ovšem služba Boží v tom, aby sloužil člověk Bohu ze strachu před jeho tresty, jako otrok,

který se bojí biče svého pána, ale máme Boha milovati jako děti, které vzhlížejí k otci s neskonanou úctou a rádi se ve všem podrobují jeho vůli. Kdo nemá úcty k Bohu, kdo se Boha nebojí, kdo drze, vědomě hřeší proti jeho přikázáním, nemá naděje, že dobře zemře, nemůže pohlížeti s důvěrou ku své poslední chvíli.

U nás se říkává: jaký život, taková smrt. Jaký vzácný příklad dal nám všem nebožtík svatý Otec Benedikt XV. Onemocněl, lékař prohlásil, že je to zánět plic. Když se nemoc nelepšila, ale naopak horšila, myslili domácí svatého Otce, že bude dobře, když se povolá ještě jiný odborník lékař, aby ohledal nemocného. Když to pozoroval svatý Otec, pravil k okolostojícím po italsku: „prima l'anima!“ t. j. „první jest duše,“ chtěl, aby napřed bylo postaráno o duši a potom teprve o tělo. Přání vznešeného nemocného bylo vyplněno, přišel jeho zpovědník, zkroušeně se vyzpovídal a přijal zbožné Tělo Páně a pak také odevzdán do vůle Boží zemřel.

Jak docela jinak umíral, první rade císaře Josefa II. Václav Antonín Kaunitz, který zemřel 27. června 1792. Byl proti své vůli v mládí určen pro kněžství a byl dle tehdejšího zvyku přijat skoro jako dítě mezi kanovníky v Münsteru. Kdž zemřeli jeho bratři, dal se na dráhu diplomatickou. Byl také vyslancem v Paříži, kde byl tajemníkem Jean Jaques Rousseau, nepřítel všeho křesťanského, vůdce a hlava tehdejších nevěrců. Kaunitz se hrozně bál smrti, což stoupalo s lety. Když docházel ještě za časů matky Josefa II. za císařovny Marie Teresie ke dvoru, poručil, aby se zavřely vždy na chodbách všechna okna, aby se nenastudil. V zimě nebylo možno, když bylo poněkud jenom špatné po časi, dostati ho ven z domu, proto i císař Josef II., když potřeboval jeho rady, šel za ním, často přijal mocnáře leže v posteli. Spisovatel dr. Šebestián Brunner četl dopis, který psal Kaunitz krátce před smrtí známé dámě. Sděluje v něm, že když viděl, že není pomoci

a lékaři se vzdali vši naděje na uzdravení, zavolal svého syna a ptal se blízek zoufalství, zda ví a má pro něho slovo naděje a útěchy? Syn, nevěrec, pokrčil rameny a pravil, že neví o žádné útěše. Tu obrátil se Kaunitz v posteli k němu zády a lehl si obličejem ku zdi.

Simeon očekával potěšení Israellovo, což také byl výsledek jeho hluboké víry. Slova tato naznačují, že nevěsil svého srdce v životě na věci pomijitelné, časné, krátkou dobu trvající, ale že toužil po naději, potěšení Israele, po onom, který měl spasiti lid israelský. Zjistěte jako znatel Pisma často se modlival a rozjímal o slovech proroka Isaiáše: „Rosu dejte nebesa s hůry a oblakové deštěte spravedlivého, otevři se země a vpuč Spasitele.“ Is. 45., 8.

Žil dle předpisů své víry. Srdce Simeonovo netoužilo po věcech pozemských, ale bylo obráceno vzhůru k věčnosti. Aniž znal, činil, k čemu naváděl Spasitel, kterého držel jako dítě na rukou. Řídil se jeho radou: „Neskládejte sobě pokladů na zemi, kde rez a mol kazi a kde zloději vykopávají a kradou, ale skládejte sobě poklady v nebi, kdežto ani rez ani mol nekazí a kde zloději nevykopávají, aniž kradou.“ Mat. 6., 19., 20.

Zjistěte měl Simeon otevřené srdce i ruku pro všechny, kteří pomoci potřebovali, zachovával, k čemu zákon pobízel: „Půjčuje Hospodinu, kdo se nad chudým smilovává; a on jemu (co půjčeno) zase vrátí.“ Přisl. 19., 17. Hleděl vyplnití příkaz Hospodinův: „Nesmiš se dostaviti přede mne s prázdnem.“ II. Mojž. 23., 15. Byl tedy konaje, co ten zákon poroučel, k smrti dobře připraven, mohl jí beze strachu očekávat.

Jak jednal tento starozákonní, spravedlivý muž, tak smýšleli, to konali všichni novozákonní světcové a dobří lidé. Snažme se i my žiti dle slov Pisma: „Vytrvalosti zjistěte jest vám potřebí, abyste vykonávajíce vůli Boží, obdrželi statek zaslíbený!“ K Židům 10., 36. Prosme Boha a

přičiníme se, abychom patřili k těm, „kteří mají víru, aby získali život tamtéž.“ 10., 39. Nezapomínejme, že čas jest krátký. 1. ke Kor. 7., 29.

Před půl stoletím žil v Paříži zbožný advokát, který byl pravý milosrdný Samaritán, pomáhal štědrou rukou, kde mohl zmírniti bídu všeho druhu. Ujímal se především vdov a sirotků, kteří upadli v ruce lichvářů. Když pomohl a přišli se poděkovat a ptali se, co mu mají dáti jako dík, říkával: „dejte mi malou kytičku z květek, které jste někde na venkově nasbírali.“ Kytičky tyto si uschoval a říkával svým domácím: „Až umru, vycpejte jimi peřinku, kterou mi dáte do rakve pod hlavu, když na ní bude má hlava odpočívati, doufám v milosrdenství, že jakou mírou jsem já měl, takovou bude i mně měřeno.“

Žijme tak, jak žil Simeon, jak žili všichni zbožní a svatí lidé. Nikdy se nevyčerpali pracemi o věci pozemské, žili pevně věřice v život věčný. Učiníme-li podle jejich příkladu, nebude nám obtížno očekávati poslední hodinku. Svätý Pavel oznamuje to těmito slovy: „Jestliže jste povstali s Kristem, těch věcí hledejte, které jsou svrchu, kde jest Kristus, sedě na pravici Boží, o to pečujte, co svrchu jest, ne o to, co jest na zemi.“ Ku Kol. 3., 1., 2. Svätý Pavel chce říci těmi slovy, abychom vstavše s Kristem na křtu svatém k životu věčnému, pečovali o statky nebeské, t. j. o ctnost, svatost života. Varujice se zlého a konajice dobré, udržujeme se ve spojení s Bohem, zjednávejme si zásluhy dobrých skutků, a pak dosáhneme věčné blaženosti.

O naši svaté spolupatronce svatě Anežce České vypravuje Beckovský ve své „Poselkyni“ k roku 1281: Blahoslavená panna Anežka, teta úkladně zavražděného krále českého Přemysla, když jest měla od lékařův sobě vypověděný svůj vezdejší život, poslala sobě pro svého zpovědníka; ze svých hříchův se vyznala s největší horlivostí a posledně nejsvětější Svátost oltární, jakožto potřebný na dalekou,

k věčnosti vedoucí cestu pokrm, doufáním a ponižeností jest přijala, jsouc té naděje, že tím andělským chlebem nasycena, lačněti nebude na věky.

Když umíral roku 327 biskup svatý Mikuláš, jež naši předkové velice

ctili, neboť jenom v Čechách jest mu zasvěceno 114 chrámů a kaplí, modlil se žalm 30. Když říkal slova: „Ve tvé ruce poroučím ducha svého, ty mne zachrániš, Pane, Bože věrný“, tiše v Pánu skonal.

Julius Brach:

Koráb na moři.

Stříbro moře vidím! Slunce plane,
po azuru nebes přezhoucí.
Pinie ční v půdě prahnoucí.
S větvi jejich slza — smaragd-skane. —

K břehu moře ruče koráb pluje. —
Odysseus tábor rozloží.
Chasu ke spánku jak uloží,
k pinii sám kráčí plány snuje.

Pod pinii v slunci smaragd kraje,
v barvách bledých, matných. Vábný
vzhled!
Nad něj nezřel, prošeď světa kraje.

Kámen štěstí! Zaplesala duše,
poprvé za dvacet dlouhých let,
návratu šťastného v blahé tušeli...

Svaté hřeby.

Postní úvaha od Jarolíma St. Pavlíka.

Nástroje umučení poživaly u křesťanů už od dávných časů veliké úcty; považováno jich za vítězná znamení, za trofeje toho, jenž zvítězil nad hřichem, smrtí a peklem. Oslavovaly se zvláštěními svátky, buď v čase postním neb velkonočním. Tentokráte budeme uvažovati o svatých hřebcích, jimiž Kristus Pán byl na kříž přibit. Jsouť ony, abych tak řekl klíčem k svatým otvorům ran Krista Pána, z nichž se rozlily proudy milosti božské na hříšné člověčenstvo. Čtyry spásenosná zřídla otevřely nám hřeby svaté, na obou rukách a nohách. Vidím je předobrazeny čtyřmi řekami: Tigridem, Eufратem, Fisonem a Gehonem, jež zavlažovaly rajskou zahradu. Kniha soudců vypravuje o jedné statečné ženě, jménem Jahel, předchůdkyně udatné Judity, jak usmrtila

zaprísáhlého nepřítele Israelitů — jmenoval se Sisara — a učinila jej neškodným, vrazilivši kladivem velký hřeb do spánků jeho. Pekelný Sisara, ďábel, též byl hřeby učiněn neškodným, oněmi hřebci, jimiž pochopové ruce a nohy Spasitelovy prorazili. Byly to čtyry hřeby, jakž jsem se již zmínil. [Na obrazech a křížích jsou to obyčejně tři hřeby; zkřížené nohy jsou upevněny jenom jedním hřebem. Toto zobrazení odpovídá sice dávnému zvyku, je však málo pravděpodobno, protože by to bývalo přece těžce šlo, obě nohy jedním hřebem proraziti. Nicméně možné to vždycky jest. Kříže z prvních století představují Spasitele, jak má každou nohu zvlášť přibitou.]

Že měl Vykupitel býti na kříž přibit, už proroci v starém zákoně předpo-

věděli. Tak ku příkladu královský prorok David v žalmu, v němž líčí utrpení Spasitelovo tak zřetelně, jak kdyby byl tam na Kalvarii stál, je to žalm 21.: Zbodli ruce mé a nohy mé a zčetli všechny kosti mé. U Zachariáše proroka čteme: Řeknou jemu: Co jsou to za rány uprostřed rukou tvých? A on řekne: Těmi jsem byl zraněn v domě těch, kteří mne milovali. Patřiti budou na toho, jehož prokláli, a budou jej oplakávat, jak oplakávají prvorozeného.

Při křížování trpěl Spasitel jistě ta největší muka. Malý trn už působí nevoli a bolest, vnikne-li trochu hlouběji do masa. Co vytrpěli vojáci ve váce byvše poranění koulemi a šrapnely? Co vystál Spasitel, když ho na kříž přibíli, a ty velké hřeby tři hodiny v jeho rukou a nohou vězely! Proč to trpěl? Aby radost učinil za ony čené hříchy, jichž se lidé rukama a nohama dopouštějí. Ach, jak zneužívají lidé těchto údů! Jak mnohá ruka křivě přísahá, v neděli pracuje, bije, usmrcuje a vraždí, páše smilstvo a krade! Jak často jdou nohy po zapovězených cestách, na místa, kde nám hrozí nebezpečí, kde nevinnost pocho-
vávají.

Zpytujeme se, zdali jsou ruce naše ještě neposkvrněné. Kdo smí vystoupiti na horu Hospodinovu, táže se žalmista, kdo smí státi na svatém místě jeho? Kdo má nevinné ruce a čisté srdce. Opravdu, jen takový sleze nebeskou horu, na níž se rozkládá nový Jerusalems.

Pilát umýval si ruce; nic mu to nepomohlo; ten strašný hřích, nespravedlivý rozsudek, nedal se žádnou vodou smýt. Ne obyčejná voda, ale voda slz kajících očistí ruce od hříchů. Litujeme tedy srdečně všech svých hříchů, jichž jsme se rukama a nohama dopustili, patřice na bolesti, jež Pán Ježíš trpěl na těch údech, a k nimž my jsme zavdali příčinu. Mějme pevný úmysl, rukou a nohou podle vůle Boží užívatí a jimi pokání činiti. Ruce nechť se teď sepínají k modlitbě, nechť dávají almužnu; nohy nechť se sklánějí

před velebnou Svátostí, nechť klečí, nechť jdou do chrámu Páně. Abychom se před zneužíváním rukou a nohou tím více měli na pozoru, pamatujme na onoho člověka v evandéliu, jenž svázán na rukou a nohou vyhozen byl do nejkrajnější temnoty, kde je pláč a skřípění zubů.

Pán Ježíš nechává se přibíti na dřevo kříže, aby nám ukázal, jak velice nás miluje. Do rukou svých zapsal jsem tebe, tvrdí nám ústy proroka. Jakým inkoustem? Červeným inkoustem, svou drahocennou krví. Na věčnou památku této své převeliké lásky podržel rány na rukou a nohou. Vizte ruce mé a nohy mé, já jsem to! Tomáše vyzval, aby vstrčil prst do jeho ran. Teď je v nebi ukazuje svému nebeskému Otci, aby jej tím spíše pohnul k milosrdenství vůči nám, hříšným lidem.

Ó, drahocenné rány, jež nám odpuštění a milost vyprošují, jež nám útulek skýtají v nebezpečnosti duševním, jež nám nebe otvírají. Uctívejme je každého času, obzvláště v tento čas postní a každý pátek, modleme se zavdy pět Otčenášů ke cti a chvále pěti ran Krista Pána. Vezměme k nim útočiště, když pokušení těžce na nás doléhá, když nám nebezpečí hrozí, když nás svět opouští, když nás nemoc neb rána nějaká trápi, když trpíme veliké bolesti. Odporučením se do ran Krista Pána dodá nám útěchy a síly.

Pohled na Krista Pána hřeby na kříž přibitého nechť nás povzbudí, abychom se dali přibít na kříž útrap a na něm tak dlouho zůstali, dokud se Pánu Bohu libiti bude. Jsou lidé, kteří léta, ba snad celý život nějakou chybou neb nějaký bol s sebou vlekou, mnoho roků s lože neslezou, jako svatá Lidvína nebo známá německá spisovatelka (pro děti) teta Emma. Blaže jim, když v trpělivosti vytrvají. Židé pokřikovali na Spasitele, aby sestoupil s kříže, je-li synem Božím; on to však neučinil, z lásky k nám neučinil, neboť chtěl na kříži zemřít; nebylo by dobře bývalo, kdyby se byl od kříže odloučil. I pro nás by nebylo dobře, kdybychom chtěli se-

skočiti s kříže útrap. Pán Bůh ví, co je nám k dobrému, co je nám k spasení našemu na prospěch. Nechceme následovati levého lotra, jenž chtěl dolů s kříže a konečně byl zavržen, nýbrž pravého lotra, jenž chtěl se Spasitelem zůstat na kříži, a jako on, chceme prositi Pána, aby na nás pamatoval v říši své. Vytrvejme tedy v útrapách jako Pán Ježíš na kříž

přibítý; nereptejme a nestěžujme si na utrpení, jež Pán Bůh na nás sesílá, ale snášejme je trpělivě, dokud je v tom vůle Boží; neboť jenom ten bude spasen, kdo vytrvá až do konce. Třemi hřeby zavěsme se na Pána Boha, vírou, nadějí a láskou; připomeňme si to, patřící na tři hřeby pod jménem Ježíš.

Julius Brach:

Vznešená družina.

Svítl! Hvězdy blednou. Jednu v dálce
pinie v úžasu provází. —
Dlouhá karavana přichází.
V předu kopí Baltazara vládce!

Nepozorován od noční strany
Kašpar k oběma se přiblíží.
Již zařehotal vysoký kůň vraný. —

Kníže stane! Kolem se rozhlíží. —
„Podivno! Já že první přišel? —
„Melichar!“ — A již vsťříc mu vyšel.
Oba s láskou druh druhá prohlíží.

Vznešená družina tu byla!
Proto s úctou každý pohlíží, —
vznešenost i jména tobě zbyla —

Tajemství „svatého týdne“.

I.

„Nebudu sloužit!“ Tak
znělo zvolání onoho ducha, který pro
svou vznešenou krásu zval se Lucifer,
zvolání, které „tajemství zloby“,
revoluci, prvně vyvolalo v říši
pouhých duchů. Bůh nepotřeboval
sice světa stvořeného, aby nabyl více
moci a více krásy, neboť Bůh jest
dokonalý naprosto; — ale stvořil
proto přece tento svět. A proč? „Bůh
stvořil jej pro své jméno, ke své cti,
ke svému zvelebení, ke své slávě“.
Stvořil jej však zároveň také proto,
aby tvorové, kteří jsou toho schopni,
byly blaženými. Tvorové tito měli cil

svého stvoření poznati, k tomu
dal jim Bůh rozum, měli v pokorné
poslušnosti dobrovolným podrobením sebe pod ideu stvoření určnou blaženost sobě zasloužiti. A tu pojednou rušivý tón do souzvuku mezi Tvůrcem a stvořením: Nebudu sloužit! V jediném okamžiku byl tvůrčí plán Boží oťesen: Hroznými měly býti následky slova toho pro duchy odbojné. „Viděn byl satan, an jako blesk padá s nebe“, tisíce bytostí nešťastných strhuje s sebou do hrozných záhuby.

Bůh stvořil člověka, aby porušený ten soulad napravil. A co se stalo? Člověk, nejkrásnějšími dary na těle

Sv. Rodina.

Svatba v Káni galilejské.

i na duši zdooben, milostí nadpřirozenou k tomu ještě takofka zahrnut, aby jen své vznešené úloze mohl dostáti, člověk tento bije hroznou ranou do tvůrčího plánu, ranou, která božskou lásku ranila až v nejzávažší její hloubi, poněvadž právě u člověka svou všemocnou tvůrčí sílu, skoro možno říci, vyčerpal. Dábel nemohl snést, aby tento tvor svou vznešenou úlohu převzal a provedl a proto zapustil s prohnanou ukrutností jed klamné domýšlivosti v srdce dosud zloby neznající tím, že Boha hanebně pomluvil, člověka k zřejmé vzpouře ponukl, a ejhle! zasaženo smrtelné neblahým úštkutím tohoto jedovatého hada pozdvihlo se ubohé srdce lidské v zaslepené pýše proti svému Tvůrci a chroptě posledním smrtelným zachvěním svého zanikajícího duchového života volá člověk, že se to strašně ozývá po všem tvorstvu, volá osudně v čiré zaslepenosti: „Ani já Ti nechci sloužit!“

Jako ničivá vichřice žene se toto slovo po veškerém tvorstvu a pod palčivým vanem tohoto „Nebudu sloužit!“ odumírá toto svému Tvůrci. Dáblu se podařilo celý tvůrčí plán porušiti a v nívec přivést. Pozdě seznával člověk hrozný důsledek svého skutku, že totiž kletbu Boží uvalili zároveň také na všechno tvorstvo ostatní. Čest a sláva Boží byly, pokud to záleželo na člověku, ořeseny, k vině prvotné přistoupila nová, neskonale velká, totiž hřích, který jako divoká bystřina pustě se rozlil po veškeré zemi a ničil všechno, všechno, všechnu víru, dobré mravy, myšlenku na spravedlivého Boha, na peklo, pochovával ve svých kalných, špinavých vodách. Marne byly všechny záchranné snahy člověčenstva v těchto špinavých vlnách, ačkoliv mu věčný Slitovník nejednou chtěl nabídnouti ruky pomocné. Poslal na ně potopu, dal mu příkázání: „To čin a unikneš záhubě!“ než opět a opět dralo se následkem odvěké kletby lidstvu na rty vzdorné „Nebudu sloužit!“ A byt i po-

zdvihlo se čas od času z toho kalu, poněvadž se jedné jeho části přece stále dostávalo v ustavičně se opakujících a stále určitěji vystupujících zaslíbeních kýženého Vykupitele, ve velekněžství a prorocích mocných pobídek i opory, zůstávala nicméně v platnosti stará kletba a posupně svrhoval dáběl také tu jednu část opět a opět s pevného místa blaženě opory do rozbouraných vln všeobecné zkaženosti, a již počínal se domnívati, že se mu zhoubné jeho dílo zcela podařilo, když židé a pohané v nejvyšším stupni zloby a zaslepenosti ukrutně přibíli na dřevo potupy Toho, který proto přišel a se narodil, aby je zachránil.

Než právě v tomto okamžiku byla moc dábla zlomena. Špinavé vody mizely pod teplými paprsky slunce božské slitovnosti a nový život probudil se v srdci lidstva. Člověk by nebyl nikdy vlastní silou vinu, kterou s vobodným rozhodnutím na se uvalil, mohl shladiti, nikdy by nebyl mohl sám ze sebe čest a slávu Bohu povinnou Bohu navrátiti a vzdáti, nikdy by také nebyl sám ze sebe porušený soulad napravil, nikdy také ránu neblahého onoho pekelného úštkutí sám ze sebe vyhojil. Bůh sám nalezl ve spojení Božství a člověčenství v jedné božské osobě, Ježíše Krista prostředek, kterým tvora opět k sobě přivínil.

Nemělo však býti snadným toto dílo Vykupitelovo. Provedl je jen úmornou námahou.

Od toho okamžiku, kdy Syn Boží „sebe samého zmařil, přijav způsobu služebníka, ku podobnosti lidí učiněn a v způsobu nalezen byl jako člověk“ (Filipp. 2, 7.), od toho okamžiku začal pro něho život plný boje, život strašného zápasu s temnými mocnostmi až do toho času přemocného pekla, život ustavičné oběti, který teprve tragický konec měl mít ve chvíli, kdy se dřeva kříže z úst se smrti zápasícího Boha-člověka v smrtelném chrapotu vydralo se známé „Dokonáno jest!“ a přehořkou,

strastiplnou smrtí dovršeno bylo těžké dilo vykoupení všeho světa.

Nikdy by nebyl mohl člověk vykonati do statečné pokání za svůj zločin, kdyby se s ním nebyl spojil sám Bůh, aby se tak jeho skutkům dostalo pečeti nekonečnosti a božství, čímž nabyly skutky ty v očích uražené božské Velebnosti ceny a hodnoty rovněž nekonečné.

Bezděky vtírá se tu myšlenka, s jakými asi city vroucích díků a bezměrné oddanosti přijme hříšné, po vykoupení bažící a touhou po Vykupiteli sebe stravující lidstvo, s jakými to asi city přijme kýženého Vykupitele!

Než! jaké se tu rozevírá divadlo! Národ, který si Bůh zvláště byl vyvolil za svůj, lid, který i přes časté i veliké odpady znovu byl vždy přijat do náručí božské milosrdnosti a láskou opravdu božskou vpravdě zahrnut, lid tento zamítá toho, který přišel ho jen zachránit; a nedosti na tom! on se bouří, ponuknut pravdu Kristovu tušícím ďáblem, proti jeho učení, v ďábelské zlobě usiluje se ho zmocniti a sotva se tak stalo, vláčí jej od soudce k soudci, aby jen nějak výrok odsouzení vymohl. Konečně zdaří se fariseům a hříšnými penězy podplacenému lidu, zastrašiti římského vla-

daře, když i tento pohan marně se byl pokoušel pohledem na nelidsky zbičovaného Boha - člověka pohnouiti zuřící smečkou k citu lidskosti a soustrasti. Pohled na krev právě naopak roznitil lid ke zběsilé až zuřivosti, Israel stává se tygrem, jehož pohled na krev dráždí jen ke stále živnější lačnosti; chce se vykoupiti v krvi nenáviděného. — V osudné zaslíbenosti a v šílenství volají — a křičí spolu jistě také děti a starci — „U k ř í ž u j h o !“ Vždy větší stává se rozlícenost a s očima krví podlitýma, pěnu zaslepené zuřivosti na horkých rtech, volají a křičí znova: „Vez mi, vez mi, uk ř í ž u j h o !“ „Krev jeho na nás a na naše syny!“

A Boho - člověk? „Obětován jest, poněvadž sám chtěl.“ V tom záleží veliký výkupný skutek Kristův. Co by byla zmohla zuřivost pekla a vztek popuzené luzy proti jedinému hnutí vůle božského trpitele! Ale On „obětován jest, poněvadž sám chtěl.“ V lůně nejsv. Trojice uvolilo se Slovo od věčnosti, že zaplatí výkupnou cenu za velikou vinu svedeného lidstva, že se stane smírnou obětí za člověčenstvo na své vlastní vykoupení nedostačující. (Pokrač.)

Julius Brach:

Hvězda na poušti.

Nuž tábor rozložen! Sneseny stany.
Melichar na hvězdu pohlíží,
opět se kolkolem rozhlíží,
zkoumaje obzor kol na všechny strany.

Spokojen vrátí se. A hvězda stojí!
Baltazar popatří s úsměvem,
pobídne Kašpara pohledem:
Všechny tři myšlenka jediná pojí!

Sneseny dary! Nádheru forem,
pinie duši svou vpíjí,
kamenů drahých, všech barev kolem!

Od této chvíle nadzemskou vpíjí,
pinie spanilých forem,
nádheru drahou, k a m e n y míjí!

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger.

Jak naši misionáři žijí. — Cestovní obrázky z misíí.

Za našich časů vešlo cestování do módy. Cestuje se mnoho, v létě, ano i v zimě, cestuje se pro zábavu anebo za příčinou zotavení po úmorné duševní práci. V této příčině je cestování pro t ho, kdo má s dostatek peněz a času, velkým dobrodiním. Cestovatel vrací se domů osvěžen na těle i na duchu a dává se zase s chutí do práce, kterou mu určilo jeho povolání.

Také katoličtí misionáři cestují. Ale mezi cestováním a cestováním je velký rozdíl. Misionář necestuje ani pro zábavu anebo na zotavenou, ale koná cesty apoštolské, které nejenom bývají namáhavé a obtížné, ale přecasto i s nebezpečstvím života spojené. Důkladem stůjež zde následující příklady.

Pěšky přes africkou horskou bystřinu.

Ve svých zprávách o své visitační cestě ve Východní Africe vypravuje opat Norbert Weber tuto příhodu:

Šťastně dorazili jsme po namáhavých pochodech mokrým rákosím a všichni promoklí k osadě Mponda. Přišel večer a s večerem snesla se nad námi hrozná bouře, jaké v tomto ročním, tak řečeném zimním počasí nejsou zde nic řidkého. Přšlo jen se lilo. Bouře přinesla nám nově nebezpečství. Naši nosiči byli tak vyhladovělí a následkem toho unaveni, že nemohli dále a nám nezbyvalo, než před Mpondou se zastaviti. Ale zatím, co jsme odpočívali, byla nám další cesta zatarasena. Před námi proudila rozvodněná řeka Lohombero, jejížto vody stále stoupaly a břehy na dva kilometry daleko zatopily. Ráno následujícího dne byla celá krajina jedno jezero. Těšili jsme se, že do poledne voda opadne, ale naopak, voda stoupala vždy výš a výš.

Co nyní? Měli jsme zde uvážnouti a pojití hladem? Nebezpečství bylo veliké a tu jsme se odhodlali přebrodit se přes řeku.

Nejprve bylo nám brodit se zatopenou krajinou. Naše nohy uvázly co chvíle v bezedných bařinách, brzy zapadaly v dírách od hrochů v měkké půdě vydupaných, brzy klopýtaly o trámy a prkna, zbytky to dlouhého mostu, který kdysi oba břehy řeky v těchto místech spojoval, ale před nějakým časem za jarní povodně se sřítíl, brzy chytaly se za úponkovité rostliny, které se okolo noh omotávaly a chůzi náramně sťažovaly. Konečně s velkou námahou dopravovali jsme se k řece samé, která šumíc hrozivě s děsnou rychlostí před námi proudila. Několik výstřelů z pušek zaplašilo krokodily na kořist číhající. Potom přelával se na druhý břeh silný černoch nesa na zádech dlouhé lano, spletené z provazů našich stanů a přivázał je k silnému stromu. A nyní pustili jsme se do rozvodněné řeky. Držíce se lana šoupali jsme se ku předu, ale dlouho to trvalo, než-li jsme byli všichni na druhé straně.

Takové a podobné cesty, když nastala doba dešťů, která zde místo zimy zastupuje, nejsou řidké. Celé týdny brodí se misionáři ve vodě a blátě, kdykoli jest jim jíti do vzdálených škol, anebo na křesťanské cvičení do vzdálených osad, anebo k nemocným. Celé týdny nemají na sobě suchého šatu a prádla a suché obuvi a v malém cestovním kuffiku, který za misionářem vleče jeho nosič, všecko následkem dlouho trvající vlhkosti plesniví a rezaví. A to všecko trvá tak dlouho, až doba dešťů přestane a žár tropického slunce všechny bařiny vysuší a cesty jakž takž učiní schůdnými.

Misijní sestra ve sněhové vichřici.

Svět,— píše zpravodaj jedněch velikých amerických novin — oslavuje

své tak řečené hrdiny a stavi jim pomníky, zatím co se denně kolem nás ubírají hrdinové a hrdinky a my toho nepozorujeme. Bez hluku jdou za svým cílem a i na jejich hroby se zapomíná a neví se ani, kde leží. Tato myšlenka připadla mi na mysl, když jsem před nějakým časem se dvěma uršulinkami se sešel, které se v průvodu čisto-krevného indiánského děvčete ubíraly do Washingtonu. Než tyto ženy vstoupily do řádu, vyrostly ve vzdělaných kruzích a byly zvyklý příjemnému a více méně pohodlnému životu. A jaký byl život jejich od toho okamžiku, kdy uposlechly hlasu Kristova: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapíří se sám, vezmi kříž svůj a následuj mne“? V kruté zimě a za nevylicitelných útrap bydlely v nejděsivějších krajinách Skalného pohorí ve srubech z kmenů na hrubo otesaných, aby u 9000 dítek Indiánů, na ohromném území roztroušených, zastávaly místo matek, pro ně vařily, praly, žehlily a jejich šaty zašívaly.

A jakých dobrodružství tyto misijní sestry v tamějších pustinách zakoušejí! Jednu z obou těchto sester překvapila jednou v takové pustině noc. Povol se polámal a koně prchli. Vozka poranil se pádem s vozu tak, že sotva mohl chodit. Nastala tmavá noc a v dále ozýval se štěkot šakalů. Sestra a vozká vydali se na zdařbůh na cestu pěšky, aby se dostali k nějakému lidskému obydlí. Pracně a s velkou námahou urazili několik mil cesty, když najednou slyší jakoby klusot koňský. Byla to smečka šakalů, kteří už zdaleka kořist větřili.

Ve své úzkosti vzala sestra útočiště k Marii Panně a volala k ní o pomoc. A hle! Jako hrůzou poražena smečka šakalů se náhle obrátila a přes blízké návrší utekla.

V pustinách amerických žijí se svými stády jízdní pastýři, jménem kovboy. Jsou to divocí lidé, ale jinak poctiví. Nápadná je úcta a něžná pozornost, s jakou se k misijním sestrám chovají. Když se s nimi náhodou v pustině setkají, když na př. sestry bouře a ne-

pohoda vůbec překvapila, zvou je do svých srubů a říkají: „Hoši, musíme se pro sestry postaratí o něco k jídlu!“ a když se tak stalo, vystěhuje se z chaty a ponechají ji sestrám a sami si venku nějaké přístřeší najdou. Oni vidí v klášterních něco nadlidského, andělského. A přece nejsou obyčejné tyto suroví lidé katolíky. Anebo stává-li se, že společně se sestrami tutéž cestu konají a pozorují, že se sestry chtějí modlití, pak přestanou se baviti a šeptají si: „Ticho, sestry se modlí!“

Po řece nahoru do temného dílu světa.

Denní zápisky jistého misionáře v jižní Africe ličí nám namáhavou cestu po řece Zambesi, kterou tři misionáři vykonali za svou vzdálenou stanici. V zápiskách čteme:

„O třech hodinách odpoledne jsme vypluli. Mužstvo naší barky pozůstávalo z 10 veslařů, 3 misionářů kněží, 1 misijního bratra, 1 kormidelníka a 1 černého výrostka. Lodní zpěv veslařů možná že se v dále pěkně vyjímá, ale na blízku může býti i protivný. Myslete si, že slyšíte u samého ucha hrubý a často falešný hlas předzpěváka, ježž potom celý sbor černochů opakuje a můžete si představití útrapu mého sluchu.

První noc rozhodl jsem se přenocovati na břehu, ale hovor našeho černého mužstva, táborový oheň a jim přilákané moskyty činily spánek nemožným. Bděl a bojoval jsem až do dvou hodin a teprv potom všecek vyčerpán jsem usnul. Ale již o 4 hodinách, když byla rosa můj oděv promočila, zanesli mne černoši na svých ramenou močálem nazpět ke člunu a pak jsme pluli dále proti řece.

Zastrašen zkušeností první noci umínil jsem si přenocovati na člunu. Ale upadl jsem, jak říkám, z bláta do louže. Na tu noc tak snadno nezapomenou. Moskyty mne tak dopravily, že jsem vypadal jako člověk, ježž pro-

dělal prudkou zimnici. To bylo bzuzení, šumění a pištění ve všech tóních! Po celou noc neměl jsem ani minutky pokoje a ráno cítil jsem na celém těle svědění a pálení, pocházející od ostrých kousadel ne-

odbytného hmyzu. Byl jsem jedna rána.“

Dodatek. Konečně, dosáhnuv po trapné plavbě svého cíle, zemřel hrdinný pisatel těchto řádků po několika týhodnech vysilením.

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

4. Její úcta nejsvětější Trojice.

Že Anna Maria již záhy se povznesla k výšinám nadpřirozeného života, dokazuje její úcta tajemství nejsvětější Trojice, již měla od prvních dob, co se obrátila. Jistě zasluhuje toto veliké a vznešené tajemství klanění a úctu všech křesťanů, poněvadž je první všech tajemství, zřídlo a cíl všech ostatních. Jednak učí zkušenost, že i zbožné osoby zřídka dospějí k těmto výšinám. Úcta tohoto tajemství je vyhrazena nevšedním duším, které mají odvahu a velkomyslnost vystoupiti vysoko, aby rozjímaly hloubky jednoty našeho Boha v Trojici osob přes stíny viry jako tváří v tvář. Anna Maria setupovala, jak již řečeno, od vznešenosti vnitřního rozjímání k prostým pobožnostem.

Svědék jeden dí: „Anna Maria ctila zvláště tajemství nejsv. Trojice a každé božské osobě zvláštní úctu prokazovala. Obětovala Otci nebeskému drahou krev jeho Syna, aby mu děkovala za stvoření a jiné dobrodíní; zvláště ji obětovala na obrácení hříšníkův a rozšíření sv. viry. Prosila Syna pro jeho práce a utrpení, aby rozptýlil temnoty, v nichž žijí bludaři, židé a nevěřící; ku denním modlitbám k Duchu svatému přidávala zvláštní devitidenní pobožnosti, a prosila ho, aby obnovil tvářnost země a lásku udělal všem, kteří žijí v nevoli hříchu; prosila vroucně, aby plamen svého ohně nebeského zapálil v srdcích všech, zvláště pak v srdcích kněží. Navštěvovala často chrám nejsv. Trojice, aby se

tam zvláště modlila za křesťanské otroky, kteří úpi pod jhem nevěřících. S modlitbou spojovala zvláštní kající skutky, konané kromě obvyklých, pak i tělesné mrtvení, prodloužené posty a pouti bosky vykonané k sv. kříži u sv. Pavla. Všecky listy, jež psala, začínala ve jménu nejsv. Trojice; když ji prosili, aby navštěvujíc nemocné, nad nimi udělala sv. kříž, aneb se jich dotkla obrázkem Panny Marie, jež na srdci nosila, vždy uctivě vzývala nejsv. Trojici, aby zásluhami nejsv. Panny dosáhla žádané milosti. Horlivost její viry způsobila mnoho překvapujících uzdravení, jež očiti svědkové dosvědčili. Žádali-li její přimluvy v záležitostech spleťtých, vzývala též nejsv. Trojici, aby se jí dostalo kýženého výsledku. Pánu se líbila tato dětská úcta své služebnice i ráčil ji ve své dobrotě k tomu povzbuditi. Když se modlila jednou v chrámě P. Marie vítězné před oltářem, na němž byl obraz nejsv. Trojice, slyšela u vytržení hlas božského snoubence, jenž ji zval k úcte tohoto velikého tajemství.

5. Její úcta k božskému Spasiteli.

Vedle nejsv. Trojice zaměstnával Pán Ježíš, sladký Spasitel světa, ducha i srdce horlivé Anny Marie. Poznala, že v tajemství vtěleného Boha je skryta celá hloubka křesťanského náboženství; cítila v duši své, že Pán Ježíš, syn Otcův a Panny neposkvrněné, na zemi je původcem vykoupení a dokonáním veškeré spravedlnosti, že je tak jako srdce pro tělo lidské, pro celé tvorstvo

středem, původem a pramenem života, jeho silou, jeho spásou; a že Pán Ježíš to je, z jehož svatě studnice a slavných žřidel čerpati musí všeliký tvor, jenž dýše pravým životem.

Anna Maria odhodila smýšlení starého člověka a žila v přítomnosti svého pozeňnaného Vykupitele. Blaze tomu, kdo opět našel Pána Ježíše! Blahoslavený, praví Následování Krista, kdo chápe, co znamená Ježíše milovati a sebou pro Boha opovrhovati. Anna Maria zakoušela toto málo známé

štěstí a odevzdala se ochraně toho, jenž pravil: „Já jsem světlo světa, já jsem cesta, pravda a život.“ Milovala Ježíše jako svého Pána a Boha, jako svého Otce a přítele, svou spásu a naději. Pán Ježíš byl jí světlem, vůdcem, životem; stala se učenicí, aby se učila jenom o Ježíši, služebnici, aby jenom jemu sloužila, nevěstou, aby jemu náležela, živou obětí zápalnou, aby byla mu úplně podobnou.

(Pokrač.)

Různé zprávy.

Úmrtí. Velkou ztrátu utrpěl Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda úmrtím je d n a t e l e P. A d. J a š k a, který zemřel na apoštolských cestách svých v Americe v Clevelandě a tam 11. ledna 1923 pochován. Odpočivej v pokoji!

Kolik cihel odneslo se letos (1922) na sv. Hostýn? Čteme o tom zprávu v „Kölnische Volkszeitung“, že první cihlu nesl sám moravský metropolita dr. Stojan. Celkem za léto vyneslo se na horu 27.000 cihel. Jistě počet pěkný. Byl by dovoz tolika cihel Matiči stál pěkný obnos peněz. Náš lid je opravdu obětavý. To však vykonal lid z venkova, měšťáci jich mnoho nevynesli.

Karel Havlíček Borovský — ministrantem. „Nové ilustrované noviny“ z 9. dubna 1921 přinášejí obrázek oltáře v kapli fary borovské, kde často Havlíček přisluhoval a ministroval při obřadech církevních svému příteli — faráři Brůžkovi. Též z jiných episod z jeho života je zcela zřejmo, že Havlíček byl daleko blíže nám než oněch, kteří si dnes jeho hesla přivlastňují a farizejsky hlásí se za české vlastence. Ci myslíte, že by některý z těch ctitelů Havlíčkových byl by dnes ochoten římskému knězi ministrovat?

Benediktinské opatství v Trevíru obnoveno. Benediktinské opatství

sv. Matouše v Trevíru bylo roku 1802 zrušeno. Nyní sv. Otcem Piem XI. zvláštním brevem bylo obnoveno. Dne 22. října 1922 uvedeno bylo 8 kněží a 4 laikové-bratři biskupem drem Bornowanzem do starobylého kostela. Jinde se kláštery obnovují, u nás by je rádi zavírali, nebo sektáři zabírali.

Sebevraždy v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Sebevražď ve větších městech Čech, Moravy a Slezska v prvé polovině roku 1921 přibýlo. V letech 1911—1913 bylo v Čechách 326·8, na Moravě 244·4 a ve Slezsku 247·8 sebevražď na 1,000.000 obyvatelů. V první polovině r. 1921 bylo ve větších městech moravských 259·6, v městech slezských 173·1 sebevražď na 1,000.000 obyvatel, což činí průměr 481·0 sebevražď na 1,000.000 obyvatel. I když uvážíme, že sebevražednost ve městech je větší než na venkově, přece jenom je číslo z měst českých povážlivě vysoké, blízké se velmi číslům země s největší sebevražedností.

Světové anglické imperium a katolicism. Světové anglické imperium čítá 435 milionů duší. Z toho je 13,814.000 katolíků (3·2 procent) a to 5,923.000 v Evropě, v Asii 2,316.000, v Africe 582.000, v Americe 3,762.000, v Australii 1,300.000. Ostatní jsou anglikáni a protestanté.

Oxfordský kongres anglikánský, slavený koncem r. 1921, měl výsledek, že jest úmyslem zahájit velkou misi v Anglii. Anglikánští duchovní i laikové v každém městě chtějí konati misie. Jak sděluje Angl. katol. korespondence, chtějí bratři anglikánští, žijící dle řehole sv. Františka, kázat denně na schodech bursy londýnské v hodině obědu. V Anglii se jeví silný proud pro obchod i průmysl. Jeden jest nekatolický, druhý katolický, ale přibírá i nekatolíky, oba proudy však pracují

vlastně na základě, jak jej položil Lev XIII. ve své pamětihodné Encyklice *Rerum novarum*. Pravda nás musí spasiti.

(*Děkuvzdání*).

Neskončené díky buďtež vzdány božskému Srdci Páně a neposkvrněnému srdci Marie Panny a sv. Josefu za ochranu a pomoc ve všelikých bolestech a strádáních mých.

M. D.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, slavně panujícího sv. Otce Pia XI. a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **B o ž e c h r a ň p a p e ž e P i a X I.**

Úmysl v b ř e z n u: 1923: **Posvátnost stavu manželského.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Sv. Otec Pius XI. (Hlavní úmysl.) — Královna ze Sáby. (Báseň.) — Stařec Simeon. — Koráb na moři. (Báseň.) — Svaté hřeby. — Vznešená družina. (Báseň.) — Tajemství „svatého týdne“. — Hvězda na poušti. — (Báseň.) — Obrázky z katolických missií. — Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Děkuvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. BŘEZEN 1923.

ČÍSLO 3.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysilej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Posvátnost manželství.

(Hlavní úmysl.)

Veliký nastal rozvrat rodinného života po převratu v naší československé republice. Zavínily to nové zákony, povolující manželské rozvody a zavádějící občanské sňatky bez rozdílu vyznání náboženského. Tímto ustanovením zasazena smrtelná rána životu rodinnému, manželství znehodnoceno, znesvěceno, sníženo na pouhou smlouvu občanskou. A přece jest a zůstane manželství v církvi katolické skutečnou svátostí, jak dí sv. Pavel: Tajemství toto veliké jest, ale v Kristu a církvi. Docela jinak uzavírají snoubenci sňatek manželský, když jsou sobě vědomi, že sňatek jejich je posvátný, nerozvížitelný, posvěcený milostí Boží, aby povinnosti své jak manželé svědomitě plniti mohli a byli základem nové křesťanské rodiny. Proto se připraví též na tuto velikou svátost křesťanským naučením, hodným přijetím svátosti pokání a nejsv. svátosti oltářní. Jaký to rozdíl veliký mezi sňatkem církevním a mezi občanským! Manželství má původ svůj od Boha samého. Stvořiv Bůh prvního člověka Adama, stvořil mu pomocnici ženu Evu a požehnal jim řka: Rosttež a množte se a naplňte zemi. Tímto požehnáním posvětil Bůh všechna manželstva, kteráž dle ustanovení Božího

a církve Kristovy bývají uzavřena. Proto bylo již ve Starém zákoně manželství považováno za svazek svatý. Tím více musí manželství pokládáno býti za posvátný svazek v Novém zákoně, když Pán Ježíš netoliko vrátil manželství jako původní svátost, ale povýšil je za svátost, skrze niž bývá snoubencům zvlášť udělena milost, aby povinnosti stavu svého věrně plnili, v lásce a věrnosti spolu až do smrti své vytrvali ve společném životě rodinném. A protož co Bůh spojil, toho člověk nerozlučuj, praví Spasitel náš. Sv. apoštol Pavel mluvě o manželství praví: Těm pak, kteří v manželství jsou, prikazuji ne já, ale Pán, ať manželka od muže neodchází; pak-li ale odejde, ať zůstane nevdaná; a muž manželky své nepropouštěj! Ano manželství křesťanské jest obrazem duchovního spojení Krista s církví jeho. Z toho všeho vysvitá posvátnost stavu manželského. O tom svědčí prohlášení papeže Pia IX., když pravil: každý katolík ví, že manželství jest v pravdě a skutku jednou ze sedmi Kristem ustanovených svátostí Nového zákona a že tudíž nemůže býti mezi věřícími manželství, které by zároveň nebylo svátostí a že každé jiné spojení muže se ženou mimo svátost jest

ohyzným a záhubným souložnictvím, jež od církve je výslovně odsouzeno a že následovně svátost od smlouvy manželské nikdy odděleno býti nemůže.“ Kdo mimo církev katolickou manželství uzavírá, pohrdá Božím ustanovením, pohrdá svátostí velikou a tím uvaluje na sebe i na rodinu hřích, kletbu Boží. Mnozí tak čini z nevědomosti, jindy z lehkomyšlnosti a opět jiní ze zlomyšlnosti a ze vzdoru

proti církvi Kristově. U těch a takových zahynula víra a poslušnost k Bohu. Ti ať připišou sobě samým vinu a tresty Boží. Protož zachovejte v sobě pevné přesvědčení o posvátnosti stavu manželského; uzavírejte manželství dle ustanovení Božího a sv. církve katolické, abyste účastnými se stali veliké milosti a hojného požehnání Božího a tak sobě připravili šťastnou a spokojenou budoucnost.

Julius Brach:

Vyznání.

Slunce jihu po obloze sálá. —

Apoštolé Pánu u nohou.

„Věřím, Synu Boží, v slávu Tvou!“

Duše Petra klaněti se jala.

„Ty jsi Petr!“ zněla Páně chvála.

„Na té skále vzdělám církev svou,

již brány pekla nepřemohou!“ —

A tvář Páně leskem slunce plála.

„V ochranu tvou dávám ovce milé!“

„Miluj je, jak miluji já sám! —“

„Mir a pokoj vám od této chvíle!“

„Oblohy a země krása zhyne!“

„Vůle Otce! — Ducha sešlu vám!“ —

„Amen, pravím, Slovo nepomine!“

Co jsem psal; psal jsem.

Svatopostní úvaha. Dle Dra. Em. Veltha podává Ignát Z h á n ě l.

Neprátele Kristovi, mezi něž patřili především zákoníci, velekněží, fariseové a starší lidu, neodepřeli si právě ďábelské radosti doprovoditi Ježíše, ke smrti kříže odsouzeného, až na horu Kalvarií. Byli svědky jeho největšího ponižení. Stojíce pod křížem posmívali se mu. Ale jediný pohled na tabulku, kterou kázal přibítí na kříž Pontský Pilát, způsobil, že byli nesmírně uraženi ve své domýšlivosti. Jak byl zvyk, bylo napsáno na tabulce, proč byl Ježíš odsouzen? Pilát sám nápis sestavil. Evandělsta sv. Jan píše: „Bylo pak napsáno: Ježíš Nazaretský, král židovský. Bylo pak

to napsáno hebrejsky, řecky a latinsky: I řekli velekněží židovští Pilátovi. Nepiš: „král židovský“, nýbrž on řekl: Jsem král židovský. Pilát odpověděl: Co jsem psal, to jsem psal.“ Jan 19, 19—22.

Za panování krále judského Joakima, stalo se slovo toto k Jeremiášovi od Hospodina, řkouce: Vezmi svitek knihy a zapišeš do ní všechna slova, kteráž jsem mluvil tobě proti Israelovi a Judovi a proti všechněm národům. Tedy zavolal Jeremiáš Barucha, syna Neriášova: i napsal Baruch z úst Jeremiášových všechny řeči Hospodiny, kteréž mluvil k němu, do knihy.

Předčítali z ní v chrámě. Oznámili králi, co se v knize předčítá. Rozkázal, aby mu ji donesli. Když se tak stalo a přečítali mu z ní a přečetli tři listy nebo čtyři, rozřezal ji král nožikem písarským a uvrhl do ohně, až spálena byla všechna kniha ohněm, kterýž byl na ohnisku. Král chtěl potrestati Jeremiáše i Barucha, kázal je hledati, ale zmizeli. I stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi proroku, když spálil král knihu a řeči, kteréž byl sepsal Baruch z úst Jeremiášových, řkoucí: Vezmi zase knihu jinou, napiš do ní všechny řeči prvnější a nadto přidáno jest řeči mnohem více, než jich bylo prvé. Jerem. 36, 1–32. Byla v této nové knize prorocství a napomenutí mnohem obšírnější, mezi jiným oznámena také zkáza města Jerusáléma. Jeremiáš mohl o sobě říci a užiti slov, která později vyřkl Pilát: „Co jsem psal, to jsem psal.“

Knihu, již psal Baruch a Jeremiáš, kterou můžeme srovnati s knihou, kterou vložil Bůh jednomu každému z nás do našeho nitra. Jest to svědomí. Hoditi je do ohně, zničiti je nelze, bývá někdy také prorokem, napomíná, varuje, pláče, je neumdlévajícím písařem, který vše zaznamenává. Může býti na čas ohlušeno, do pozadí zatlačeno, ale utlumiti je naprosto nelze. Pak píše znovu ať mnohem obšírněji, nač člověk zapomněl, obživne a přibylly ještě další poklesky. Tertulian píše: „Svědomí může býti zatemněno, neboť není Bohem, nemůže však býti zničeno, protože jest Bohem uděleno.“ Písmo svědomí jest nezníčitelné, hlásá totéž, co napsal Pilát: „Co jsem psal, to jsem psal.“

Zůstaňme při tomto obrazu knihy. Můžeme totiž mluvit o knize zákona božského, který všichni známe a podle něhož jednou budeme souzeni. Tento zákon i zákon v našem srdci mají stejného původce, jsou psány rukou Boží. V obou jest charakter i věčnosti, nepopíratelné pravdy. Když pak jednou budou oba tyto zákony srovnány a oproti sobě posta-

veny, bude seznáno, kdo zaslouží, aby zapsán byl do knihy života. Ve Zjevení svatého Jana čteme o posledním soudu: „I otevřely se knihy, též jiná kniha byla otevřena, to jest (kniha) života a mrtví byli souzeni z toho, co bylo napsáno v knihách, podle skutků svých. A kdo nebyl nalezen zapsán v knize života, byl uvržen do jezera ohnivého.“ Zjev. 20, 12, 15. Protože, jak miní velký učenec Suarez, požaduje se u soudu o lidských skutcích dvojité vědomost, totiž vědomost zákona čili práva a vědomost skutků čili činu, zdá se, že je proto potřeba více knih. V jedné jest zaznamenán zákon, v jiných jsou zaznamenány skutky lidské, či životopis jednoho každého člověka.

Knihu božského zákona známe všichni, bude jednou také ukázána všem lidem, neboť „přišel Hospodin od Sinaje, zasvitl z pohoří Faran, s ním tisícové svatých: v pravici jeho byl ohnivý zákon“. Dt. 33, 1. Tato kniha „popsána jest uvnitř i vně, zapečetěna jest sedmi pečeti“. Zjev. 5, 1, od tisíciletí otevřena jest všem lidem, jmenuje se výlučně Písmem, o svědectvích, která jsou v něm obsažena, říká se „psáno jest“. Mnozí však čtou je bolavými očima, nevidí dobře, vykládají si je sami a nikoliv, jak předpisuje svatá církev, proto napomíná svatý Matouš: „Kdo čte, rozuměj“. Mat. 24, 5. Jsou také lidé, kteří číní zla a odvolávají se na Písmo. V den posledního soudu přesvědčí se svědomí každého člověka, jak měl této knize rozuměti. Svědomí vydá svědectví o zákonu, jenž jest v ně vepsán, čímž se vyrovnávají jiné knihy v mnoha výtiscích. Jsou v nich obsaženy skutky, myšlení, řeči, tužby každého z lidí.

K vysvětlení těchto obrazů poslouží následující příklad o nevědomci hochovi v Peru. Evropan tam bydlící poslal příteli košíček ovoce; přiložil dopis, v němž bylo vše popsáno. Hoch dostal na cestě chuf na ovoce a něco z něho snědl. Když je odevdal, přečetl si osadník dopis, krcutíl

hlavou a ptal se, kde jest ještě ovoce, že není všechno. Hoch zapíral, ale osadník mu řekl, tu je vše napsáno, neobelžeš mne. Hoch nemohl pocho-
piti, co je to s tím papírem, myslil, papír nemůže nic viděti, slyšeti, pro-
zraditi. Poslal hochu zpět a sdělil v dopise co se stalo. Vysmáli se mu. Za týden opět nesl ovoce. Aby papír nic neviděl, vyňal ho z koše, položil na zemi, přivalil kámen, sedl naň a jedl. Ale nic nepomohlo, opět se pro-
zradil, že něco z ovoce snědl. Opět řekl mu osadník: snědl jsi tolik a tolik ovoce. Hoch se vymlouval, ale ovšem marně. Podobně vedlo se mu, když osadník to sdělil příteli. Hochu potrestali, ale nemohl pochopiti, jak se vše stalo, měl totiž papír za něco živého. Právil: Papír lhal, je přece hluchý, slepý, jak mohl viděti a sly-
šeti. Neměl ponětí o tom, že lze psáti a sdělit něco na papíře.

Podobně děje se nám lidem s písmem, vepsaným v naše srdce. Nyní „patíme skrze zrcadlo v záhadě, ale tehdy tváří v tvář! I. ke Kor. 13, 12. Na světě poznáváme Boha toliko nepřímou, prostředně, věrou, z věcí stvořených, v budoucím životě však poznáme jej přímo, nyní jej poznáváme v záhadě, t. j. nedokonale, nejasně, v budoucím životě však poznáme jej dokonale, skrze něj a v něm poznáme též všechny věci. Každého z nás poslal Bůh na svět, dal nám své dary, známe své povinnosti. Všemohoucí Pán přede-psal i nám cestu, po níž máme kráčet, udělil nám dle potřeby a míry své milosti. Když bude naše dráha životní ukončena, objevíme se před ním, tu nebude výmluvy, lži, přetvářky. Každý donese s sebou knihu, již napsalo svědomí. Kdyby je byl někdo obtěžkal i největším kamenem, zůstane živo, bude zapisovatelem všech našich skutků, myšlenek, slov. Svatý Bernard píše: „Kamkoliv se obrátím, jdu, neopustí mne svědomí, je vždy se mnou, vše píše, co dělám“. Již David praví: „Pane, zpytuješ a znáš mne, ty víš, sedám-li či vstávám, rozumíš mým myšlenkám z dálky,

chodím-li či ležím, zkoumáš, všechny mé cesty jsou ti známy, neb není na mém jazyku slova, o němž bys, Pane, nebyl již věděl. Se všech stran mne obkličuješ a svou ruku na mne kladeš.“ Žalm 138, 1—5.

Šťasten, kdo u posledního soudu bude moci říci, „co jsem psal“, přičinil jsem se, abych zhladil stopu svých hříchů, vy-
znal jsem je, litoval je, jsou mi od-
puštěny. Bůh jest každé chvíli ochoten smazati písmo, jež jsme napsali, bylo-li špatné a proti jeho zákonu. Prosme Boha: „smiluj se nade mnou, Bože, podle velikého milosrdenství svého a dle množství slitování svých zahlad nepravost mou.“ Uplně mne obmyj od mé nepravosti a od hříchu mého očisti mne“. Žalm 50, 3, 4. Pán sám odpovídá: „Já jsem ten, jež nebude pamatovati na hříchy tvé“. Is. 43, 25. Shlazená bude úmluva vaše se smrtí.“ Is. 28, 18

Všechna tato příslibení byla nej-
věrněji pověřena nápisem na kříži. Sv. Pavel píše: „Také vás, když jste byli v hříších mrtví, v hříších oživil, odpustiv vám všechny hříchy, když byl smazal úpis (záležející) v ustano-
veních, který proti nám svědčil, který nám byl na odpor: i jej odstranil přibív ho na „kříž“. Ke Kol. 2, 14. Všecko toto hlásá nápis: „Ježíš Na-
zarétský, král židovský“. Jest beránek, který snáší hříchy světa, jest velekněz, který svou krví smazal vinu hříchu z knihy našeho srdce, je král, který zvítězil nad peklem. Pohlížeje na tento nápis na kříži zvolal sv. Bernard: „Kristus je život, náš zákon, naše kniha: proto musíme napsati své knihy podle tohoto vzoru, podle knihy ži-
vota. Je-li v knize našeho srdce jinak psáno, budiž to opraveno. Nikdo nás nenutí, abychom konali zlé, „zapsali zlé do srdce, je-li tam však napsáno, jest ještě čas, aby bylo vyma-
záno skutky kajících, následováním Krista.“

Blahoslavený, kdo vzdá se svého vzdoru a přizná: co jsem psal, to jsem nepsal. Zásady, které jsem si

postavil, byly špatné, názory, jimiž jsem se obrnil, byly lživé, nerovné. Namluvil jsem jiným, že záleží život v požitku; co jsem psal, to jsem nepsal, tato moudrost rozpadla se v nivec. Umínil jsem si nemyslet na zpověď a pokání, tento úmysl budiž smazán. Mudroval jsem proti zjevení Božímu, proti viditelné církvi, co jsem tehdy napsal, budiž jako nenapsáno. Třikrát blahoslavený člověk, který ozářen milostí Boží, nestydí se, přiznati se, a zamění zlé zásady s dobrými, změní svůj život před očima lidí. Nešťasten, kdo se dále klátí jako třtina ve větru, proto se říká, cesta k peklu jest vydlážděna dobrými předsevzetími. Mnozí měli dobrou předsevzetí, ale brzy na ně zapomněli a zvolili si za heslo: Co jsem psal, to jsem nepsal.

V klášteře sv. Františky vdovy v Římě žila sestra Maria Bonaven-

tura. Byla živa více světsky než řeholně. Roku 1626 měli duchovní cvičení. Byla jimi tak dojata, že zaznamenala si následující troje předsevzetí: 1. použiji všech prostředků, abych udržela svou duši čistou od hříchu. 2. všechny myšlenky, skutky uspořádám podle příkladu Mistra a Pána Ježíše. 3. ve všem budu milovati kříž. Zachovávala po celý další život tato předsevzetí a dosáhla věčné spásy. „Milost Boží ji silila, dobojovala dobrý boj, běh svůj dokonala, víru zachovala, proto obdržela korunu spravedlnosti, kterou jí dal spravedlivý Soudce v onen den.“ II. k Tim. 4, 7, 8. Volejme s prorokem: „Hospodine, smiluj se nad námi, budiž naše ramě v jitře, a spasení naše v čas soužení.“ Is. 33, 2. „Hospodine, Bože spasení mého, vejdiž před obličej tvůj modlitba má; nakloň ucha svého ku prosbě mé.“ Žalm 87, 2, 3.

Julius Brach:

Láska věčná.

Pohleď, synu, co těch sluncí plane
na všech stranách jasnou oblohou!
žasne oko nad tou rozlohou.
A tvým srdcem pocít hrůzy vane.

Viz ty stopy ruky požehnané!
Co tu světů, jimž jest oporou
Láska věčná! A přec pokorou
dýše sladké Srdce Tvoje, Pane!

Láska věčná, láska nehynoucí,
všech těch světů neobsáhlý zdroj,
pevně řídí vůli všemohoucí! —

Neodmítej, Pane, prosby vroucí:
Láskou mile srdce naše zhoj:
neobsáhlou touhou k Tobě žhoucí!...

Svaté kopí.

Postní rozprava od Jarolima St. Pavlíka.

Všechny rány našeho milého Vykupitele jsou drahocenné a účtyhodny; ale nejdrahocennější je rána boku jeho. Povstala tím, že Longin srdce Ježíšovo kopím probodl, aby se přesvědčil, zdali již je mrtev. Jeden z vo-

jáků, vypravuje evangelista, otevřel kopím bok jeho, a hned vyšla krev a voda, a ten, který to viděl — byl to svatý Jan — vydává o tom svědectví, a jeho svědectví je pravdivé. To se stalo, aby se písmo vyplnilo: žádně

kosti mu nepřelomíte. A jiné písmo dí: Uzří, koho zbodli. Ono kopí stalo se věhlasným; ostří jeho nalézá se v královské kapli v Paříži, svatý Ludvík je získal; jeho rukojeť přechovává se v kostele svatopetrském v Římě.

Mnoho již ran bytěl Pán Kristus obdržel. Od paty až po vrchol hlavy nic není zdravého na něm, nybrž jen rány, pruhy a boule, jež nejsou zavázány ani léčeny, ani olejem změkčeny, mohli bychom říci s prorokem Isaiášem. Kdo spočte rány od bičování? K tomu obdržel Pán náš rány při korunování, ránu na rameni od těžkého kříže, čtyry velké rány od hřebů. K čemu tedy ještě jednu ránu? A k tomu tu největší!

Když hodil Saul kopím po Davidovi, uhnul se tento na bok, a kopí se zabodlo do stěny. Nový David, jenž přemohl pekelného Goliáše, nemůže se uhnouti, neboť je čtyřmi hřeby na kříž přibit; také je tělo jeho již bezduché; kopí se zaboduje do srdce jeho.

Vzbouřenec Absolon zůstal na útěku před vojskem Davidovým viseti na jednom stromě; tu přišel vojevůdce Joab a vrazil mu tři kopí do jeho srdce, takže vypustil ducha. Absolon zasloužil trest smrti, byl on nezdárným, neposlušným nevěrným synem. Zde však visí na dřevě kříže člověk nevinný, jednorozený Syn Otce nebeského, v němž má tento svou zálibu, jenž se za nás stal poslušným až k smrti kříže; a přece probodli jeho srdce.

Proč si nechal Pán náš Ježíš Kristus srdce své kopím probodnouti, ačkoliv rána ta již ho nebolela? Protože chtěl za nás prolíti i poslední kapku své krve; a to učinil, aby nám ukázal, jak velice nás miluje. Když miloval své, tak je miloval až do konce, píše o něm svatý Jan. Ba i přes konec, ještě po smrti podal nám důkazy své lásky. Nic nechtěl podržeti pro sebe, dal se nám celý. Tato láska vyžaduje v odvetu zase lásku; i my máme mu v odvetu všechno darovati, sebe samy a vše, co nám náleží, duši

svou, tělo své, smysly své, schopnosti své. Milujme Boha z celého srdce, ze všech sil svých. Žádná obět nebudíž nám těžkou z lásky k Bohu.

Longin nám olevřel svým kopím klenotnici nejsvětějšího Srdce. Jde pověst, v pěknou báseň zpracovaná, že zatím co se čtou na Velký pátek pašije, poklady země se otvírají, a může si každý z nich nabrati, kolik chce, když jenom vyjde z kouzelné hory dřive, než jsou pašije u konce. Tato bajka má skutečný náboženský základ. Hora, v níž se poklady skrývají, je Kalvarie; klenotni komorou je nejsvětější Srdce Ježíšovo. Po čas pašiji, zatím co Pán Kristus visel na kříži, otevířela se nám komora ona přebohatá; a kolikrátkoli se pašije neboli umučení Páně při mši svaté obnovuje, tolikrát otevírají se nám poklady milosti Srdce Páně. Čím častěji jdeme na mši svatou, tím bohatšími se stáváme. Tu je zlaté posvěcující milosti, stříbro milosti přispívající, safír víry, smaragd naděje, rubín lásky a jiné drahokamy a klenoty ctností křesťanských a darů Ducha svatého; všechno požehnání dobroty Boží rozlévá se tu na nás. A přístup k těm pokladům otevřelo nám svaté kopí.

Když Saul vedl válku proti Filistinským, nalezl syn jeho Jonatas, jenž byl hodně hladov, plást medu. Tu ponořil kopí své do medu a pochutnal si na něm. Zdaliž neponořil i Longin kopí své do plástve medu, když je namířil do boku Kristova? Zdaliž není Srdce Ježíšovo zdrojem vši sladkosti? Jak veliké jest množství sladkosti Tvé, ó Pane, již jsi skryl pro ty, kdo se Tebe bojí! volá žalmista. Ano, ty jsi ji skryl ve svém Srdci, o Pane; a kdo tě miluje, ať přijde a okusí, jak lahodný jsi a sladký.

Otevření Srdce Ježíšova je svatým otcům hlubokým tajemstvím. Eva se zrodila z boku Adamova; choť nového Adama, církve svatá, též se zrodila z jeho boku, zatím co dřímal na dřevě kříže. Kristus zamiloval si církev a obětoval se za ni, jak píše sv. Pavel, aby ji posvětil, když ji byl očistil

v koupeli slova života, aby si přistrojil krásnou církev bez poskvrny a vrásků nebo něčeho podobného, ale aby byla svatou a neposkvrněnou. Voda z boku Kristova poukazuje na svátost křtu; vodou onou byla křestní voda posvěcená, takže má nyní sílu v sobě, očistiti duši od hříchů všelikých. Krev z boku Kristova poukazuje zase na onu krev, jež je v kalichu při mši svaté přítomna. Vlastně mají v Srdci Ježíšově všechny svátosti původ svůj. Svátý Augustin píše: Evangelista nepraví: Probodl bok jeho nebo zranil nebo něco podobného, ale: otevřel bok jeho, aby takřka brána k životu tam byla otevřena, odkud svátosti církve vytryskly, bez nichž k životu, jenž je pravým životem, není žádného přístupu.

Zřídlo ono milostné viděl prorok Izaiáš, an prorokoval: V onen den otevře se studnice domu Davidova a obyvatelům jerusalemským na očistění hříšníka. A prorok Izaiáš: V onen

den budete s radostí vody vážit, ze studnic Spasitelových a řeknete: Velebte Hospodina a vzývejte jméno jeho, neboť veliké věci učinil.

Svátý Bonaventura blahoslavi svaté kopí, že otevřelo bok Ježíšův: Ó, jak blaženo ono kopí, jemuž bylo popráno, svatý bok Kristův a jeho láskyplné Srdce otevřiti! Ó kdybych byl býval na místě onoho kopí, já bych se již nikdy nedal vytáhnouti, ale byl bych řekl: Zde mítí budu svůj přibyték na věky! Zde chci zůstat, neboť tento byt jsem si vyvolil.

Nechť pohled na svaté kopí podobné vzbudí v nás pocity a předsevzetí! Milujme Srdce Srdce Ježíšovo a hledejme v něm útočiště v zármutku, pochybnostech, pokušeních, nebezpečnostech, strastech a bolestech. Svátý Jan odpočíval na Srdci Ježíšově; spočívajme i my v duchu na Srdci Ježíše Krista milého, abychom s ním v nebi na věky byli spojeni.

Věřím v Ducha svatého.

Několik kapitol o víře a účtí třetí Božské osoby. — Napsal Th. Dr. Rudolf Zháněl.

(Pokračování.)

Kdo jest Duch svatý?

Poznali jsme z písem svatých, že jest Duch svatý. Proto tážeme se dále: Kdo jest Duch svatý? Na to odpovídá katechismus:

Duch svatý jest třetí Božská osoba; jest pravý Bůh.

Učení toto je čerpáno z písem svatých, jak přesvědčí nás kapitoly následující.

Duch svatý je třetí Božská osoba.

Písmo sv. učí zcela zřejmě, že Duch svatý není snad pouhou vlastností nebo činností Boží, nýbrž jest skutečnou božskou osobou v nejsvětější nerozdílné Trojici, osobou rozdílnou od

Boha Otce a od Boha Syna. Na doklad pravdy té možno uvést přibližná místa evangelii, ale nejjasněji poznáme ji z událostí při křtu Páně v řece Jordánu.

„V těch dnech“, — tak vykládá sv. evangelista Matouš (3, 13—17), — „přišel Ježíš od Galilee k Jordánu k Janovi, aby pokřtěn byl od něho. Ale Jan velmi zbraňoval jemu, řka: Já mám od Tebe pokřtěn býti a Ty pak jdeš ke mně? A odpovídaje Ježíš dí jemu: Nechej nyní; neboť sluší se, abychom plnili všelikou spravedlnost. Tedy nechal ho. A pokřtěn jsa, Ježíš vystoupil ihned z vody; a ať, otevřena jsou mu nebesa, a viděl Ducha Božího, sestupujícího jako holubici a při-

cházejícího na něj. A aj, hlas z nebe řkoucí: Tentof jest ten můj milý Syn, v němž se mi dobře zalíbilo“.

Jest to v dějinách zjevení ponejprve, že nejsvětější Trojice, všechny tři Božské Osoby, — jež doposud byly skrytým tajemstvím, — vystupují zcela zřetelně. Jako je Syn, stojící v řece, osobou rozdílnou od Otce, který mluví s nebe, právě tak je i Duch svatý, — který ukazuje se tu ve způsobě holubice, a o něm mluví se zrovna tak jasně, jak o Otcí a Synu, rozdílnou osobou v tajemství nejsvětější Trojice.

Také Ježíš Kristus ve svých řečech rozeznával zcela jasně Ducha svatého, jako zvláštní Božskou osobu, rovnou sobě i Otcí, ale rovněž i od sebe i Otce rozlišnou. Stačí uvést jen jeden výrok Spasitelův! Při svém rozloučení pravil Pán k apoštolům (Jan 14, 16): „Já prositi budu Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky, Ducha pravdy.“ Ze slov těchto jest jasno, že je tu řeč o třech různých osobách. Jednou takovou osobou je Kristus, jenž pravi, že bude prositi; druhou jest Otec, kterého bude prositi; třetí jest Duch svatý, který jmenuje se tu Utěшитel, Duchem pravdy.

Svědky tohoto učení Kristova byli apoštolové. I oni učili dle příkladů svého Mistra, že Duch svatý je Božskou osobou, rozdílnou od Otce i Syna. Porozuměli tedy svému Božskému Mistru, ba hlásali článek o Duchu svatém, jako zásadní a základní celé víry křesťanské. Tak svatý Petr hned v prvním svém kázání o prvních letnicích hlásal shromážděnému lidu učení o Duchu svatém, jako skutečné třetí Božské osobě. Lid, dící o svátcích v Jeruzalémě, byl udiven nad tím, co se dělo. Petr vystoupiv veřejně, vysvětloval jim, kterak se plní proroctví Joelovo o seslání Ducha svatého. V další své řeči mluvil o základních pravdách křesťanských, o vykupitelské smrti Ježíšově, o jeho z mrtvých vstání, o nejsvětější Trojici, a zvláště o Duchu svatém, jako třetí Božské osobě, rozdílné od Otce i Syna. Děl mezi jiným: „Ježíš, pravící Boží

jsa povýšen, vzav zaslíbení Ducha svatého od Otce, vylil Ho, jak nyní vidíte a slyšíte!“ (Skutky apošt. 2, 33). Zde jmenuje se svatý Duch zcela zřejmě na třetím místě vedle Syna a Otce.

Totéž učení vyznává také svatý Jan evangelista, když dí (I. list 5, 7): „Tři jsou, kteří svědectví vydávají na nebi: Otec, Slovo a Duch svatý; a ti tři jedno jsou.“ Svatý Jan vyslovuje tuto přesvědčení a pevnou víru všech ostatních apoštolův, jak přijali ji od svého Mistra: Duch svatý je třetí Božská osoba, roven Otcí i Synu, téže Božské podstaty, nikoliv pouze vlastnost, nebo síla, nebo projev jejich, nýbrž skutečná, od obou rozdílná Božská osoba.

Duch svatý je pravý Bůh.

Duch svatý je pravý Bůh. To plyne vlastně již ze staté předcházející. Tam dokazovali jsme sice pouze to, že Duch svatý je třetí Božskou osobou, rozdílnou od Otce i Syna. Ale právě tam poznali jsme, kterak Duch svatý vždy stavi se na roven Otcí i Synu, že tedy není jim nikterak podřízen, nýbrž právě tak pravým Bohem, jak Otec i Syn. Než pravdu tu možno i četnými jinými místy písem svatých zřejmě dokázati.

Dokladem pravdy té jsou nám opět slova Spasitelova. Po svém z mrtvých vstání, než rozloučil se s apoštoly, zůstavil jim tuto svou vůli poslední: „Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi. Protož jdouce, učte všechny národy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého!“ (Mat. 28, 19.) Dle těchto zřejmých slov Spasitelových má se křest udělovati nejenom jménem Boha Otce a Syna, nýbrž také jménem Ducha svatého. Křtem svatým však odpouštějí se hříchy, hřích dědičný a všechny před křtem spáchané jiné hříchy, jakož i časné a věčné tresty, stáváme se dítkami Božími a dědici věčného spasení. Tyto účinky sv. křtu mohou se díti jen moci Božskou, neboť žádný člověk nemůže svým jménem, svou moci způsobiti, aby se někdo

stal dítkem Božím. Osoby tedy, jejichž jménem křest svatý se uděluje, musí býti božské. Proto jest i Duch svatý, který jako třetí Božská osoba, jmenuje se tu na třetím místě, skutečný Bůh. Proto také připisují se Duchu svatému — jak viděli jsme rovněž již v dřívějších odstavcích — dle pravdy zcela správně božské vlastnosti. Duch svatý je všemohoucí, jemu připisuje

roky a napovídal jim budoucí věci, které pak z vnuknutí Ducha svatého předpovídali.

Nejjasněji vyznal však božství Ducha svatého sv. Petr apoštol, jak vykládá se ve Skutcích apoštolských (5, 1—11). První křesťané byli totiž velice dobročinní. Nebylo mezi nimi nuzných. Majetní obětovali takové almužny, že bylo postaráno o chudé. „Kteříkoliv měli

Pán Ježíš pokoušen.

se hned v prvních řádcích písem stvoření světa; Duch svatý vznášel se nad vodami, nad stvořenou hmotou, čině ji způsobitou, aby z ní vytvořen byl všemohoucí vůli Boží tento krásný, ladně uspořádaný svět. Proto připisuje se Duchu svatému, že obnovuje veškeren svět mocí svou! Svatý Pavel pak dokládá (II. Kor. 12): „Vše působí jeden a týž Duch, rozděluje jednomu každému, jak chce!“ — Duch svatý je vševědoucí, neboť osvěcoval pro-

pole nebo domy, prodávajice přinášeli peníze, za kteréž prodávali, kladli před nohy apoštolův, i bylo rozdělováno jednomu každému, jak komu potřebí bylo.“ „Muž pak nějaký, jménem Ananiáš, se Zafirou, manželkou svou, prodalí statek. A listivě těch peněz ujal s vědomím manželky své, a přinesa díl nějaký, položil k nohám apoštolův. I řekl Petr: Ananiáši, proč naplnil satan srdce tvé, tak abys lhal Duchu svatému, a listivě ujal peněz za pole? Či

nebylo ti volno, ponechati to sobě? I když bylo prodáno, bylo v moci tvé. I proč jsi složil tuto věc v srdci svém? Neselhal jsi lidem, ale Bohu! — Zde praví svatý Petr výslovně, že Duch svatý je Bůh. Neboť Ananiáš, obelhávaje Ducha svatého, nelhal lidem, nýbrž Bohu samému.

Rovněž zcela jasně hlásá božství Ducha svatého sv. Jan, evangelista, ve svém I. listě. Tento apoštol, který odpočinul při poslední večeři na božském Srdci Ježíšově, pohlédl také nejhlouběji do všech tajemství víry Kristovy. Stavě Ducha svatého v nebesích na stejný stupeň s Otcem a Synem, vyznává takto zcela zřejmě také božství jeho, když říká: „Tři jsou, kteříž svědectví vydávají na nebi: Otec, Slovo a Duch svatý; a ti tři jsou jedno.“ (I. list 5, 7.)

Jest tedy článek víry: Svatý Duch je třetí Božskou osobou, je pravý Bůh — pravdou zjevenou samým našim Vykupitelem, Ježíšem Kristem. Pravda tato byla hlášána Kristovými apoštoly a církev zachovává ji neporušenou až do dnešního dne. Věříme proto pevně a hlasitě vyznáváme ji ve svém životě i smrti.

Duch svatý v Pánu Ježíši.

Ježíš Kristus, jakožto jednorozený Syn Boží, druhá božská osoba, má s Duchem svatým tutéž podstatu, bytnost a přirozenost, nelze si ho tedy oddělena od Ducha svatého ani mysliti. Jak tedy Spasitel ujišťoval apoštoly: „Což nevíte, že Otec jest ve mně a já jsem v Otci?“ — může říci totéž i o Duchu svatém. V duši jeho jest Duch svatý zcela jiným způsobem, než ve všech lidech, jimž bývá udělen zvláštní milostí! V Ném bydlí zcela přirozeně, nerozlučně celou svou plností, veškerou svou láskou.

Tento s Ježíšem nerozlučně spojený Duch svatý jevil se podivuhodně již v jeho dětství. Proto evangelista Lukáš (2, 10) poznamenává ve svém vyprávění hned po obětování dítěte Ježíše ve chrámě: „Děťátko rostlo, po-

silovalo se v Duchu, plně moudrosti, a milost Boží byla v něm.“ Jak podivuhodně ukázala se tato nadzemská moudrost u dvanáctiletého Ježíše ve chrámě! Ale to vše byl jen nepatrný projev oné veliké moudrosti, jež se v Ježíši tajila a jež zevně vystupovala zřejměji a zřejměji, ač v podstatě své byla nezměnitelná, a proto ani zvětšovati ani zmenšovati se nemohla. V tomto tedy smyslu říká evangelista o 12letém Ježíši (Luk. 2, 52): „Ježíš prospíval moudrostí, věkem a milostí u Boha i u lidí.“ Nemohlo však také jinak býti u toho, o němž již starozákonní prorok Isaiáš předpověděl: „A vyjde prut z kořene Isaje a květ z jeho kmenu. Spočine na něm Duch Hospodinův, Duch moudrosti a rozumnosti, Duch rady a síly, Duch umění a bázně Hospodinovy.“ (Is. 11, 1—2.)

Slovo proroků: „Spočine na něm Duch Hospodinův“ — vyplnilo se i zevně při křtu Páně v řece Jordánu, kdy Duch svatý sestoupil v podobě holubice viditelně na Ježíše. (Mar. 1, 10.) Od doby té pak jevila se moc Ducha svatého ještě zřejměji v životě Spasitelově. Všichni svatí evangelisté dokládají souhlasně (Mat. 4, 1; Mar. 1, 12; Luk. 4, 1), že po křtu v Jordáně vedl Duch svatý Ježíše na poušť. Z pouště pak navrátil se Ježíš v moci téhož Ducha svatého do Galileje, a vyšla pověst o něm po vší okolní krajině (Luk. 4, 14).

Než netoliko evangelisté, nýbrž také Kristus Pán sám představuje se hned na počátku veřejné své působnosti lidu v synagoze Nazaretské jako učitel, Duchem svatým zvlášť naplněný a osvěcený. Svatý Lukáš vykládá to následovně: „Přišel do Nazareta, kdež byl vychován, a všel podle obyčeje svého v den sobotní do školy (synagogy, modlitebny). I vstal, aby četl. Dána mu kniha Isaiáše proroka. Otevřev knihu, nalezl místo, kdež bylo napsáno: Duch Páně nade mnou, protože pomazal mne, kázatí evangelium chudým poslal mne, uzdravovati zkroušené srdcem, zvěstovati jatým propuštění a slepým vidění, propuštění

souzené na svobodu, jakož i zvěstovati léto Páně vzácné. Zavřev pak knihu, vrátil ji služebníkově a posadil se. Oči všech byly na něho obráceny. I počal mluvit k nim, že „Dnes naplnilo se písmo toto v uších vašich. Všichni pak přisvědčovali jemu, divíce se libým slovům jeho, vycházejícím z úst jeho.“ (Luk. 4, 16–22.)

Mluví se tu o pomazání Duchem svatým. Jest to rčení obrazné, kterým vyjadřuje se plnost a mocnost Ducha svatého. Podobně hlásal i svatý Petr Korneliovi a shromážděným, „kterak Bůh pomazal Ježíše Nazaretského Duchem svatým a mocí“ (Skutk. apošt. 10, 39). Míni se tu ona vnitřní působnost Ducha svatého a jeho milosti, která jinak bývá ve svátostech značena i udělována zevnější pomazáním posvěceným olejem. U Krista Pána znamená toto úsluvi daleko více, rozumí se totiž ono nerozlučitelné spojení a ona nerozdělitelná jednota, kterou Ježíš Kristus, druhá božská osoba, onen jediný, vpravdě Pomazaný Páně, je sjednocen s třetí božskou osobou, Duchem svatým. Tomuto po výtece „Pomazanému Páně“ nebylo třeba žádného zvláštního zevnějšího pomazání přijímati, jeho posvátným pomazáním je božská jeho podstata, jež jest skryta jeho člověčenstvím, božská působnost Ducha svatého proniká proto veškeren život a všechny skutky vtěleného Syna Božího. Proto dí svatý Lukáš (10, 21): „V tu hodinu rozveselil se Ježíš v Duchu svatém a řekl: Chválim Tebe, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a opatrnými, a zjevil je nepatrným!“

I při bolestné smrti Pána Ježíše na kříži a slavném jeho z mrtvých vstání svatí apoštolové poukazují na spolupůsobnost Ducha svatého. Svatý Pavel v epištole k Židům (9, 14) srovnává očišťování starozákonní prostřednictvím krve zvířat obětních s vykopením Ježíšovým a připomíná: „Krev Kristova, který skrze Ducha svatého sebe samého obětoval neposkvrněného Bohu, očistí svědomí vaše od skutků mrtvých

k sloužení Bohu živému.“ Tím není však spolupůsobnost Ducha svatého v díle vykupitelském dokonána. Svatý apoštol připisuje i slavné z mrtvých vstání Duchu svatému (Efez. 1, 20), slibuje však věřícím tutéž oslavu, zachovají-li věrně v srdcích svých Ducha svatého, který vzkřísil Ježíše z mrtvých.

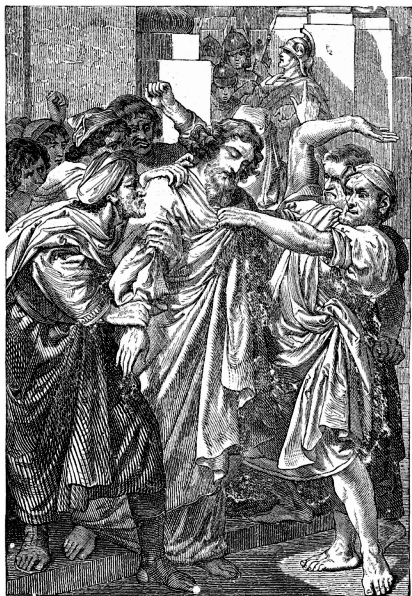
Co zjevil nám Pán Ježíš o Duchu svatém ?

Náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus je vtělený Syn Boží, druhá božská osoba, rovný ve všem svému nebeskému Otci. Jestliť výbleskem slávy Otce (Žid. 1, 3), výrazem podstaty jeho, jeho moudrosti a silou (I. Kor. 1, 24), má s ním týž trůn a slávu, jak líčí sv. Jan evang. v nádherném nebeském Zjevení svém (hlava 21 a 22). Viděť velikolepý nebeský Jeruzalém, v něm kříšťalový trůn Boží a Beránkův. Zná proto Syn Boží dobře třetí božskou osobu a může poučiti nás dokonale o ní! Poslyšme tedy, co dí věčná pravda ta o původu Ducha svatého!

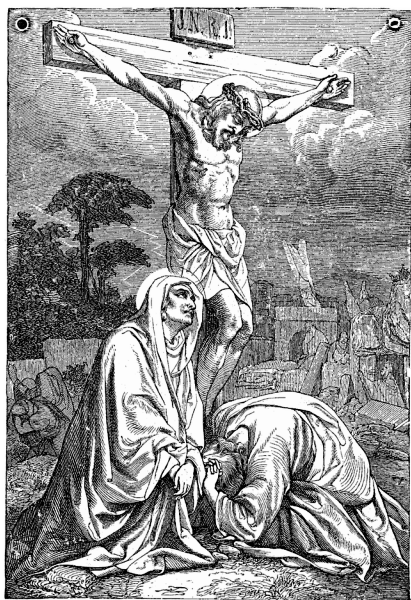
Louče se s učenníky svými, těší je Spasitel a pravi o Duchu svatém toto: Když přijde Utěšitel, kteréhož já pošlu vám od Otce, Ducha pravdy, kterýž od Otce pochází, tenť bude svědectví vydávati o mně (Jan 15, 26). Naučí vás všeliké pravdě, neboť nebude mluvit sám od sebe, ale cožkoliv uslyší, bude mluvit. Onť mne oslaví, neboť z mého vezme a zvěstuje vám. Všchno, cožkoli má Otec, mé jest; protož jsem řekl, že z mého vezme a zvěstuje vám (Jan 16, 13 n.).

Slovy těmito dal Ježíš Kristus zcela zřejmě na jevo, že Duch svatý vychází z Otce i Syna, jak učila a učí dnes naše církev katolická.

Z úst Ježíše Krista víme, že Bůh Otec je bez původu; od věčnosti zplodil Boha Syna, který je tedy zplozen od věčnosti; Duch svatý vychází od věčnosti z Otce a Syna, jako z jednoho základu a pramene.

Pán Ježíš před Kaifášem.

Na hoře Kalvarii.

Zachraň duši!

Sen přinesl mi obraz tvůj tak milý,
duše má jež stále marně hledá!
Zjev tvůj přivábila luna bledá
ve hvězdné, kliduplné noční chvíli.

V zjev tajemný se zraky moje vpily.
Ruka má již přetěžce se zvedá,
aby zachytila stín tvůj! Běda,
lesk oka shasl, tváře zasmušily.

Zpět ruka těžce klesá, nemá síly.
Duše má však pokoje již nedá,
a za mizícím zjevem v dálku pílí.

Již dospěla ho ve tvář se mu chýlí.
Rozrušena po boku mu sedá...
Ó všemohoucí, zachraň duši, šili!...

Zlá rada.

Napsala Marja Česka-Maczyńska. Z polštiny přeložil O. S. Vetti.

„Proč nás vlastně svolali?“ s tou otázkou obrátil se rabbi Gamaliel k Aleksandrovi, pocházejícímu z velekněžského rodu Fiabiův, a Aleksander popravuje si nedbale plášť s ramen se mu svázející, usmál se řka: „Je ti líto tvých knih a venkovského zátiší?“

„Velekněžův posel odtrhl mě od práce tak zajímavé.“

„A mě zas'... od hezké ženy. Inu, ale vidíš, můj drahý, lidem dovoleno umírat, zvykli jsme si pohlížeti na smrt jako na neodvratný konec všech věcí, vstane-li však kdo z mrtvých, pak taková událost přivede z rovnováhy všechny učené muže a lid uvede v šílené nadšení.“

„Bajky!“

„Bohužel... nikoliv! V Betanii na výzvu Ježíše z Nazaretu vstal po čtyřech dnech z hrobu stavitel Lazar. Po čtyřech dnech, kdy, — jak tvrdí očití svědci, — tělo zachváceno bylo už rozkladem... To se rozumí, že zpráva o tom vzrušila a pobouřila naše svaté muže. Neboť za prvé: zločinem je konání zázraků, protože to náleží přesvaté, jedině k obcování s Bohem oprávněné třídě naší... Při sloupech svatyně! Kolik bodů bylo by možná

uvést, ... škola Samajova a Hillelova aspoň dvě leta budou se o to hádati, sluší-li pokládati za čistého či nečistého člověka, který se vrátil z hrobu, ... a zatím ... co tím člověkem?“

„A pro ten zázrak... byli jsme dnes svoláni?“ — tázal se s ironickou nevázností rabbi Gamaliel.

„Ovšem... Hned včera, jen co zpráva o zázraku do stolice se dostala, Annáš, jako věkem nejstarší, odejel do Betanie a shledal nebývalé nadšení v lidu, nadšení, jež může mít různé následky.“

„Jaké?“

Aleksander snížil hlas: „Ten, jenž přišel opravit zákon, jak sám tvrdí, mohl by se také pustiti do oprav kněžského stavu. Ať jen lid uvěří v jeho poslání, potom se může snadno stát, že on a učeníci jeho zaujmou místo nám přináležející, a to tím spíše, že...“

„Co pak?“

„Že s přispěním pekla nebo nebe... ale zázrak se skutečně udál... Sta lidí vidělo zemřelého, bylo při jeho uložení do hrobu i při jeho vzkříšení... Nedovedeme víry v ten zázrak zvrátiti.“

„Myslíš?“

Rabbi Gamaliel pozastavil se na širokých, mramorových schodech, vedoucích do vnitřku letní villy Kaifášovy, pohleděl dlouze na Jerusalem v dáli se jevící; v záplavě slunečního jasu, — na pozadí granátových co do barvy chmur, od půlnoci táhnoucích, střechy a přičelky chrámu třpytily se jako vlna roztaveného zlata a neposkvvrněná bělost zdí jevila se jasnou vidinou. Typická, moudrá tvář rabinova pobledla... sevřely se drobné ruce,... pokolení Aronovo od věků tam vládlo, měl by je teď hanebně odtamtud vyhnati syn tesaře z Nazaretu?

„Nikdy!“

„A kdyby...“

„Pryč s rozpaky!“

Hlas rabbiho Gamaliela stal se ostrý a vrzavý jako kocouři zamňoukání: „Zbývá nám tedy buď zázrak uznati, Mesiáše hodný, ... nebo...?“

„Toho vítěze nad smrtí samého na smrt vydati... Střední cesty nevidím.. Až lid uvidí, že on je člověk smrtelný, jako všichni přírodním zákonům podléhající, sama sebou rozplyne se sva-tozáře zázračnosti obestírající ho.

„Tedy smrt...“ Zmizel úsměv z tenkých rtů Aleksandrových. „Tedy po tvém soudu, světlý potomku dobrého Hillela, vrácení života člověkuvi zdá se býti jako odejmutí ho skutkem zasluhujícím smrtelného testu?“

„Vše, co není přirozeno, ... proti přírodě jest, a tím samým zasluhuje utracení.“

„A nemyslíš, drahý, že se může stát, že utratíme arci člověka, ale nedovedeme potlačit setby jeho myšlenek?“

„Mrtvý člověk není nikomu již hrozný.“

„Žijeme však v dobách, ... kdy mrtví vstávají, a myšlenka, jednou v slova oděná, má v sobě život... Jako kámen do vody hozený, pořád širší kola opisuje, třebas sám na dno padl, tak i myšlenka najednou se šíří, třebas tvůrce její shasl.

„Potlačí se... pronásledováním.“

„Anebo naopak ... pronásledováním zmohutní.“

„Nevidím volby, ... buď my neb on, ... tedy on, neboť kdožby vyřkl ortel nad sebou samým?“

„A jestliže ten Mistr z Nazaretu nemíří na základy zákona?“

„Nebyl by člověkem, kdyby po vládě netoužil...“

„Pokládají ho za Syna Božího...“, zašepal sadsucej, přestupuje za rabbin Gamalielém práh poradní síně. Oči, přivyklé plnému světlu slunečnímu, stěží jen smířovaly se s třaslavým, žlutým třpytem kolem hořících olivových lamp. Vášnivý, bouřlivý hluk panoval v siní, a trudno bylo zorientovati se v přívalu protřečných mínění, pronášených současně s živostí, vlastní tempera-mentu vychodanů. V pozadí dvorany odrážela se ostře do vysokého opěradla křesla bílá, stařecká hlava Annášova: bledý, churavý velekněz se supí hlavou na dlouhém, chudém, žilnatém krku zdál se dřímati. Na jeho obličejích nezrcadlily se doznávané dojmy, jen občas zasvitily z pod modravých, průhledných takořka víček kulaté, černé oči dravčího výrazu jako ptáka stopujícího svůj lup, a v takových okamžicích nabývala ta mrtvá tvář jakéhosi umělého života a dlouhé ruce s pěstěnými nehty konaly divný pohyb na bílém rouše, ... pohyb pavouka.

Vedle něho Kaifáš v tmavo purpurovém, zlatotkaném rouchu spustil bradu na prsa... Cítil se býti nemocným, krev valila se mu do hlavy, třeštila v tepnách, chvílemi popadala ho rdousivá dušnost, ... tu sáhal třesoucí se rukou po poháru s vínem.

Jakmile rabbi Gamaliel s Aleksandrem překročili práh, pokynul velekněz Annáš, že chce mluvit, stalo se ticho, a tím tichem zvučel stařecký, suchý, kašle záchvaty přerývaný veleknězův hlas: „Slyšel jsem před chvílí otázku: Čím se provinil Ježíš z Nazaretu? A slyšel jsem, jak kdosi jiný posměšně na to: že prý příliš moc a příliš veliké zázraky vykonal... A ten kdosi pronesl, — proti vůli — pravdu. Ty zázraky vlastně jsou hlavní

vinou, bouří lid, odvádějí jej od tradic, posvěcených autoritou staletí, vnášejí v pojmání Písem pojmy rozcházející se s ustálenými pojmy a názory našich světlých otců a dědů, zlepšujíce hanebné zákon, podřívají jej. Byl jsem v Betanii, ... viděl jsem Lazara, slyšel mínění lidu, ... za Mesiáše pokládají syna tesaře z Nazaretu, za Syna Božího! Dávno již byl jsem toho mínění, že patří Ježíše odstranit, ... dnes pak pravím vám, že jsme povinni co nejrychleji to učiniti ... na obranu Boha otců našich, na obranu i toho v klam uváděného lidu ...“

„A našeho vlastního blaha ...“ přerušil ho čísi ironický hlas. Dravčí oči starcovy stočily se v stranu hlasu, ale nemohly poznati v třaslavém třpytu olivových lamp tváře mluvčího, a tož pokračoval s důrazem: „Tak jest, nepřím i na obranu našeho vlastního blaha, ba více, vůbec na uhájení našich před věky nabytých, věky posvěcených práv. Byli jsme dosud my prostředníky mezi lidem a Pánem, my jsme byli tím poutem spojujícím nebe se zemí ...“

„A veleli jsme, by nám to prostřednictvím zlatem placeno bylo!“ ušklíbl se Aleksander Fiabi.

Annáš usmál se koutky zvadlých rtů, byla to přece vina všech jich.

„Pokolení Aronovo nedostalo země při jejím dělení, neb jako služebníci a vladaři Hospodinovi tím samým měli jsme nároky a právo na nejlepší z jejich plodů. Zda bychom nefekli o nájemci: „Je hlupák!“ kdyby pečoval s takovým zápletem o pánovo dobro, že by nevzal ničeho pro sebe a svoje? Za práci nabývá člověk práva na chléb. Aby člověk mohl pracovati, musí žít, aby žil, musí jísti. Z trudů mrtvého dělníka neměl by hospodář užitku.“

Aleksander mávl nedbale rukou, zablyštělo se na ni duhovými barvami

drahé kamení, pomyslí si v duchu, že chléb neznamená — přesycení, právo na život že neznamená — právo na nadužívání, ... ale vlastně vzato ... což neměli všichni z toho výhodu? Nač tedy Annášovi překážet a vystupovati v roli obránce, a koho to? syna tesaře z Nazaretu, ... člověka z lidu. Dobře tak, jak jest. Nepřerušoval tedy již, když velekněz dále mluvil:

„Jak hlásají chrámoví zvědové, lid v Galilei, Judei, Perei, Samaří věří v mesiánské posláni Ježíšovo. Čas nám tedy jednati, neboť může se státi, že obalamucený lid provolá Ježíše králem židovským, uzná ho za Syna Božího a u vítězoslávě uvede do chrámu. A co potom? Římané hajíce dobytých práv odejmou nám zbytek poslušenství koupené svobody ... a potom odvrátí se pravý Bůh s hněvem od vyvoleného národu. Či nefek! „Nebudeš mítí jiných bohů kromě mne?“ „Nebudeš se jim klaněti, aniž (jich) ctíti; já, Bůh tvůj, jsem Hospodin silný a řevnivý.“ My, duchovní vůdci toho lidu, my, vladaři Páně, musíme teď ten nezdravý ruch v lidu mocnou rukou potlačiti, nechceme-li, aby on nás zachvátil a zahubil. Dnes ještě máme moc, právo vynášet ortely, ... proto tedy sezvali jsme vás, abyste potvrdili ortel smrti nad Ježíšem z Nazaretu, neboť hoden jest smrti.“

Nastalo náhle ticho, napjaté očekáváním, cosi nevypravitelného projalo úlekem lidská srdce, udusilo na rtech slova, slyšení bylo jenom tiché, smutné lkání cypřišů větrem klácených a daleký, hrozný, ponurý ... rachot hromů.

„A jestliže je to vpravdě Vykupitel národu israelského slíbený, ... zdali se potom od nás s hněvem neodvrátí Předvěčný, — na věky věkův budíž jméno Jeho ctěno! ... zda nás nerozpráší jako ovce, kterým pastýře zabili?“

(Pokrač.)

Neboj se!

Postoj divčí, protři oko vlahé!
Popať vzhůru na těch sluncí shon!
Zladí v duši v harmonický ton
myšlenky i city světa tmavě.

Neboť On, jenž všechno toto řídí
a nad všemi slunci kraluje,
jasně ti to srdce zjevuje:
On že taktéž všechny duchy třídí!

Neboj se, byť všechna světa zloba
na schýlené hlavě utkvěla,
zvrtně v niveč svatá Jeho doba!

Patříť On na činy svojí dcery,
být pod zloby tíhou úpěla:
Chystá duši nadhvězdné své sféry!..

Obrázky z katolických misií.

Podává Maximilian Weinberger.

Pevná povaha.

Sundaram byl mladý student v jezuitské koleji v Tričinopoti v Indii. Pocházel z bohaté rodiny brahmínské, která byla celá pohanská. Avšak již dávno jevila se u nadaného hochy silná náklonnost ke křesťanství. Ve stáří 11 let našel ve své čítance pěknou básničku, a v ní tyto dva veršiky:

Můj Bože, nech mne svou vůli poznati,
Ji milovati a věrně plniti.

Tato prostá slova vstřípla se šlechtěmu pacholíkovi hluboko do duše, a zatím co zevně všech úkonů pohanské modloslužby se zúčastňoval, opakoval si častěji za dne, jak sám později vypravoval, ve svém srdci onu modlitbičku.

Seznal jsem — vypravuje misionář jesuita P. Warneck — Sundaramu, když mu bylo 13 let. Přicházel častěji ke mně a vypůjčoval si ode mne knihy náboženského obsahu. Přicházel jsem mu přívětivě a ochotně vstříc. Byl velmi vědychtivý, čítal rád v biblických příbězích a přál si celou katolickou věrou a mravouku důkladně poznati. Vyhověli jsme rádi jeho prosbě a výsledek vyučování záležel v tom,

že Sundaram celé své srdce nechal u nás a pohanský svět se všemi svými hrami a slavnostmi všechnu přitažlivost pro něho ztratil. Působení milosti Boží bylo tu patrné.

Avšak zlý nepřítel nechtěl své kořisti upustiti bez boje. Rodiče brzy zpozorovali, že jejich syn přestal na pohanských obyčejích podílu bráti. Střežili ho proto přísně a k svému úžasu poznali, že Sundaram není v srdci svým již pohanem, ale křesťanem. Co teď? Měli se pokusiti, aby ho násilím k víře otců nazpět přivedli? Oni věděli, že by to u něho málo pomohlo. Spokojili se tedy zatím lsti a dávali mu do rukou různé knihy pohanské. Ale Sundaram vyznal se ve smésici pohanské nauky příliš dobře, nežli aby se byl dal pohanskými bludy oklamati.

Než jednoho dne stalo se něco, co mohlo pro mladého Indu, toužícího po pravdě, býti osudným. Na své propagační cestě přišli do Tričinopoli dva hlasatelé nové, tak řečené theosofické víry, setník Olcott a mis Lilian Edgar, a uspořádali několik veřejných schůzí. Ale brzy se ukázalo, že účelem všeho je štvánice proti katolíkům. Nové „evangelium“ vyznělo v ten smysl: „Mějtež si jakékoliv nábožen

ství, jenom ne katolické. Nejlepším ze všech náboženství je brahmínské. Vážte si tohoto pokladu a před katolickými misionáři mějte se na pozor!"

Také Sundaram chodil do těchto schůzí v průvodu svého otce. Jeho otec kladl v tyto schůze velké naděje a doufal, že syn jich vlivem změní své smýšlení. A neklamal se. Ušlé řeči falešných proroků zmátly srdce synovo: Sundaram odvrátil se od pravé víry Kristovy a stal se zase pohanem. Jednoho dne přišel ke mně. Na čele měl znamení z bílého popele, jaké nosí přívrženci boha Šivy. Mně jako by vrazil někdo dýku do srdce; tak mně bylo, když jsem znamení modloslužby viděl na čele mladíka, o kterém jsem předpokládal, že jsem ho získal pro Krista. Naléhal jsem naň, aby mi sdělil příčiny svého změněného smýšlení. „Bůh je milosrdný,“ namítal mi, „a nechce žádného člověka zahubit. Má-li jenom člověk nějaké náboženství, je Bůh spokojen. Nejlépe je zůstat v náboženství, ve kterém jsme se zrodili.“ Tak a podobně mluvil. Byly to samozřejmě ořepané výmluvy, které mu falešní proroci našuškali. Nicméně libilo se mi na něm, že mně svůj obrat upřímně sdělil. Jeho povíťe povaze přičilo se, před námi se přetvařovati.

Za několik dní Olcott a Mis Edgar odcestovali. Dojem, který na obyvatelstvo učinili, brzy zase zmizel. Sundaram přemýšlel o tom, co slyšel, a po osm dní zápasil sám se sebou. Konečně nabyla v jeho šlechtetné duši vrchu zase pravda a s pravdou dostavilo se přesvědčení pevnější než bylo první. Naléhavě prosil nyní za křest svatý. Ježto však nebyl ještě plnoletý, bylo třeba křest zatím odložit. Nyní vedl zcela život skutečného křesťana. Nedbaje řečí svých pohanských spolužáků, chodil pravidelně na mši sv. a prodíval co možná nejvíce u nás v koleji.

Najednou však vzplanul nový boj. Vznešený pohan a důvěrný přítel jeho otce — povoláním soudce — pojal úmysl, mladíka od křesťanství opět

odvrátiti. Pozval ho vlídně k sobě. Sundaram netušil nic dobrého, ale pozvání nemohl odmítnouti. Umínil si však, že bude křesťanskou viru přesvědčivě proti všem útokům hájiti. Ale chytrý soudce s počátku o náboženství vůbec nemluvil. Za to hleděl vybranou přívětivostí mladíka pro sebe získati, což se mu částečně také podařilo. Jemné vzdělání a vznešené způsoby soudcovy působily na mladíka hlubokým dojmem. Plán pohanův směřoval k tomu, Sundarama vlivu misionářů odloučiti. Když se mu to částečně podařilo, zval ho na různé slavnosti, aby nezkoušeného mladíka i v ohledu mravním svedl na bezcesti a srdce jeho pokazil.

Ale milost Boží bděla nad šlechtetným jinochem. Zavčas zpozoroval lěčku a vyhnul se jí. To byla jeho záchrana.

Konečně přiblížil se Sundaramův 18. rok narození, který ho učinil plnoletým. Nyní teprv mohlo se vážně pomýšleti na křest svatý. Ráno v tento velký den milostný snídal doma naposledy a přišel potom jak obyčejně do školy. Byl to poslední den prvního pololetí. Po škole, večer o 6 hodinách, šlo se do kostela. Několik misionářů, někteří dobří přátelé a celá řada brahmínů již dříve obráčených byli svědky posvátného úkonu. Tak tekla za večerního pološera očišťující voda křestní na čelo mladíkovo. Jeho křestní jméno bylo: Maria Josef Stanislav. Je snadno naši radost a útěchu si představit, ale těžko ji popsat. Sundaram byl nyní náš. Svou rodinu uvědomil o svém kroku písemně a oznámil jí, že nyní nebude bydlet v domě otcovském, ale u nás v koleji.

Lze si představit rozčilení rodiny Sundaramovy, když dotýčnou zprávu obdržela. Již následujícího dne z rána přišel jeho otec v průvodu svého nejstaršího syna do koleje. Žádal, aby se Sundaramem mohl mluvit. Rozmluva mezi otcem a synem byla rušná. Přes hodinu namáhal se otec, aby svého „svedeného, zaslepeného“ syna k víře otců nazpět přivedl. Když hrozby nic nepomohly, snažil se prosbami a

pláčem na srdce synovo působiti. V duši mladíkově povstal tuhý boj. Mohla by to býti vůle Boží, myslil sobě, abych jednal proti lásce, kterou jsem rodičům svým povinen? Ale on zůstal pevným. Když ho otec vyzval, aby se vrátil do otcovského domu, řekl rozhodně: „Není možné, nemohu!“ A dobře učinil, že nešel s otcem. Neboť dole u vrat čekalo asi 50 pohanských brahminů s domorodými policisty, aby Sundarama násilně unesli. Konečně chopil ho otec za rámě a řekl mu přísně: „Pojď domů, já ti to porou-

čím!“ Ponejprv za svého života byl Sundaram neposlušen — pro Boha. Ale sotva že řekl, že nepůjde, vrhl se starší bratr zuřivě na něho a dorážel na něho svými pěstmi tak, že ho otec měl co zdržovati. Na konec nahnul se otec k Sudaramovi a šeptal mu do ucha: „Nevrátíš-li se k nám a při svém úmyslu, zůstatí křesťanem, setrváš, najmu nějakého Mohamedána, aby tě usmrtil.“ Sundaram odpověděl klidně a pevně: „Otče, to by bylo to nejlepší, co by mne mohlo potkat.“ (Ostatek příště.)

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagli afferro.

(Část další.)

Tajemství svatého dětství Spasitele naplňovala srdce Anny Marie zvláštní rozkoší a radostí. Když během roku nadešly svátky tak milé a radostné dojemnou památkou na jesle a první milosti vykoupení, začínala je dlouhou a zbožnou přípravou. Devět dní před vánocemi věnovala hluboké sebranosti ducha. Záhry ráno opouštěla svůj příbytek a šla i za drsného počasí do chrámu sv. Bartoloměje, aby se zúčastnila devítidenní pobožnosti, konané v tomto chrámě na přípravu věřících na Narození Páně. Těchto devět dní prožila tak vroucně, že Pán Bůh, jenž nenechá bez odměny naši dobré vůle, ji v této době uděloval zvláštní milosti. Měla též zbožný zvyk, že ve své komůrce postavila si skromný obrázek Ježíška. Skloněna před svým Bohem v jeho dobrovolné chudobě, ráda rozjímal a dlouhé modlitbě nauky jeslíček. Při této příležitosti slyšela někdy, jak tajuplný hlas ji povzbuzoval, by velkomyslně následovala chudobu božského Dítka.

Kromě Betlému ráda držovala se na hoře Kalvarii; u Ježíše ukřižovaného bylo její útočiště a místo odpo-

činku. Lze v pravdě říci, že založila svůj stánek u stop kříže a rozjímajíc pokoření a bolesti Ježíšovy totéž cítila, co sv. Petr na hoře Tábor, vida slávu a lesk svého Mistra.

Na obětním oltáři až k potupě největší ponížený Beránek Boží, jak se obětoval za hříchy lidské, byl dle svědectví jejího procesu denním předmětem jejího rozjímání a živě si v duchu představovala tuto obět krvavou. Tato s tolikerou láskou v srdci zachovávaná památka oživovala každý den její odvalu a podněcovala její velkomyslnost novou silou a stálostí. Následující z lásky příklad trním korunovaného a na kříži umírajícího Spasitele, křížovala své tělo i svého ducha, značíc obě jizvami pokání a pečeti umrtvení. Anna Marie chtěla říci totéž, co sv. Pavel řekl: „S Kristem ukřižován jsem“ (Gal. 2., 20).

Kříž měl v příbytku Anny Marie čestné místo, tu se mu dostalo vřelé úcty. Měla částku sv. kříže, na němž Spasitel zemřel, kterou uctívala každý den s dětkami a libala s posvátnou úctou. Nosila stále, jak jiné křesťanské ženy, na krku obraz ukřižovaného

Pána Ježíše, ale tento kříž nebyl ji pouhou ozdobou, jako jiným; libě ji připomínal lásku jejího Boha, mluvil ji o kajicnosti a obětech. Aby vnikla do ducha umučení Páně, konávala křížovou cestu; dala se zapsati do bratrstva zřízeného v Collosseu, aby tuto pobožnost veřejně konala; nemohla-li se zúčastniti, modlila se ji doma aneb v blízkém kostele.

Chodivala též 40 dní po sobě každý večer bosá navštěvovati kříž v marmertinském žaláři a 2- nebo 3krát za měsíc kříž u sv. Pavla u brány ostijské. Aby bolestná tajemství našeho vykoupení mohla dle libosti rozjímati, navštěvovala ráda kostely osamocené, jež svým klidem a tichem lépe odpovídaly její víře a zbožnosti. Na těchto místech nechala volně prouditi citům srdce a celé hodiny prodlévala tu, smyslů zbavená, v slzách a bolestech. Když se jednoho dne modlila v chrámě sv. Ondřeje v údolí před křížem, slyšela nebeský hlas, jenž se jí tázal, chce-li následovati Boha ukřižovaného v jeho nahotě aneb v jeho slávě? To, co jsme vypravovali a ještě budeme, nenechá nás v pochybnosti o odpovědi Anny Marie.

6. Její úcta nejsv. Svátosti.

Byla-li úcta a láska Anny Marie k Pánu Ježíši v tajemstvích jeho dětství tak veliká, co teprve říci o její víře a vroucí zbožnosti k Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti oltářní?

Eucharistie přiblížila jí ze vzdálenosti osmnácti století toho, jehož jediné milovala, a poskytovala jí v přítomnosti radosti jeho narození a bolesti jeho smrti. Tato láska, která se v Betlémě stala člověkem a na Kalvarii obětí, podávala se na oltáři jako pokrm duším; svátost skrývala tajemným závojem spásu světa, bylaf

chlebem duší její, občerstvením na pouti pozemské, útěchou a podporou v zkouškách, zárukou a předtuchou její blažené nesmrtnosti. Děťství ukazuje Pána Ježíše v radostné vzpomínce a na kříži jenom obraz bez života, ale v Eucharistii je skutečný a živý; tu ho mohla prositi, jemu se klaněti, s ním mluvit, jej slyšeti, jej přijímati a v srdci svém přechovávat jako v svatostánku.

Jestli jsme řekli, že Kalvarie byla jejím příbytkem, lze říci, že Eucharistie byla jejím srdcem, duší a životem. Kardinál Pedicini, jenž byl dlouho důvěrníkem nejtajnějších myšlenek blahoslavené, dí o té věci: City jejího srdce pro toto veliké tajemství lze právě tak snadno věřiti, jako vyličiti, a slova nevypraví, co její srdce cítilo v blízkosti svatostánku a jak velikými milostmi se naplňovalo na těchto místech.

Jakmile poklekla před oltářem, zevnějšek její podobal se serafovi, její sebranost byla tak hluboká, že smysly její se uzavřely pro zevnější život. Žáden zvuk k ní nepronikl, byla nehybna jako socha mramorová, svědkům její modlitby ukazovaly, že žije, jenom slzy hojně prolévané, přerývané vzdechy, jež z hrudi vycházely jako paprsky plápolajícího ohně.

Kdo ji viděl takto klečící, cítil bezděčně úctu a živé dílo víry. Dle nařízení zpovědníka měla štěstí denně choditi k sv. přijímání. Aby byla hodnou této milosti, připravovala se stálou bdělostí nad hnutím srdce a dlouhou modlitbou, a přistupovala k stolu Páně s velkým žalem nad každou křehkostí i s celou velkomyslností své vřelé lásky. Kdo vyličí, co se dělo v duši její po sv. přijímání, když měla v srdci Boha svého?

(Pokrač.)

Díky Bohu.

Synu, popatř kolem v širé lány!
Pohleď na ten těžký zlatý klas!
K vroucím díkům volá jeho třas
duše, jež jsou tuto k stolu zvány.

Žirná pole kolem na vše strany
jeho dílem jsou, dí srdce hlas.
Klaní se mu tamo dubu zas
větve, jež jsou hromem rozorány.

Každý tvor se Jménu jeho koří.
Slávu jeho pějí nebesa!
Mocnáť ruka, která divy tvoří!

Pročež, synu milý, srdce v tobě
nade vše ať k němu zaplesá:
„Hospodina chváliž v každé době!“

Ústav sv. Cyrila a Metoděje pro slovenské misije na Velehradě.

(Studijní rok 1922—23).

„Zúčastňujeme se všech podniků, jež směřují
k sblížení a sjednocení — — —

Dílo dalekosáhlé a blahodárné pro církev
i pro národy — přinese hojného požehnání.“

(Arcib. dr. A. C. Stojan: O ideji cyrilometoděj.,

Rodin. katol. čítanka, str. 22 ad.)

„Za dnešního běhu událostí svítají
červánky naděje, že z východních ná-
rodů Slované — obnoví s Námí sva-
zek svatě jednoty —,“ píše sv. Otec
Benedikt XV. blahé paměti v okruž-
ním listě (13. II. 1921.) biskupům če-
skoslovenským a naznačuje, jak roz-
sáhlé pole činnosti otvírá se řízením
Prozřetelnosti kněžstvu národa našeho
a všech národů slovanských, „kterážto
práce bude se jistě tím lépe dařiti,
čím důkladnější příprava ji bude před-
cházeti.“ Připraviti, vychovati kněze
k práci sjednocovací a misijní u ná-
rodů slovanských je cílem Ústavu
sv. Cyrila a Metoděje při Papežské
koleji T. J. na posvátném Velehradě.

Největší průkopník ideje cyrilometo-
dějské, nejd. arcib. dr. Stojan, při-
pomíná znovu katolické veřejnosti

(Rodin. kat. čítanka str. 22 d.), že
vlastní dobře vedený ústav, jehož žáci
„stále cíl ten musí míti před očima“
a ve kterém „k cíli tomu vše musí
směřovati“, je důležitým prostředkem
k církevnímu sblížení. Nejsou to jen
studia, která připravují chovance na
veliké dílo misijní: „Svatě musí pro-
žiti věk svůj, by pak byli hodnými
dělníky na vinici Páně“, zdůrazňuje
horlivý metropolita a Ústav sv. Cyrila
a Metoděje neopomíjí ničeho z toho,
čeho je třeba v duchovním vedení
těch, kteří již útlé mládí obětovali na
oltáři Lásky Boží.

Vzácný příznivec myslí do budoucna
a slibuje si: „až ústav zmohutní, má
býti učilištěm pro studující na misio-
nářství všech národů slovanských“. Počátek k uskutečnění tohoto přání

učinil již letos nejdříve biskup křiževacký, horlivý unionistický pracovník dr. D. Njaradi, poslav na ústav dva ruské studenty (řecko-katol.) z Bačky v Jugoslavii.

S nimi má Ústav sv. Cyr. a Met. pro slov. misie na Velehradě počátek studijního roku 1922/23 celkem 70 chovanců v třídách I., III., IV., V.

Z nich je chovanců z Moravy: 50 (z diecese olomouc. 36, brněn. 14.), ze Slezska: 3 (z diecese olomouc.), z Čech: 5 (z diecese král. hrad. 2, pražské 3), ze Slovenska: 10 (z diecese nitranské 5, trnavské 5), z Jugoslaviie: 2 (z diecese křiževacké).

Letoším rokem působí na Ústavě sv. Cyr. a Met. 9 učitelských sil. Učebná osnova je shodná s gymnasií se zvláštním zřením k účelu Ústavu a povolání chovanců. Tak na př. je studium rozšířeno o výuku jazyku ruskému, při čemž přihlíženo k praktickému užiti znalosti chovanci ve službách ideí cyrilometodějské.

V dením pořádku ústavním se mnoho nezměnilo. V čase, kdy vyučování není, střídá se studium s vhodným osvětlením (procházkou, hry na hřišti a j.)

Julius Brach:

Z á h u b a.

Vesuvu hukot slyším, rachot řvoucí!
Hle, slunce vidím v temnu, rudý žár!
A nad úbočím toku lávy var:
Den záhuby nad městy třemi jdoucí!

V úžasu němém jak druh k druhu Inoucí
přinést bohům spěchá starý dar! —
Vše marno, vše! Neb rozmařilým zmar
usoudil nestvořený Duch vládnoucí. —

V ráz zmizel duši obraz. — Slunce plane
nad mořem, hle, klidným v plné kráse:
Zabuší srdce, na břehu když stane.

Pod tebou, srdce drahé, Herculanium!
Chvěj se, chvěj! Neb oheň užříš zase!
Judicabil iam Tremendus populum!!

Různé zprávy.

Za † P. Janem Tagliaferrem. Zemřel nám horlivý spolupracovník dne 27. prosince 1922. Smutná to zvěst z nemocnice sester Alžbětinek v Těšíně. Narodil se P. Jan Tagliaferro 15. prosince 1867 ve Frýdku. Po ukončených gymnasiálních studiích studoval bohosloví v Olomouci a 6. července 1891 byl vysvěcen na kněze. Působil v duchovní správě, posledně od 1904 v Michálkovicích. Při veškeré své práci, jakou vyžaduje duchovní správa, byl pilným dopisovatelem do různých novin a časopisů. Nejvíce psával náboženská pojednání do Serafinských Květů, do Květů Mariánských, do Pokladu věřících a ponejvíce do našeho časopisu Škola B. S. P., jak čtenáři naši se přesvědčili ve všech ročnících. Vypítl mnoho pronásledování od odpadlíků, kteří mu hrozili, takže nejša životem jist, odešel z Michálkovic do Těšína, kdež po krátké nemoci odevzdal šlechtnou duši svou Pánu Bohu, který mu jistě odplatí vše, co pro jeho čest a chválu napsal a pracoval jako pilný a horlivý dělník na vinici Páně. Doporučujeme duši jeho vroucným modlitbám všem čtenářům našim. Ať odpočívá v pokoji!

Státní vyznání víry. Pod tímto titulem uvádí vatikánský orgán „L'Osservatore Romano“ ze dne 10. dubna 1920 na úvodním místě zprávu, zaslanou mu z Washingtonu o novém vyslanci Peruanském ve Spoj. státech, Federicu Alfonsu Pezetovi. Tento vyslanec bydlí ve Washingtoně v předním hotelu zv. „Wardman Bark Hotel“, v němž každou přednášku jsou pořádány hudební koncerty vyššího sluchu, jichž účastní se i členové diplomatického sboru. Dne 14. března 1920 večer v přestávce přednášela jistá slečna Louise Montague z Richmondu (Virginie), předsedkyně mezinárodní ligy lidskosti o účelu tohoto svazu. Při řeči zmínila se též o církvi katolické, vytýkajíc jí, že vinou papežovou neučinila ničeho pro lidstvo. Při těchto slovech ozvaly se

mezi posluchačstvem hlasy odporu, a tu vyslanec Peruanský obrátil se na majitele hotelu, žádaje ho, aby zakázal zmíněné slečně dále mluvit. Než hotelier nevěděl, co činiti. I přistoupil vyslanec k řečníšti a žádal řečníci, aby zmizela z tribuny, řka: „Jsem římským katolíkem, i nemohu dopustití takové urážky mé církve a papeže.“ Po těch slovech ozval se v obecenstvu hlučný potlesk. Katolíci, protestanté, ba i židé spěchali, aby Pezetovi gratulovali. Jediné americký kapitán Collius počínal si hrozivě, tážaje se vyslance, jakým právem přerušil přednášku a hrozil mu, že jej vyvede ze sálu. Vyslanec jej vyzval, aby tak učinil, než tu zakročili jiní, aby zabránili důstojníku cestu. Nato oznámila Mis Montague, že bude v přednášce pokračovati příští neděli, což bylo přijato pískotem a protestními výkřiky. Hotelier odebral se nato ihned k vyslanci, žádaje ho za odpuštění a ujišťuje ho, že podobné případy se již více nebudou opakovati. Žurnalistům, kteří ho interviewovali, prohlásil vyslanec, že se cítil uražen slovy oné Miss, poněvadž pohanila církev katolickou, k níž jeho rodina po století náleží.

Tygr mluví. Stalo se to na Koršičce. V obci Pino vital Clemenceaua na podzim r. 1921 starosta a místní farář. A tu Clemenceau oslovil faráře takto: „Jsem rád, pane faráři, že vás tady vidím, mohu alespoň zase znovu vydati svědectví francouzskému katolickému kněžstvu za jeho vlastenecké jednání v době, kdy se jednalo o zachranu státu. Jednou mne žádali kanonýři v zákopech, abych dekoroval jejich kuráta, který kdysi v okamžiku nebezpečí improvisoval kanonýra, střílel z děla a zachránil tak své kamrády. Objal jsem ho a vyznamenal, jak to kanonýři žádali. Víte, pane faráři“ — dodal — „hryzli jsme se kdysi na škodu vlasti. To se už nikdy nesmí státi. Doba je krutá. Buďme sjednocení, chceme-li býti silní! Každý ať si

nechá svoje přesvědčení, ale nesmíme pronásledovati jedni druhé na škodu naší vlasti.“

zprávu uveřejním. Poněvadž se dítě uzdravilo, plním svůj slib, vzdávajíc vroucí díky P. Bohu i cti. služebníci Boží za vyslyšení mé prosby.¹

K. B.

(Dikůvzdání).

V těžké nemoci svého dítěte modlíla jsem se za jeho uzdravení ke cti cti. sestry Terezie od Ježíška a slibila jsem, budu-li vyslyšena, že

Ctitelka Panny Marie, vzdává tímto veřejně neskončené díky nejblahoslavenější Panně Marii za téměř zázračné uzdravení, když všechna lidská pomoc zdála se býti marnou.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za posvátnost stavu manželského a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Stav manželský svatý jest!

Úmysl v dubnu: 1923: Povinnosti politické katolíků.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Posvátnost manželství. (Hlavní úmysl.) — Vyznání. (Báseň.) — Co jsem psal, psal jsem. — Láska věčná. (Báseň.) — Svaté kopí. — Věřím v Ducha svatého. — Zachraň duši! (Báseň.) — Zlá rada. — Neboj se! — (Báseň.) — Obrázky z katolických misii. — Bl. Anna Maria Taigi. — Díky Bohu. (Báseň.) — Ústav sv. Cyrila a Metoděje pro slovenské misije na Velehradě. — Záhuba. (Báseň.) — Různé zprávy. — Dikůvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. DUBEN 1923.

ČÍSLO 4.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Katolíků politické povinnosti.

(Hlavní úmysl.)

Pro tento měsíc je zvláštní úmysl hlavní ustanoven. Že jej sv. Otec ustanovil, považoval jej jistě za velmi důležitou věc v době naší. Jako katolíci máme dvojího druhu povinnosti: k Bohu a našemu státu dle slov Páně: Dávejte co Božího Bohu a co císařovo císaři. Povinnosti naše k Bohu známe všichni, třeba jich mnozí neplní. Povinnosti naši jest, abychom Boha poznávali a ctili, jej milovali a jemu sloužili a tak na věky spaseni byli. Jak máme Pánu Bohu sloužiti, jest obsaženo v desatero Božích přikázáních, která se dají vyjádřiti dvěma příkázáními lásky k Bohu a k bližnímu. Kromě toho nám Ježíš Kristus v evangeliu zvláště přikázal, abychom hledali nejprve království Božího a spravedlnosti jeho; bychom sebe zapírali, kříž svůj nesli, Krista následovali, tichými a pokornými byli a milovali nepřátele, dobře činili těm, kteří nás nenávidí, modliti se za ty, kteří nám protivenství činí a utrhají nám. Ale jsme též údové sv. katolické církve a tedy i k ní máme jisté povinnosti a sice, že máme k ní náležeti a sice srdcem a celou duší, nejen býti zapsána v matrice, máme věřiti, čemu učí a korati, co přikazuje.

Jsmo však také občany svého státu, nyní naši svobodné republiky československé a tu máme též své povinnosti a sice velmi důležité. Všem nám musí záležeti na pevnosti a síle našeho státu a na blahobytu našich spoluobčanů. Proto má jeden každý občan a každá občanka všemi silami k tomu působiti, aby v našem státu zavládl pořádek, pokoj a štěstí všech spoluobčanů. Jaké máme tedy povinnosti? Máme stát svůj podporovati hmotně i mravně. Hmotně podporujeme stát daní z majetku a z krve, placením daní na potřeby státu a úřadů a vydržování vojska na obranu naší milé vlasti. Mravně však podporujeme stát, plníme-li své povinnosti jako katolíci pracující na uspořádání poměrů a sesílení státu. Co škodí státu, máme hledět napravit a jako katolíci nejpevnější základ státu, totiž náboženství naše, hájit. O stát stará se vláda, která může prospěti, ale i škodit blahu státu podle toho, jaké dává zákony. Proto je velmi důležitou povinností každého katolíka, volit jen takové zástupce do vlády, kteří jsou schopni, upřímní, obětivi, spravedliví, jimž opravdu blaho státu na srdci leží. Jako katolíci máme a musíme voliti jen katolické zástupce-

poslance do Národního shromáždění, které má pak velký vliv na vládu. Těmi volbami se může zabránit vydávání zákonů proti náboženství, proti posvátnosti manželství, proti náboženství ve školách, proti církvi svaté. Jaké si zvolíme občany v obci, takový bude pořádek, jaké si zvolíme poslance, taková bude vláda. Budeme-li všichni voliti jako jeden svorně v obcích jen katolické občany do zastupitelstva a do Národního shromáždění, pak budou také jiné zákony, pak přestane boj proti náboženství, proti církvi, pak zase nabude manželství a s ním i rodiny své úcty a vážnosti, pak se bude zase vyučovati náboženství ve školách, pak se hladce urovnají poměry církve ke státu a

naopak, pak se nebudou odstraňovat a vyvracet kříže a sochy svatých, pak se nebudou rušit svátky církevní a zaváděti místo nich svátky státní, pak se vyrovnají zlé poměry mezi dělnictvem a prácedárci na základě sv. náboženství, pak přestanou krádeže a nebude se šířit nemravnost mezi lidem. Jen náboženství katolické a život podle něho jsou pravou zárukou pevnosti a blaha státu každého a tedy i našeho. Z těch příčin ať každý koná svědomitě povinnosti své politické, hlavně budoucí volby. Protože ale je to velmi důležitá a dalekosáhlá věc — prosíme o sílu k tomu a obrat k lepšímu nejsv. Srdce Páně, které vyslyší vroucí prosby naše.

A. M. Kadlčáková:

Žal.

Jak strastná chvíle v žití bývá,
když žal rve duši znavenou,
když srdce v hrudi bouřně tluče
a zavrať jímá hlavu tvou.

Jak teskno, bolno v světě žití
když nemáš komu říci žal,
jak trudným se zdá tvoje žití,
jež ve hrob rád bys pochoval.

Ach, nevíš ani, co to přítel
a co to otec, matička,
srdce tvoje víc nepotěší
zde bratr ani sestřička.

Ach neví nikdo, co by dala
za květ lásky ta duše má,
kterou žal rve dnem i noci
a stále jí jen objímá.

Tajemství „svatého týdne“.

(Pokrač.)

Božské Srdce Ježíšovo zasáhla ona nešlechetná rána hřešícího člověka, kterou zločinně namířil na tvůrčí plán boží, a zasáhla tak mocně, že Srdce to bylo probodeno a docela rozerváno zející ranou smrtelnou. — S drzou svěvolností odvážil se člověk až na stupně trůnu božské Veleby, zločinnou

rukou vyrval Ji žezlo a strhl korunu, svrhl Ji posupně s trůnu, zavraždil svého Boha, který jej miloval, a to proto, aby jen, jak říkají, prosadil svou vůli vlastní; ano prosadil, ale aby zároveň také uvalil sobě na šíji jeho otrocké, které jej tlačilo v bahno hříchu. Strašně dopadají

šlehy neúprosně ukrutného pána na tělo utýraného lidstva a s ďábelskou radostí pase se tento pán na jeho křečovitém svíjení i na bezmocných pokusech uniknouti nějak z dosahu těžce dopadající pěstě.

A tu přichází slovo božské. Ustanovilo si úkolem vyvrátit bič z rukou ukrutného trýznitele, dobýti na „knížeti tohoto světa“ obrovským zápasem opět koruny i žezla, i zbudovalo sobě proto trůn, trůn potupy, na němž bylo vyvýšeno, aby trojjedinému Bohu uloupená čest a sláva byla navrácena a druhým usmrcením Boha, je-muž to se Syn Boží dobrovolně podvolil, aby usmířena byla k blahu lidstva ona první vražda, ižto se byl člověk v ráji na svém Bohu v osudné zaslepenosti dopustil. Jen jedenkrát zdála se vzpírati lidská přirozenost Kristova, tenkrát, kdy jej tíže hříchů lidských tiskla k zemi a hrůza předvídaného utrpení vynutila krvavý pot na těle, v téměř okamžiku podrobila se však zase vůli božské a prohlásila se ochotnou, přivésti těžkou tu obět úplně až ke konci.

Syn Boží přišel, aby jako zástupce lidského pokolení, jako jeho jediný velekněz, vydobyl mu drahocenné statky: odpuštění hříchů, ospravedlnění a posvěcení, svému nebeskému Otci pak aby připravil neskončeně dokonalou oslavu. Přiděně štolou své vlastní krve vystoupil na oltář kříže, aby se tam svým neskončeně cenným náměstným činem obětním a svou neméně cennou — protože sprostředkující — modlitbou obětnou stal prostředníkem mezi Bohem a člověkem a svým vlastním zakročením do svatyně věčné aby tuto také hřichu zproštěnému lidstvu otevřel: Kristus přišel jako nejvyšší kněz budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukou udělaný, to jest, ne tohoto stavení, ani skrze krev kozlů neb telat, ale skrze vlastní krev, všel jednou do svatyně a našel vykoupení věčné. (Žid. 9, 11, 12.)

Co obětní krev beránka velikonočního u židů pouze naznačovala, záchranu totiž od jisté smrti a vysvobození z nedůstojného otroctví, to se veleknězi Zákona Nového podařilo skutečně a ze svého, vlastníma rukama zhotoveného a až na místo obětní přineseného oltáře mohl Kristus proto právem volati radostným slovem proroků: „O smrti, budu koncem tvým, smrti tvou budu, ó peklo!“ Svou krví zlomil moc dvou nejstrašnějších nepřátel lidského pokolení, vydobyl lidstvu opět života věčného, vyrval z rukou ďábových panství dle jeho minění zcela bezpečně, a ono nebláhle uštknutí z ráje na duši člověka netoliko učinil neškodným, nýbrž je zcela zacelil a vyhojil. Kdekoli se nyní vypíná vítězný znamení smrti Kristovy, všude zaznívají tato slova a všude svíjí se pod nohou obětního Beránka pekelný had ve křečovitě bolestí, sebe samého svůj hřích, svůj osud, sobě vyvraného člověka a božskou spravedlnost při tom proklínaje ve vzteku již pouze bezmocným...

Kříž byl oltářem, na kterém vykoupil Kristus svět a na němž mu vybíjoval schopnost, aby svému Bohu a Tvůrci opět mohl prokazovati čest povinnou. Jeho Srdce bylo miskou obětní, do níž zachytil svou přesvatou obětnou krev a v níž ji obětoval svému nebeskému Otci na usmíření, ke cti a chvále, a tak vykoupením v původní lahodu urovnal hřichem porušený soulad tvůrčí ideje a plánu, který choval původně Bůh s tvorstvem veškerým. Toto Srdce božské stálo však tolik starostiplné námahy, že bodnutí kopím převalo i poslední v něm žilku, takže svatá obětná krev promísená s vodou vyplynula z něho až do kapky v pravdě nejposlednější.

Bylo to znamením, že skrze lásku božského Srdce provedeno a dokonáno jest opětné spojení člověka s Bohem. Skrze Něho jest Bohu

trojjedinému všeliká čest a sláva
— To jest první tajemství svatého týdne a jmenovitě Velkého Pátku, —

II.

Na kříži tedy zasloužil Kristus padlému lidstvu odpuštění. Odstranil překážku, kterou si člověk sám položil na cestu vedoucí ke spojení se Stvořitelem. Cín jeho obětní byl skutkem dosti učinění. Zároveň však poskytl člověku možnost, aby mohl vzdáti svému Bohu a Pánu povinnou čest, ke které byl zavázán již před upadnutím do hříchu, a jejížto rozsah velice byl zvýšen právě tím, že nekonečnou vinou hříchu člověk sebe poskrvnil. Následkem obětní smrti Kristovy smí se člověk znova odvážiti pozvedati zraků k uražené, ale opět usmířené božské Velebnosti, nemusí se více obávati, že jej oslepující blesk božské Spravedlnosti srazí k zemi, nebo spíše smete do bezměrné propasti pekel horoucích; z očí Vseslavitelny vyzařuje mu vstřícně odpouštějící láska, slitování a milost, pod teplými paprsky tohoto pohledu taje ledová kůra, která se po celé věky usazovala kolem lidského srdce, takže toto pod mořivým

jejím tlakem také na konec zledovatělo a stalo se necitelným k zaslíbením, připomínkám, hrozbám ano i k třetím nejtěžším . . .

Chce-li tedy člověk k svému Bohu opět se vrátiti, jak mu to možným jediné **skrže Krista**, poněvadž se Kristus za něho obětoval, a jen také ve spojení s Ním může vzdáti Bohu čest a slávu, jak jest příslušno.

Bůh Otec jest Pánem nade vším, nestvořil toliko však nebe i zemi, aby Ho zvelebovaly, ale dal také od věčnosti svou podstatu a bytnost Synu svému, takže oba jsou podstaty téže, jediné a nerozdílné. Jemu přísluší proto přede vším oslava největší, uznání nejvyšší. A tohoto největšího zvelevení dochází Otec předně od věčnosti v lůně nejsv. Trojice skrže Syna, skrže jeho sebeodevzdanost Otci, která není však pouze pomyslnou, ideálnou, nýbrž úkonem skutečným a podstatným, k němuž nutí jej poznání velebnosti sdílenému božské podstaty, tedy pravda, kterou sám jest a kterou sám se nazývá, jakož i neskonalá láska která zase jest právě tak věčnou a tak osobnou, jako Bůh Otec a Bůh Syn věčnými s osobnými jsou.

(Pokrač.)

Z úvah o evangelia.

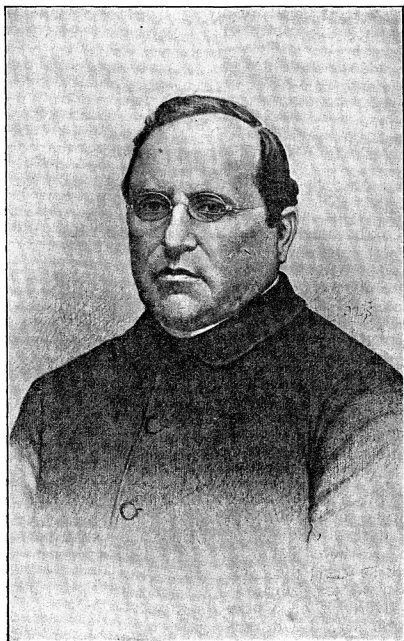
Napsal biskup Otakar Procházka. — Autor. překlad B. Kyselého.

1. Oslavení Kristovo.

a) Vyšlehní slávo má! Vstaň a pospěš! . . . Ježíš jest pouze 37 hodin ve hrobě; necelé tři dny, necelé tři noci sevřen jest skalami. Mezi pozemským životem jeho a mezi nekonečnou věčností tmí se šerá tato hranice — a i tu spěchá ukrátiti: pílí a povstává časně z rána. Toť naše červánky, toť zoře života věčného, toť svátek náš nejslavnější a toto vzkříšení zvěstuje nám každá neděle. Popil dni kýžený, zasvitni nám, rozbřeskní

se velebná neděle, ať pomine noc hříchu, ať zkrátí se tma bezútěchy! . . . To nadejde, osvoji-li si duše naše náladu nedělní.

b) Ke hrobu spějí s duši Ježíše ony duše, které z předpekli vysvobodil. Toť velkolepé stěhování duší: jako na stříbrných křídlech vznášejí se zástup jejich, jako zářivý oblak červánkový. Jaká to tajemná hudba! Nad zemí tkví život věčný. Ježíš se raduje; kolem něho pění duše píseň osvobození: „cantemus Domino“ —

Kukátkář P. Václav Kosmák.

zpívejme Hospodinu, neboť zveleben jest slavně. Ejhle, první průvod, procesí „vzkříšení“. Jak uctívány, zbožňovány byly tu rány, krev Kristova, jaká tu byla radost nad vítězstvím, jak toužily a prahly duše ty po srdci Páně a po životě věčném, jenž prýští z něho! Tak hotovi se ke vzkříšení! Duše ty stanou u hrobu u svatém smutku, patří u vděčném rozloučení na mrtvé tělo Kristovo, na jeho rány, z nichž kanulo vykoupení světa. I duše Ježíšova zří hluboce jata na tělo, s nímž byla spojena, na záračný ten nástroj svých skutků a zásluh, vidí hlavu, jež se smrtí sklonila, patří na ni, jak pouze ona patřiti dovede, nikoliv bez účasti, výbřiz s vítězným zadostučiněním. Jako by mluvila: Smrti, potřena jsi, neboť jsem uzřel, aby život povstal. Toť hrob tvůj, schráno tělesná, kde by tě dle zákona prvotního mělo stihnouti setlení; ale já, život, povstávám . . . Ó svatá, klavně hodná moci, která vítězíš nade zlem, i nad smrtí. Kdož nevěří, divají se na smrt jenom passivně, jako obětovaní nesouce utrpení své; za takovým názorem světovým vězí hrůza. U nás nikoliv; u nás i z poza smrti kyne život. — Můj Ježíši? živote, sílo, vítězství mé!

c) Duše Kristova oživuje potom zase tělo ve hrobě onou mocí, již dovede oslavená duše ta zaujmouti a přetvořiti hmotu. Na hoře Tábor se proměnil, zde pak se zcela pozměnil. Oděl se v krásu a jas, zduševnil takřka tělo své stvořiv z něho poddajný nástroj vůle své. Co dovede duše působením hypnotismu, jakou citlivostí a čilostí jest proluno tělo v extasi! A takovou pronikavou živostí bylo nadáno tělo Páně v jeho oslavení, s takovou novou energií vystupovalo. Proto může proniknouti i zavřenými dveřmi i kamenem, zjevuje se kdekoliv a dovede se proměnit až k nepoznání? — Ó velebný, krásný, oslavený Ježíši, vzore a příklade byti našeho! Z oka tvého probleskuje paprsek jiného, slavného života: tys pocítil první v žilách svých

slávu věčnou; tvá síla, tvá krása, změnila se v tobě v radost věčné mladosti. Ty prvorozený bratře náš, ty z hrobu znovazrozený, budíš pozdraven! My pahneme po životě oslavenců. Kéž duše naše ovládne, zduševní tělo, jen tehdy opravdu prožijeme tvé velikonoce. Protož chceme již nyní vybojovati vítězství duše nad tělem svým a nad svou samoláskou, chceme se krotiti, chceme zajistiti ve zmirajícím těle svém vládu duše pro krásnou, vznešenou nesmrtnost!

d) Vlastnosti těla vzkříšeného: 1. Jasnost, již duše prozařuje tělo. Noc vánoční rozjásnila se světlem nebeským, zastkvěla se hora Tábor. Vise apokalyptické tonou ve žhavé záři. I svatí jsou zdobeni jasnou krásou, jako sv. Magdalena z Pazzi a jiní, z nichž vycházela zář, až chrám za noci byl osvětlen. Vzkříšený Ježíš však stkví se nade všechny oslňující, nevypsitelnou krásou.

2. A proto nemůže již trpěti. Kolného nemá co dělati utrpení, zármutek, trud! Tvář jeho jest prosta všehopodobného, jí nerozbrázdí bol a tesklivost. — Ó jak rozrývá a drásá duši vášně, jak spaluje ji bol a žal!

3. Tělo Kristovo jest rychlé jako duch a nepocituje hranic prostoru. Jest s námi i na cestě ctnosti, na této často svízelné, nerovné, iěžké cestě patří na nás s účastí a povzbuzuje: jen dále a ku předu! Kdož sije s pláčem, s radostí budou žiti!

4. Tělo Páně jest duchové. Jaký rozdíl mezi bahnem močálu a mezi plátkem květu! Takový jeví se mezi životem těla smrtelného a oslaveného.

K životu duchovnímu spějme! Duše má stále víc pronikat tělo, až se tělo na konec takřka zduševní. Takové zduševnění, osvojení si krásy, pohotovosti, kázně duševní, toť hlavní známka povstání. — Hledme si všech těchto známek vzkříšení, obraťme je na sebe. Čím více jich, tím spíše zmizí v nás „člověk zvířecí.“

2. „Hrobové se otvírali a mnohá těla svatých, kteříž byli zesnuli, vstala“. (Mat. 27, 52).

Ježíš jest pravzorem našeho povstání. Neboť všichni máme povstati podle duše, jak sv. Pavel napomíná: „Jestli jste s Kristem povstali, těch věcí, kteréž svrchu jsou, hleďte.“ (Kolos. 3, 1).

a) Povstali jsme skutečně? Jak mnoho jest mrtvých! Písmo svaté zná i živé mrtvolky. Zná mrtvou víru: „víra bez skutků je mrtvá“, zná mrtvé dobré skutky: „zdáš se velikým, silným, bohatým, jsi však chudý, všeho zbavený žebrák“. . . . Známe mrtvou ruku, mrtvé srdce; známe i smrt věčnou, jež mrazem spaluje touhu po blaženosti? Jsou i mrtví údové na těle Cirkve, kterých neobživuje dech Boží. I svět zná takové živoucí mrtvé. I b s e n píše o nich ve svém dramatu nadepsaném: „Až my mrtví procitneme“. Takovým zdánlivě mrtvým jest ten, kdo světu žije, pracuje, tvoří, pro svět působí a hledá slávy. Tu však platí: „Nestoji za to plahočiti se neustále tolik pro Boba, pro všechny, pro celý svět.“ Pracovati pro nic — toť tragedie svěťáckého života; zcela něco jiného jest „božská komedie“ — taková činnost znamená život věčný. — Jen zdánlivě živým jest, kdo žití zapomenu, ježto života nepochopil. K takovým lze čítati muže, ženu, kteří v divokých náruživostech promárnili síly své a na konec se probudí, aby si uvědomili, že to nelze zváti životem. Takovým jest i umělec, který stana se umělcem, přestal býti člověkem; který patřil na krásu pouze jako na model, nikoliv pak jako na cosi vzácného jimž by mohl srdce své naplniti a zušlechtili; který ideály tvořil, ale v životě svém je podvracel; který hledal, poznával, ctil dobro pouze mimo sebe, který je vytesával pouze v kameni, ale však prve ve vlastní své mysli. . . . Ubohý svět, veliká kostnice; suché kosti bez obživujícího dechnutí Božího! Kéž sešle Bůh ducha

svého, aby stvořeno bylo vše živé: opravdový život, živí lidé, živá víra, živé skutky, živá srdce! Avšak zhnušiti se mi musí vše mrtvé, povrhnouti třeba touto směsicí života postrádajících skutků, touto nečinnou věrou, mrtvou rukou!

b) Povstaneme tedy? Ó, jak bychom nechtěli povstati! K tomu vědomí třeba především probuditi víru naši, uvolniti dřímající síly. Tyto síly záhy nás proniknou, spálí v nás plíseň hříchu a všechno pozemské, světské, pošetilé citění; potom se vzeprou, vzpruží, rozprouží a dají do činnosti; budou pobízeti k utvoření, k pilnosti v utváření podobnosti s Kristem. Stupňů takového života jest počet nesmírný. Počiná klíčiti již v pokitěném nemluvněti, probouzí se v době připraveném dítěti při prvním přijímání, rozvíjí se ve zbožné, ideální dívce, roste v každém zápasícím, povinnosti velkonoční správně plnícím věřícím. Život ten byl v Abrahamovi, v Judité . . . byl ve sv. Františku z Assisi, ve sv. Aloisiovi, jest i v křesťanském muži doby nejmodernější. Jaká to stupnice tonů, kolik to barevných odstínů tohoto života! Mocná milost Boží působí při tomto povstání, abychom se vzbopili k opravdovému, záslužnému životu. Chceme tedy hned zde, hned nyní vstáti a žiti, abychom žili kdysi věčně. Tyto síly milosti upravují v nás ducha, smýšlení Pána Ježíše; chceme tedy žiti životem duše a její silou vyrovnávati jak obtíže, tak radosti života.

c) Víra a naděje ve vzkříšení na konci světa nutká ke vzkříšení podle duše. Plnost a bohatost života věčného hrozí se prázdnoty žití přítomného a buduje toto žití pozemské dle svého vzoru. Z prázdnného, planého, bezduchého života nemůže rozvíti se život věčný; z prázdnného žaludu nevyroste nikdy dub. Protož musím žiti již tu na zemi život věčný, to jest žiti pod zorným úhlem života nadpřirozeného, musím z víry a lásky smýšleti, chtíti, trpěti, zápasiti, zkoušeti

slasti i strasti; nutno uvést duši v soulad s věrou; třeba cititi vanutí nesmrtnosti, abych se dovedl povznést nad pozemskou všednost a bídu: potom dovedu zahrát ve svých

pocitech předeheru blahé nesmrtnosti... Dnes chci tedy častěji vzpomenouti na svoji nesmrtnost, chci se z ní těšiti a chci tak přemáhati svou nevrlost. (Pokrač.).

A. M. Kadlčáková:

O ztíš se!

Ó stíš se srdce v bolné hrudi
a nelkej, neběduj,
zas přijdou chvíle, již tě vzbudí
a zmírní žal se tvůj.

Když bolest bude nejhroznější
a chvět se bude cit,
láska tě zas ukonejší
a klidno budeš bít.

K hrudi hlava níž se skloni
a vliší se vzdech,
zapěješ si písňe plesné
o černých lásky snach.

A duše, jež ti nad vše drahá
se k tvoji přikloní,
ta chvíle dá ti chvíle blaha
o němž tvé srdce sní.

Ó stíš se srdce v bolné hrudi,
vždyť všecko konec má,
tak jak teď bolest v duši studí,
tak láska objímá.

Čím ovčím pastva, — tím lidem živá víra.

Napsal Ignát Z h a n ě l.

Náš božský Učitel užíval při svých řečech nejraději obrazů, podobenství, příkladů, které byly všem jeho posluchačům dobře známy. Až po dnešní den viděti v zemi, kterou nazýváme Svatou, v níž prožil náš předobrá Pán Ježíš všech třiatřicet let svého pozemského života, mnoho stád ovčích. Což jest vysvětlitelno již z toho jednoduchého důvodu, že maso ovčí jest hlavní potravou tamějších obyvatel.

Snad právě bylo někde poblízku stádo ovec, snad hnali je okolo, proto vzal Ježíš z nich příklad a pronesl nám všem předobře známé, přemilé věty, vmlouvají se přímo do srdce. Mezi jiným užil Ježíš také slov: „Já jsem dobrý pastýř: znám své ovce a znají mne moje ovce“. Jan 10, 14. Rozjímajme o těchto slovech.

Ovečkami, které vede Ježíš jako dobrý pastýř na pastvu, vyznačují se všichni lidé, tedy i my. Každý pastýř se stará, aby mohl zavést své ovce na dobrou pastvu, čím tráva šťavnatější, tím lépe, tím více se nasytí jeho péčí svěcené ovečky. Čím jest ovčím pastva, tím jest nám lidem, tím jest naší duši živá víra.

V ý b o r n o s t ž i v é v í r y. Není rozumného člověka na světě, který by neměl v něčem obliby, který by si něco obzvláště neoblíbil. Nyní na jaře řekne rolník, dívaje se na dobře upravené pole: může býti krásnějšího pohledu, jako na takové zaseté pole. Když požehná a uchová milosrdný Pán Bůh všechnu pozemskou úrodu a bude obilí na polích uzrávat, zase řekne rolník: může býti krásnějšího pohledu, nežli na zlatou pšenici na

dozrávající žito? Jiný má největší radost, když vidí krásného koně. Neměl proto nepravdu, když kdosi žertovně řekl: každý rozumný člověk na světě má buď o kolečko více anebo méně.

Šťasten člověk, šťastna jeho rodina, je li tato obliba, tento koníček, v němž má zalíbení věc uslechtilá. Jest na příklad krásná věc u člověka vzdělaného, který má oblibu v knihách, který nezná větší radosti, než seděti uprostřed knih, v nich se hrbati a jimi se obírat po všechen volný čas. Takový může opakovati o této své uslechtilé libůstce slova svatého Jeronýma, který duchaplně řekl: „život bez knih, život bez vědy, jest smrt“. Kdo měl příležitost podívat se na knihovny ve Francii, pozoroval ke své radosti v oddělení, v němž byly knihy, jimž se říká „klassikové“, to jest vedleduchové, že mají tam mezi spisovateli naši svaté víře nepřátelskými, také spisovatele katolické, ba i proslulé kazatele. Tak najdeš tam, že stojí v jedné řadě vedle sebe bohaprázdný Voltaire, Rousseau a vedle něho vidíš kázání proslulých francouzských kazatelů, Massillona, Bossueta a jiné katolické spisovatele. Španělé mají za klassika sv. Terezií! Něco podobného dosud neprovedli naši sousedé Němci. U nich nedali dosud vedle svých největších básníků a duchaplných spisovatelů vedle Goethe a Schillera katolického Hettingra, ač by to zasloužil. Ze života tohoto duchaplného spisovatele a kněze chci vyprávěti příklad, co jest živá víra?

Hettinger měl libůstku, že rád pěšky cestoval. Jsa universitním professorem užíval po mnoho let prázdnin ke pěší cestě po Tyrolsku. Na jedné takové cestě dohonil jednou asi desítiletého hocha a dal se s ním do řeči. Šli právě okolo velké louky. Ptal se hoch: či jest tato louka? Našeho pekaře. Jest tedy asi bohatý člověk? Jest nejbohatší z celého okolí. Tu řekl dále kněz k hochovi: přijdou boháči do nebe? Nepřijdou. Proč nepřijdou? Protože už na světě měli mnoho dobrého. Nepřijde tedy žádný boháč do

nebe? Přijde ten, který zde na světě konal dobré skutky. A což chudí, přijdou do nebe? Přijdou. Všichni chudí přijdou do nebe? Ne, jenom ti, kteří trpělivě nesou s Pánem Ježíšem svůj kříž.¹⁾

Jistě nemůže býti trefnější, lepší, duchaplnější odpovědi na otázku, zda bohátí, zda chudí přijdou do nebe, jako tato odpověď desítiletého hochá. Boháči přijdou do nebe, když konají dobré skutky, chudí, přijdou do nebe, když trpělivě snášejí své kříže k počtě milého Ježíše. Hoch odpovídal jako učenec, znal vše z malé knížečky, ze které kdysi i my všichni jsme se za mlada učili, znal vše z katechismu. Ano náš katechismus, naše svatá víra dává nám uspokojivé odpovědi na všechny otázky, které hýbaly a dosud hýbou celým světem. Odkud jsi, kam jdeš, proč jsi na světě, těmito a podobnými otázkami obírali se už dávno před Kristem nejnadanější učenci a filosofové, ale žádný z nich nepodal tak jasné a tak určité odpovědi, jako onen tyrolský desítiletý hoch. Važme si proto oně malé knížečky, katechismu, berme ho často do ruky, važme si víry, o níž nás poučuje.

Ptáme-li se po příkladech, jak žiti podle víry, nejlépe jest zajíti buď do šedého starověku nebo do doby, která byla blízká našemu milému Spasiteli, do podzemních chodeb, do katakomb anebo ku nyní žijícím novokřesťanům, do zemí pohanských, kde horliví misionáři přijímají křtem pohany za syny a dcery milého Spasitele.

Stůj tu příklad z misii z černé Afriky, z říše Abesynské. V minulém století žil kněz kapucín jménem Mas-saja, rodák ze severní Italie. Byv vysvěcen na kněze, neměl větší touhy, jako státi se misionářem mezi pohany. Ale trvalo dvacet let, než se splnila jeho touha. Byl pak poslán do Abessinie k národu, jemuž jest jméno Gallové. V celku působil tam třiatřicet let. Když pak byv vypovězen z oněch

¹⁾ Hettinger: Die Welt und Kirche, II. svazek 1. vydání, str. 265.

zemí žil, připravuje se na smrt, v klášteře kapucínů ve Fraskati nedaleko Říma, pobídl ho papež Leo XIII., aby napsal aspoň něco ze svých bohatých zkušeností mezi pohany, jichž sám 36.000 pokřtil. Učinil tak a vydal dvanáct velkých svazků, z nichž vypisujeme následující událost, dokazující nám, jak novokřesťané milují svou víru, jak jest u nich vždy živá.

Massaja byl zajat a veden stráží ke císaři Theodorovi. Zároveň s ním konal tuto cestu černoch, důstojník, který padl v nemilost u císaře. Oba byli přikováni k řetězu, dlouhému něco přes metr. Na cestě setkal se důstojník se svými známými, mluvili řeči tak ohavné, nemravné, oplzlé, že biskup trnul a pravil k důstojníkovi: „Pane, kdyby ti psi, co kolem nás pobíhají, mohli mluvit, nemluvili by jinak, jako vy lidé.“ Důstojník byl uražen a pravil, že u nich pohanů se jinak nemluví, že jest zvykem tak se baviti. Ale po celé tři dny nemluvil se svým spoluvězněm, až čtvrtého dne pravil: „Pane, máte pravdu, takové řeči nesluší se na lid.“ Měl úplnou důvěru k biskupovi, dal se poučiti a pokřtiti. Císař přijal oba na milost a vida, jak se důstojník ve svůj prospěch změnil, vážil si ho a chtěl ho při-

poutati ke své osobě, nabídl mu, protože byl dosud svoboden, svou vlastní neteř za choť, která se však také obrátila a biskup dočkal se radosti, že je mohl po katolicku oddati. Císař chtěl čestně biskupa vypraviti za hranice své říše a přišlo mu velmi vhod, když se nabídl důstojník, že biskupa i s chotí doprovodí. Dostali se do špatného počasí a musili v boudě na rychlo udělané ztráviti několik dní. O jak toužili novopokřtění po mši svaté, již však biskup nemohl sloužiti, neboť na cestě mu ukradli víno; mouku měl. Když zdědil příčinu, pro kterou nemůže sloužiti mše svaté, vydali se hledati víno. Po třech dnech přišli plni radosti a donesli velký koš, naplněný zralými hrozný. Důstojník s chotí sám vylišoval a připravil víno a hluboce dojeti přijali z rukou biskupa Tělo Páně.¹⁾ Ejnle tak si váží nověobrácení mše svaté. A my! Kolikráte bylo by možno jít i ve všední den na mši svatou, nedeme, ba i v neděli ji zanedbáváme neposilajíce svých služebných ani svých dítek. Umiňme si, že budoucě budeme po příkladě oněch černochů horlivější. (Pokrač.)

¹⁾ P. Krebs O. Cap.: Kardinál Massaja 2. a 3. vyd., str. 64 a n.

Obrázky z katolických misí.

Podvá Maximilian Weinberger.

Pevná povaha.

Jak Sundaram později vyznal, učinil tento výstup s otcem naň hrozný dojem, takže potom trpěl duševně i tělesně a bylo nebezpečensví, že upadne do téžké nemoci. Ale boj nebyl ještě u konce. Téhož večera otec se vrátil, provázen tentokrát matkou, babičkou a Sundaramovými sestrami. Došlo k bolestnému výjevu. Ženy válely se ve své bolesti s rozpuštěnými vlasy na zemi, posypávaly se prachem a hrozily, že se utopí, nevrátí-li se Sun-

daram domů. Po boji, který trval celou hodinu, uzavřel se ubohý mladík hluboce dojat a na smrt unaven ve své světnici, když byli jeho příbuzní s nepořízenou odešli.

Následujícího dne z rána přišel otec zase a pravil: „Nechci tě nutiti, aby jsi křesťanského náboženství se zřekl, nemohu však na žádný způsob trpěti, abys bydlel v cizím domě, který jenom několik set kroků od otcovského domu je vzdálen.“ Kdyby byl Sundaram k návratu do otcovského

domu svolil, byl ztracen. Otcovský dům byl by pro něho býval blízkou příležitostí, víru ztratiti a bylo proto jeho svatou povinností, tomuto nebezpečství se vyhnouti.

Ještě na večer téhož dne pokoušeli se dva mohamedáni a jeden pohan podplatiti některé z našich křesťanů, aby jim při násilném únosu Sundarama byli nápomocni. Otec, tak pravili, každému, kdož mu syna nazpět přivede, slíbil velkou odměnu. Na štěstí žádný zrádce se nenašel.

Abyste se vyhnul všem nástrahám se strany svých pohanských příbuzných, byl Sundaram nucen, uchýliti se do zátíši.

Celý měsíc ukrýval se u nás jako dobrovolný zajatec. V této době připravoval se na první sv. přijímání, které potom ve své světničce vroucně přijal. Teprve když bylo jisto, že pohanští příbuzní se vzdali veškeré naděje, že by Sundarama od jeho úmyslu odvrátiti mohli, a jej dle svého názoru za občansky mrtvého pokládali, mohl se odvážiti, choditi pravidelně do koleje.

Když se ponejprv zase ve své třídě objevil, pohlíželi naň všichni pohanští spolužáci zvědavě a jeho bývalí přátelé mezi nimi odvrátili se od něho a vypověděli mu své přátelství. Za to tím více přilnuli k němu nyní studující křesťanští. Později potkával na ulici častěji i svého otce a každé takové setkání bylo pro něho tvrdou zkouškou. Ale nic nemohlo více jeho pevný úmysl zvrátiti.

Sundaram pro svou víru opustil všecko. Byl bohat a mohl libovolně z tobolky otcovy bráti, kolik a čeho potřeboval. Nyní byl vyděšen a musil jisti chléb milosrdenství. Bohatství a radosti svého otcovského domu, změnil s tmavou světničkou. Za to našel klid a štěstí duševní. Jestli Sundaram skutečně zářícím příkladem statečného vyznavače víry a vztahují se zajiště i na něho slova Krista Pána, která pravil o pohanském setníkovi říka: „Vpravdě, nenalezl jsem takové víry v Izraeli!“

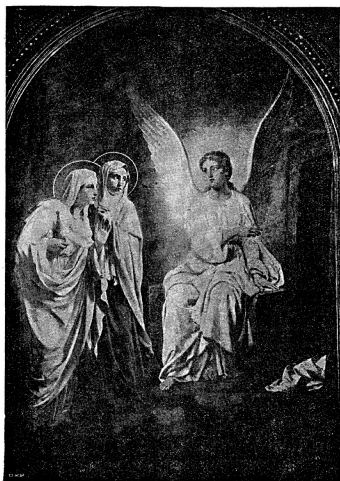
Hle, jak svého Spasitele milují!

Obrazek z misii afrických.

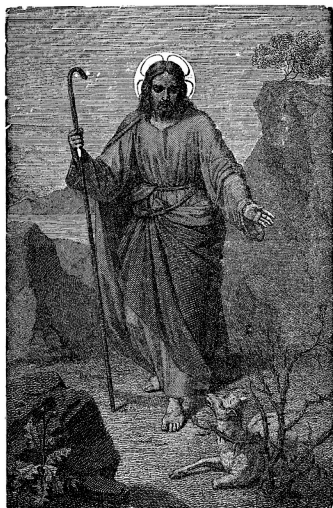
V krajině jménem Fang pod rovníkem leží ves Akork. Tam jsem sloužil jednoho dne mši sv. S vroucí zbožností byli ji synové lesů přítomni. Nejšťastnějšími toho dne byly čtyry dívky, které milého Spasitele ponejprv do svých srdcí směly přijati. Předtím byly několik let u našich dobrých sester na misijní stanici ztrávily a tam byly také pokřtěny. Jejich otec, ztvrdělý pohan, vytrhl je z klidného útulku a vzal je s sebou domů, aby jich k rozličným pracím používal. Dítky louchily se sestrami s pláčem. „Nezapomenou našich napomenutí a zůstanou svaté víře věrny?“ tázali jsme se mezi sebou. Jejich rodičové bydleli pět dní cesty od misijní stanice a kněz přichází zřídka jen do oněch odlehlých krajin.

Po nějakém čase vstoupil jsem do svého člunu a plavil jsem se se svými černochoy do Akorku. Naše dítky uvítaly mne s radostným jásotem. „Již dlouho jsme na tebe, otče, čekaly,“ volaly mně vstříc. „Podívej se na všechny tyto dítky! Budeš se diviti, jak mnoho se už od nás ze svatého náboženství naučily.“ A tu stál skutečně celý zástup dětí, děvčat i chlapců, které byly naše bývalé žákyně sv. náboženství vyučovaly. Uměly čísti, náboženské písně zpívat i na nejdůležitější otázky katechismu odpovídati. Některé uměly toho tolik, že jsem je mohl ihned pokřtiti. Moje malé čtyry učitelky byly všechny šťastny, že mohly následujícího dne přistoupiti ke stolu Páně. Blažené slzy polévaly mladistvé tváře divenek a jejich oči jinak tak živé jakoby zevnějšího světa neviděly. Tak hluboká láska k božskému Spasiteli hořela u těchto mladistvých nevinných duší!

Když jsem z osady odcházel, pravil jsem dívkám: „Milé dítky, vy víte, že za tři týhodny budeme slaviti svátky velkonoční, velkou to slavnost křesťanů. Poproste svých rodičů za dovolení, abyste potom směly přijiti na

Po zmrtvýchvstání Páně.

Dobrý pastýř.

misijní stanici. Budete zase mítí příležitost, své duše posilnití a s božským Spasitelem se při sv. přijímání spojití. „Otče, my přijdeme“, odpověděly všechny.

V neděli velkonoční ráno objevily se dívky skutečně přede mnou, radostně volající: „Hle otče, tu jsme!“ Byly tu, ale v jakém stavu! Na holých ramenách byly stopy ukrutných ran zasazených bičem. Krvavé rýhy je pokrývaly křížem a křížem, iak že nebylo viděti zdravého místa. „Můj Bóže děti, kdo pak vás tak dopravil?“ ptám se s hrůzou. „Povím ti to, jak se to stalo“, pravila nejstarší z nich. „Ty jsi nás pozval, abychom na velkonoce na misijní stanici přišly, abychom milého Spasitele zase mohli přijati. Avšak otec to nechtěl dovoliti. Prosily jsme a plakaly, ale nadarmo. Ano naši rodičové nám dokonce vyhrožovali padesáti ranami bičem, jestliže se vzdálíme. Ale my jsme si řekly: S Pánem Bohem! A ještě téhož večera odpovídaly jsme náš člun. Ale naši na nás číhali a otec držel slovo. Padesát ran bičem! Ach to boli . . . Potom se naši domnívali, že nám už nezapadne utéci a byli méně na stráž. My jsme se zase odplížily a nyní jsme zde, otče. Není-liž pravda, nyní budeš brzy sloužiti mši sv.“

„Úbohé děti,“ pravil jsem, „vy jste neměly přijiti. Jak jste se mohly jenom vydati v takové nebezpečnosti? Co vás čeká, až přijdete domů?“ „Jak, otče,“ odpověděla Marie Růžena, nejmladší ze sester, „jak to mluvíš? Rci, co by jsi byl ty učinil, ty misionář? Co by jsi byl volil, kdyby jsi byl měl voliti mezi bičem a Spasitelem?“

Sklopil jsem hlavu a ptal jsem se: „Ale jak bude, až se domů vrátíte?“ „Až se vrátíme?“ pravila Kristina a lehce se zachvěla, „až se vrátíme? Ach! . . . Ale co na tom? Rány bičem pominou, ale Spasitel zůstane!“

Poslední dopis misionáře mučedníka.

Byl psán v noci před popravou z vězení v Tonkinu starému otci:

Nejmilejší otče!

Posílám ti před svou smrtí poslední pozdrav. Dnové mého vězení blíží se ke konci. Všichni, kdož jsou okolo mne, mají mne v uctivosti, ano mnozí mne mají rádi. Od velkomandarína až k poslednímu vojáku všichni litují, že královský zákon mne odsoudil k smrti. Netrpěl jsem žádných muk jako moji spolubratři. Rána mečem a má hlava padne, podobná květině, kterou si zahradník sobě k radosti utrhl. Vždyť my všichni jsme květiny, rukou Boží do této země štípené; svým časem Bůh zase všechny utrhne, některé dříve jiné později; jinak na chovou růži, jinak čistotu lilii, jinak fialku. Svažme se všichni, abychom vůni nebo leskem, jaké jednomu každému jsou propůjčeny našemu nejvyššímu Pánu a Mistru se zalíbili. Preji ti, milý otče, dlouhé, pokojné a svaté stáří. Nes trpělivě svůj kříž za Kristem Pánem až na horu Kalvarii šťastné smrti. Otec a syn shledají se zase jednou v ráji. Já jdu napřed. Zij blaze!

Tvůj nejoddanější syn

The ofan, apoštolský misionář.

Různé zprávy.

Úmrtí. Emilie Kosova z Jaroměřic, zemřela dne 23. prosince 1922. O. v. p.

Moc modlitby. Dle sv. Augustýna. Svatý Augustýn vypravuje ve své knize „O městě Božím“ tento

zajímavý případ o podivuhodném vylíčení zbožné modlitby (De civitate Dei 1, 22, c. 8). Roku 388 navštívil svatý Augustýn africké město Karthago a bydlil u svého přítele Innocence. Byl to muž velmi zbožný, ale trpěl

dlouhá léta bolestnými pištěly. Podrobil se sice několikrát lékařským operacím, a zdálo se již že zlo je zažehnáno, když tu na jedenkrát konstatovali lékaři vřed, hluboko položený, který mohl být odstraněn pouze těžkou operací na život a smrt. Byl také ustanoven den, kdy mělo se tak státi. Zbožného trpitele navštěvovali často jeho bohabojní přátelé, mezi nimiž byl i biskup z Uzaly v Africe. Také onoho večera, než měla být operace, sešlo se u Innocence několik těchto mužů. Nemocný prosil je, aby příštího dne z rána opět přišli k jeho potěše. Všichni mu to slibili, ale dříve než se rozešli, poklekl dle starého svého zvyku, aby vykonali u lože trpícího přítele zbožnou modlitbu. Také Innocenc klekl a modlil se s nimi. Při tom proléval slzy a modlil se tak vroucně, že všichni byli mocně dojata. Augustýn praví, že neví, jak bylo ostatním, on však sám nemohl se pro hluboký dojem ani pomodlit, nýbrž jenom vzdychal v srdci: „Pane! Jaké modlitby vyslyšíš, oslyšíš-li tuto modlitbu?“ — Potom všichni povstali, biskup udělil jim požehnání a rozešli se. Druhý den ráno přišli dle daného slova všichni opět k nemocnému. Brzy dostavili se i chirurgové a položili své nástroje na stůl. Potom sundali obvaz, aby se dali do operace. Ale kdo popíše jejich podiv, když spatřili, že vřed i otok zmizel a že rána jest již zhojena! — Slzy radosti, díky a chvály řinuly z očí všech, hleděli všichni vzhůru k Tomu, který tak podivuhodně slyší prosby, modlitby a úpění svých. „Toto praví Hospodin: Volejte mě a vyslyším tě“ (Jerem. 33, 3.).

Budapešť pro pastorační. Naše městské rady by si mohly vzít příklad z městské rady v Budapešti. U nás se zřikají všech platů na katolické kostely atd. Naproti tomu v Budapešti se jinak jedná. Doposud bylo v celém Budapešti 17 farností. To ovšem bylo málo, ale za monarchie si katolíci nemohli vymoci rozmnožení far. Teprve nyní má být místo 17

hned 34 farností. Město dalo zdarma místa stavební pro kostely a fary. To u nás není možno, naše města závodi v tom, co nejvíce uškodit finančně katolické církvi. Že tím také národ trpí, to je jim vedlejší věcí. Má-li národ dobrou náboženskou pastorační, nepotřebuje tolik kriminálů, čímž ušetrí velmi mnoho. Pořádek se říká, že dnes se všechny věci a problémy musejí posuzovati se stanoviska národohospodářského, aby se krize finanční odstranila. V těchto nábožensko-státních věcech se na tuto moderní metodu zapomíná a státu se tím škodí. Tedy v Budapešti jsou moudřejší a prohlédavější lidé než u nás v pokrokové republice. Není to zrovna nejlepší vyznamenání pro nás.

Kongres katol. ligy Evangelia byl ukončen 26. XI. 1922 slavností v chrámu Matky Boží v Paříži. Po promluvě kan. Auberta o uplatnění Evangelia ve výchově konal se průvod za účasti několik set pařížských ligistů, zpívajících „Credo“. V průvodu nesli čtyři jáhni Evangelium. Při páteční schůzi za předsednictví kardin. Dubois vyslechl kongres řeč pana Chenona, profesora právnické fakulty o reformách, jakých přivodilo Evangelium v zákonodárství pohanském, zvláště vzhledem k rodině a k dělníku. Kardinál Dubois promluvil o potřebě četby Evangelia v rodinách. Končil slovy, že „Evangelium musí být pojítkem rodiny a pojítkem všech Francouzů“.

Protestanté touží po katolických obřadech. V Bavorsku utvořila se v evangelické církvi z v. vysoko-církevní sdružení, snažící se o znovuzavedení biskupského úřadu, obřadů mše, zpovědi, užívání liturgických rouch atd.

Mussolini a apoštol Pavel. Odjezd Mussoliniho z Lausanne vzbudil tam obecné politování, poněvadž italský premiér vnášel život a barvu do jednotvárného obrazu konferenčního jednání. Zajímavá příhoda charakterisuje tuto rozhodně pozoruhodnou osobnost. Zatím co rozmlouval se žurnalisty, které pozval ke slyšení na rozlou-

čenou, listoval Mussolini v malé zelené knižce, o které prohlásil na dotaz z řad posluchačů, že je to nejkrásnější kniha světa. Byl to Nový zákon v anglickém vydání. Mezi výpady proti Americe a Turecku a politickými poznámkami o vnitřní situaci Itálie předčítal svému tajemníku sv. Pavla epistoly k Římanům, které byste výkladem vysvětloval.

V Anglii vyrůstá nový život ze zřícenin. Dominikáni získali zpět svůj

bývalý klášter v Kanterbury, při „reformaci“ jim vzaty a vejdou opět tam, odkud byli vypuzeni.

(Díkuvzdání.)

Od Břeclavy. Vzdávám nejvroucnějšné díky Bohu Otci všemohoucímu, božskému Srdci Pána Ježíše, Panně Marii matce Sedmibolestné a sv. Anně za vyslyšenou prosbu v jisté záležitosti. M. R.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvoou svatou církev a její nejvyšší hlavu, a by katolíci plnili své povinnosti politické a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochráníu svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Účastněme se horlivě politického života.

Úmysl v květnu: 1923: Útočiště k Marii P. Královně míru.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Katolíků politické povinnosti. (Hlavní úmysl.) — Žal. (Báseň.) — Tajemství „svatého týdne“. — Z úvah o evangelia. — O stiš se! (Báseň.) — Čím ovcím pastva, — tím lidem živá víra. — Obrázky z katolických missií. — Různé zprávy. — Díkuvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. KVĚTEN 1923.

ČÍSLO 5.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Královna míru — útočiště naše.

(Hlavní úmysl.)

Přes čtyry léta uplynula doba a ještě po veliké bouři nenastal klid. Je mír a není vlastně míru. Jeden stát jest vlastně proti druhému, jeden národ proti druhému, každý hledí si svého prospěchu na úkor druhého. Co je ve velkém to jest i v malém. Tak je to v městech, tak v osadách a všude. Kde vymizela láska k Bohu, tam není lásky k bližnímu a proto není míru mezi lidem. Hluboce dojat těmito poměry obrací sv. Otec oči své i naše k nejsv. Panně, Královně míru, aby čeho se nám dosud nedostává, nám svou mocnou přímlovou u Boha vyprosila. Proto ustanoven tento hlavní úmysl, abychom v tomto krásném měsíci Královnu míru úpěnlivě vzývali a všechny dobré skutky své na ten úmysl obětovali, aby Bůh udělil lidu svému tak toužebného míru a pokoje.

Jak vzácný je mír, můžeme poznati po dlouhé a kruté válce, která rozrušila celou Evropu, ba skoro celý svět. Aby mír přinesl světu, opustil Syn Boží slávu nebeskou, sestoupil na zem, podstoupil smrt nejbolestnější, přinesl tedy obět, jakéž svět neviděl aniž kdy viděti bude. Při jeho narození to zvěstovali andělé, že přinesl Pán pokoj lidem dobré vůle.

Sám Spasitel to vyjádřil slovy k apoštolům: Pokoj svůj dávám vám, ne jako svět dává, já dávám vám. Po svém zmrtvýchvstání se zjevil apoštolům a pozdravil je: Pokoj vám! A sv. Pavel praví, aby skrze něho (Syna Božího) smířil s sebou všechno, v pokoj uvoď skrze krev kříže jeho i co na zemi i co na nebi jest. (Kol. 1, 20). Pokoj ten jest pořádek ničím nerušený, pokoj v Bohu, který se vlévá do duše Boha milující. Proto též apoštolé pozdravovali věřící slovy: Pokoj vám! A kněz přicházejí do bytu nemocného pozdravuje všech slovy: Pokoj domu tomuto a všem přebývajícím v něm. Aby se to přání vyplnilo, vyžaduje se pokoj osobní, pokoj v rodině a pokoj v celé společnosti. Pokoj osobní záleží v tom, aby člověk miloval Boha z celého srdce svého, chránil se hříchů a měl čisté svědomí. Pokoj v rodině záleží v tom, aby členové pro Boha jeden druhého milovali, jeden druhému vše dobré prokazovali, ve svornosti žili a všech různic a svárů se chránili. Pokoj ve společnosti, v obci, v národě záleží v tom, aby občané dbali příkázání Božích, aby rádi plnili povinnosti jeden k druhému, aby si vespolek neblížili, svornosti dbali byli

a povinnosti ke státu věrně plnili, ničím tento krásný soulad nerušili.

Podmínky k zachování pokoje jsou čistota svědomí a celého života, pevná důvěra v Boha a prozřetelnost Boží, pokora a skromnost a podrobení vůle naší vůli Boží ve všem. K tomu však potřeba jest pomoci Boží. A proto máme se s důvěrou a vroucnou pros-

bou obrátiti k nejsv. Panně, Královně míru, aby nám byla nápomocna k dosažení toho kýženého míru a k zachování jeho. Královna míru, Maria Panna, jsouc matkou naši vyslyší volání naše a přimluví se za nás ditky své, kteří jsme zmitáni bouřlivými vlnami v tomto slzavém údolí.

A. M. Kadlčákova :

Sen o ráji.

Zdálo se mé duši v noci
o překrásném ráji,
kde jsou lidé blaženými
a rádi se mají.

Zdálo se mi, že vše kolem
tuze krásné bylo,
a jak se tam všem co byli
bezstarostně žilo.

Zdálo se mé duši v noci
že i já tam byla,
a že jsem tam jak ti druzí
také šťastně žila.

Zdálo se mi ve snu krásném
že Bůh s námi seděl,
že nás laskal jako děti
a o všech nás věděl.

Ve snu tom mou duši, srdci
Boží láska spjala
a ty žaly, jež hruď rvaly
ode mne pryč vzala.

Křížem k Bohu.

Duchovní četba ke dni Nalezení sv. Kříže 3. května. Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Kraji Jičínskému v severovýchodních Čechách, z něhož k jihu spěje řeka Cidlina a k severu řeka Jizera, vévodí mohutná hora Tábor. Široký hřbet památné hory té s výhlednou je viděti až daleko do roviny. Dříve však než postavena tam byla rozhledna, stála již na širokých plecích rozsáhlého Tábora tichá úhledná bílá svatyně, jež byla cílem mnohých poutníkův. Dle starobylého podání zavěsil první arcibiskup pražský, Arnošt z Pardubic, na památném Táboře

onen posvátný kříž, který táhne k sobě až dodnes tolik poutníkův. Brzy postavena tam kaplička, která však v pozdějších bouřlivých časech zmizela. Také posvátný kříž se ztratil. Než přes to poutě nezahynuly, nýbrž lid putoval sem na dále a v uklidněných časech postavena tu zase prostá svatyně. Úsilovnému pátrání podařilo se najíti i památný kříž, který zbožný ctitel ukryl před zraky slídících nepřátel v hromadě kamení na hoře. Radost nad šťastným nálezem byla

všeobecná, od té doby zkvétaly poutě ještě více. Na památku významného tohoto nalezení sv. kříže konali Kartuziáni z nedalekých Kartouz u Jičína sem každý rok pout o svátcích svato-dušních.

Počátkem měsíce května, a to dne 3. tohoto měsíce, slaví celá katolická křesťanská církev rovněž památku nalezení sv. kříže. Byl to posvátný kříž, na němž pněl náš Pán a Spasitel světa; kříž ten podivuhodným řízením Božím zůstal po dobu pronásledování skryt v útrobách zemských; na světlo vynesen až za dob Konstantinových svatou jeho matkou Helenou.

Svatý kříž má být vždy důležitým předmětem našich duchovních úvah, ale obzvláště v tom čase, kdy sama církev nám ho klade před oči. Proto také v měsíci květnu sluší se, aby každý křesťan přečetl si něco o posvátném znamení tom, v němž dokonáno naše spasení.

Křížem k Bohu!

Ve švýcarské farnosti diecése lausannské žil malíř, který se rozešel s vírou svých otcův. Než byl k ní podivuhodným způsobem zpět přiveden. Místní farář nesl nelibě toto odcizení onoho muže. Měl právě v kostele kříž, který potřeboval nutně opravy. Dal si umělce zavolat, předložil mu kříž, který jindy stával na hlavním oltáři a žádal, by vzal kříž domů a znova omaloval. Zvláště ukázal mu pět ran Kristových a podotkl výslovně, že tu musí být naznačeny veliké krupěje krve. Malíř, který tak málo na viru svou pamatoval, pozoroval chvíli rány Ukřižovaného, pak vstoupily mu slzy do očí, zdráhal se vzít kříž sebou a pravil vzykaje: „Nejsem hoden, nejsem hoden! Než kněz domlouval mu, malíř dal si říci, vykonal práci k úplné spokojenosti, od dob těch pak plní věrně své křesťanské povinnosti.

Kéž by i nás podobně četba a úvaha o kříži přivedla k Bohu!

Kříž před Kristem Pánem.

Kříž byl ve starověku nejpotupnější a nejbolestnější nástroj smrti. Ukřutný tento trest, při kterém živý člověk byl pověšen nebo propíchnut kolem, aby znenáhla umíral, má původ svůj dle všeho na východě, a to u Assyřanův. Od nich přejali krutý trest ten Babyloňané, Médové. Peršané, Feničané a Karthaginští. Řekové a Macedonci poznali tento nelidský způsob smrti za výprav Alexandrových, který po dobytí města Tyru dal 2000 obyvatelův ukřižovati. Tak dostal se kříž až k Římanům, od nichž máme o orteli tom nejvíce zpráv.

Se žádným trestem na hrdle nepojila se taková potupa, jako s ukřižováním; každý jiný trest byl méně potupným. Trest tento byl příkrnut původně otrokům, kteří se značně zpronevěřili svému pánu; odtud slul popravou otrockou. Ze svobodných římských občanů byli však jen lidé nejnižší třídy pobrobeni tomuto trestu, zběhové, padělatelé peněz, zákeřníci, loupežníci, buřiči a pod., v římských provinciích též zloději. Nezřídka byli i zajatí nepřátelé po stech a tisících křižováni. Odsouzením k smrti stal se dle římského práva každý otrokem.

Do země židovské zavedli tuto římskou popravu poslední králové Asmonejští. Když pak země stala se provincií římskou, bylo v ní ukřižování obvyklým trestem zločincův, časem i pokojných občanův, když libovůle tyranských vládařů pokládala je za zločince, nedbajíc ani zákona, dle něhož každý měšťan římský byl prost otrocké smrti.

Spasitel náš Ježíš Kristus byl ke smrti odsouzen římským vladařem Pilátem Pontským, a proto trpěl smrt svou dle trestního zákonníka římského.

Kříž Krista Pána.

Jenom krátce zmiňuji se svatí evangelisté o bolestné smrti svého Pána. Zdá se, že bolest zadržela jim ústa,

pro bolestnou vzpomínku nechtějí ani myšlenkami prodávati na zkrvácené Kalvarii a pod potupným křížem. Svátý Jan (19, 17) dí stručně: „A nesa sobě kříž, vyšel na místo, jménem lebčí, kteréž slove hebrejsky Golgotha“. Ostatní evangelisté doplňují praví, že břišní přinutili cestou Šimona Cyrenejského, aby znavenému Vykupiteli pomohl těžký kříž nésti (Mat. 27, 32; Mar. 15, 21; Luk. 23, 26).

Kterási středověká legenda vykládá krásnou symboliku, že kříž Kristův byl z téhož dřeva, jako strom života v ráji. Smutnému Adamovi dal prý anděl na památku z ráje větévku ze stromu života. Adam zasadil větévku na Libánu; z cedru, který vzrostl z rastrolosti té, byl prý vyroben kříž Kristův.

Zbožná tradice zachovává památku cesty, kterou se bral Kristus s křížem na horu Kalvarii. Krista Pána provázeli na té cestě čtyři římsí žoldnéřové za velení setníkovy. Dle svatých otců byl Ježíš přibit na kříž vztyčený a v zemi již připevněný. Jiní však soudí zase dle starobylých některých zpráv, že byl ukřižován na kříži, položeném na zemi. Kříž skládal se ze dřeva svislého a přes něj položeného trámu vodorovného čili příčného. Výška kříže Páně byla asi 3—4 metry. Podle zprávy písem svatých (Mat. 27, 48; MAR. 15, 36; Jan 19, 29) podal žiznivému Ježíši vojn houbu namočenou v octě a nasazenou na trest nebo stonek ysoповý. Kdyby byl mohl dosáhnouti na kříž pouhou rukou, nebyl by dojista tak učinil. Stonek ysoповý bývá asi 1 metr vysoký, hlava pak Spasitelova byla schýlena dolů, proto zdá se výška celá obnášeti asi 3—4 metry.

Na kříž byl Pán Ježíš přibit hřeby na rukou i na nohou. Tak bylo předpověděno (Žalm 21, 17), že Kristus bude zboden na rukou i na nohou; po svém z mrtvých vstání ukázal Pán apoštolům, ruce, nohy a bok, aby viděli jeho rány a poznali, že je to skutečně ten Ježíš, který pněl na kříži. Byla-li každá noha přibita zvláště, nebo obě dvě přes sebe položené

jedním hřebem, není zřejmo z Pisma svatého. Pravděpodobnější je mínění, že každá přibita zvláště.

Nalezení sv. kříže.

Místo, na kterémž dokonal Pán Ježíš život svůj a vykoupení pokolení lidského, snažila se zloba židovská a zášť pohanská učiniti zapomenutým. Posvátný kříž byl zakopán hluboko do země, na Kalvarii samé postaveny sochy pohanských bohů. Teprve první císař křesťanský Konstantín Veliký dal rozkaz, aby chrám a sochy pohanské byly pokáceny a vystavěna tu svatyně křesťanská. Sama zbožná matka císařova, svatá Helena, odebrala se do Jerusalema; jejímu neunavnému pátrání podařilo se naléztí pravý kříž Kristův. Nedaleko hrobu Páně byly totiž nalezeny tři kříže, hřeby, tabulky, z nichž na jedné byl nápis: „Ježíš Nazaretský, král židovský“. Biskup Jerusalemský Makarius nařídil púst a veřejné modlitby, aby Bůh zjevil, který z nalezených křížův je kříž Kristův. Potom dotýkala se těžce nemocná osoba křížův. Prvního a druhého dotkla se bez účinku; sotva však položila ruku na třetí, pozdravila se náhle a vstala. Tak oznamují dějepisci III. a IV. století Sokrates, Sozomenos a Theodoret. Helena, plna radosti, že nalezl se pravý kříž Kristův, poslala část svému synovi, císaři Konstantinovi, druhou nechala v Jerusalemě, kde byla zasazena do stříbra a uložena ve chrámě, vystaveném na témže místě ukřižování. Dle svědectví sv. Cyrilla rozšířily se částky posvátného kříže brzo po celém světě, neboť patriarchové jerusalemsí obdarovávali vznešené poutníky drobkami úlomky památného dřeva kříže. — Na památku pak nalezení slaven od toho času po všem křesťanském světě zvláštní svátek.

Ostatky sv. kříže u nás.

Pěči Karla IV., Otce vlasti, dostalo se několik částic posvátného Kříže

Královna Máje.

Kristova až k nám, jim k úctě dal slavný ten náš král na svém milém Karlštýně vystavěti nádhernou kapli sv. kříže. V korunovačním kříži českých králů z ryziho zlata, jenž jest ozdoben perlami, safíry, rubíny a kamejemi, jsou obsaženy tyto posvátné ostatky: část kříže Kristova, dílec jednoho hřebu, jakož i několik trnů z trnové koruny Kristovy, jež Karel IV. získal roku 1359 a poslal do Prahy. Tento kříž býval při korunovaci krále českého vystavován a chová se v pokladnici velechrámu sv. Víta v Praze. Kromě toho je tu ještě jeden kříž ze zlata a křišťálu, který býval nesen v průvodu před králem; i v něm je statek sv. Kříže. Také v koruně svatováclavské je v křížku, složeném z rubínů, zadělán trn z koruny Kristovy. Kromě toho jsou nepatrné částčky svatého Kříže uloženy ještě v četných jiných chrámech milých našich vlastí. Jsou to ovšem částice velmi nepatrné, droboučké tříštičky, spíše vlásky.

Úcta sv. kříže.

Hned císař Konstantin Veliký dal znamení kříže připevniti na své vojenské prapory. Z úcty ke kříži Kristovu zakázal, aby nikdy již nepoužívalo se kříže, jako trestu zločincův. Již svatý Augustin praví: „Ejhle! uvaž, jaká je sláva kříže! Ten kříž, který na Kalvárii byl proklet a posmíván, leskne se nyní na koruně císařův. Konstantin upevnil kříž na přílby svých vojinův a na své korouhve. Římská papežově nemohou lépe vyznačiti své velekněžské důstojnosti, než křížem Kristovým, jimiž zdobí se také intule biskupské, šat kněží a křesťanské oltáře. Ulice, hory, návrší, přibytky křesťanské, čela i srdce nosí všude toto svaté znamení: úcty a slávy!“

Kříž stal se také pečeti všech svátostí! Dle sv. Jana Zlatoústého je kříž oním slavným znamením, kterým církev stvrzuje všechna tajemství naší svaté víry.

Znamení sv. kříže.

Zvyk znamenati se sv. křížem je prastarý, dojista pochází z dob apoštolských. Někteří odvozují obyčej ten dokonce od božsk. Spasitele samého; dle jejich zbožné domněnky požehnal prý, ubíraje se do nebes, své apoštoly znamením sv. kříže. Již nejstarší svatí otcové mluví o znamení kříže, jako o způsobu žehnání, všeobecně známém a rozšířeném. Tak píše Tertullián na počátku III. století: „Při každém kroku a pohybu, při příchodu a odchodu, při vstávání a oblékání šatův, u stolu, při rozžihání světla, při pokládání se na lože, při sezení, při práci a odpočinku, vždy a všude znamenají křesťané své čelo křížem!“

Nejznámější způsob je znamení kříže, při kterém říkáme: „Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen“. Takto zřejmě a jasně vyznáváme tajemství Nejsvětější Trojice, jakož i že Ježíš Kristus nás vykoupil svou smrtí na kříži.

Působnost znamení kříže.

Kterýsi duchovní horšil se velice nad tím, že věřící při křtu a oddavkách v kostele hlasitě mezi sebou rokovali. Jednou když přišel do sákrstie křtít, našel tam společnost v plném hovoru. Pozdravili kněze, ale ve své zábavě nedali se rušiti, ani když viděli, že kněz s hlasitou modlitbou si obléká obřadní roucho. Proto kněz obrátiv se ke všem, udělal vážně a hlasitě znamení kříže. A hle, mlukové umkli, mimoděk znamenali se křížem, při posvátných obřadech pak nerušil již nikdo hlasitým hovorem. Ne menší radost měl zase týž kněz po druhé při „nóbl“ svatbě. Svatebčané bavili se, jak již to někde je špatným zvykem, zcela nenuceně, jakoby ani v kostele nebyli. Kněz přistoupiv k oltáři, počal opět hlasitě: „Ve jménu Otce . . .“ A hle, byl tentýž výsledek, jako při křtu: všichni umkli a vzpomenu si,

že jsou v kostele a přítomni posvátnému obřadu.

Znamení svatého kříže je a zůstane pozeňnaným bohoslužebným úkonem

a působí, jsouc vážně a zbožně konáno, jako výstražná tabule u dráhy: „Pozor na vlak!“

(Pokrač.).

A. M. Kadláčková:

V obětí Tvé lásky, Matko!

V obětí tvé lásky, Matko,
prožít chci svůj sen,
milovati celou duší
chci já tebe jen.

V obětí tvé lásky čisté
zapomněti chci žal,
drahé duše, kterou osud
smrti zlé mi vzal.

V obětí tvé lásky něžné
chci já stále snít
a to štěstí navždy prchlé
u tebe teď mít.

V obětí tvé lásky vřelé
skloním hlavu v hrud
a zašeptám, dobrou Matkou
v žití mém mi buď!

Z úvah o evangelia.

Napsal biskup Otakar Procházka. — Autor. překlad B. Kyselého.

(Pokračování.)

3. Radost ze vzkříšení.

a) Jásavá radost vzkříšeného Ježíše byla jeho velkonoční modlitbou; jeho volání bylo rovno pokřiku vítězného bojovníka: „Proč bouří se národové?“ — táže se se žalmistou — „jenž bytuje v nebi, směje se jim... já pak ustanoven jsem králem“. Plesá jako „kdož plesají v čas žně“. Toť jeho slavný den; radujte se „jako se těší vítězové z dobyté kořisti“. Před třemi dny sevřelo se mu srdce smutkem až k smrti v zahradě hory Olivetské, dnes však oplývá radostí, jest to radost slavná, s níž zamířil k výšinám a dospěl k nedostižným oblastem; jest to i radost blažená, v níž položena jest blaženost prvního oslaveného člověka.

b) Ale srdcem a cítěním zůstal mezi námi, nezapomenul na nás. Tato ra-

dost připomíná mu stále zemi, zájem jeho je čilý a vroucí a s takovými city jest přítomen v nejsvětější Svátosti. Nesmíme si jeho stav duševní mysliti jako únavu a ochablost; nikoliv, v něm žijí stále city, které ho ovládaly při slavném vzkříšení. Z jeho věčných myšlenek čerpáme sílu i my, pročež důvěřujeme! Nepřepínejme se bezúčelně, spoléhajíce na vlastní síly; i horlivost někdy popustí a jest třeba oddech. Neúspěch nesmi zahaliti jasně obrazy triumfů Božích.

c) Taková čistá, slavná radost nebytuje na zemi; naše radosti střídají se s bolestmi, to však není škoda, nýbrž přednost, neboť radost svádí tu nezřídka k povrchnosti, kdežto naopak bolest prohlubuje city duše. Nechť se tedy bolestí prohloubí, jen když nevyhynou, nechť se protřibí, ale ne-

zničí. Sloužíž nám proto bolest k tomu, abychom se poznali, zachvěli, polepšili a tím se naučili požívatí lepších a hlubších radostí.

4. Kristus vstal skutečně.

„Já jsem vzkříšení a život: kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude.“ (Jan, 11, 25.)

a) Vzkříšený Kristus jakoby byl palmou vítězství. Tuto palmu podává každému věřícímu a kdo ji běže do ruky a pevně třímá, sdílí s ním vítězství slavného zmrtvýchvstání. Tato víra probudila v lidstvu bouřlivou touhu po životě věčném, jakoby milost Kristova v podobě rosy kanoucí z listů této palmy nebo deště ohnivého byla splynula do duší a byla posvětila mučedníky. Každý mučedník umřel pro víru a z každé takové smrti jako by se hlavně ozývalo šilené, odvážné slovo: „vstaneme zase!“ Tato víra vane z hrobu Kristova, nikoli však z dávných bájí. Pták fénix již před věky naznačoval nesmrtnost a přece nebylo to příčinou víry mučedníků; s jarem již dávno zvučely písně, z nichž dýchala chuť k životu opojení lásky a přece nevyvinula se z toho naděje v nesmrtnost; básníci zpívali, mudrci mudrovali, přes to lidstvo se neprobudilo; vzdor heroům, vzdor mythům řítila se ve hrob kultura za kulturou; vzdor vrozené touze po životě znělo to světem jako úpění a bě-

dování a zoufalá skepse zatlačila učenost gnóse... Ó svatý Boží hrobe, z tebe dýchá život nesmrtnosti, bezpečné potvrzení našich nadějí!

b) Domněnky nestačí. Myslitel hledá za domněnkou skutečnost; k čemu však domněnka či obraz, není-li obrazem skutečnosti? K čemu to, není-li tu víc, než pestrý květ nepochopitelného snažení? K čemu idea nesmrtnosti, pohltili-li ji tmavý hrob? Nač toužit po životě věčném, když všechny touhy uvadnou na ověčených rakvích a závoje nevěst promění se v rubáše? Co si počnete se svými domněnkami, pomníte-li na tichou, neúprosnou moc pomíjející smrti? Jste jako dryáčníci, kdož se oháníte takovými abstraktními ideami. Místo blouznivých abstrakcí jest nám třeba jistoty, skutečnosti, jest nám nezbytno vědět, že Kristus doslovně vstal, ne pak pouze obrazně, že vstal, jak učí písmeno za písmenem, nikoliv jen symbolicky.

c) Jenom osobní, věčný život jest skutečná nesmrtnost. To dokázal vzkříšený Kristus. Zmrtvýchvstání podle těla oťáslو světem a přineslo jaro. Jediná jest renaissance: toť jaro, v němž kyne palma Kristova. Chopme se této palmy! Bděme, aby nám neuvadla v chladné ruce, vyprahlém srdci, ztemnělém okolí, aby neuvadla pochybami, lhostejností, přilnutím ke světu! Ať mrtví pochovají mrtvé své! My jdeme „palmas in manibus“ s palmami v rukou! (Pokrač.)

Nejsvětější Trojice.

Úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

1. Cvičíme se ve víře. Cestující vypravuje o nějaké cizí zemi docela obyčejné věci: když mu uvěříme, dokazujeme v něj docela malou víru. Když by vypravoval něco neobyčejného, těžce uvěřitelného, na první pohled málo pravdě podobného, a uvěříme mu, pak ctíme jeho věrohodnost,

vyznáváme, že máme jej za neschopna lháti, podváděti sebe i jiné.

Představuje-li se nám Bůh v Písmě svatém jako Stvořitel nebe i země, který řídí nesčetné světy, v jejichž středu jest země jako nepatrná kapka vody, která vykazuje zemi, slunci, i všem nesčetným nebeským tělesům

jejich cesty, věříme v něco, což si ještě jakž takž můžeme rozumem vysvětliti; tato víra nestojí nás žádných velkých, kromobyčejných obětí. Učí-li nás však Bůh o tajemství nejsvětější Trojice: jest jeden Bůh ve třech osobách, Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch svatý, jsou tři osoby, věčně se lišící, ale jest jedna podstata, s kterou tři božské osoby jsou totožny, když toto věříme přinášíme slovu a rozkazu Božímu největší hold, který mu vůbec můžeme vzdáti.

Tu jsme u konce se svým rozumem, tu cítíme svou nemožnost chápati, ale pokorně padáme na kolena a vyznáváme svou pevnou víru, modlíme se: Pane Bože můj, stačí mi tvé slovo, řekl jsi a já věřím. Mé slabé oči nemohou proniknouti ku nepomíjitélnému světlu, v němž bydlíš. Není potřebí, abych viděl, kde ty vidíš. Jsem přeshasten, že jsi mi podal vysvětlení, věřím, aniž bych dále pátral. Kdybych mohl vše pochopiti, nebyla by má víra tolik záslužná pro mne; právě protože nemohu pochopiti nejsvětější Trojice, je mi velkou radostí, že mohu vyznávat svou víru v toto svaté tajemství. Vyznávám se sněmem nicejským a cařihradským: „Věříme v jednoho Boha, Otce všemohoucího, a v jednoho Pána Ježíše Krista, Syna Božího jednorozeného, z podstaty Otce; Boha z Boha, světlo ze světla, Boha pravého z Boha pravého; narozeného, ne učiněného, soupodstatného Otci, skrze něho všechny věci učiněny jsou, v Ducha svatého, Pána a obživovatele, jenž z Otce vychází, jemůž s Otcem i Synem spolu se klaníme.“

2. Cvičíme se v naději. Dobře víme, že sami ze sebe nic nejsme, za vše jsme povinni největšími díky Pánu Bohu. Bůh nás stvořil, udržuje nás na světě svou milostí, svým milosrdenstvím. Pohlížíme-li důvěrně k nejsvětější Trojici, silí se naše naděje, cvičíme se v ní.

V první božské osobě, uctíváme pravého Otce, který nás všechny miluje jako své děti. Jaká blaženost prochvívá srdce naše, když čteme: „Vizte,

jakou lásku prokázal nám Otec, abychom dítkami Božími sluli: a my jsme jimi“. 1. Jana 3, 1. V druhé božské osobě ctíme prostředníka, který splatil svou krví naše viny, ctíme velekněze, který za nás prosí. Máme přímlovčího, který nás hájí. Ve třetí božské osobě máme pravého přítele, který se ustavičně obírá naším posvěcením, pomáhá nám v našich slabostech, osvětluje nás ve tmách naší duše, těší nás v našich starostech i bolestech, vlévá nám dobré myšlenky, zbožná vnuknutí, dobrá předsevzetí, je původcem milosti, která v nás způsobí návrat, obrácení, svatost.

Jak sladká jsou jména Otce, Syna, Ducha svatého, jak upokojí srdce, naplní je nadějí. Jakou blažeností naplněna jest duše, která zná, umí oceniti, užívati těchto svatých jmen. Skrze tato svatá jména býváme znovuzrozeni ve svátosti svatého křtu, staneme se dokonalými vyznáváči ve svátosti bířmování, dosáhneme odpuštění ve svátosti pokání. Ve svátosti manželství jsou jimi spojeni, kdož přijímají tuto svatost, ve svátosti svěcení kněžstva dosáhnou jimi kněží potřebných milostí ku vykonávání úřadu kněžského. Těmito svatými jmény žehná církev při každé vhodné příležitosti své děti, jimi počínáme a končíme všechny své modlitby, jimi zakončují se žalmy, chvalozpěvy. Za vzývání těchto slov byli jsme přijati do církve Kristovy, sotva že jsme vkročili na tento svět a až ho budeme z vůle Boží opouštět, opět budou přítomni duši naší doprovázeti na cestě do věčnosti za volání těchto tří osob božských. Tak velice uznává svatá církev, že jest nejsvětější Trojice naší silou, podporou, slastí naší naděje.

3. Cvičíme se v lásce. Vzpomínka a úvaha o třech božských osobách naplní srdce naše láskou. Nemůžeme zůstatí chladní při úvaze, vyslovující myšlenku: Bůh jest láska, nespokojí se býti Otcem věčného Slova, chce býti i naším Otcem: „Není on otec tvůj, jenž si tě opatřil, jenž tě učinil a stvořil?“

Deut. 32, 6; „Tvá, otče, prozřetelnost nás spravuje“ Moudr. 14, 3; věrně se staráš o všechny své děti, „v lásce jsi nás, Otče, předurčil, abychom byli přijati za syny tvé skrze Ježíše Krista“. K. Efes. 1, 5; jsi nám Otcem, protože „jsi nás dobrovolně zplodil slovem pravdy“. Jak. 1, 18; „přijali jsme všichni od Otce ducha synovství, ve kterém voláme: Abba, Otče“, k Řím. 8, 15; takovou lásku měl jsi k nám, že jsi obětoval svého jednorozenného Syna, aby nás vysvobodil od věčné smrti hříchu.

Jsmé tedy oprávněni, nazýváme Boha svým otcem, neboť jsme jeho dětmi! Může zůstat při vzpomínce na tuto pravdu srdce naše chladno, nerozptí se největší láskou?

I ty, Synu Boží, jsi láska sama! Pro nás stal jsi se člověkem, za nás byl jsi přibit na dřevo kříže, „nestyděl jsi se nazývat nás bratry“, K Žid. 2, 11; ty chceš, abychom i my byli s tebou tam, kde ty jsi,“ Jan 17, 24, abychom seděli s tebou poblízkou trůnu tvého na věčnosti.

I ty, Duchu svatý, jsi láska sama, „láska Boží vyliata jest do srdcí našich skrze Ducha svatého, kterýž nám byl dán“ k Řím. 5, 5; ty přispíváš slabosti naší, „nevíme totiž, zač bychom se měli modlit, jak jest potřeba, ale Duch sám přimlouvá se za nás.“ K Řím. 8, 26, v nás žiješ, abys napravil naše chyby, pobídl nás ke ctnosti, učinil z hříšníků svatě, neboť víme a jsme z celého srdce přesvědčení, že „Duch svatý přebývá v nás“. I. ke Korint. 3, 16.

Uvažuje o této lásce nejsvětější Trojice k nám lidem, litujeme, že ne-

máme tři srdci, abychom každým zvláště milovali jednotlivou z těchto tří svatých osob, čehož však naprosto není potřeby, protože milujeme jednoho Boha, milujeme zároveň všechny tři svaté osoby, neboť jeden toliko jest Bůh; v Bohu jsou tři osoby.

Uvažující o tajemství nejsvětější Trojice budme pamětlivi slov svatého apoštola Pavla, když píše: „mluvíme moudrostí Boží tajemnou“. I. Kor. 2, 7. Vyzvějme ji a modleme se slovy vyznání Athanasianského: „Víra katolická tato jest: abychom uctívali jednoho Boha v Trojici a Trojici v jednosti, nestotožňujeme osob, přirozenost nerozdělujeme. Jiná totiž osoba jest Otce, jiná Syna, jiná svatého Ducha; avšak Otec i Syn i svatý Duch má jedno božství, stejnou slávu, svou věčnou velebnost. Otec není od nikoho učiněn ani stvořen ani zrozen. Syn je od jediného Otce, neučiněn, nestvořen, nýbrž zrozen. Svatý Duch od Otce a Syna neučiněn, nestvořen, nezrozen, nýbrž vycházející.

Uvažující o tomto nevystihlém svatém tajemství učiníme svými slova, která napsal kterýsi učenec na konci svého spisu o nejsvětější Trojici: „Lépe nežli dobře mluvit o Trojici, je dobře o ní věřit, horlivě ji ctít, svědomitě plnit její vůli.“ Klanějme se pokorně nejsvětější Trojici, děkujeme Otci, který nás stvořil, Synu, který nás vykoupil, Duchu svatému, který nás posvěcuje. Z hloubi svého vírou, nadějí a láskou naplněného srdce volejme: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému jakož bylo na počátku, i nyní i vždycky a na věky věkův.

Amen.

Čím ovcím pastva, — tím lidem živá víra.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

(Dokončení.)

Náš milý Spasitel často mluvil o výbornosti naší víry. Kdož nezná jeho slov: „Kdo uvěří a pokřtěn bude, spasen bude; kdo však neuvěří, bude zavržen.“ Mar. 16. 16.

Víru svou máme stále udržovati živou, ale bohužel často na to zapomináme. Víra naše nebývá živá, ale mrtvá, to jest nekonáme dobrých skutků. „Co činiti, abychom ji udrž-

želi živou, na dobré skutky bohatou? Přijímejme, milujme Ježíše svátostného, skrytého ve svátosti oltářní!

2. Víra se udržuje na živě chlebem andělským! Ó podivuhodné, tajemné lásky svátostné, kterou znají výhradně věřící křesťané, již však nevěřící a otroci hříchu zakusiti nemohou. V této svátosti uděluje se duchovní milost, obrozuje se v duši ochablá síla ke ctnosti, krása hříchem znetvořená se opět vrací, víra do pozadí zatlačena se oživuje. Milost tato jest mnohdy tak veliká, že z přehojného daru udělené pobožnosti netoliko duch, nýbrž i křehké tělo pocituje, jak mohutní jeho síla.

Avšak žel, přežel, jak býváme vlažní, jak nedbali, nemáme vroucné toužebnosti přijímati Krista Pána. V něm záleží všechna naděje a zásluha těch, kteří chtějí dojiti spasení! Kristus jediný jest našim posvěcením a vykoupením, jediným pramenem útěchy pozemským poutníkům i věčnou slastí svatým.

Jest proto nejvýše litovati, že mnozí dbají tak málo tohoto spasitelného tajemství, jež obveseluje nebesa a zachovává všecek svět. Jaká je to žel, slepota a necitelnost lidského srdce, že si více nevážíme daru tak nevýslovného, ano — ježto ho můžeme požívatí každodenně — že se nám stává přímo lhostejným. (Die Následování Kempenského IV. 1, 11—12).

Jak by oživila v nás víra, kdybychom častěji přistupovali ke stolu Páně, kdyby srdce naše bylo naplněno vroucí láskou ke svátostnému Kristu! Jak nás zahanbují praví ctitelé této svátosti. Jistý portugalský spisovatel (Almeida Garrett: der Mönch von Santarem, nákl. Reclama str. 211 nn.) vypravuje o lásce obyvatel města Santaremu ke svátostnému Kristu tento vzácný příklad:

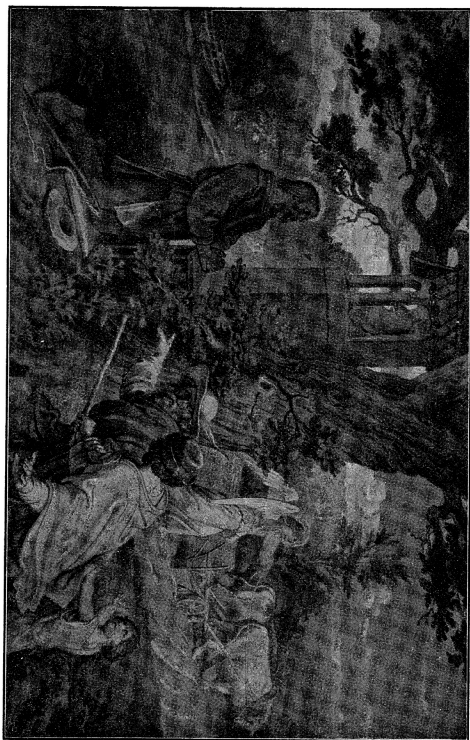
Počátkem minulého století rozletěla se vojska mocného Napoleona po celé Evropě. I do Španěl vniklo velké

oddělení pod generálem Massenou a bylo nebezpečí, že dostane se i do Portugalska. V Santaremu uctivali zázračnou svatou hostii. Asi od roku 1600 uctívá se tam v nádherné monstranci umístěná seschlá maličká částka velebné Svátosti oltářní. Tehdy zmocnila se, neznámo jak, židovka svatě, konsekrované hostie, již chtěla použítí ku pověře. Byla vyztavena, svatá hostie byla jí odejmuta a uschována. Až po dnešní den lze ji viděti a uctíti.

Obyvatelé Santaremu vážili si nade všecko tohoto svého pokladu. Za oněch bouřlivých dob měli odůvodněný strach, že by se dostal jejich klenot do rukou francouzských vojáků a co by to znamenalo, věděl každý! Proto odnesli vzácnou monstranci do Lissabonu, o němž byli přesvědčeni, že nebude dobyt. Nepřátelé odtáhli, Santarensí si dojeli pro svůj poklad, ale lisabonsí odepřeli vydati jej. Lid se bouřil a v oněch jižních krajinách není od shluknutí lidu daleko do revoluce, při níž teče lidská krev. Aby se tomu vyhnulo, připadli na tuto leť.

Jednoho dne objevilo se na všech rozích lisabonských obrovské návěští, v němž se oznamovalo, že v ten a onen den, v tu a tu hodinu přejde řeku Tajo, která je tam hodně široká, o suché noze muž. Nepoužije ani vesla, ani lodičky, ničeho, přejde toliko ve své obuvi, zhotovené z korku. Lidé, bydlící u oceánu a na velké řece, zajímají se o vše, co souvisí s vodou, proto bylo samozřejmo, že sešlo se v onen den nikoliv půl, ale zrovna celý Lisabon na řece, aby viděli tuto neslýchanou věc. Celá řeka byla pokryta lodmi všeho druhu, malými velkými, parníky přijaly na palubu lidi, na březích bylo plno lidí. Čekali, ale nedočkali se, nikdo nevěděl, co se vlastně stalo? Až po několika dnech četli v novinách, že byly v Santaremu velké slavnosti za příčinou nového umístění jejich památky, zázračné svaté hostie. Teprve nyní otevřely se lisabonským očím, přesvědčili se, že byli lstivě oklamáni.

V
V

Sv. Isidor, rolník.

V
V

Ejhle, takovou lásku měli před sto lety v Portugalsku obyvatelé dvou velkých měst ke svátostnému Kristu! A jak my? Navštěvujeme často svátostného Krista, přijímejme Ho, prosme

Ho, aby rozmnožil naši víru, bychom ji milovali nikoliv slovem, ale dokazovali ji skutky, jimiž bychom si zasloužili chváliti Boha na věky věkův. Amen.

A. M. Kadlčáková:

Matičce.

O pojď a skloň se k duši moji
a lásky své dej polibek,
ať srdce moje zhostí se již
těch starostných bolů vzpomínek.

Ó pojď a stiskni ruku moji
a zadívej se v smutný zrak,
a to srdce v hrudi zachvěje se
a prahne z něho teskný mrak.

Ó pojď a přikloň hlavu k hlavě
a promluv slovo útěchy,
ať z duše rázem uprchají
ty bolné, žalné povzdechy.

Ó pojď a zahřej srdce láskou,
po níž tak v touze marně lkám
ó pojď, já volám stále tebe,
vždyť v světě nejradši tě mám

Tvá láska nad vše světa skvosty,
zní v duši moji odevšad,
s ní blaha štěstí v duši vkročí,
s ní žít chci, ba i umírat!

Zlá rada.

Napsala Marja Česka-Mačzyńska. Z polštiny přeložil O. S. V e t t i.

(Dokončení).

„Nazarejčík!“

Náhle se odsunuli jako od člověka malomocenstvím raněného, oči Annášovy vpily se zlostně v sivé oči Nikodémovy. Opíraje se o hlavičku hole, stál uprostřed sině šedivý člen sekty farizejské a nevsímaje si výhružného, udiveného šepotu kolem pokračoval klidně a vážně: „Nejsem ještě významáčem Ježíše z Nazaretu ani jeho učeníkem, nicméně přece chci se ho dnes zastati. Věru snáze se ortel vyřkne, nežli se odvolá, snáze jest člověka na smrt vydati, nežli životu

ho vrátiti. Jsem stár, do hrobu mám nedaleko, nedaleko do věčnosti, jako ty, Annáši, neodneseme tam zlata, ni klenotů, ni dobrého bydla, ale snadno můžeme se dopustiti hříchu, a toho jest se nám stříci! Člověka usmrtili můžeme, neboť zákonu smrti podléhá vše, co na zemi žije, ale ducha Božího zabítí nedovedeme, a duch Boží z toho člověka mluví a v něm působí.“

Annáš bouchl pěstí na stůl a hněvem ochraptělý hlas zahřměl. „Dábelská moc jest v něm, a ne Boží! Není synů Božích, neboť jeden toliko jest Bůh!“

„Tak jest, Annáší, ale poněvadž při stvoření každému z nás dal Bůh jiskru ze svého nesmrtelného Ducha, proto jsme všichni synové Boží... A každý z nás může říci „Otče“, a nestane se proto rouhačem. A třebaže tak silně podtrhuješ jsočnost jednoho Boha, též přece my všickni, jak tu jsme, mnoho bohů vyznáváme. Jednoho v jerusalemské svatyni slavíme a velebíme, v denním však životě modloslužebníky jsme: zlato, panství, rozkoš... toť modly, před nimiž čela skláníme, jichž otroky jsme, my, zástupci a vladaři Hospodinovi!“

„Klam!...“

„Ostražitě, starče, neb i tobě může zahřmět ortel: hoden jest smrti!“

„Mlč, Nikodeme!“

„Pravda, ne klam... bolestná pravda, Annáší... Ve chvíli, kdy vyvolenému národu hrozí duchovní smrt, poněvadž přestal Boha ctít srdcem, ač ho nepřestal ústy slaviti,... zjevil se mezi námi Ježíš z Nazaretu, ... a hle, my... Povězte mi, zda může v sobě mítí ďábelskou moc člověk, jenž otázan byv, které přikázání Boží dlužno pokládati za nej-přednější, odpověděl: „Bůh tvůj“ Bůh jediný jest, a proto milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své a ze vši síly své; druhé pak jest podobné jemu: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Jiného přikázání většího nad to není.“ Proto nežli vynesete soud nad tím člověkem, snad nad celým národem,... zastavte se, odvrzte daleko od sebe všechny myšlenky o pozemských ziscích a ztrátách, starostech a klopotách, vmyslete se v ducha, který nám slova našeptává, abyste se neprohřešili vlastně proti těm dvěma, nejprvnějším přikázáním. Neboť náleží milovati Boha, dárce všelikého života, a milovati bližního, neboť je to Bohu milejší nežli dary a oběti zápalné. Slyšeli jste vůbec kázání Ježíše z Nazaretu? Vycítili jste a pochopili jste ducha Jeho nauky? Ne! Chcete vykřknouti ortel na podkladě udání chrá-

mových špehounů a roztrpčených členů sekty farizejské. Ale já, také farizej, pravím vám: On nepřišel, aby vztáhl ruky po nějaké vládě zemské, by se bohatství domohl, On dychtí odtrhnout oči naše od země, ... ukázat nám cestu do života věčného! ... Rozvažte, co činíte, ... hřích otců mstí se na dětech, hřích kněží na celém národě.“

Modravé, chladné, oslňující světlo blesku zalilo na okamžik poradní síň, mrtvolnou barvou oblev tváře zadních členů, kdesi na blízku udeřil hrom ...

Hrobové ticho ... a ostrý, kovový hlas rabbiho Gamaliela: „Ať se mstí! ... já hlasuju pro smrt.“

„A což, je-li v pravdě Syn Boží?“ zaseptal čísi poděšený hlas.

„To ... vzkříšení...“ poznamenal chladně rabbi Gamaliel hledě do zahrady, již zastínil povlak líjakový.

A tu jeden ze starců pravil mírně: „Nikodem má pravdu, hřích kněží mstí se na celém národě... Vyzveme ho, by opustil hranice země židovské, ... vyžehne ho ... Já žádné viny na tom člověku nenalezám, a proto odsouzení nevinného ... duch se bouří.“

„Život jest jediné dobro, které člověk má, hrob je koncem všeho, ... ať opustí kraj!“ ctil mu barvu Aleksander Fiabi.

Kaifáš, toho roku nejvyšší kněz, mlčel dosud; patře vyvalenýma očima k temnému granátu nebes, měl zvláštní vidění ... Poradní síň, jakož i zahrada kamsi se poděly; zdálo se mu, jako by stál ve velesvatni a měl pokropiti — jako v smírný den — krví kámen, na kterém kdysi spočívala archa úmluvy, ... obětní krvi ...

A tu jakási cizí moc jej ovládla, umrtvila sílu a schopnost jeho vůle, na rty pak vháněla mu slova divného, neznámého obsahu. Kdosi vbíjel mu je do mozku násilím velikým, ... čísi mocná vůle vybízela ho: „Viz a promluv, Kaifáš!“

„Jsem churav, i jest mi odejítí,“ bránil se velekněz zbytkem sebevědomí, „churav jsem.“

Bolest v mozku roste do nesmírna,
křečovitě pocukávají sebou rty . . .

„Čas, Kaifáši, abys pozdvihl hlasu...“

Lid poslouchá . . .

Přece nikoho není kolem, . . . vidí
přece zřetelně hyacintovou barvu opony,
obrysy svícnu, . . . kamennou plotnu.

Přes to slyší našeptávání . . .

„Kaifáš chce promluvit . . .“

Všecko kolem jako by vířilo v ší-
leném reji, kupilo se v barevné skvrny,
v divné obrazy, mizící s rychlostí
blesku, nežli dovede zachytiti jejich
obsah.

Hle, po kameni pne se vinná ra-
tolest, sežloutlé, uschlé výhonce její
jako by byly se zemí v objetí srotly . . .

Zdálo se mu, že drží v obětním
kalichu krev a že ji musí vylíti . . .
on, velekněz lidu . . .

Neboť jen chvíle ještě, a celá ra-
tolest stane se kořistí smrti . . .

Národ vyvolený . . .

Či národ proklátý? . . .

Za hříchy lidu . . .

Za hříchy světa . . .

Čiže to krev? . . .

Před očima se mu tmí, . . . tchu . . .
tchu . . .

Splynula krev po obětní desce, . . .
rozzelenal se keř, ze suchých větví,
mladé vyhnaly výhonce, . . . rostou,
hlel celý už svět objaly, . . . jenom
tam dole starý zpola odumřelý peň,
jenom tam uvadlé, zčernalé listí a
větve zachycující se země dravým,
nenasytným gestem . . .

Krev vykoupení . . .

Čiže to krev?

A ten odumřelý peň?

Velekněz chytl se křečovitě rohu
stolu, napjatým zrakem prahne roz-
řešiti záhadu viděného, ústa pak jeho
pronášejí slova cizí, silnou vůlí mu
diktovaná: „Vy nic nevíte! Ani na to
nemyslíte, že jest vám prospěšno, aby
jeden člověk zemřel za lid, a ne aby
celý národ zahynul.“ To pravím vám
já, . . . já, Kaifáš, toho roku nejvyšší
kněz.“

„Baže lépe jest, zhyne-li jeden člověk;
než aby měl na scestí uvést celý
národ . . . I jest tedy Ježíš z Naza-
retu hoden smrti!“ zvučí v odpověď
kovový hlas rabbiho Gamaliela . . .

Ó, Jahnel! Tedy krev Ježíše z Na-
zaretu měla by býti tou krví vy-
koupení . . . a tím mrtvým, uhníva-
jícím pnem . . . oni sami?

Nel nel . . .

Ale jak vyložití jim, . . . myšlenky
se pletou . . . Zdaž opravdu vyřknou
ortel nad Synem Božím, . . . nad
celým národem? . . .

A on, hříšný velekněz hříšného ná-
roda, on tu stojí bezmocný a mlčí, . . .
naposled byl vládařem Hospodinovým.

Vzpamatoval se, . . . rozhlédl se po
přítomných, přešel si rukou po čele,
byl na něm ledový, smrtelný pot . . .
zdálo se mu to, či mluvil co? — —

Nepamatoval se . . .

Jak mrtvolný vzhled mají v tom mi-
zicím šeru lidské tváře! Zdá se, že
hrůza jakási se v prostoru tají . . .
Aha . . . pravda . . . soud nad Je-
žíšem, synem tesaře z Nazaretu, jenž
svádí lid . . .

„Hoden jest smrti! . . .“ ozvěnou
opakovaly sloupy síňové, . . . roz-
zelkané cypřiše i vichřice ječení — —

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger.

Jeden den v misijním sesterském domě.

Jest ještě tmavá noc — píše sestra
Eulalie v městě Some v Africe — a
všude hluboké ticho. Toliko šplou-
chání mořských vln doráží k našemu

uchu. V tom zazní zvonek našeho
sesterského domu. Dává znamení ke
vstávání. Rychle zvedáme se děkující
Pánu Bohu, že nám dává nový den
ku práci na své vinici. Sotva po 20
minutách začíná ranní modlitba v do-
mácí kapli a ranní rozjímání. O 6 ho-

dinách je mše sv., které jsou přítomné i naše domácí děvčata, když byla už nejnmutnější domácí práce vykonala. Při mši sv. střídá se zpěv a modlitba. Po mši sv. vykoná se ještě krátká modlitba za potřeby misie a pak se jde po práci.

Venku na lavici čeká už zástup nemocných. Jeden má vřed na noze, jiný se popálil. Sedí tu několik černošek s dětmi na zádech, které mají bolavé oči. Vedle sedí jedna z mých žákyň, která stoupla na rozbitou láhev a následkem toho pozbyla dvou prstů na nohou. Zde čeká černoch, jenž má tři rány na nohou, vedle něho děvče mající asi 12 ran na těle. Z dědiny dobrou hodinu vzdálené je tu výrostek, jenž ztratil prst. Všichni chtějí býti uzdraveni. Nejprve rány vymývám a pak obvazuji. Radostně děkujíce odchází všichni domů, aby se druhého dne v určitou hodinu zase dostavili.

Mezitím rozproudil se už na našem dvoře čilý život. Právě přišli hokynáři a nabízejí své zboží ke koupi. Sestra představená ptá se jedné: „Zač pak je ta zelenina nebo to ovoce, vejce, máslo atd.“ — „Za tolik a tolik.“ — „Tak mnoho? nekoupím.“ A odchází. Ale prodavačka volá: „Pojď, dám laciněji.“ Ale sestra představená zná své lidi, ví dobře, že své zboží po židovsku přeceňují a vrací se teprv, až byla několikrát nazpět volána. A to se opakuje u všech prodavaček. Nakoupíme teprv tehdy, až jsou obchodnice skromnější a nejméně polovicí ceny na počátku žádané spustí.

Zatím nastal čas k jiné práci. Když jsem v kostele uklidila, zazní školní zvonek ponejprv. Tu a tam přichází ještě některý nemocný. Přicházení pozdě je totiž nenapravitelným zlovykem černochů a pak málokterý z nich má hodiny. Mnozí z nich přicházejí však již o šesté hodině ranní. Nyni zvoní zvonek po druhé a jest čas jíti do školy, kde řada černých kudrnáčů na mne čeká. Vcházejíce do školy po-

zdravují zvučným: „Pochválen buď Ježíš Kristus!“

Vstoupíme do školní budovy. [Učirna je z prken. Nad stolem visí obraz Ukřižovaného, na postranních stěnách nábožné obrazy anebo obrázky k názornému vyučování. Černošky sedí již v lavicích a čekají na věci, které se dítí budou. V rozvrhu hodin stojí počty. Ty jsou zamilovaným předmětem mých žákyň, každá chce všechno lépe a dříve vědět nežli druhá. Tu a tam přichází ještě některá žákyně, která se byla opozdila. Pomodlivši se rychle v některém koutku spěchá na své místo, mžourajíc po mně očima, nebude-li trestána za svou nedbalost. Chťic nechtic musím každou aspoň trochu pokárati, jinak by mnohé daly hře na ulici přednost před učením. Někdy přichází také ještě ustaraná matka, vedouc svou světlavou dcerku do školy. Již uplynuly tři čtvrti hodiny a druhé oddělení, které dosud počítalo na tabulkách, začíná počítati z hlavy. Ku podivu, dívky pracují raději ústy nežli pérem, proto také počítání z hlavy jest jim milejší nežli na tabulkách. Po 10. hodině je delší přestávka a všechno hrne se ven před školu. Ale na hry už je příliš horko; děti lehnou si proto pod stromy a odpočívají anebo pojídají zbytky od své snídaně.

Po přestávce je náboženská hodina, katechismus nebo biblické příběhy. V této hodině jsou děti celkem pokojnější, ale zcela klidně seděti jako děti evropské nedovedou. Tu třeba často obě oči zamhouřiti. Ale s pomocí Boží docílíme přece pěkných úspěchů. Náboženské pravdy jim dosud neznámé velmi je zajímají. Každé pondělí musí mi říci obsah včerejšího nedělního kázání. Konečně bije 12 hod. Modlime se společně Anděl Páně, načež se mládež na všechny strany rozejde. Vedro jest téměř nesnesitelné. Pot řine se ustavičně s čela a nikde žádného ochlazení. Afričan si v tom libuje, ale pro Evropana je to velká útrapa.

O dvou hodinách je černý nárůdek zase pohromadě. Nejprve se učí děvčata šiti. Je s podivem, co v této příčině dovedou. Šijí šatky tak jemně, jako by šily strojem. O 3 hodinách je podle rozvrhu hodin po tři dni zpěv, v ostatní dni názorné vyučování. Zpívají se písně veselé i vážné, jednohlasné i dvojhlasné. Zpěv je vůbec nejmilejším zaměstnáním našich dětí. Také v názorném vyučování dodělaly jsme se pěkných výsledků. Mezitím odbyly čtyři hodiny. Děti zvedají se ze svých lavic a davě křesťanské pozdravení, spěchají domů. Vyučování je skončeno, ale nám nastává jiná důležitá práce: obchůzka do chatrčí černochů.

Vypravivše se rychle na cestu jdeme do vnitřního města. V městské škole propustila právě naše milá spolu-sestra učitelka své svěřence na svobodu. Je vidět, jakou mají radost, že už je po škole, neboť dovádí vesele po ulicích. Zastavujeme se na chvíli v krásném kostele božského Srdce Páně a dále nás cesta vede velkým africkým tržištěm. Kdo ho ještě neviděl, těžko si o něm pojem učiní. Tu je křik a lomozu, až uši zaléhají. Černoši běhají sem a tam, kupují a prodávají, hlučně se známými se pozdravují. Prodávači dřepí většinou na zemi a křičíce, svolávají kupce ke svým krámům. Špinavé ženské vaří v hrncích ještě špinavějších jakousi kašu a nabízejí ke koupi hladovým. Také hojnost různého ovoce, jako banánů, meruněk a p. je tu na prodej. Slovem, kupovati a prodávati, vařiti a jísti, to je hlavním zaměstnáním černochů na tržišti.

Procházejíce tržištěm pozdravujeme své známé, z tržiště zabočujeme do postranní ulice a staneme před úhlednou chatrčí. V ní bydlí náš černý

misijní učitel. Uvnitř viděti všude čistotu a pořádek. Stěny jsou zdobeny několika náboženskými i světskými obrázky. Všecko činí dobrý dojem a ukazuje, jak pěkné by to bylo, kdyby všichni černoši vedli život křesťanský. Ale jenom několik kroků odtud přicházíme do ovzduší pohanské modloslužby. Tu stojí stará pohanská „svatyně“ a v předdvorí tančí několik černochů náboženský tanec t. j. krouží se, poskakují, točí se a řvou až uši zaléhají. To jest pohanská modloslužba. Ve „svatyni“ samé stojí několik hlíněných bůžků, nestvůr to šklebicích se a špinou a všelijakým neřádem pokrytých. Jeden z nich vyniká zvláště svou velikostí, ale také ošklivostí. Ptáme se ženy, která se zdá býti opatrovnící těchto „božstev“, kdo že to je? To je „Mavu“, praví žena, měříc nás nevlídným pohledem, t. j. bůh.

S odporem odcházíme z místa pohanské zaslepenosti a zastavujeme se u nejbližší chatrče, kde bydlí křesťanská rodina. Žena je sama doma s nejstarší dcerou. Žena vaří, dcera mele kuřicovou mouku. Mezitím co s oběma hovoříme, shromáždil se před chatrčí zástup černošek. Používáme této příležitosti a poučujeme je o Bohu a jiných pravdách křesťanských. Na konci napomínáme přítomné matky, aby pilně své dítky posílaly do školy.

Zatím slunce na západě zapadlo a náhle se stmívá. Soumraku zde neznáme, po západu slunce nastává ihned tma. Vracíme se domů. Cestou nás pozdravují školní dítky, avšak i dospělí, nejen křesťané, ale i pohané. Do odpočinku zbývají ještě asi 2 hod., které věnujeme práci a modlitbě a tak zase jeden den ve službě Boží a ve službě černochů uplynul.

Tajemství „svatého týdne“.

(Pokrač.)

Tato sebeodevzdánost Syna vůči Otci tvoří ideál všeliké oběti, poněvadž jest nejmocnějším způsobem Božího zvelebení a božské oslavy. Pozůstává tedy vlastní podstata Kristovy oběti kříže v tomto nekonečném sebeodevzdání, k němuž přistoučila ještě okolnost, že tímto úkonem obětním poskytnuta byla příležitost Tvůrci viditelnému i neviditelnému přinést poctu Boha skutečně důstojnou. Na Ježíši Kristu jako na božském vzoru vidí člověk, jak se sám má Bohu svému odevzdati, on, který sám ze sebe není ničím a za jsoucnost svou děkovati musí pouze neskonale lásce svého Stvořitele, který jej dle svého obrazu stvořil, a tak, skoro možno říci, ke své vlastní důstojnosti povznést i povýšiti hleděl.

Také toto uznávání své vlastní nicoty a božské Velebnosti a odtud vyvěrající sebeodevzdání člověka Bohu mohlo by se nazývati obětí, která ovšem vzor svůj má v sebeodevzdání Boha Syna Otci. Než tato sebeodevzdánost člověka jest pouze ideální, svou sílu ztratila hlavně ve chvíli, kdy se Adam hříchu dopustil; od tohoto okamžiku sídlí v člověku mocnosti, které nikterak nejsou schopny ideálu tomu sloužiti — sloužíť právě naopak k tomu, že ideál tento není snad jen zatemněn, nýbrž přímo porušen a zničen. Místo aby byl ochoten k vyplnění tohoto ideálu vlastní sebeodevzdáností všechno vynaložiti, všeho se říci a i sám život obětovati, vypovídá člověk svému Pánu službu docela; místo aby úzkostlivě se staral, aby nikdo třetí podivuhodně ladný, vzájemnou láskou podmíněný poměr nerušil, dopouští právě tomuto třetímu stavěti se mezi sebe a Boha, ano zaprodává se mu dokonce v hanebné otroctví.

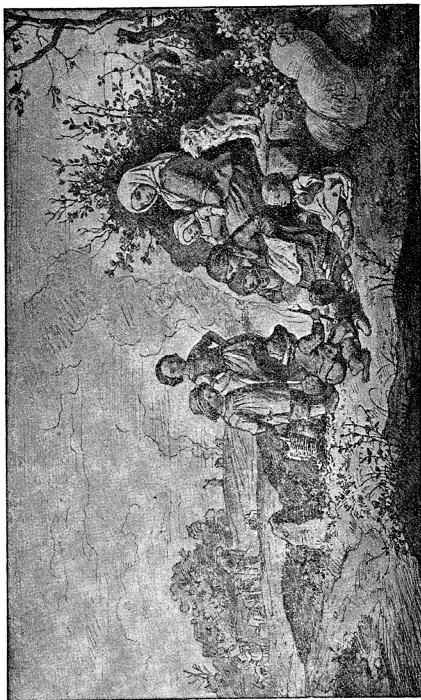
Teprve Kristus poměr tento opět obnovil, rušivou bytostí třetí od sebe zapudil a ji pro budoucnost mezi

Boha a člověčenstvo se stavěti zne-možnil, a sice provedl to tím, že spojil obě ve své jediné, božské osobě, že své člověčenství obětovně na dřevě kříže zároveň zničil a tak nepříteli, odpůrci, předem všechnu možnost odňal, člověka se opět zmocniti a v držení jeho se upevňovati. S tímto k oslavení Boha se obětujícím Kristem musí se člověk při odevzdávání sebe spojití, chce-li sám opravdu Otce chváliti a velebiti.

Ti, kdož žili za časů Krista Pána a byli věřícími svědky jeho obět-ného života, jeho krvavé oběti, ti mohli se ovšem snadno s Kristem spojití a zároveň s ním úkony sebeodevzdání vzbuditi a tak učiniti totéž, co Kristus sám činil, než oslava Boží jest také pro pokolení pozdější nutností nezbytnou, musí tedy také ona svrchovaná sebeodevzdánost Syna Božího, pokud ji jako zástupce celého pokolení lidského vykonal, musí tato oběť dále trvati a to tak dlouho, pokud budou žiti tvorové, kteří, obdaření jsouce rozumem, ze svobodného uznání pravdy svůj poměr k Bohu budou schopni poznati.

Neboť: vlastní obětný úkon rozum-ného tvora, který přece sám ze sebe není ničím, nemá žádné ceny, i když obětuje všechno, čeho se mu dostalo ze štědré ruky Stvořitele, a jen nicotu svou podrží, i když tedy sebe samého zničí a tak vměšování se někoho třetího zamezí; takový úkon obětní jest sice zaplacením dluhu, ale poněvadž sám o sobě není ničím leč pouze navrácením obdrženého, nemá v sobě žádné vlastní ceny, vždyť byl člověk hoden smrti již tehdy a proto, že Bohu svou službu odepřel.

Jak může však toto sebeodevzdání Syna Božího trvati až dokonce času, když měl přece pouze život jediný, a ten položil v náměštné smrti k usmíření a ke cti a zvelebení Boha?

Radost dltek.

Kristus sám nám poskytl prostředek, abychom i my s ním mohli způsobem důstojným Boha velebit, ustanoviv tajemnou oběť Nového Zákona.

Ve svatevečer svého utrpení, když jedl se svými apoštoly velikonočního beránka, „vzal chléb a dobrořečil, ilám al, a dával učeníkům svým, a řekl: Vezměte, a jezte: totoť jest tělo mé. A vzav kalich, díky činil, a dal jim, řka: Pijte z toho všickni: neb toť jest krev má Nového Zákona, kteráž za mnohé vylita bude na odpuštění hříchů.“ (Mat. 26. 26 - 28).

Mše svatá jest tentýž úkon obětní, který vykonal Kristus Pán na kříži, třeba nyní nemůže již umřítí. A není toho také potřeby; neboť jedinou svou smrtí pozdvihl opět tvorstvo k Bohu, postavil je do oblasti světla slunce věčného, takže, rozšiřujíc svůj obzor duševní, božskou krásu v božském světle opět může poznati.

Svou podstatou jest mše svatá totožná s obětí kříže a má právě také proto cenu nekonečnou a poskytuje nám možnost vzdávati Bohu čest způsobem nejdokonalejším. Jest zde tentýž dar obětní, Kristus, Bohočlověk, tentýž kněz, který se Bohu v oběť přináší, zase Kristus, neschází také třetí značka pravé oběti zničení totiž darů obětních. Krev svou nemůže ovšem již Kristus znova prolítí, neboť tato vyplynula do poslední kapky z jeho těla, které nyní jest tělem oslaveným, ale odděleným proměněním darů obětních, kterých užil Kristus při poslední večeři, provádí se umírání mystické, smrt tajemná, tím že se slovy proměnění, která jsou přede slovy pravdy věčné, pokud na nich jest, tělo a krev Krista Pána vskutku oddalují, k tomu pak druží se ještě vniterný úkon vůle Kristovy, t. j. Kristus sám svou vůlí oddělení krve od těla na oltáři našem provádí. — A není ostatně již ta okolnost patřičnou značkou sku-

tečné oběti, že se Kristus takofka svého Božství tou měrou odříká, že se stává přítomným pod způsoby chleba a vína, podobně jako nekonečná cena mše svaté v tom spočívá, že ji sám Syn Boží přináší?

Oběť tato bývá přinášena mezi všemi národy, od východu slunce až na západ (Mal. 1, 11.), na všech místech, po celém okrsku země sestupuje po svitnutí ranní zoře Syn Boha živého na oltář a vystupuje pak jako drahocenná oběť bez přerušení a bez ustání. — Z oltáře rozlívá se nejsv. krev Krista Ježíše po celém světě, očisťujíc ho od kalu, posvěcujíc ho a zúrodnjíc k ovému životu v Bohu.

Jak podivuhodně jest vyjádřena myšlenka sebezničení Kristova při mši svaté skrze obětné její způsoby! — Jest to opětovné umírání a ničení a opětovné povstání, které oběma způsoby jest prodělati, než se stanou tím, čím jsou.

Zrno pšeničné klade se do země a propadá tam hnilobě, z níž se teprve po delší době opět povzvedne k vzrůstu a novému, svěžímu životu. — Ale i tento život čeká zničení, když horké paprsky sluneční přivádějí klasy k zralosti. Břítým, nelítostným srpům ženců padnou v oběť stébla a trpným nemilosrdným mlácením zbaveny jsou klasy svého pokladu. Ale i dobytá takto zrna bývají ve mlýně zničena a horkem vytopená pece promění se rozemletý obsah jejich ve výživný chléb. — Podobně i druhá obětná způsobá při mši svaté prodělání musí mnoho stupňů zničení. Zničení největší čeká však na obě způsoby při proměňování, kdy slovy svatými povzbudou své vlastní podstaty a stanou se opravdu pouhými vnějšími způsoby bez podstaty, za to ovšem nabývají štěstí, tajiti podstatu svátostného Boha svou vnější bezpodstatnou způsobou.

(Pokrač.)

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Část další.)

Kardinál Pedicini dí: „Nelze mi ani přibližně udati počet ekstasi a vytržení božské lásky, jež měla téměř při každém sv. přijímání. Jakmile přijala Pána našeho, bylo jí vytržení tak snadné, jako nám ústní modlitba; obyčejně bývala při tom božským hlasem poučována a potěšována; při prvním zvuku již upadala v ekstasi, při které byla delší čas nehybná. Někdy jsem jí po přijímání, aby nebyla nápadnou, dával od oltáře tichý rozkaz, aby potlačila hnutí srdce, jež si ulevovalo prudkými povzdechy, zvláště v malých, četné navštěvovaných chrámech, jako byl na náměstí Colonna. Potlačiti však vnitřní žár stálo jí námahy velké, i viděl jsem i v zimě při tom tvář její spocenou. Často však vyslyšel Pán Bůh její prosbu a dal jí potřebné síly, aby sebe ovládala, pak upadla do mírné mdloby a zůstala nějaký čas nehybnou, nepozorujíc, co se děje kolem ní. Začalo-li vytržení před sv. přijímáním, vzpamatovala se, když se kněz blížil se sv. hostii; přijala pak s vroucí zbožností nejsv. Svátost a vrátila se hned do svých sladkých rozjímání.

V chrámech osamocených a odlehklých, kde jsem někdy sloužival mši svatou, tu popustila volnost své vroucnosti. Často jsem viděl, jak po sv. přijímání náhle, jako bleskem poražená, klesla a delší dobu taktó ležela. Kdo se k ní přiblížil, cítil někdy pokoj nebeský, jindy vroucí lásku k Bohu spojenou s hlubokou pokorou a skroušeností srdce; někdy šířila se u ní nebeská vůně. Tytéž ekstase se dostavovaly u blahoslavené při návštěvách nejsv. Svátosti, zvláště když byla vystavena při 40hodinné pobožnosti.

Rovněž se vypravuje, že zvláštním darem poznávala přítomnost božského Spasitele a rozlišovala oltáře, na nichž

se přechovávala nejsv. Svátost, ačkoliv nemohla obyčejným způsobem o tom vědět. Srdce jí označovalo chrám, kde byla vystavena nejsv. Svátost.

Uvádíme událost očitým svědkem potvrzenou: Anna Marie klečela v kostele sv. Karla u stolu Páně a kněz blížil se k ní od oltáře, aby jí podal Tělo Páně. Když modlil se obvyklou modlitbou, sv. hostie se mu vysmekla z prstů a divel místo aby padla na prostřeně plátno aneb na zem, zůstala chvíli stát ve vzduchu a pak se povolně, jako rukou neviditelnou vedená, snesla do úst blahoslavené.

Jindy ji Pán omilostnil viditelnou přítomností. Vypravují, že se jí ukázal božský Spasitel ve sv. hostii v chrámě u dítky Ježíše. Viděla krásnou lilii, a na jejím stonku nádherný květ, a na tomto květu jako na trně čistoty ukázal se v plném lesku nadpřirozené krásy Pán Ježíš své pokorné služebnici. Uvažujíc v rozkoši ekstasy líbeznot svého Pána, slyšela slova: „Já jsem květ polní a lilie údolí, a jsem všecek tvůj.“

V chrámě sv. Ondřeje v údolí spatřila též božského Spasitele v tajemství Eucharistie, byl veliký, divně krásy v moři jasného světla, s lesklým pláštěm královským. Jak skvělá byla její víra a plamenná její láska, aby zasloužila takové milosti!

Tak hluboká úcta Umučení Páně a Eucharistie vedla Annu Marii přirozeně k znalosti a lásce nejsv. Srdce Ježíšova. Úcta toho nejsv. Srdce dokonalovala v skrytém životě služebníků Božích poznání a lásku Pána našeho Ježíše Krista. Pravím v skrytém životě služebníků Božích, poněvadž tuto pobožnost mnozí křesťané náležitě neznají a mnohé zbožné osoby nechápají.

Anna Maria chápala hluboký význam pobožnosti k božskému Srdci

Páně. Proto blížila se květinami ozdobená k tomuto Srdci trním korunovanému, a obětovala mu srdce, jež smyslnost neposkvrnila, pýcha nezhanobila, sobectví nerozvedlo. Skládala mu k nohou pokoru, oddanost, obětavost i upřímné přání jej následovati; právě jako její Vykupitel učinila sebe obětí za hříchy světa, jak dále poznáme. Takto stala se jí pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu podnětem, by rostla v obětavosti a lásce k Bohu i bližním.

Uvedli jsme již některé příklady, v nichž se Pánu zalíbilo oddanost své služebnice odměnit zázrakem lásky. Z mnohých jiných jeden ještě uvedeme. Anna Maria bývala v domku v ulici

Sdrucchiolo vedle paláce Chigi. Vážně onemocněla, že se v noci obávala o její život. K ránu zjevil se jí Pán; měl roucho fialové s krásným modrým pláštěm, jenž celé lůžko obepjal; tvář jeho zářila divnou krásou a libezností. Stiskl jí ruku vroucně a rozmlouval s ní, řka, že jí zvolil za svou nevěstu; dal jí též moc, by dotekem ruky, kterou stiskl, nemoci uzdravovala i uzdravil ji samu ve chvíli ode všech bolestí. Když Spasitel odešel, pocítila živé hnutí mysli, takže vykřikla. Domáci se tím probudili a přiběhli k lůžku nemocné. Tato jim řekla, že je uzdravena, a skutečně povstala ráno zdráva a konala opět své obvyklé práce. (Pokrač.)

A. M. Kadlčáková :

Zapadlo slunce . . .

Zapadlo slunce za hory,
červánky nebe zlatí,
křepelka volá pod mezí,
volá vás : pojdte spát!

Po lásce, která nezvadá
a nezná lsti a klamu,
lásce té v obět dáti chci
s radostí sebe samu.

A cvrčci tiše zahrají
když rosa s nebe padá,
po lásce čisté zatouží
srdce i duše mladá.

Lásce té žíti v světě chci,
ať se kdy co chce děje,
vždyť láska v srdce znavené
život i sílu leje.

Zapadlo slunce za hory,
láska však stále hoří,
ze srdce nikdy nezmizí
v zármutku ani v hoři.

Různé zprávy.

Nová papežská tiara. Tiara, kterou město Milán papeži chce věnovati, je hotova. Jest celá z ciselovaného zlata. Na vrchu jest smaragd, velký jako vejce. Mimo toho jest tiara zdobená 327 malými rubiny, 79 velkými diamanty, 1000 diamanty malými a 150 orientálními perlami.

Kníže-biskup S. Sapieha v Krakově jest mužem na pravém místě. Za války konal divy milosrdenství, nyní organizuje své věřící a je proto také na kandidátní listině jako senátor. Tento znamenitý biskup volával k sobě do residence mladé, nadané a hodné kněze a rozmlouval s nimi třeba až

do 11. hodiny večerní o nových cestách pastorační atd. Je to kniže a moudrý biskup a přece se nebál přijímat náměty od mladých ideálních kněží svých, které pak posílal studovat, aby z nich byli učení a dobří profesori. Taková biskupská činnost za iřuje slávu každému.

Katol cismus v Africe. Byť u nás mnozí rozešli se s Římem, jinde katoliků přibýlo. V Africe na příklad počalo se pracovatí teprve před 80 lety, kdy tam bylo 100.000 katoliků. Dnes je jich 2,310.000, z nichž přes dva miliony jsou domácí obyvatelé. Vedle 2283 evropských kněží-misionářů pracuje v duchovní správě 248 tuzemských kněží. Církev katolická v Africe má 1 koptického patriarchu, 2 arcibiskupy, 14 biskupů, 1 preláta, 59 apoštolských vikářů a 31 apoštolských prefektur. Misie jsou tři. Je tedy postavení katolicismu v Africe pěkné a má naděje na další rozkvět. Snad i u nás se poměry změni a stav katolicismu bude krásný.

Katolické školství ve Spojených státech. „Daily American Tribune“ z 19. listopadu podává obraz katolického školství dle zprávy, vydané Rev. Jam. Ryanem, doktorem bohosloví a filosofie, sekretářem Katolické národní rady americké. Tato rada má vedle odborů osvětových, sociálních, charitativních, zvláště na starosti otázku školskou a uveřejnila podrobnou statistiku katolických škol všeho druhu v knize, nadepsané „Directory of catholic schools and Colleges“. Zde vidíme, jak postarali se katolíci američtí o rozvoj svého školství. Služba zde celkový přehled:

katol. školy	počet	profesorů	žáků
university	16	2.000	19.802
semináře	51	1.063	6.667
koleje	114	1.697	13.996
střední školy	1.552	7.924	129.838
řeholní semináře	113	neudán počet	4.531
učitelské ústavy	309	„	10.544
obecné školy	u. 551	41.581	1,795 673
celkem . . .	8.706	54.265	1,981.051

Co obětí přinášejí katolíci američtí pro vzdělání své mládeže a jaké ovoce

přinesla jejich horlivost! Na 9 tisíc škol, přes 54 tisíce profesorů a učitelů, namnoze duchovních a řeholníků a na dva miliony žáků všech stupňů, kteří do života přinášejí si vzdělání a uvědomění katolické! A tento rozkvět školství katolického je v pokrokové, svobodné Americe. Nad tím katolik československý se zamyslití musí, by se vzchopil k boji za náboženskou školu a za křesťanskou výchovu mládeže.

Náboženské časopisy pro africké domorodce vydávají misionáři. Jeden se jmenuje Ntetoemboeto, je psán v řeči kilongo od jezuitů v Kongu a vychází v 750 exemplářích, jiný pod jménem Neuruse vychází za pomoci Společnosti sv. Petra Clavera jednou za dva měsíce ve 3000 exemplářích.

Vtipný svatý. Sv. Jarolím mnoho cestoval. Kdysi seděl u oběda společně s jakýmsi drzým Řekem, který ani netušil, jaký znamenitý muž to proti němu sedí. Když zvěděl, že pochází ze Stridonu v Dalmácii, chtěl si ho dobirati pro tento jeho původ a tázal se: „Co myslíte, jak je vzdálen Dalmatince od osla?“ „Zrovna tolik, kolik měří šířka toho stolu“ odpověděl sv. Jarolím.

Mariánská slavnost v průvodu vojenských letadel konala se v Loreté v Itálii. V září 1922 posvětil sv. Otec Pius XI. nový obraz Marie Panny do loretské svatyně, která jak známo, vyhořela. Dne 7. září 1922 donesl obraz ten kardinál Gasparri (jako legatus a latere) do Lorery. Kardinála Gasparriho provázeli ještě 4 jiní kardinálové. Průvod skládal se asi z 10 aumobilů. Asi 40 vojenských letců provázelo průvod ten až do památného místa. Na náměstí před basilikou loretskou čekal zástup asi 50.000 lidí, zástupci a náčelníci úřadův, důstojnictva, přečetní kněží a církevní hodnostáři, nad náměstím a chrámem vznášely se 24 aeroplány. — Tak psaly časopisy. Dojista příběh pamětihodný v době, kde vše odpoutává se od náboženství.

(Zasláno).

Duchovní cvičení pro dívky na Velehradě budou se konati od 21. května (večer) do 25. května (ráno). Důst. duch. správcové a ředitelé dívčích spolků (Mar. družin, Omladiny, Orlic atd.) se uctivě žádají, aby exer-

cicie doporučili a k nim vybídli. Účastnice nechat přinesou dle m žnosti nějaké potraviny. Přihlášky na Pap. kolež Tov. Jež. na Vel hradě.

*

Upozorňujeme čtenáře, že k celému nákladu jsou přiloženy letáčky „ŠTĚSTĚNY“, společnost pro obchod cennými papíry v Brně.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ic), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za útočiště k Marii, Královně míru, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Utíkati se a prositi Královnu míru za jeho dosažení.

Úmysl v červnu 1923: **Skutečné zadostučinění za hříchy spáchané.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Královna míru = útočiště naše. (Hlavní úmysl.) — Sen o ráji. (Báseň.) — Křížem k Bohu. — V objetí Tvé lásky, Matko! (Báseň) — Z úvah o evangelia. — Nejsvětější Trojice. — Čím ovčím pastva, — tím lidem živá víra. — Matičce. (Báseň.) — Zlá rada. — Obrázky z katolických misíí. Tajemství „svatého týdne“. — Bl. Anna Maria Taigi. — Zapadlo slunce . . . — Různé zprávy. — Zasláno. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. ČERVNA 1923.

ČÍSLO 6.

O Srdce Ježíše, ty špy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Skutečné zadostučinění za hříchy spáchané.

(Hlavní úmysl.)

Jako za časů apoštolských měli by i dnes křesťané jedno srdce a jedna duše býti; avšak vidíme všude plno závisti a nenávisti a plno nepravosti a málo je věřících, kteří by měli znamení pravých učeníků Kristových, jednomyslnost a lásku. Sobectví je nejhorší nemoc jednotlivých stavů a národů. Naše doba potřebuje pokání, pokoje a lásky! Kde lze je nalézt? Uprostřed vás stojí, kteréžto vy neznáte, volal sv. Jan na poušti. Lidé bohužel neznají ho a nechtějí jej znáti. A proto uráží jej všelikými hříchy a nepravostmi, zneuctěním, rouháním a loupežemi svatostánků! Kterak lze tyto křivdy a urážky Pánu napravit? Sv. Pavel mluví ve svém listu k Efeským o lásce Kristově a volá se sepatřít rukama k nebesům, aby věřící mohli pochopiti se všemi svatými, která je širokost a dlouhost, vysokost a hlubokost lásky Kristovy, převyšující wszelkou vědomost, abyste naplnění byli ve všelikou plnost Boží. "Důkazem této lásky Boží je ustavičná přítomnost Pána Ježíše v nejsv. Svátosti oltářní. V pravdě více nám dává nemohl Spasitel, než sebe sama v této převelebné Svátosti. A přece bývá zneuznán, zneuctěn od nevďěčných lidí! Láska trpí se vždy více ze světa, srdce lidské chladne

v lásce k Bohu a bližnímu a děsná znamení poukazují na to, jaká nebezpečnost nám hrozí. Ve svatostánku katol. chrámu nalézá se ohniště k rozežhání srdcí našich. Tam se shromažďujte, abyste se klaněli nepochopitelné lásce Boha našeho a rozežhali srdce své pro život věčný. Než místo toho potupena bývá tato Svátost od tak mnohých, kteří se srdcem, hříchy obtíženým k ní přicházejí a tak se velkého zločinu dopouštějí—svatokrádeže! Nevědomost spojená se závistí odporují lásce Ježíšově! A všechen ten nevďěk předvidalo nejsv. Srdce Páně a cítilo veškerou bolest mu tak způsobenou. A přece nepřestalo nás hříšně milovati to božské Srdce Páně! Propast k propasti volá, diáblův žalmlst Páně, a to platí též o lásce Páně v nejsv. Svátosti. Jsť tato Svátost nevystihlou propastí sebeponižení a sebezapření; leč ona volá do hlubin srdce našeho. Poslechněme hlasu toho! Cíňme zadost za urážky Pánu způsobené; shromažďujme se u svatostánku, abychom božské Srdce Páně odprosili, co bezbožnost a nevěra proti němu provinila; abychom mu náhradu a zadostučinění nabízeli za nevďěčnost a zlost, kterou jej tak mnozí skrze nehodné přijímání a nehodné

zacházení s ním zneuctivají; abychom mu nahradili lhostejnost, chladnost a nedbanlivost, kterou lidé jeho nej-
světější Srdce zarmucují a urážejí. Chceme na Pána, v nejsv. Svátosti skrytého, patřiti očima živé a pravé víry a od jeho nejsv. Srdce učiti se pokornými a poslušnými býti v tomto světě, kde tyto ctnosti vždy víc a více mizí. Chceme před jeho trůnem ve svatostánku ve svaté lásce a pobožnosti čestnou držeti stráž. Chceme často ano pokud možno denně přijímati nejsv. Svátost, v níž jest nevysychající pramen života, jenž život věčný nám dává. „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější.“

*

Mnoho bíd jest ve světě a málo štěstí. — S bolestí pozorujeme, jak i v mnohých rodinách nepokoj a sváry panují, švornost a láska však hledání

jsou hostě. Všechno neštěstí naší doby nepochází jediné z nedostatku peněz a práce, nepochází od nedostatku vědy a umění. Tyto nemohou lidstvu dáti samy o sobě požehnání. Požívavost a smyslnost, sobectví a neláska, hřích a hříšné náklonnosti proměnili požehnání ve zlořečení — kletbu. Kde máme hledat léku proti těmto nemocem? U nejsv. Srdce Ježíšova, jež láskou svou objímalo vše! Učme se od božského Srdce Páně tichosti, smířlivosti, lásky k nepřítelům, štědomyslnosti a pravé lásce k bližnímu a tím učiní ne též zadost za všeliké urážky jemu hříchy způsobené. Navštěvujme tedy Pána ve svatostánku, klanějme se jemu, neboť, „hoden jest Beránek, kterýž byl zabit, vzíti moc a božství i moudrost i sílu i čest a slávu!“ Učiňme zadost za urážky nejsv. Srdci Páně, čiňme zadost hodným sv. přijímáním, prosbami smiřujícími a čestnou stráží!

Fr. Sušil:

Blahý světa Stvořiteli.

Blahý světa Stvořiteli
a všech tvorů Spasiteli,
z Otce světla světlo čisté,
z Boha Otce, Bože Kriste.

Láska Tvá k nám byla vřelá,
žes vzal na se roucho těla,
bys nám opět vynahradil,
v čem nás otec Adam zradil.

Země, nebe, všechny světy,
jsou té tvořící lásky květy,
jenž se ujmouc lidských duší
pouta hříchu a tmy kruší.

Nevycházej v žádné době,
moc Tvé lásky z hrudi Tobě,
nechť se lidům všem v tom zdroji
odpuštění hříchů strojí.

Proto ta hruď Tvoje sklána
a ji mnohá protkla rána,
by nás zmyla od poroků
ve vody a krve toku.

Buď čest Synu jak jest Otci,
budiž Duchu stejné moci;
Ozývej se neustálá
po vše věky Bohu chvála.

Křížem k Bohu.

Duchovní četba ke dni Nalezení sv. Kříže 3. května. Napsal Msgr. Dr. Rudolf Z h á n ě l.

(Dokončení.)

Sv. kříž — vyznáním víry.

Znamení sv. kříže je nejkrásnějším a nejvýznačnějším vyznáním víry, toho je nám v době přítomné na výstost třeba! Národu našemu dostalo se po kruté světové válce vzácného daru dávno vytoužené svobody. Jen že Bohu žel, mnozí neumějí si jí vážit, ba v nerozumu jejich právě tato špatně pochopená svoboda stala se jim záhubou, že zapřeli a odložili viru pravou, viru zděděnou po dobrých rodičích.

A proč zapírají lidé ti svou viru, proč dávají se k jiné víře, nebo prohlašují, že jsou bez vyznání?

Činí tak, protože je to od převratu modou! Dnes je modou býti bezvěrcem, dáti se oddati na hejtmanství nebo na radnici, vystoupiti z církve, účtovat s Římem, posmívati se zbožnosti! A co jest moda? Jaké byly během časů mody? Ženy nosily krynoliny, všichni lidé mývali na hlavě bílé pudrované paruky, škorně s vysokými špičkami a pod. Dnes se těm modám smějeme a žádný rozumný člověk neshatíl by se dle těch starých zvykův. Podobně přejde i moda bezvěří.

Jiní zase odhazují starou pravou viru z pohodlnosti, z lhostejnosti, z nevědomosti a neznalosti! Jest jim nepohodlné žiti dle Božích přikázání, varovati se všeho zlého, posty zachovávat; chtějí žiti nevázaně, neskroceně, proto vystupují z církve. Jiní ani nepoznali učení církevního, ani se o ně nestarali, právě tak jako se nestarají o tu viru, kterou chtějí nyní přijati. Vyprávěl o té bezmyšlenkovitosti jednou cestující svým spulucestujícím ve vlaku: Naše služka se vdávala. Poněvadž je bez víry a její ženich také, dali se oddati na pražské radnici. Když se vrátili, ptala se moje žena, čeho by si od ní přála na pa-

mátku. A služka, odpadlá k bezvěří, pravila: „Milostivá paní, dejte mi na památku obraz Pána Ježíše a Panny Marie, které visí v pokoji, abych měla ve své domácnosti požehnání!“

Hle, takoví jsou bezvěrci! Co učínilo je bezvěrci? Několik frásí o Římě, nepříteli českého národa, několik vymyšlených historek o kněžích, jeptiškách, řeholnicích, holé nabubřelé úsluvi dostačila, aby je strhla do záhuby duševní! Katecheta potrestal nezbedného synka, farář nepronajal mu pole, kupuje u jiného, — a proto stanou se mnozí nevěrci! — Mělký a ubohý je celý ten protináboženský boj a žalostná zkazyplná nevěra je smutným jeho následkem. „Kdo nevěří, bude zatracen“ (Mar. 16, 16). „Kdo nevěří, jest již odsouzen!“ (Jan 3, 18). — Kdo vzdává se víry, odstupuje od Ukřížovaného, zrazuje Ježíše i duši svou.

Kříž v přítomnosti.

Po památném dni 28. října 1918 popadla mnohé děsná horečka proti náboženství. Chtěli „káceti modly“! V Praze dali k tomu pokyn živly nezodpovědné povalením Mariánského sloupu. Dle nich opičili se i na venkově a jinde. Tak v dubnu 1919 psaly noviny brněnské: „Na bílou sobotu t. r. večer nevěděl 21letý sklepník Otto Tesař, bytem v Trnové ulici č. 39 v Brně, ničeho moudřejšího, než že ve svévoli chtěl povaliti polní kříž v polích nedaleko Křídlovské ulice v Brně. Při tom spadl veliký kámen, na kterémž kříž byl postaven, Tesařovi na nohu. Tesař má následkem toho zlamanou nohu v kyčli a musí býti dodán do zemské nemocnice.“ Tak kolikrátě trestá se svévole proti kříži a náboženství sama na sobě!

A byl to věru smutný pohled po krajích našich, viděti zlámané kříže,

zhanobené sochy svatých, zvláště sv. Jana Nep., bez hlavy, rukou atd.! A to vše dělo se ve jménu osvěty, pokroku, svobody, jménem demokracie čili vlády lidu! Kříže odstraňovány nejen z veřejných ulic a cest, nýbrž také ze škol! V jednom významném městě českém byly prý kříže vyváženy ze škol na vozech pro smetí!

S jednáním takovým nemůže souhlasit žádný vzdělaný člověk, skutky takové odsuzují se samy sebou! A co pomyslí si o nás cizina, když je svědkem takových převráceností!

Nedivme se proto, že proti takovému nekřesťanskému řádění se ozývá každý rozumný člověk! Svitá již, díky Bohu, zase u nás, zkušený pracovníci naši volají nahlas k nápravě. Tak napsal náš spisovatel Karel Klostermann v době nejhorší persequce křížů: „Zákon lásky jest uhlavním kamenem učení Kristova, základnou, na níž spočívá křesťanská civilisace, jejím vznešeným jádrem, z něhož na věky věkův bude klíčiti mravní obrození lidstva. Ten, jenž dal tento zákon lásky, nézasluhoval věru, aby jeho obraz byl odstraněn ze škol, a jsem jist, že lidé dobré vůle se o to postarají, aby tam byl navrácen. Odpust jim, Pane, neboť nevěděli, co činili!“

Spisovatel Josef Holecěk, který dne 27. února 1923 oslavil své 70té narozeniny, vydal nedávno spis: „Prvé třídění čs. Republiky“. Tam na str. 17. píše: „Jsem Jihočechem, krajan Husův, Chelčického a Žižky. Nezmohl jsem se na takovou pokrokovost, abych zapřel, že jsem křesťan. Naopak mě skálopevně přesvědčení je, že se český národ musí obroditi křesťanskou mravností a bez toho při obnově českého státu zůstati nemůže. Ze všech úhlů vlasti rozléhá se volání, ba již úpění: Život náš je rozžírán nemravností, zachraňte český národ, obnovte jeho mravnost! Obmyjte se, Cechové čistým

učením Kristovým; buďte dobrými křesťany, jako Vaši předkové bývali, zla, na které naříkáte, že Vás hubí, nebude.“ Věru, v naší protináboženské době slova mužná, nebojácná, účtyhodná.

Vraťme se ke Kristu!

„V tomto znamení zvítězíš!“ Pravdivost tohoto hesla, které v nebeské záři kříže kdysi zasvitlo velikému Konstantýnovi, učí nás životní zkušebnost. Snad přicházejí v životě mnohého člověka chvíle, zvláště když je v plnosti svých sil, že zapomíná na pravdu tu. Ale životní zkušenost učí ho navraceti se zase ke kříži a k víře otcův.

Mezi vynikající muže bratrského národa slovinského v době přítomné náleží také Dr. Ivan Tavčar. Dr. Tavčar byl zakladatelem a vůdcem slovinské strany liberální, která zahájila v národě slovinském kulturní boj, provádějíc štvance proti katolické straně slovinské a církvi katolické nesmírnou bezohledností a nejvehementnější prudkostí. Tavčar, povaha šlechtaná, domníval se, že takto národu svému prospěje. Ale později dospěl k jinému názoru. Viděl kleté ovoce boje toho, jako poctivý neohrožený přímý charakter neváhal uznati svůj nešťastný blud a osudný klam, proto ve svých pozdějších spisech snažil se odčiniti a napravit, čím za své politické činnosti pochybil. V jednom svém článku napsal, že rváti lidem víru a zlehčovatí city náboženské je nejhorší zločinem. Když pozoroval, že blíží se jeho poslední hodinka, tu neváhal poslati pro kněze a vyžádati se na onen svět útěchu a posilu církve katolické, jejíž býval odpůrcem nejúpornějším a nejvášnivějším. Umřel počátkem roku 1923, smířen s Bohem a církvi. „Ježíš Kristus včera i dnes, Onť i na věky!“ (Žid. 15, 8).

Srdce Páně, svatá schráno.

Ó, Srdce, schráno zákona,
v němž nepanuje zákona
a starověká služebnost
než láska, milost, velebnost.

Ty v smlouvy nové příčině
jsi bezúhonná svatyně,
ty's chrám, jenž stkví se svatěji
a závěs trhlý spasněji.

To láska věčná zvolila,
že rána Tvá se zračila,
by lásky té již nelze zřít
se rána mohla věrně ctít.

Pán pod tím znakem lásky své
bol snášel, muky tajemné
a kněz jsa dvoji obětí,
se hodlal Otcí klanětí.

Kdož nemá láskou k lásce plát?
Kdož za spásu jí úctu vzdát?
Či tužbou nevzplápolá cit,
by v Srdci tom měl věčný byt?

Buď Otec a Syn veleben,
Duch svatý s nimi stejně ctěn;
čest, moc a věčně trvalá
vždy vzdávej jim se pochvala.

Tajemství „svatého týdne“.

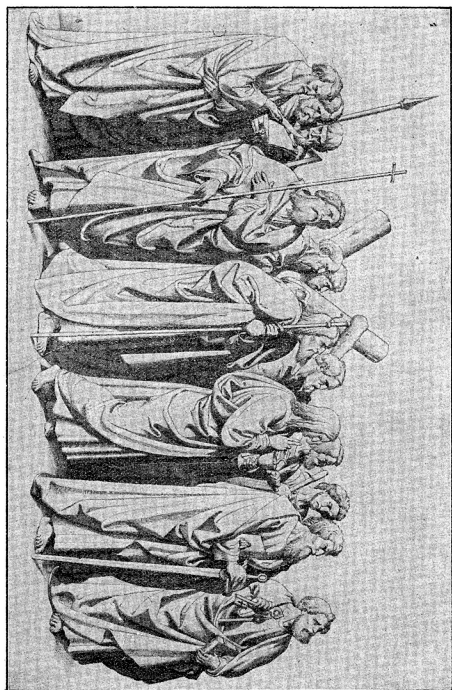
(Pokrač.)

Mše svatá jest tedy stejné podstaty s obětí kříže. V ni obnovuje Kristus, aniž by svou přesvatou krev na novo proléval, onu oběť smírnou, oběť klanění a oběť děkoslovnou, kterou jedenkrát přinesl na dřevě potupy, na tisících našich oltářů. Z oběti mše svaté plynou vykoupěnému lidstvu všechny ony milosti, které nám Kristus Pán zasloužil, ve mši svaté máme tedy proto jediný prostředek, kterým můžeme Bohu takovou úctu, takové díky a takové oslavení přinést, jaké mu jedině přísluší. Jako sestoupil kdysi Kristus s nebe v lůno nejčistší Panny a stal se krví z krve její i tělem z těla jejího, a jako potom jakožto prostředník mezi Bohem a lidstvem, mezi nebem a zemí pněl na kříží, ukazuje nám tak cestu, po které i nám do nebe možno přijíti, právě tak sestupuje při mši svaté v lůno své svaté nevěsty, vlastní rukou zbudované církve, a na novo stává se tělem i krví. V okamžiku, kdy ne-

sčetné zástupy duchů blažených s plesáním a úctou kolem něho na tvář padají, činí v nekonečné lásce tajemným způsobem totéž, co učinil jednou viditelně. — Ničí sebe samého, aby mohl býti mezi námi, aby slyšel naše potřeby, aby naše prosby, naši oslavu a naše velebení sebral a napojiv všechno libovůní své obětné lásky vznesl na nebeský oltář před trůn Otce věčného, od kterého, poněvadž to přináší Syn jeho nekonečný a milovaný, přijato bývá vše laskavě jako oběť libá, příjemná. A v zápětí snáší se hned milost božská do srdcí těch, kdož u vroucím sjednocení s věčným Beránkem obětním, Kristem, spolu přinášeli oběť svatou a svá srdce připravili na přijetí milosti nebes.

Bez tohoto spojení a sjednocení se svátostným Bohem nemají naše modlitby ceny, nemají také působivosti k oslavení Boha a vlastnímu našemu posvěcení.

Tedy jen s Kristem jest Bohu

Sv. apoštolové.

Trojjednomu všeliká čest a sláva. — Toto jest tajemstvím Zeleného Čtvrtku.

III.

Kristus Bohočlověk smířil svou krvavou obětí lidstvo opět s Bohem, provedeným dosti učiněním vrátil Trojjednomu onu čest a slávu, kterých mu nevděčné tvorstvo netoliko odešlo, nedalo, nýbrž pokud na něm věc ta záležela, jež mu zcela uloupilo, odňalo, Ježíš Kristus poskytl tajemnou oběť No-

vého Zákona pokolení lidskému možnost, aby se spolu s ním svému Stvořiteli a Pánu úplně a zároveň účinně a platně mohlo oddati a tak vykonati to, k čemu zavázáno bylo a chvilu, kdy Trojjediný Bůh vyřkl památné slovo: „Učiníme člověka k obrazu a podobnosti svému“. Preto možno jest hodnou a důstojnou oslavu prokázat Bohu pouze těm, kdož trvají a žijí v nejužším životném sjednocení s Kristem Ježíšem: Pouze v něm jest všeliká čest a sláva Bohu trojjednému.

Svatý Jan Křtitel a jeho souvrstevníci.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

I. Sv. Jan Křtitel. Chceme-li dobře porozuměti činnosti mužů veřejně působících, kteří mocně zasáhli do poměrů své doby, potřebí, abychom se také poohlédli po prostředí, v němž žili, i po lidech, s nimiž přišli do styku a kteří jim v jejich smérodátné působnosti byli buď nápomocní nebo kladli jim překážky v cestu. Jako před východem slunce v jasný den ukáží se na nebi krvavě zbarvené červánky, které dodávají obloze nádherné zbarvení, podobně předcházeli slunci Ježíši jako poslední z proroků Jan Křtitel.

Žil v poušti, stranou všeho hluku lidského. Sam označil, jaký jest cíl svého života: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, přímé čiňte stezky jeho.“ Mar. 1, 3. V samotě uzrálo mnoho velkých myšlenek. Mnoho lidí, kteří touží zdokonaliti se v duchovním životě, nemají většího přání, než kdyby mohli žiti o samotě, samota byla by jejich jediným a největším štěstím, čemuž ovšem nyní svět nerozumí a porozuměti nechce. Lidem žijícím životem vezdejším, starajícím se toliko o potřeby světa tohoto, je docela nepochopitelnou, že by někdo

mohl žiti pouze samotě a slovu Božimu a že by to docela stačilo.

Jan Křtitel neznal žádné falše, byl přímý charakter, pravdu miloval, vždy mluvil pravdu, pro pravdu trpěl i do trpěl.

2. Pontský Pilát. Vladařem země judské byl za dob působení Jana Křtitele Pilát, rodem z Pontu. Byl pochybovač, ku pravdě choval se netečně; hrdě opovrhoval vším, co bylo přes obzor jeho okolí. S největším opovržením pohlížel se svého sedadla na Krista, kterého k němu přivedli zákonníci, fariseové, aby Jej odsoudil k smrti. Když byl Ježíš předveden k Pilátovi, pravil mu mezi jiným: „Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo z pravdy jest, slyší hlas můj.“ Dí mu Pilát: „Co jest pravda?“ Jan 17, 37. Tato hrdost Pilátova jest však, povšimneme-li si jí blíže, vlastně zbabělostí; vůbec hrá na jevišti utrpení našeho milého Spasitele velmi smutnou úlohu.

V rukou Pilátových spočívala nejvyšší moc, vložil ji v jeho ruce římský císař, jehož místodržitelem byl v Pa-

lestině. Nemá tolik odhodlanosti, aby jednal dle svého svědomí a přesvědčení. Rekl sice Židům: „Já na něm žádné viny nenalézám.“ Jan 18, 38, ale neměl tolik síly v sobě, aby jednal podle tohoto přesvědčení. Slaboch zasluhuje opovržení, ví, co mu velí povinnost, poznal zásadu, dle které má jednati, ale nejedná tak, jak má, nýbrž podléhá cizímu vlivu. Pilát je slaboch, muž bez charakteru, bojí se jednati dle pravdy.

Jako pevná skála stojí oproti němu Jan Křtítel. Nebojí se mluvit pravdu, ať se líbí či nelíbí. „Přišel do krajiny Jordánu a hlásal lidu, který se u něho shromáždil, křest pokání. I přicházela k němu veškerá krajina žudská i všichni jerusalemská a byli od něho pokřtěni v řece Jordáně, vyznávajíce hříchy své.“ Mar. 1, 4. Jan byl statečnější než římský mistodržitel, který se mohl opírat o mnoho tisíc vojáků. Hlas Janův vzkřísil všechny k novému životu, nezalekl se před pobytem v poušti, před mocnými tohoto světa, nedbaje na nic, mluvil i kázal pravdu. Proti pochybnostem postavil svou pevnou víru.

3. Herodes Antipas. Tento vladař dědil po svém otci velké bohatství, užíval ho, aby ukojil své smysly. Vystavěl město při moři Genezaretském, jež nazval po císaři Tiberias, nedaleko odtud měl palác, jehož pozůstatky až po dnešní den dokazují, jaká to byla mohutná a krásná stavba. Tu žil rozmařile, oddávaje se všecek nezřízeným žádostem. Tam přišel k němu neohrožený kazatel Jan, napomínal jej, aby zanechal špatnosti, aby nežil s manželkou svého bratra a propustil ji. „Není tobě dovoleno mít manželku bratra svého“, Mar. 6, 18, pravil mu, čímž si však znepřátelil Herodesa i onu ženu, která neustala, až jej přivedla do hrobu. Herodes odpíral sice s počátku jejímu přání, neboť věděl, že „jest Jan muž spravedlivý a svatý, chránil ho a mnoho činil vyslechnuv jej a rád ho poslouchal.“ Mar. 6, 20. Herodias však neustala útočiti na krále, až se podařilo její dceři vyžádati si

za krásné tance hlavu Janovu. Byl uvězněn pro svou smělost, že řekl králi do očí úplnou pravdu. „Zarmoutil se sice král, pro přísahu však a pro ty, kteří s ním stolovali, přikázal ji dáti. I poslav, dal stíti Jana v žaláři a byla přinesena hlava jeho a dána dívce“. Mat. 14, 10, 11.

Varujme se pečlivě všeho, co by mohlo porušiti čistotu a stydlivost, což jsou především dobrovolné nepočestné myšlenky, žádosti, řeči, žerty, písně, pohledy, skutky. Modleme se, prosme o svatou čistotu, odpírejme pokušením, zvývejme důvěrně Pána Ježíše i Pannu Marii, pamatujme se, že Bůh vše vidí, že každé chvíle můžeme zemřít. Nezapomínejme, že činí čistota nás podobnými andělům, jest Bohu zvláště milá, v Písmě čteme: „O jak krásné pokolení čisté.“

4. Kaifáš. V roce, kdy byl Ježíš ukřižován, byl nejvyšším knězem židovským Kaifáš. Mnoho se přičinil, aby Ježíš byl ukřižován. Pýcha mu zastínila oči. Žil v době, v níž Ježíš působil, činil zázraky, všude dobře činil. Byl svědkem kázání Jana Křtitele, dobře věděl, že poslali k němu posly, kteří se ho otázali: „Ty kdo jsi? I vyznal a nezapřel a vyznal: Já nejsem Kristus. I otázali se ho: Co tedy? Eliáš jsi ty? A řekl: Nejsem. Prorok jsi ty? A odpověděl: Ne. Tedy řekli jemu: Kdo jsi? Ale odpověď dáme těm, kteří nás poslali. Co praviš o sobě? Pravil: Já jsem hlas volajícího na poušti: Spravte cestu Páně, uprostřed vás stojí, jehož vy neznáte, jest to ten, jenž po mně přijíti má, jemuž nejsem hoden rozvázati řeménky u obuvi jeho.“ Jan 1, 19—28.

Pýcha, jakou měl Kaifáš, je zavržení hodná necnost, činí člověka směšným, škodí jiným, ba i vraždí. V Čechách udržela se u zřícenin jednoho hradu tato pověst: Každý pátek docházelo do hradu poustevník pro almužnu a vždy obdržel bochník chleba. Byl vyzván dědem majitelky, jako dík za ochranu, již mu poskytl proti loupežníkům. Poustevník místo úklon, vždy jako dík řekl: „Co činiš, činiš pro sebe!“ Slova

tato vždy urážela pyšnou paní, umínala si, že poustevníka zprovodí ze světa. Kázala pekaři, aby do jednoho chleba dal jed, což učinil. Dala tento pecen příští pátek poustevníkovi, který opět řekl: „Co činiš, činiš pro sebe.“ Následujícího dne byl syn majitelky zámku na honě a přišlo mu špatně. Šel k poustevníkovi, který mu uvařil z léčivých bylin nápoj, po němž mu bylo lépe. Prospal se a probudiv se, dostal velký hlad; prosil o jídlo. Poustevník pravil: Nemám nic, leč chléb od tvé matky a vodu z blízké studánky. Pojedl mnoho chleba, ale počal se dávti. Přišla jeho matka, která zvěděla o jeho nehodě. Když viděla u jeho postele pecen chleba a zvěděla, že z něho jedl, poznala spravedlivou ruku Boží. Syn zemřel jedem, který byl určen pro jiného.

Dle poučení v tomto rozjímání uvedených varujeme se pilně vši pochy-

bovačnosti, požívavosti, pýchy. Tuto zmínění muži, Pilát, Herodes, Kaifáš utíkali před Ježíšem, vyhýbali příležitosti s ním se sejít. My jej chceme vyhledávat, s ním v něm chceme žít i zemřít. Volejme se zbožným Kempenským:

K tobě se vznášejí oči mé, v tebe důvěřím, Bože můj, Otče milosrdenství! Žehnej duši mé a posvěť ji požehnáním nebeským, aby se stala svatým tvým stánkem a sídlem tvé věčné slávy. Podle velikosti své dobroty a podle množství svých srdečných slitování pohledíš na mne a vyslyš prosbu nuzného sluhy svého, an v dalším vyhnanství strádá v říši stínu a smrti. Ochraň a zachovej duši nebohého svého služebníka, když naň doráží tolik nehod porušitelného života a milostí svou řídíš kroky jeho cestou pokoje ku vlasti věčné slávy!

Amen.

A. M. Kadlčáková :

Láska.

Šla Láska volným krokem světem
a usedla si na stráni,
jak uzřeli ji mladí lidé
hned všichni pospíchali k ní.

A ona okem plným něhy
se zadívala na ně tak,
že zachvělo se srdce v hrudi
a ohněm lásky vzplanul zrak.

A kněžna lásky ruce vztáhla
a žehnala všem před sebou,
nuž šťastni buďte, milujte se
a jděte žitím cestou mou.

Ať v srdci vašem radost sídlí
a y duši kvete lásky cit,
kde zarmoucené uhlídáte,
tam vždy je jděte potěšit.

A od té doby Láska kvete
tak v mnohém srdci člověka,
jež láskou živí jiných kolem
jak kněžna Lásky odvěká!

Květ Golgoty.

Několik myšlenek na slavnost Nejsvětějšího Srdce Páně. Napsal Dr. Rudolf Z h á n ě l.

„Přišli tedy vojáci. Když pak přišli k Ježíšovi, a uzíli jej již mrtvého, jeden z vojinů otevřel kopím bok, a hned vyšla krev a voda. A ten, jenž viděl, vydal svědectví o tom, a pravdivé je svědectví jeho, a on ví, že pravdivé věci mluví, abyste i vy věřili. Staloť se to zajisté, aby se naplnilo Písmo: Kosti mu nezlomíte! A opět jiné Písmo dí: Budou patřiti na toho, v něhož bodli.“ (Jan 19, 32—37).

Těmito slovy líčí apoštol, miláček Páně, jenž při poslední večeři spočíval na Srdci Ježíšovu (Jan 13, 23), tajuplný počátek a původ pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Páně. Již způsob slavnostního osvědčení, který přidává ke zprávě o probodení boku Ježíšova, zřejmě projevuje, že apoštol chce na událost tu zvláště upozorniti.

Tak ukazuje se nám krásná pobožnost k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu jako spanilý květ Golgoty, vyrostlý na dřevě kříže Kristova.

První ctitelé.

„Stály pak u kříže Ježíšova jeho Matka, sestra jeho Matky Marie Kleofášova, Marie Magdalena a „učenník, kterého miloval“ (Jan 19, 25—26). Toť také první ctitelé nejsvětějšího Srdce Ježíšova!

Jak kruté bylo asi zraněno jemné Srdce Marie Panny, když žoldněř nelítostně probodl Srdce Ježíšovo, odtud vytryskl zpěněný proud krve a vody, a dopadl na skálu golgotskou? Jana, Marii Kleofášovu, Marii Magdalenu s lila uslechtilá nežistná láska k tomu probodenému Srdci, že nehledíce ničeho, ne-trachujice se záští nepřátel, vytrvali odhodlaně pod křížem golgotským.

Také setník pod křížem, vojin, který otevřel bok Kristův, jakož i jiní vojínové na Kalvarii, „patřili na Toho, v něhož bodli“. „Veškeren zástup těch,

kterí byli spolu přítomni divadlu tomu a viděli, co se dělo, bil se v prsa a navracel se“ (Luk. 23, 48). „Báli se velice a pravili: Jistě Syn Boží byl tento!“ (Mat. 28, 54). Zdaž i tyto události nejsou plodem první pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Páně, tolika milostmi bohaté?!

Již na Kalvarii plnilo se tak slovo prorokovo: Budou patřiti na toho, v něhož bodli!

Po všem světě...

Kdož může slovy vyličiti horouci, opravdovou lásku svatých apoštolův k nejsvětějšímu Srdci Páně? Petr vyznal tuto lásku božskému Spasiteli třikráte, když byl dotazován u jezera Genesaretského (Jan, 21, 15—19.) Sv. Tomáš bylo dokonce i dovoleno samým Spasitelem, aby vložil ruku svou do rány nejsvětějšího Srdce jeho (Jan, 20, 27.) Nadšeným ctitelem Srdce Ježíšova byl sv. Pavel. On hlásal evangelium všemu světu a nesl po všem světě i úctu k Srdci Nejsvětějšího. V listech svých nejdenně mluví o vroucí lásce křesťanské, ba jmenuje i výslovně nejsvětější Srdce Ježíšovo. Sv. Jan Zlatoústý dokládá o něm: „Svatý Pavel vkládal do lásky v Srdce Ježíšovo všechno své blaho a štěstí. V této lásce pokládal se za nejšťastnějšího člověka na zemi. Této lásky nebyl by se vzdal, i kdyby za to se byl stal rovným andělům. Raději by volil považovánu býti za nejmenšího, nejhoršího ze synů lidských, než býti nejvyšším a největším bez lásky v Něj.“

Tak tedy již svatý Jan Zlatoústý mluví zjevně o účtě k nejsvětějšímu Srdci Páně! K němu připojuje se veleučitel církevní, sv. Augustin, vzácný to křesťanský myslitel, když dí: „Bok Páně je nám otevřen, máme volný přístup k Srdci Ježíšovu!“ (In Joannem 19, 34, tract. 120).

V zármutku.

Upřímná láska a úcta k nejsv. Srdci Páně jeví se také zcela zřejmě a otevřeně ve spisech svatých Otců a spisovatelů církevních, jako jsou: sv. Bernard, Anselm, Mechtilda, Bonaventura, Ludolf ze Sas, Jindřich Suso,

Tauler a jiní. Zbožným duším těmto nebylo potřebí zvláštního zjevení: jim dostačila výzva a pozvání Spasitelovo: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem!“ (Mat. 11, 29).
(Pokrač.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maximilian Weinberger.

Na výzkumné cestě.

Jeden z největších států republiky Brailské v Jižní Americe jest Matto Grosso, t. j. Velký les. V jeho nesmírných, částečně ještě nevyzkoumaných lesích a ouvodích žijí četné divoké kmeny Indiánů. Je to pole misijní činnosti synů Dom Bosca, tak řečených Salesianů, kteří již přes 20 let tam pracují a do odlehklých pustin dál a dále pronikají. V posledních letech pronikli až do ouvodů řeky řečené Rio das Mortes, aby zjistili, jak daleko tato řeka je splavná a zda by bylo možné, s kmeny divochů na jeho březích žijícími vejíti ve spojení. Doprovoďme jich v duchu svém na jejich výzkumné cestě!

Cesta vycházela ze stanice Srdce Ježíšova na řece Rio Barreiro. Karavana pozůstávala ze sedmi mužů: z misionářů Doma Colbachini a Doma Alleisetti a pěti Indiánů kmene Bororů. Bylo to ponejprv, kdy misionáři nově-obrácené divochy tak důležitým úkolem pověřili a takorba s tělem a duší se rukám jejich svěřili. Bororové byli mimo své luky a šípy vyzbrojeni také karabinami, se kterými se naučili výborně zacházeti. Cesta vedla přes řeku San Marco, kterou přebrodivili koňmo a potom po levém jejím břehu krajinou podobající se nějaké krajině alpské.

Bororové byli, jak říkáme, úplně ve svém žvilu. Jejich myslivost se rázem probudila a hned v první dni ulovili tři americké divoké svině, na jejichžto velmi chutné maso jsou jako posedlí.

Po čtyřdenním pochodu pralesem zvěstovalo hučení velkého vodopádu, že řeka Rio das Mortes je na blízku. Až tam byl P. Colbachini na své první cestě pronikl a u vodopádu, který nazval vodopádem Pia X., dřevěný kříž postavil. Stál tam ještě neporušený, jenže divoká příživná rostlina kmen a korunu obemknula a svými květy okrášlila. Misionáři a Indiáni klekli si před znamením naší spásy a pomodlili se společně růženec a večerní modlitbu.

Ježto zde Rio das Mortes tvoří dlouhý záhyb, ubírala se karavana přes pobřežní výšiny a přišla do divoké hornaté krajiny. Mistry byl les tak hustý, že si musili raziti cestu sekyrou a lesním nožem. Kde nebylo možná horských bystřin překročiti, přenášeli Indiáni misionáře na zádech. Při přechodu jedné takové řeky dva soumaři upadli. Bohužel přenosný oltář a bohoslužebné náčiní se promočilo, a co bylo horší, hostie se rozplynuly, takže potom nebylo lze mši sv. sloužiti. Také potraviny byly poškozeny, takže musily bez odkladu býti ztráveny. Od té doby byli cestující odkázáni na to, čeho k jídlu skýtal les a na to, čeho Bororové honbou a rybolovem pochytili. Jednou jim přálo štěstí tak, že uprostřed noci zbudili misionáře, aby jim bohatou kořist nočního rybolovu ukázali. Mezi rybami byli některé skutečně obrovské, mezi nimi mnohé s ostrými kusadly na spodní čelisti. Potom však musili se zase po celé dni hltem černé kávy — cukr se byl

za oně zmíněné nehody v řece rozpusť — kouskem želviho masa anebo jen několika mladými palmovými výhonky, které chutnají jako ortičoky, spokojiti.

Největší útrapou však byl nedostatek nočního klidného odpočinku. Sotva že se člověk večer pod nějakým stromem usadil, neměl pokoje od četného dotěrného hmyzu. Nejhorším trýznitelem je americká písková blecha, která se nejraději zavrtá do kůže na šlapkách a tam klade vajíčka. Její přítomnost označuje svědění, které čím dál tím je nesnesitelnější. Větelci musí se trnem kus po kuse z rány vybírat. Nestane-li se to zavčas, utvoří se na onom místě vřed, který může býti i nebezpečným. Stromy jsou hmyzem v pravém slova smyslu ověšeny a přší zrovna na spícího.

Jdouce po řece Rio das Mortes dolů, drželi jsme se více břehů, ježto jsme chtěli její tok a splavnost vyzkoumat. Ostatně ukázalo se, že kromě velkého vodopádu Pia X. ještě jiný, ale menší, tok řeky přerušuje. Odtud až do ústí jejího do řeky Araquaya je, jak Indiáni tvrdili, splavná. Na jednom místě byli jsme nuceni, ježto cesta po břehu byla docela neschůdná a mimo to i lesní požár nám cestu zatarasil, přejíti na druhý břeh řeky. V oněch místech byla však 200 m široká, hluboká a prudká. Někákého člunu nebylo nikde a plovati misionáři neuměli. Co teď? Indiáni si uměli poraditi. Ze suchých větví a klacků, které vrbovým proutím stáhli dohromady, srubili vor, položili naň a připevnili na přič dva silné kmeny bambusové, na kterých bylo také možno jako na lavečkách seděti a spustili do vody.

Poznamenavše se sv. křížem, vstoupili misionáři ne bez obavy na plavidlo až příliš nespolehlivé. A skutečně již při prvním kroku zapadl vor tak hluboko do vody, že jim voda sahala až po kolena. Ale Indiáni smáli se jejich leku, posunuli vor do proudu a plavajíce po obou stranách, postrkovali vor před sebou. Šlo to docela dobře

a poněmáhu blížili jsme se šikmou čarou k protějšmu břehu. Avšak na jednou dali se psi, kteří zůstali na břehu, do vzteklého štěkotu. Věřili totiž na blízku nějakou zvěř. To bylo pro Indiány příliš velkým pokušením. Tři z nich odrazili ihned od voru a plovali nazpět ke břehu. Ostatní dva byli na rozpacích, co by měli činiti. Tu spatřili zbytek suchého stromu z vody vyčnívající a v tom samém okamžiku byl plán jejich hotov. Uvázali vor za vyčnívající pařez a následovali svých soudruhů. Tak seděli oba misionáři uprostřed řeky na vratkém voru, plování neznali, jsouce oběti jednoho z nahodilých dobrodružství, jaká v misijním životě nejsou řídka. V Indiánech probudila se stará náruživost lovecká, které nemohouce odolati, ponechali misionáře nejistému osadu. Nebezpečství utonouti bylo čím dál tím větší, ježto vor tím hlouběji klesal pod vodu, čím více voda do suchého dřeva se vpíjela.

Mezitím honili se Indiáni za zvěří, která se, aby jim unikla, vrhla do řeky. V tomtéž okamžiku učinil totéž jeden z Indiánů a plaval za zvěří. Ostatní vrátili se klidně k opuštěnému voru a odvázanvše jej pokračovali v plavbě. Ježto však byli honbou zvěře unaveni, jejich síly nestačily a silný proud strhl vor s sebou. Následovaly trapné okamžiky strachu a nejistoty. Konečně však dorazili jsme přece šťastně ke břehu.

Netřeba dokládati, že jsme si oddechli a děkovali Bohu vroucně, že jsme nemalému nebezpečství unikli. S hrůzou patřili jsme na vetřý náš vor, kterým nyní voda zmítala jako skofápkou a dolů jej unášela. Zatím dovlekl Indián také svou kořist a my měli zase hojnost potravy na cestu zpáteční. Pronikli jsme do dálky 450 km a tak byl účel cesty dosažen. Zjistili jsme, že Rio das Mortes v oněch končinách je splavný a že tam sídlí kočovné kmeny Indiánů, mezi nimiž bude možno nové misijní stanice založiti. Naši Bororové zkoušku

výborně obstáli a jako věrní, dovední a spolehliví průvodci a pomocníci se osvědčili.

„Vznešené“ zaměstnání.

Vypravuje sestra Restituta, z řádu Bílých sester. Onehdy přišel k nám černoch a prosil, abychom mu daly nějaké zaměstnání a slibil, že se za to stane křesťanem. Jako podmínku si vymínil, aby zaměstnání bylo „vznešené“, na př. hlídání osly, voditi mezky atd. „To je všechno hezké,“ praví sestra, „ale chtěli býti naším pomocníkem, musíš se modlit, neboť všichni naši služebníci jsou křesťany!“ — „Dobře, souhlasím,“ praví černoch, „a učím se tedy modlit se.“

— Jsi ženat? — „Ovšem mám dvě ženy a chci si právě proto něco vydělati, abych si mohl koupiti třetí.“ — „To nejde milý brachu, chceš-li se stát křesťanem, smíš mít jenom jednu ženu!“ Černoch uslyšev tuto podmínku, byl očividně zklamán a pravil smutně: „Tato podmínka je příliš tvrdá; nemohu se k tomu odhodlati, abych své ženy od sebe propustil.“

Za několik dní potom přinesli nám černocha, jenž jako ten známý mladík ve sv. evangeliu nechtěl žádané oběti přinést, do naší nemocnice. Měl zápa plic. A hle, milost Boží zvítězila. Pozdřaviv se, vyplnil všechny podmínky, dal se pokřtiti a vstoupiv do našich služeb, stal se řádným křesťanem.

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Část další.)

7. Její úcta Panny Marie a jiných svatých.

Po božském Spasiteli ctíla a milovala Anna Maria nejvíce Pannu Marii, naši dobrotivou, neposkvřněnou Matku. Milovala Syna v Matce, milovala Boha v jeho nejkrásnějším díle po Ježíši; v Panně uctívala odlesk božské svatosti a v Matce milosrdnou dobrotu, která nás tak zázračně vykoupila. Panna Maria byla nástrojem našeho vykoupení, posvátnou archou, která nosila spásu světa; nyní je v nebesích rozdatelkou nadpřirozených statků a milosti, proto věnovala Anna Maria této Panně dobrotivé dětskou lásku, úplnou oddanost a všechnu důvěru; milovala P. Marii, praví svědkové, jako dobře vychované dítě miluje něžnou matku a nazývala ji vždy sladkým jménem „moje milá matka.“

Jako milující a oddaná dcera snažila se podávat jí důkazy své lásky; slavila všechny její svátky něžnou

zbožností, připravovala se na ně devítidenní pobožností a postila v svatvečery jejich velmi přísně; postívala se též ji ku počtě v soboty, pozdravovala ji často zývající ji vroucně, měla zbožný zvyk, když hodiny byly, pokleknouti, by ji uctíla.

Když se naskytla příležitost, mluvit o Panně Marii, byla Anna Maria výmluvná; její srdce přetékající vírou a láskou mělo tajemnou moc, by sdílelo s posluchači city důvěry a pobožnosti. Zvláště uctívala tajemství neposkvřněného Početí a bolesti P. Marie. Pohled na P. Marii u stop kříže dojmá její srdce, vníkala tak horlivě do tohoto tajemství a cítila tak hlubokou soustrast, že při tom vědomí pozbyla. Když se po takové mdlobě vzpamatovala, mluvila o bolestné Panně Marii, a věcech tak vznešených, že se zdálo, že se jich dověděla v nebi.

Se zvláštní láskou uctívala obrazy své dobré Matky; v komůrce její

visel takový obraz, před nímž lampa stále svítila, jiný obrázek nosila stále s sebou. Zbožně pozdravovala obrazy postavené na různých ulicích římských a modlila se velmi ráda v chrámech, v nichž byly slavné, milostné obrazy Panny Marie.

V domácích zaměstnáních a potížích vnějších, utíkala se Anna Maria stále k Panně Marii a důvěřovala jí, jako dítko důvěruje matce milované. Modlila se k ní dnem i nocí, vyprošovala si od ní všechno, co potřebovala a očekávala všechno od její mateřské dobroty: pomoc v protivenstvích, podporu v strastech, úlevu v nemoci, milost ve všech událostech, bylať přesvědčena, že všechno dobré, všechny ctnosti, všechna spása plynou jejími štědrými rukami a jak ona chce i kdy chce, je dává těm, kteří ji milují a jí slouží. Všecko dobré,

které přijala, děkovala své nebeské dobroditelce a její vděčné srdce vele-bilo její dobrotu a laskavost. Naše dobrá Matka Maria milovala navzájem zase svou věrnou služebnici, zahrnovala ji milostmi vzácnými, sladkými útechami a dary nadpřirozenými. Dle příkladu Syna svého ráčila sestoupiti s trůnu svého nebeského, aby se pobavila někdy s tímto pokorným dítětem pozemským.

Jednoho dne, modlila se Anna Maria v chrámě Aracoeli, i uslyšela milý hlas, vycházející s obrazu Panny Marie, jenž byl namalován na sloupě v kostele: Dcero má, neboj se, bdím nad tebou uprostřed bouřlivého moře, jímž pluješ; Pověz Pátru N., že jsem tu bez světla a přece chci na tomto místě býti uctívána; nevyhoví-li Otcové mé žádosti, přinutím je k tomu zá-zrakem.“ (Pokrač.)

Různé zprávy.

Šedesátiny dne 11. června t. r. slaví všem čtenářům našim velmi dobře známý, milý spolupracovník náš bisk. kons. rada Ignát Zhaněl. Již po několik desetiletí je jedním z nejhorlivějších našich přispívatelů, naši čtenáři dojista rádi vzpomínají jeho cestopisných črt, povídek, rozjímání a duchovních pojednání. Ignát Zhaněl narodil se dne 11. června 1863 v Sebrančicích u Boskovic na Moravě, většinu svého života ztrávil však v nejbližším okolí a v samém městě Brně. Když roku 1920, — po 35leté neunavné práci v duchovní správě v diecési brněnské, — donutil ho neuh rheumatický opustiti toto nejzamilovanější pole kněžské působnosti, vyvolil si opět v tomto rodném kraji, v Brně, Soukenická ul. č. 8, svůj útulek, aby prostřed svých knih a obrazů alespoň dále mohl se věnovati oblíbené své práci literární. Velmi rád vzpomíná zvláště svých dřívějších cest po Evropě, kde navštívil skoro všechny státy. Zvláště

milými jsou mu všechny památky vykonaných poutí ke hrobu Spasitelově v Jerusalemě, sv. Jana v Efesu, v Malé Asii, Sv. Petra a Pavla v Římě, sv. Jakuba v St. Jago di Compostela, sv. Ignáta v Loyole, sv. Vojtěcha a Tenkitten a ve Hnězdně a jinde. Své šedesátiny slaví v pilné činnosti literární. Naše listy skoro všechny, zvláště Škola Bož. Srdce Páně, Květy Mariánské, Občanské Noviny, Den, Náš Domov, Vlast, Lidové Listy, Čech, Kříž, Maria, naše kalendáře atd. přinášeji jeho práce.

Sv. Otec a Rusko. V prosinci 1922 dal opět sv. Otec 1 milion lir Červenému kříži na potírání epidemie v Rusku. V těchto darech Rusku viděti nejlépe velkodušnost katolicismu, který i svým náboženským nepřítelům pomáhá, když jsou podpory potřebni. Není nám ničeho známo, že by patriarchové pravoslavi někdy podporovali katolíky v bídě a v nouzi se nalézající. Sv. Otec reprezentuje skutečně katolicitu čili všeobecnost církve.

(Dikůvzdání).

Západní Čechy. Dle slibu učiněného vzdáváme tímto veřejně vroucí díky božskému Srdci Páně, sv. Josefu, sv. Tadeáši, sv. Antonínu Pad. a duším v očistci za mi. ostivé vyslyšení našich modliteb a podivuhodnou pomoc v těžké záležitosti existenci.

Rodina Br.

Od Břeclavy. Matka sklíčena neděštěm dítku svého, modlila se k nejsv.

Srdci Páně, prosila Pannu Marii, sv. Jana, miláčka Páně, blah. Terezii od Ježíška, sv. Františka a sv. Antonína za uzdravení dítěte. Byvši vyslyšena, vzdává tímto tisícere díky Pánu Bohu všemohoucímu a jeho svatým. B. R.

Od Měřína. Tisícere díky vzdává za vyslyšení prosby v jisté záležitosti božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Anně, sv. Josefu, jakož i našemu milému ochránci sv. Antonínu Paduanskému. K.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zadostčinění za spáchané hříchy a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Činíme pokání za hříchy své!

Úmysl v červenci 1923: **Povolání misionářů.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Skutečné zadostčinění za hříchy spáchané. (Hlavní úmysl.) — Blahý světa Stvořitel (Báseň). — Křížem k Bohu. — Srdce Páně, svatá schráno. — Tajemství „svatého týdne“. — Svatý Jan Křtitel a jeho souvrstevníci. — Láska. (Báseň). — Květ Golgoty. — Obrázky katolických missií. — Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Dikůvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. ČERVENEC 1923.

ČÍSLO 7.

O Srdce Ježíše, ty špy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Povolání k misiím.

(Hlavní úmysl.)

Za hlavní úmysl jest sv. Otcem naznačeno povolání ke stavu misionářskému. Jest to tentýž úmysl, jaký měl sám Spasitel náš pro všechny budoucí časy. Jest to úmysl, kterým se hlavně za doby nynější zabývá sv. církev naše. Jestť to úmysl, který se nejlépe hodí pro modlitby kněží a členů Apoštolátu. Veřejný život Krista Pána začal s povoláním učenníků, prvních misionářů; nazval je apoštoly, sám je poučoval, za ně se modlil, je ve víře utvrzoval, aby pak po jeho nanebevstoupení a po seslání Ducha sv. se rozešli do celého světa a kázali evangelium všemu stvoření. Slova, která Pán k učenníkům jednou pronesl, jsou slova věčná. Právěť jim: „Žeň je sice veliká, ale dělníků málo. Proste tedy Pána žní, aby poslal dělníky na na vinici svou.“ Opravdu, žeň jest veliká nyní, jako byla za časů Kristových. Tehdy bylo jen 12 apoštolů a přemohli svět a nyní je též málo dělníků pro tak ohromnou žeň. Ještě je mnoho pohanů v Evropě, v Asii, v Africe, v Americe a v Australii. A co je rozličných bludných učení a různých sekt! Proto církev sv. vysílá horlivé a obětavé kněze misionáře do zemí pohaných, aby hlásali tam učení Krista Pána a s ním šířili

křesťanskou vzdělanost. Avšak netoliko v zemích pohaných, nýbrž nyní i v křesťanských jsou moderní pohané, kteří taktéž mají býti opět víře Kristově získáni. Co to práce! A dělníků málo! Církev sv. má sice ústavy pro výchování misionářů, pro zámořské krajiny, ale to nestačí. Pomáhá si tedy spolky pro šíření víry, bratrství, jichž členové chtějí též obětí svou přispěti k tomuto těžkému ale záslužnému dílu. Ano, každý křesťan má býti horlivým pro rozšíření sv. víry katolické, má se modliti a prositi Pána žní, aby vzbudil v duších obětavých vznešené povolání ke stavu misionářskému. Každý katolík má spolupůsobiti na díle apoštolském i obětmi, aby co nevíce nevěrců a pohanů bylo obráceno na viru Ježíše Krista, aby se vyplnila brzo prorocká jeho slova: „a bude jeden ovčínec a jeden pastýř“. Co to práce ještě pro naše misionáře! A tak málo je jich! Co tedy máme činit, aby počet misionářů byl rozmnožen? Katoličtí rodiče, vychovejte ze synů svých misionáře! Vstupte v mladickou duši jejich lásku k Bohu a k nesmrtelným duším, posilejte syny své na studie bohoslovné, budete míti z toho čest a zásluhu velikou u Boha. Je pravda, úřad misionáře je velmi

těžký a mnohdy nebezpečný, ale jaká zásluha, jaká odměna u Boha! Bůh je s nimi všude na všech cestách a při všech pracích. Jaký to veliký misionář sv. František Xaverský, který milion pohanů obrátil na víru Kristovu! A on psal v listu sv. Ignaci z Loyoly: Často mi napadá, abych spěchal na vysoké školy v Evropě, zejména na vysoké školy v Paříži a k těm, kteří mají více vědy než lásky, ze všech sil volal: „Ach jako mnoho duší ztrácí nebe a propadají peklu vinou vaší! Mnozí by snad k Bohu volali: Pane, pošli mne, kam chceš, třeba do Indie. Potom by jejich zodpovědnost byla menší a při smrti mohli by více doufat v milosrdenství Boží. Však nemohu-li do Evropy se vrátiti, aspoň těm učencům napíšu, že by se mnoho milionů pohanů lehce na víru obrátilo, kdyby bylo více těch, kteří by více dbali zisku Božího než svého!“ Za naší doby tak veliké lhostejnosti a sobectví jest těch ještě

méně než za časů sv. Františka, kteří by se věnovali povolání misionářskému. Smutné to je, povážíme-li, jak málo studujících mladíků se věnuje bohosloví a stavu kněžskému doma, neřku-li povolání misionářskému! Tu nezbyvá jiného než poslechnouti slova Pána Ježíše: „Proste Pána žní, aby poslal dělníky na vinici svou!“

*

Proto tento měsíc, kdy připadá slavná památka sv. našich apoštolů Cyrilla a Methoda, modleme se vroucně a prosme božské Srdce Pána Ježíše, aby vzbudilo nám horlivé kněze a pro změň pohanské obětavé misionáře, kteří by hlásali učení Pána Ježíše po všem světě, všem národům, kteří by křesťany utvrzovali ve víře, zbloudilé na cestu pravdy přivedili a pohany z temnosti pohanské zaslepenosti vysvobodili a tak duše nesmrtelné, drahou krví Ježíše Krista vykoupené zachránili. Pane, pošli dělníky na vinici svou!

Fr. Sušil:

Duše Kristova.

Posvětiž mne duše Kristova,
By hrud byla k ctnostem hotova.
Tělo jeho za mne zbodané
V zdraví chovej srdce oddané.

Rozkoší mne opoj Páně krev,
V ní mi Pán svou milost všechnu zjev.
Vody, jenžto z boku vyvěly,
Buďte duši svatou koupelí.

Pot, jenž lil se Jemu od oudů,
Padnutí mne nedej u soudu.
Matka Páně, kříž a útrapa,
Nechť mi v duši síly nakapá.

Dej se, Kriste, prosbám mojím hnout,
Od Tebe mne nedej odtrhnout!
Ochraňuj mou duši od vraha,
Ať mne nejme jeho nástraha.

Po smrti mne volej do nebe,
Posaď mne tam v slávě u Sebe,
Abych zpíval tamto na věky
S nebešťany Tobě povděky.

Krev Nejsvětějšího Srdce.

Několik myšlenek pro červenec. Napsal Msgr. Dr. Rudolf Záhěšl.

Uvodem.

„Ty jsi Kristus, Syn Boha živého!“ Tak vyznáváme a pevně věříme všichni se svatým Petrem (Mat. 16, 16). Proto také vše, co v jakémkoliv poměru je k božské osobě Kristově, je předmětem naší upřímné úcty. Ctíme posvátný šat, který nosil náš Pán a Spasitel, posvátné roucho, do něhož svaté Tělo bylo zahaleno ve hrobě; s posvátnou úctou hledíme na věkopamátné nástroje, jež jsou posvěceny přehořkou smrtí milého Pána našeho, především vážíme si svatého kříže, na němž dokončil své veliké dílo vykupitelské. Proto stavíme kříže na cesty, do měst, na hory, v každém křesťanském domě má být i na prvním a nejčestnějším místě toto naše svaté znamení.

Jak teprve máme si vážiti, uctívati a klaněti se nejsvětějšímu živému Tělu a živé Krvi Páně, kterou zanechal nám všem ve velebné Svátosti oltářní? Horlivý křesťan přijímá proto často nejsvětější Svátost, neopomine nikdy zbožným srdcem ji pozdraviti, kdykoliv jde kolem křesťansko-katolického chrámu. Ctíme dojísta v nejsvětější Svátosti živé Tělo Páně; ale vzpomínáme-li rovněž tak často i nejsvětější Krve Páně? Je dojísta zrovna tak tu přítomna, není na zemi statku posvátnějšího, který očisťuje nás ode všech hříchův“ (I. Jan. 1, 7). Lze si představit něco vzácnějšího, dražšího, posvátnějšího, než převaťou Krve Páně, jež vyřinula z nejsvětějšího Srdce Ježíšova?

Po celý rok máme neustále vděčně proto vzpomínati drahocenné Krve Kristovy; zvláště však jsme k tomu zavázáni v měsíci červenci každého roku. Neboť na první den tohoto měsíce položila Církev svátek nejsvětější Krve Kristovy, chtějíc takto celý měsíc vzácnému tomuto tajemství zasvětili.

Nejdražší Krev Kristova.

Nejdražší Krvi Kristovou jest ona vzácná část jeho lidské podstaty, jež byla vylita v umučení jeho a na kříži, při zmrtvých vstání pak spojena v oslavené způsobě opět s Tělem Páně proměněným a oslaveným. O posvátné Krvi Kristové, této vzácné ceně našeho spasení, mluví svatí apoštolové a evangelisté úctou největší. Svatý Jan, miláček Páně, hlásá (I. list 1, 7). „Krev Ježíše Krista, Syna Božího, očisťuje nás ode všeho hříchu!“

A jak by nemiloval tento učenník Páně Krve Páně, když byl svědkem, jak prolita byla poslední její krůpě! Vykládá s posvátnou hrůzou: „Přišli tedy vojáci a zlámali nohy jednomu i druhému, který byl ukřižován. Když však přišli k Ježíšovi a uviděli jej mrtvého, nezlomili mu nohou, ale jeden z vojáků bodl jej kopím a hned vyšla krev a voda. — Ten, jenž to viděl, vydal svědectví o tom, a pravdivé je svědectví jeho; on ví, že pravdivé věci mluví, abyste i vy uvěřili —“ (Jan 19, 32, 25). Rovněž v tajuplném Zjevení svém (1, 5; 5, 9), mluví miláček Páně o Krvi Páně. Také svatý Petr, kníže a první z apoštolův, napomíná křesťany, aby byli pamětlivi drahocenné Krve Kristovy. „V bázní žijte po čas pozemského pobytu, vědouce, že nikoliv porušitelnými věcmi, zlatem, stříbrem, jste vykoupeni ze svého nicotného života, přijatého podáním otcovským, nýbrž drahocennou Krvi Krista, jakožto Beránka neuhynutého a neposkvrněného.“ (1, 18—19).

I nadšený apoštol národův, svatý Pavel, byl, — jak nelze ani jinak mysliti, — velikým ctitelcem nejsvětější Krve Kristovy. Milým Korintským volá (I. list, 6, 20): „Vždyť jste koupeni za cenu velikou!“ Blíže určuje cenu tu v listě k Židům, kde na čet-

ných místech s láskou a výmluvností vznešenou mluví o této ceně našeho spasení. Jako byl svatý Pavel prvním ctitelem nejsvětějšího Srdce Páně, tak byl rovněž neunavným kazatelem nejdražší Krve Ježíšovy (Řím. 3, 25; 5, 9; — I. Kor. 10, 16; 11, 27; — Efes. 1, 7; 2, 13; Koloss. 1, 14, 20; — Žid. 2, 14; 9, 12; 14, 20, 25; 10, 19; 29; 12, 24; 13, 12, 20).

Pramen života.

„Byl pak na počátku Hospodin Bůh štípil rozkošný ráj a do toho postavil člověka, jehož byl učinil.“ Ráj byl nádhernou zahradou, jež byla ozdobena všemi možnými stromy, květinami a rostlinami. Středem ráje plynul proud, který dělil se v několik ramen a svažoval celý ráj. A tyto řeky vycházejí z ráje, obracely běh svůj k severu, jihu, východu a západu, obtékaly celou zemi a zárodovaly ji rajskými vodami (1. Mojž. 2, 8).

Tímto pramenem života je nejsvětější Krev Kristova. Původ svůj má v Srdci Ježíšově na kříži, odtud plyne do všech srdcí lidských. Tato nejdrahocennější Krev dává sílu mučovníkům, naplňuje misionáře svatým zápallem pro evangelium Kristovo, vede kajicníky do pouští, samot, klášterů, pracuje neustále na spáse nesmrtelných duší, vzácnou cenou její vykoupených.

Bolsenská mše svatá.

Bolsenskou mši svatou nazývá se podivuhodná událost, jež velice přispěla k rozšíření úcty nejsvětější Krve Páně. Když roku 1264 dlel římský papež v Orvietu v Itálii, vyhlásil si v sousedním městě Bolsenně kněz při mši svaté nešťastnou náhodou kapku posvěceného vína po sv. proměňování. Snažil se svoje rozpaky zakrýtí, a složil posvěcené plátno, čili korporale, na něž krupěj padla. Ale k jeho zděšení pronikala prolitá způsobu všude,

zůstávajíc znatelné rudé skvrny v podobě kulaté hostie. Událost tato byla mezi jiným také příležitostí, že papež nařídil, aby slavnost Božího Těla, — jež doposud se konala pouze v některých krajích, — byla rozšířena po celé církvi. Památné plátno uschovává se dodnes v katedrále Orvietské, slavný malíř Rafael pak představil pamětihodnou událost tu na jednom ze svých mistrovských obrazův.

Posvátné pozůstatky Krve Kristovy.

Posvátné stopy skutečné mučnické Krve Kristovy zachovaly se nám na svatých schodech z domu Pilátova, na posvátném rouchu, do něhož bylo zahaleno Tělo Kristovo ve hrobě, na roušce, již přepásána byla bedra Spasitele na kříži, jakož i na sloupě bičování Páně. Tyto nejdražší a nejvzácnější ostatky uschovávají se v Římě, Turýně, Cáchách, a jinde v zemích křesťanských. Svatý Jeroným mluví o ještě jiných pozůstatcích Krve Kristovy, celý středověk pak mnoho snil a básnil o posvátném grálu, to jest oné misce, do níž zachytil Josef z Arimatie nejsvětější Krev z boku Kristova.

Velebná Svátost oltární.

Ve velebné a nejsvětější Svátosti oltární, zvláště při mši svaté v posvátném kalichu, máme živou Krev Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista. Proto svatí Otcové, jakož i z toho důvodu, poněvadž nejposvátnější ty statky a památky křesťanské nesměly přijíti v nebezpečí, býti vydány posměchu nevěřících pohanův, — mluví poměrně málo o posvátných relikviích nejsvět. Krve Kristovy.

V měsíci červenci zbožně a vděčně uctíváme nejdražší Krev Spasitele, jež vyřinula z nejsvět. Srdce jeho! Vděčnost tu prokazujeme hlavně tím, že varujeme se každého hříchu; neboť kdo hřeší, chápe se takofak znovu

mučennických nástrojů, aby křížoval
opět Krista a proléval znova draho-
cennou Krev jeho (Žid. 10, 29).

„Jste vykoupeni cenou ve-

likou: — nuže, oslavujte a
noste Boha v těle svém!“
(1. Kor. 6, 20).

Fr. Sušil:

Aj, tlupo hříchů urputná.

Ejhle hejno našich hříchů
pro svou zlobu a svou pýchu
Srdce Boží poranilo,
jenž vši lásku zasloužilo.

Tu již tasil vojn hráli,
hřích náš vedl proti Králi;
hrot, jenž na Kristu byl zkoušen,
od hříchů byl našich broušen.

Z hrudi, jižto prošla dýka,
Kristova chof, církev, stiká;
svatého to boku brána,
k spáse lidstva vykázána.

Sedmerou z té brány řekou
milosti vždy valně tekou,
bychom v krve svatém zdroji,
sprali roucho duše svojí.

Neslušno již v hříších tápat
a hruď Páně znova drásat;
rozžehneme v sobě plamen,
jenž byl spásy naší pramen.

Otče, Synu, rač to dáti,
dej tím ohněm, Duchu, vzpláti,
jimžto po vše věky věků
sláva, čest buď v plném vědu.

Květ Golgoty.

Něcklik myšlenek na slavnost nejsvětějšího Srdce Páně. Napsal Dr. Rudolf Z h á n ě l.

(Dokončení.)

Po všechny časy...

Velmi horlivým šířitelem pobožnosti
nejsvětějšího Srdce Páně byl vzácný
svatý biskup ženevský František Sales-
ský. Řádu „Navštívení Panny Marie“,
který založil, dal za znak obraz nej-
světější Srdce Páně. Je to Srdce, nad
nímž se vznáší kříž, jež jest ovinuto
trnovou korunou a prohnáno dvěma
šípky. Uprostřed Srdce toho spatřují se
nejsvětější jména Ježíš a Maria.

„Reholnice řádu Navštívení“, — tak
pravil svatý zakladatel při jedné pří-
ležitosti, — „zachovávajice věrně řeholi
svou, budou moci v pravdě nazývat

se dcerami evangelickými, jež Bůh
v posledních dnech ustanovil, by se
staly následovnicemi nejsvětějšího
Srdce vtěleného Slova v tichosti a
pokoře. Vždyť tyto ctnosti jsou takřka
základem a podstavcem řádu jejich
a poskytují jim nevyrovnatelnou vý-
sadu a přednost, že je bude možno
nazývat dcerami nejsv. Srdce Pána
Ježíše. Ostanou-li pokornými a Bohu
věrnými, bude Srdce Pána Ježíše již
zde na zemi jejich sídlem a přibýtkem!“

S týmiž odznaky, jež dal řádu svě-
tec, spatřila roku 1675 zbožná sestra
Markéta nejsvětější Srdce Ježíšovo.
Jak sama vypravovala, spočívalo jako

na ohnivém trůnu, bylo průhledné jako křišťál, světlejší nad slunce; okolo vinula se trnová koruna, nahoře stál kříž, jakoby v Srdci tom byl zasazen. Bylo viděti také ránu, která mu kopím na kříži učiněna byla.

Tato sestra byla vyvolenou nádobou, skrze kterou pobožnost nejsv. Srdce Páně byla zavedena v církev celé. Roku 1765 ustanovil římský papež ke cti nejsv. Srdce zvláštní církevní hodinky, rozšířil pobožnost v celé círvi a dal vložití svátek nejsv. Srdce Páně do mešních knih.

U nás.

Národní naši hlavní světci jsou v pravdě světci dle Srdce Ježíšova. Sv. bratří věrověstové Cyrill a Methoděj hlásali zcela dle tichého Srdce Páně u nás slovo Boží duchem mírným, tichým, smírlivým, láskou, vše podmaňující. Sv. Václav, tento vzácný ctitel velebné Svátosti, byl kníže zcela dle Srdce Ježíšova. V pokorě srdce svého neostýchal se připravovati chléb a víno k nejsvětější oběti, v Praze a po celé vlasti navštěvovati ve chrámech svátostné Srdce Ježíšovo. Svátého Jana Nepomuckého a blahoslaveného Jana Sarkandra posílilo nejsvětější Srdce až k smrti mučennické.

Plňme vůli Boží.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

V čelo této rozpravy stavím poslední slova evangelia 7 neděle: „Ne každý, kdo mně praví: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale kdo vůli koná Otce mého, jenž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského.“ Spasitel chtěl nás poučiti, že víra sama ještě nedostačí k dosažení věčné blaženosti; je nutno i podle víry žítí, všechna přikázání Boží, všechny evangelní předpisy zachovávat. Tedy po-

V době přítomné.

Císaři Konstantýnovi Velikému ukázal se před bitvou, která rozhodla vítězství křesťanství nad pohanstvím, na nebi skvělý jasný kříž. Nad naší nynější smutnou přítomností vznášel se jako osvobozující spasné znamení svatě slavné Srdce Ježíšovo. „V tomto znamení zvítězíš!“ Trudné hmožárství, bídná smyslnost, láskyproště sobectví, opovážlivá nevázanost, pyšná nevážnost ke vši autoritě, opovážlivý pých a nevráživost proti všemu Božskému a církví, smutná nevěra, lehkomyšlné bludařství, moderní osvětářství a prospěchářství, toť smutné úkazy doby přítomné; proti všem těmto zlobám, hrůzným otázkám a bludům nynějším nabízí nejsv. Srdce Ježíšovo nevyčerpatelný poklad svých milostí.

Pobožnost k Srdci Páně otvírá nám nevyčerpatelné zdroje Spasitelovy, odtud poplynou nám vody radosti (Is. 12, 3), mocné to vlny blahodárných vod, které obmyjí dobu přítomnou, zúrodní a posvěti vše. — „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, kéž vládne ve vlastech našich!“ — „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, vládni v Cechách.“ (Odpustky 300 dní).

slušnost k Bohu přivede nás k spasení. Konáme-li všechno, co Bůh od nás chce, přijdeme do nebe.

Vůli Boží musíme plnit, protože jsme Božími tvory. Sama nerozumná příroda poslouchá Pána Boha; všechno se děje podle zákonů, jež dal Bůh přírodě. Ne příroda sama dala sobě zákony, ku př. zákon přitažlivosti, ale Bůh je jí dal. Jak krásně píše prorok Baruch: On posílá světlo a ono

jde, on je volá a onoho poslouchá, třesouc se. Hvězdy dávají světlo na svých stanovištích a radují se, jsou volány a pravi: Tu jsme! a s rozkoší svítí před živým Stvořitelem. Bez vůle Otce nebeského ani vrabec se střechy nespadne, pravi Spasitel. Když už v nerozumném světě všichni tvorové plní vůli Boží, čím více musí ji plniti člověk, rozumem obdařený, jenž svého Tvůrce i jeho vůli zná. Člověk, jenž má své bytí od Boha, má i skutečně tu jenom býti pro Boha, jen pro něj žiti, jemu sloužiti.

Vůli Boží musíme plniti i protože jsme dítky Božími. Co pravi sv. Pavel o dítkách? Dokud je dědic dítětem, neliší se od služebníka, ale stojí pod poručníkem. Každé dítě je povinno rodičů poslouchati, čtvrté přikázání vkládá naň tu povinnost. Na křtu sv. přijal nás Pán Bůh za své dítky. Jako dítky Boží jsme bratry svatých andělů, kteří též jsou dítky Božími. O andělech však víme, že plní vůli Boží, že vykonávají rozkazy Boží a to radostně, ruče, na vlas a svědomitě. My tak tedy též musíme jednati, jinak by byla třetí prosba v Otčenáši: Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi, pro nás ustavičnou předhůzkou.

Pohlédneme na Spasitele, jak ten vůli Boží plnil, vezmeme si příklad z něho. Dříve ještě, než sestoupil na tento svět, pravil podle prorockého výroku žalmisty ke svému Otci: Oběti a darů nežadáš, ó Pane, ale tělo jsi mi dal, abych je totiž za obět přinesl, ejhle, já jsem tu, abych vyplnil vůli tvou. A když přišel na tento svět, nehledal nic jiného, než jak by vyplnil vůli svého Otce: Přišel jsem s nebe, ne abych konal vůli svou, ale vůli toho, jenž mne poslal. Můj pokrm jest, abych konal vůli toho, jenž mne poslal, abych dílo jeho dokonal.

Tak i my máme smýšlet. Ne naše vůle, ale Boží vůle má se dít. Voják, pravi svatý Ambrož, nejde tam, kam by rád šel, nepostaví se tam, kde by rád stál. Bůh zachovej! On přijímá rozkazy od svých představených a

plní je co nejdůkladněji. Jedná-li proti rozkazům, dostane trest místo odměny. Tak i my musíme jíti tou cestou a státi na tom místě, jež nám Bůh vykázal; musíme se ochotně přikázáním Božím podrobiti, věrně a do nejmenšího vůli Boží vyplniti. Bůh nechce, pravi blahosl. Jindřich Suso, abychom byli bohatí na vědomosti o božských věcech, ale chce, abychom se ve všem svatě jeho vůli podrobili.

I blahoslavená Panna Maria dává nám příklad, jak máme vůli Boží plniti. Pokorně dí: „Aj já děvka Páně, staniž mi se podle slova tvého.“ Podrobuje se všem předpisům zákona, i oněm, k nimž nebyla zavázána; koná tak, chtějíc nám dáti dobrý příklad. Čtouce životopisy svatých, shledáváme, že všechna jejich mysl a snaha za tím účelem se nesla, vyplniti vůli Boží.

Křížáci středověcí, kteří táhli do boje, aby svatou zem, kde náš milý Spasitel žil a umřel, od jařma nevěřících osvobodili, dodávali si zmužlosti k tomu těžkému podniku slovy: Bůh tomu chce, Bůh tomu chce! Tak přestáli všecku námahu a útrapu a dobyli vítězství. Náš život též je křížáckým tažením, neboť my se chystáme nebeskou zem sobě vydobýti, a cesta tam je cestou křížovou. Když nám to přijde za těžko, přikázání Boží zachovávat, zlé žádosti potlačiti, dobré vykonati, pak si dodejme zmužlosti, říkajice sobě: Bůh tomu chce! A pak činnme, co jest vůle Boží. To je pravým Boha uctíváním! Poslušnost je lepší než obět.

Hle, ty máš víru svou veřejně vyznati, ale máš strach: Co řeknou kolegové? Nazvou mne kostelníkem, klerikálem, ultramontánem, černým atd. a vystrčí mne ze svého klubu. Ať řeknou co chtějí! Bůh chce, a bys víru veřejně vyznal účastenstvím na bohoslužbě, velkonočním přijímáním, modlitbou, odbíráním katolických novin, hlasováním pro katolicky smýšlejícího poslance a podobně, neboť Pán Ježíš pravi: Kdo mne vyzná před lidmi, toho i já vy-

znám před Otcem mým, jenž jest v nebesích; kdo se však za mne a za má slova stydětí bude, za toho bude se i Syn člověka stydětí, když přijde ve slávě Otcově.

Pomni, abys den sváteční světil klidem od práce, návštěvou kostela. Neprav: Já se mohu i doma pomodlit, Pán Bůh je všady. To a ono musím poříditi, jinak zmeškám celý den! Musím pěkného času použití a zboží domů dostati. Řekni sobě: Bůh tomu chce! On pravil: Šest dní pracovati budeš, ale sedmý den je sobota, den Páně.

Ty si máš čisté srdce a čisté tělo zachovati a všeliké nečistoty, všelikého smilství se varovati. Ovšem, je pravda, že je boj o nevinnost těžký, tělo je slabé, satan nás bije v tvář jako sv. Pavla, všude nebezpečí, všude pokušení, ale Bůh tomu chce, a on nežádá nic nemožného, on nás napomíná jako Káina: Potlačuj žádostivost po hříchu a panuj nad ní.

Ty máš svaté svátosti často přijímatí. Nevymlouvej se jako pozvaní

v evangeliu, kteří nechtěli přijíti ke královské hostině, že prý nemáš času atd. Bůh tomu chce, on praví: Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete mítí života v sobě.

Bůh chce, abys se zapřel, kříž svůj nesl, Krista následoval. Bůh chce, abys nepříteli odpustil a jemu dobře činil. Bůh chce, abys dítky své v bázni Boží vychovával a k Pánu Bohu vedl. Bůh chce co církev chce ona jest jen tlumočnicí vůle Boží. Všechno, co jsem uvedl a co neuvedl, přijde ti možná za těžko, ale řekneš-li sobě: Bůh to chce, pak ti bude i to těžké lehkým a sladkým.

Bůh chce, abys duši svou zachránil; ty ji však zachrániš, když budeš totéž chtítí a konati, co Bůh chce. Ne jak já chci, ale jak ty chceš! modlil se Pán Ježíš v olivetské zahradě. Řekněme i my: „Ne jak já chci, neboť já chci vždycky jenom to příjemné, a často i hříšné, ale jak ty chceš, o Bože, chci vždycky jednati, abych vešel do království nebeského.

Syn země.

Napsala Marja Česka-Mačzyńska. Z polštiny přeložil O. S. V e t t l.

Její skloněná zlatá hlava dotýkala se lesknoucího se mramoru podlahy, přizí svých světých vlasů utírala Jeho bosé, na kamenitých cestách Judeji okrvavené nohy. Její zpěvný hlas, silný, plný vroucích akcentů zvučel prostorem, když vzhlížejíc ke Kristu pohledem nadšeným, mluvila se zápallem: „Ó, Pane, Pane, ... jak jsme šťastni, že jsi zase pod naši střechu zavítal. Ty, který jsi jedinkým slovem bolest naši proměnil v nesmírnou radost. Ó, Mistře, stokrát blahoslavený to den! Víím, že zítra uvítá Tě lid jako krále, panovníka, spasitele! U slavném průvodu, jako kdysi David, vkročíš do města a do chrámu. Věř v Tebe! důvěřuji Tobě!... Z vlastního oděvu květnatým kobercem,

kvitím cestu Ti vystelou až do bran přibýtku Hospodinova, přibýtku Otce ducha Tvého, ... učitelí. A nebude srdce, jež by dojmem té chvíle živěji nezatlouklo, ni úst, kterých by mlčení uzamklo!“

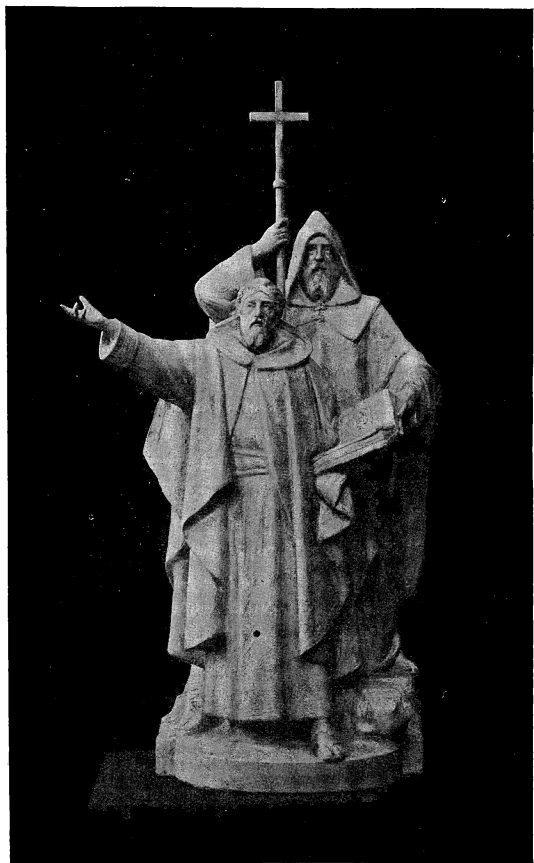
Zvláštní úsměv pozahrál kolem panenských rtů Mistra z Nazaretu; zdá se, že jej zrodila bolest tak veliká, až se radostí stal.

„Kdyby ústa lidu mlčela, Marie, ... kamení u cesty by volalo toho dne.“

Chvilě ticha...

Či to třepot sobotních lamp působí, že obličej některých učeníků zdají se býti nedůvěřivými a plnými nepokoje?

A znova prostorem zvučí ženský hlas, jako kdyby bohatýrskou zkazku

Sv. Cyrill a Methoděj.

shromážděným vyprávěl, jakoby prahl vyvolati v spuštěných, holubích očích Mistra záblesk štěstí a hrdoosti.

Když se David vracel ve zdi jerusalemské, podobně vítal ho lid, jako zítra pozdraví Tebe, synu Davidův. Jsi miláček národa, král lidu židovského, Mesiáš po leta očekávaný, splnění našich nadějí, tužeb a snah! Vim, Pane, že království Tvé není z tohoto světa, ale když se lid pokorně skloní k nohám Tvým, přece ho neodpudíš? Neodstrčíš? Dnes radostný jest den, Pane! Radostný bez míry, po věcích útrap, nevole, pochyb, zase má Israel svého panovníka! Z temnot kráčí k světlu! Z plisní hrobové — v radost vzkříšení.“

Vstala, vztyčila se, v jejich průzračných rukách duhovými barvami zablyštěla se drahocenná, alabastrová nádoba, vůně ambry a růží naplnila závrtnou mlhavici komnaty, drahý balšám splýnul na pochýlenou hlavu Mistra z Nazaretu.

„K čemu ztráta tato?“

Had závisťi vplížil se v srdce Jidášovo, když žádostivým pohledem pohleděl na tu stihlou, bílou postavu ženskou, jež se v té chvíli zdála býti kněžskou nového Boha, většiny svého národa a potichu zabručel: „My nemáme mítí zlata, stříbra, ba ani mědi, ani pocestné hole, ni dvojího roucha, ba ani sandálů do výměny nemáme s sebou brát, a hle, tento balšám stál se tři sta denárů! To jako jiná platí pro Mistra a jiná zase pro učeníky jeho...“

„Pravdať to...“ Nespokojené oči Tomášovy objaly pohledem tvář Judy z Karjotu: „Zdať i tu mohou býti... dvě míry?“

„Jsou...“

A Maria z Magdaly, jejíž duše jako bílý pták vrátila se z bahna zatracení k nohám Ježíšovým, neztratí nic ze sněžného úbělu křídel, měla v hlase plno radosti, síly a zápalu: „Hle, tím balšámem zasvětila jsem Tě, Pane, chválám a panování!...“

Odmlčela se...

Tak temno, ... jako by náhle sobotní světla pohasla a ze všech koutů hrobová tma povylézala, ... bledá tvář Mistra z Nazaretu jeví se v ní zrovna příšernou. Jeho boluplné, litostivé, shovívavé oči utkvívají na ní pohledem, že i v ní radost shasíná, jako lampy kolem. Chladno a zděšení ven a ven jí projímá.

I cítí spíše, než-li slyší šepot: „To k smrti jsi mne jím posvětila, ženo.“

„K smrti?“

„Syn člověka v ruce kněží a starších v Israeli vydán bude, by podstoupil mučednickou smrt, výkupnou smrt...“

„Mistře...!“ Hrozná bolest zacukala srdcem ženiným... „Což tak by Ho měli nechápat, tak Mu nerozumět? Což našel by se na světě člověk, který by Ho vydal v ruce židovské velerady? Kdož pak ví o Jeho tu bytu? Sami blžíci svoji, sami vyznavači a mučeníci, ten chudý lid, jenž si Ho zamiloval, jako kdysi Jana. Kdo z nich dovedl by Ho zraditi? Na smrt vydati?“ Ženiny oči plné slz přeběhly tázvým, neklidným pohledem po tvářích shromážděných. — „Ne! Každý z nich spíše vlastní život svůj by pro Něho nasadil... On, nauka Jeho stala se jím přece života dražší. Což by se mohla myšlenka zrádná zroditi v Petrovi, Janovi v jejím bratru? — Nikdy!“ Náhle utkvěly oči její na bledém obličeji Jidáše Iškariotského, šifetly se s pohledem jeho potuchlých, chlípných zřetelnic a hrůza a leknutí zalomcovaly ji.

Před jinými stály pokrmy ještě nedotčeny, jen tu a tam vína upito, by svlažili horečkou spálené pysky... Jidáš spokojeně loupal zlaté jablko, jeho pak ostře se rysující tvář měla jakýsi divný, mstivý, náruživý výraz.

„Jest-li kdo, ... to jenom on...“ pomyslíla si Marie a z třesoucích dlaní vysmekla se jí alabastrová nádoba a roztříkla se v tisícero drobných křišťálků u nohou Kristových.

Jidáš pohledl k ní a usmívaje se tenkými, bezbarvými ústy pošklbl se:

„Za ten balšám byla bys, Marie, tři sta denárů dostala i mohla jsi je chudým dáti, ... to bylo by rozumnější bývalo ...“

„Tak jest!“ živo mu Petr přisvědčil. „Útrata to zbytečná, ba hříšná, ...“

„Že hříšná?“

Na dlouhých, hedvábných řasách ženiných zachvěly se slzy, uznamenal to Pán, i položiv ruku na její zlatou hlavu, pravil mírně: „Nechte ji na pokoji ... Proč ji činíte obtíže? Dobrý skutek zajisté vykonala. Vždyť chudé vždycky s sebou máte a mítí budete, mně však už dlouho mezi vámi nebude. Učinila, co mohla, pomazala tělo mé k pohřbení ... Amen, pravím vám: kdekoliv kázáno bude evangélium toto po celém světě, tam bude se vypravovati na památku její také to, co učinila ona.“

Jidáš chtěl ještě cosi říci, na rtech plental se mu pohrdavý výraz „veřejná hříšnice“, než setkal se s pohledem Kristovým i umkl.

Čásek patřil do těch očí, tolik žalu, tolik smutku a radosti zároveň v nich bylo, že učeník víčka přimhouřil, nemohl snést čistou sílu toho pohledu; cosi se v něm kroutilo a svíjelo jako pod výpraskem.

Těsnou a dusnou až k zalknutí zdála se mu ta komnata, tonoucí v záři olivových lamp, vůně ambry připomínala mu jaksi ztuhlá, mrtvá těla, pohřební obřady, vůně růží v štíhlých amforách uvádajících, dusila ho.

Zdvihl se, vrávoraje od stolu a vyjda do síně, opřel rozpálené čelo o rozzevené dveře, před ním v měsíčním svitu jevíly se zákruhy zahradních chodníčků, ve větvoří pak stromů chichikal větrík.

Duše jeho motala se v předivu divných, v čin ještě neupravených myšlenek.

Z temné hloubi zahradní cosi šlo, v listí šumělo; pokoušelo, domlouvalo, prosilo, jak už mnohokrát: Jdi, Jidáš, do Jerusalema! ...

Jdi ke Kaifášovi! ...

A co? ... a co?

Před očima učenikovými vystupovala vidina pochýlené hlavy Kristovy, když mluvil o svém utrpení, o bolestech Ho čekajících.

Po Jeho vůli? Či protiv Jeho vůli?

Nerozuměl Mu, ... příliš daleko odběhl od učení Páně, cizí stala se mu ona ruka, ... cizí a nepřátelskou.

Záviděl Mu lásky učeníků, lidu i tam té pokorné postavy ženské, co Mu dnes k nohám připadla a předevm svých zlatých vlasů je utírala. I té jasnosti ducha Mu záviděl, toho pokoje, kdy v něm všecko třeštilo, co chvíle nové oltáře stavělo a zase je povalovalo. Nenávidí Ho, že Ho nemohl milovati ...

Pořád silněji cítil pouta oněch tajemných mocností, jež boj o jeho duši sváděly; nenáviděl Ježíše z Nazaretu pro Jeho neposkvěnou čistotu, pro jasnou světlost Jeho myšlenek, sílu slov.

Zničití Ho ...

Z vnitřku domu doniká lahodný, dobrý hlas Lazarův, člověka, jehož rozkaz Mistra z Nazaretu vrátil od prahu smrti, jehož vzkříšení tak mocně otřáslo lidem ... Slyšel, že velerada vydala i na Lazara ortel smrti, aby lidu dokázala, že zázrak Kristův na nic vyšel.

A i Mistra z Nazaretu hledají ...

Kdyby synedrium ... dobře zaplátilo ...

Zachvěl se a třesoucí se rukou přejel si po zpoceném čele, jakoby chtěl myšlenku, jež se za ním zrodila, setřítí.

A kdybych Ho i vydal, ... co mu mohou udělati? ... Nanějvýše Ho připraví o to kouzlo, jímž Ho lid obeštírá ... Ukážou, že jest člověkem bolestem přístupným, ... člověkem jako všickni.

Věříš tomu, Jidáš?

Zdálo se mu, že patří v bledou, tichou, důstojnou tvář Kristovu, jako před chvílí v Jeho divné oči, plné holubičí prostoty a božské moci.

Je-li Bůh, tedy Mu nic nedovedou udělati. Člověkem-li jest, ... potom se

v prach rozpadne Jeho kouzelná velikost...

A je-li jedno i druhé?...

Juda z Karjotu rozhlédl se nepokojně kolem... Což jsou opravdu chvíle, kdy dvě moci svádí boj o lidskou duši, zápolí v ní mezi sebou?... tu, co dobrého, do obrany se staví, všechno zlé pak v šíleném útoku se pění.

Ta noc... ta noc...

Pověst vypravuje, že za měsíční noci u každého stromu zlí duchové se taji a pokoušejí... smíchy si z ní do dneška tropí... Teď však cítí, že jest cosi netoliko v nás, nýbrž že se v prostoru snuje, v mysl naši vkrádá, že jde od těch tmavých stromů, kláticích svoje koruny v závanech večerního větříku, od luk vystupujícími výpary mlhavých, od klenby hvězdnatého nebe,... od toho místa příšerně hore se rysujícího.

Zvláště... od toho místa...

Sobotní noc, posvátné ticho...

A tam v městě život kypí, šumí, vše a kлокotá jako kalná, rozbouřená, z neviditelných zřídél valící se řeka. S živou zřetelností viděl Jidáš temné útroby bezetských, akraských, ofelských zákoutí,... přibytky rozuzdaného kvasu a pýru... Jeho rozšířené nozdry ssály do sebe vidinu té těžké atmosféry, jež se ukládá na lidské smysly a ochromuje vůli.

Jerusalem... svaté město,... hříšné město...

Jerusalem...

Sumné děvy, dutý rachot kostek, vysýpaných na mramorový stůl ze stříbrného poháru, rozpálené tváře, smích jako by lehtáním vyvolaný, krátký, hrubý, zalykavý... Před šťastným hráčem hromada zlatáků,... kopa stříbrňáků...

Jak dávno už nehrál,... jak dávno už netřeštil!...

Život! život!

Hřích.

Báchorky pro děti...

Trest,... zavržení...

Což pak se již někdo vrátil z onoho světa a vložil, jak tam jest?

Nikdo!

Ba i ten Lazar, zázračně životu vrácený... a přece ztratil paměť toho, co se s ním po ty čtyry dni dalo...

A v haluzách stromů či to v duši člověkově cosi šeptá: Vydej Ho,... zrad! Vždyť jsi vlastně placeným sluhou Kaifášovým. Jdi,... vyzrad velekněžím místo pobytu Mistra z Nazaretu,... nenávidí Ho,... dobře ti zaplatí...

Vydej Ho...

Za peníze koupíš si rozkoš a zapomenutí...

Zapomenutí a rozkoš...

Zavrzli dveře, kdosi z komnaty vyšel, světelná vlna oslnila Jidášovy oči, donikl uší jeho klidný hlas Kristův, vykládal, na čem se zakládá láska k Bohu a k bližnímu.

A Jidáš odpovídal sám sobě: Nemohu...

Zavřely se dveře, světelná vlna odplavala, Kristův hlas už ho nedoléhá.

Jidáš znova počítal klidně, střízlivě, počká ještě, zítřek rozhodne, s radostí zůstane u krále židovského, opustí Mistra, bude-li před ním jen cesta utrpení, boj přemáhání se... Neb co by z toho měl? Vždycky se bál bolesti a nouze, práce a námahy...

Bůh...

Syn člověka, jak se sám nazývá, nic více.

A kdesi v hlubinách já přece jenom úporně zvučelo:

Bůh!

* * *

Matko!...

Vznesla k Němu oči plné slz, ukryla se tu v stíny getsemanské zahrady, do stínu oliv, tam přinesla smutek své duše, bezedný stesk. Byla matkou, která syna pláče, a teď na Jeho lahodný hlas a přece plný tiché výčitky, zašeptala: „Takový mám v duši strach,... synu.“

Nezemře-li zrno pšeničné, padši do země, zůstává samotno; zemře-li však, přináší mnoho užitku. Kdo miluje život svůj, ztratí jej a kdo nenávidí život svůj na tomto světě, k životu věčnému

zachová jej. — Jeho dlaň spočinula na její sivějící hlavě, s níž se plachetka svezla, když dále měkce děl: „Neplač... Slouží-li mi kdo, následuj mne a kde jsem já, tam bude i služebník můj. Bude-li mi kdo sloužiti, poctí jej Otec můj.“

Synu, ... synu ...

Mám tedy volati: „Otče, vysvoboď mě z té hodiny!“... vždyť jsem přece vlastně přišel na tu hodinu, ... abych na sebe vzal hříchy lidí, hříchy světa... jak jsi, matko, sama prosila. Nadešla hodina oběti, ale i hodina vítězství, ... nadešla chvíle smilování Hospodinova i soudu.

Ticho, vítr šepoce v korunách stromů a zlatou oslonu tká nad skloněnou, v dlaních ukrytou, hlavou ženinou, silným jasem obestírá vysokou postavu Ježíše z Nazaretu.

Ty víš, že dobrovolně trpěti budu a že dobrovolně podstoupím obět smrti i nebudeš plakati, naříkati, ni žalovat, až tělo syna tvého krví se zalije pod bičiky žoldněřů, ani když na něho plvali budou a na skráně krvavou korunu mu vtlačí, když na kříži skoná, neboť ty víš, že to z lásky k lidu činím. Moje smrt — toť vítězství ducha nad hmotnou mocí světa, toť životní naučení celým pokolením! Pomínou

války a bouře, v trosky rozpadne se, co je dnes chloubou Israele, neboť v ssutiny padají svatyně, v nichž nemešká duch Boží a jako hrst plev, na vítr rozhozených, rozpadává se národ, který jenom k zemi lne, avšak slova moje, nauka moje a smrt přemůže svět, odevšad pohrnou se ke mně zbloudilé ovce jako k pastýři, bloudící ve tmách... k světlu půjdou... Všecko pomine, ale slova má na věky potrvají, stanou se novým pokolením radostí, útěchou, oporou. Těší rolníka úroda, čím více ho práce a potu stála, tím je mu dražší... Neplač tedy, matko, mne ani mých bolestí, ale nad těmi plač matkami, jichžto synové jdou na zatracení a duchu temnosti u věčnou porobu se dávají, nad těmi plač, kteří mne nepoznali, mně neporozuměli, mne i slova moje od sebe odvrhli! Nad bídou světa plač, nad těmi srdci, co jako skalnaté pole nepřijala semene slov mých, neboť hrozný bude jejich los a strašnou hodina soudu nad nimi! Já najdu v smrti — život, neboť zdroj života jsem, oni však už za života smrti propadli, neboť jejich tělo jenom žije k zahynutí odsouzené, nesmrtelný však duch v nich... odumřel. Mrtvolý to, ... živé mrtvolý, matko, ... nad nimi plač! ...

(Pokrač.)

Cirk. hym. Sušil:

O stravo pozemšťanů.

Ó stravo pozemšťanů,
O chlebe nebešťanů,
O manno andělů!
Již nasyť lačnost slouhů.
A nezbav vlasti touhu
Svých vroucných ctitelů.

Ó vláho, lásky zdroji,
Jenž světa ku pokoji
Jdeš z Páně útroby!
Zpoj naši horkou žížeň,
Jen ta nám stačí přízeň.
Ta ráj nám způsobí.

Tvář Tvoji velejasnou,
Již lid v tu chvíli časnou
Jen v tvaru chleba ctí.
Ó Pane milosklonný,
Nechť druhdy bez opony
Tam na nebesích zří.

Ku svátku sv. Anny.

Úvaha. Napsal Ignát Zháněl.

Často setkáváme se s obrazy svaté Anny. Jest ustáleným zvykem, že bývá vyobrazena jako starší paní, velmi jednoduše oděná, vedle ní stojí malá dívka, její dcera, naše milá Panna Marie, matka Pána Ježíše. Rádi zahledíme se na tento obraz, vždyť jsme všichni milovníky obrazů našich milých svatých a světic Božích. Pro ty, kdo neumějí čísti, jsou obrazy živou knihou, která jim staví před oči světce a světice jako vzory, podle nichž se má život zařídit. Na všechny působí pohled na svatý obraz více než duchovní, rozjímavá četba, každý obraz světců jest pobídkou ku ctnosti. Volá ke každému, kdo se do něho zadívá: „Mohli jsme já, proč bys nemohl ty?“ Kolik zbožných myšlenek, dobrých předsevzetí pronikne myslí naší, hledíme-li zbožně na obraz svaté Anny!

Církevní sněm tridentský uveřejnil o obrazech toto usnešení: Obrazy Krista, bohorodné Panny a jiných svatých mají býti v chrámech zachovány a jim náležitá úcta vzdávána, ne jako bychom věřili, že je v nich nějaké božství nebo síla, pro něž dlužno je ctít, nebo jako bychom od nich něco žádali, anebo důvěru svou v ně skládali, jak činili kdysi pohané, kteří nadějí svou skládali do model, nýbrž proto, poněvadž čest jim vzdávaná týká se toho, koho obraz představuje, takže v obrazech, které ctíme, libáme, před nimiž smekáme a se kloníme, klaníme se Kristu a uctíváme svaté, jichž podobnost obrazy mají.

1. Svatá Anna bývá vyobrazena jako vážná starší paní. Její vážný obličej hlásá pravdu slov: „Pokoj hojný mají, kdož milují zákon tvůj“. Žalm 118, 165. Pravý pokoj září z její tváře, svatý, opravdový, oblažující pokoj, který dává Bůh těm, kteří se ho bojí a jej opravdově, skutky milují. Kde je v obličej

pokoj, mírnost, tam je v duši opravdové štěstí.

Nikdo nemá práva vytýkati nám katolíkům, že ctíme naše milé svaté. Podobně ale mnohdy přepjatě uctívají lidé památky na různé velikány pravé i nepravé! Roku 1703 vyšla kniha, jejíž nápis zněl: „O uchovaných ostatcích Luthrových na různých místech“. Když zemřel Luther, byly věci po něm pozůstalé ctěny od jeho přátel jako svaté věci a byly to nejenom bible, již užíval, nýbrž i jeho kapsní hodinky, psací stůl, postel, stůl, sklenice, z nichž pil víno. Hodinky Luthrovy vzal si švédský král Gustav Adolf, byly často vyobrazovány. Z jeho postele a stolu odštípovali lidé větší menší třísky, jichž se používalo jako prostředku proti bolení zubů. Nikdo není oprávněn vysmívati se nám katolíkům, že uctíváme památky po našich pravých velikánech, které svatá neomylná církev vyhlásila za světce, za naše vzory, za naše přímluvčí v nebesích.

Při neshodách, jež povstanou mezi námi, je dorozumění jediné možné v mírnosti a lásce, od těchto dvou lze očekávati spásu a pravý pokoj. Jenom při klidném duševním rozpoložení myslí, může se pracovati o spásu vlastní i cizí. Blahoslavená Anežka, Česká Přemyslovna, abatyše pražská, mnoho působila po celý svůj život, aby uchovála pokoj mezi bratrem králem českým Václavem I. a poddanými. Starala se též o mír a pokoj mezi bratrem a římskou stolicí, což se jí celkem dařilo.

2. Naše národní úsloví napomíná: Hled si díla, dokud síla, aby památka po tobě zbyla. Není zajisté potřeba, bychom se vespolek povzbuzovali, napomínali k usilovné, neustálé práci. Bohu díky, není lenost u nás známá, není potřeba na tuto

něctnost si stěžovati. Ale abychom si vytrvalé práce tím více vážili, rozjmejme o její výbornosti. Básník napomíná těmito slovy ke stálé práci:

Vstaň ruče: lačná čeká hruda,
že rukou tvoji zkvetne chudá,
a v odplatu dá plný klas,
až nadejde žné hojné čas.

Ať konáš jakoukoliv práci, ať duševní, ať ruční, konej ji v úmyslu plniti ji vůli Boží, chváliti a velebiti Boha. Tak pracovali všichni světci! Sv. František Saleský uvedl přes 72.000 bludařů a kacířů zpět do církve. Farář Vianney po čtyřicet let svého kněžského života, co byl duchovním správcem v Ars, nikdy nepracoval méně než osmnáct hodin denně, někdy, když byl nával lidí ke sv. zpovědi, seděl ve zpovědnici celých dvacet hodin a při tom se postil, žil skoro bez spánku, bez odpočinku s pomocí Boží vše vydržel. Lékař Fabre v Marseille, vzor katolika, nařikal, že nevydrží denně pracovat více než dvanáct hodin. Jezdil každoročně na pout do Lurd, jednou měli s sebou nemocnou, která měla otevřenou nohu. Nikdo nemohl u ní vydržeti pro ošklivý zápach, sám se nabídl, sedl si k ní ošetřoval ji a vydržel u ní celou cestu. Jednou našel na cestě muže, kterého uštkl had. Nikdo nebyl poblízku a protože bylo nebezpečí, že zemře, vzal nemocného na rameno a nesl ho k jeho chalupě, kam bylo skoro dvacet minut daleko. Když ho napomínali domácí, starost liví o jeho zdraví, aby se šetřil, říkával: Odpočinu si až v nebi.

Pracujme i my tak vytrvale, jako prorokovala sv. Anna, obětujme všechny obtíže své práce Pánu Bohu. Prosme Ho, aby požehnal naše práce, aby naše pracovitě mládí připravilo nám bezstarostné stáří, v němž pak můžeme Boha chváliti, velebiti, jeho svatou vůli plniti. Pracujme na jaře svého života, když vše kvete, práce těší, je radost, aby ve stáří bylo dobré ovoce, odměna za námahu. Pak bude platiti o našem stáří slovo Pisma svatého:

„Koruna starců — hojné zkušeností, chloubou jejich — bázeň Boží“. Sir. 25, 8.

3. Svatá Anna i u ní stojící děvůška jsou oblečeny v jednoduchý šat. Pismo svaté píše takto o šperku žen: „Jejich ozdoba nebudí vnější, způsobená spleťtáním vlasů a obkládáním se zlatem neb oblékáním si roucha“. I. Petr. 3, 3. Ve Starém Zákoně píše moudrý Sirach: „Oděv těla a smích zubů a chod člověka vypravují o něm.“ 19, 27. Kdyby se tento požadavek měl uplatnit u žen a dívek naší doby, jaký by byl náš úsudek? Jaký mají mnohdy oděv, jaký smích, jaký chod? Vše vypočteno na mámení smyslů, na šalbu, pravda utekla daleko. Kterýsi pozorovatel jistě přehání, když sděluje svá pozorování, co do oděvu slabší polovice lidského pokolení, že se oblékají jako opice. Ale něco pravdy přece na tom bude.

I v tomto vzhledě jest sv. Anna pravým vzorem ženám, jež svými ctnostmi mají nésti svět, jsou povolány klásti koleje věkům, na nichž se má lidstvo pohybovat, byla vzornou manželkou i matkou. Bohužel všichni lidé, i tedy ženy, raději naslouchají pochlebnictví než ryzí pravdě! Takovým pochlebňíkem byl básník Walter von der Vogelweide. Když zemřel, vzaly ženy mohučské jeho rakev na vlastní ramena, zanesly jej do chrámu a tam jej vlastnoručně pochovaly, ba polévaly prý jeho hrob drahým vínem, aby po smrti nežlznla ústa, která je za živa tak velebila.

Pilná spisovatelka německá, Emmy Gihrllová, ležela nemocna v posteli 52 let, dokud byla zdráva i za nemoce, dokud byl živ její muž, přizpůsobovala se mu ve všem. Zajímá se o hvězdářství; koupila si odborné knihy a studovala je, aby s mužem mohla o jho libůstce mluvit. Neumdlévala pořádati jeho sbírky broků a nerostů, což jí stálo mnoho času, peněz, trpělivosti, tvářila se, jakoby to byla její největší radost. Říkala, že chce doslovně plniti příkaz Boží: „Žena budiž ve všem poddána svému muži!“

Sv. Pavel napomíná rodiče, aby vychovávali děti své „v kázni a napomínání Páně“. K Efes. 6, 4. Tak vychovávala sv. Anna svou dceru Marii, tak činiti mají rodiče, i všichni, kdož mají vliv na děti. Starozákonní kněz Heli byl příliš shovívavým na své syny Ofni a Finesa, když kradli maso z obětí, které obětovali lidé Hospodinu. Oba synové zhylnuli v bitvě téhož dne, otec, uslyšev tuto zprávu, spadl s křesla a zabil se. I. Kr. I. 4, 18. Až po dnešní den je v platnosti napomenutí, jež dává Sirach: řka: „Mazli se s dítětem a nažene ti strachu: pohrávej s ním a zarmoutí tě. Nesměj se s ním, abys nezelel a tvé zuby naposled neztupěly“. Sir. 30, 9, 10. Přílišná láska rodičů k dětem jenom škodí a nikdy nepřinese užitku. —

Úvaha o obrazu svaté Anny, matky Panny Marie ukázala nám cenu pravého pokoje, „převyšuje všecko pomýšlení,

ochrání srdce naše i myšlenky v Kristu Ježíši“. K Filip. 4, 7. Sídli-li v nás pravý pokoj a mír, učiníme vše, aby byl údělem všech, se kterými nás prozřetelnost Boží spojila tu na světě. Postaráme se, abychom pohlíželi vážně na svět, všimli si všeho, na čem závisí spása naší nesmrtelné duše. Kdo jsou postaveni na svícen, dají pozor, aby i pod svícem bylo světlo a nikoliv tma, aby u nich, v jejich domácnostech vládl a panoval náš Ježíš Kristus, aby v nich byl ctěn a milován. Uvažujme častěji o krásném vzoru, jakým je nám všem sv. Anna; následujme její víru i všechny ctnosti, jimiž vynikala. Jméno hebrejské Anna značí tolik jako „milost“. Kéž nás všechny naplní Bůh svou milostí, abychom Ho tu na světě i jednou po smrti chválili, velebili, ctili na věky věkův. Amen.

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger.

Dne 5. června t. r. bylo tomu 60 let, když papež Pius IX., obklopen četnými hodnostáři církevními, dvacet japonských křesťanů a šest španělských Františkánů prohlásil za svaté. Katolická církev japonská tehdy tuto radostnou pro ni událost náležitě oslavila a nynější japonští katolíci s hrdou radostí podnes na své oslavené bratry vzpomínají, kteří byli za víru Kristovu život svůj položili. Jak se to stalo, v následujícím obrázku aspoň stručně vyličíme.

Bylo to 5. února r. 1597. Neobvyklý jakýsi průvod blížil se záhy z rána k velkému japonskému přístavnímu městu Nagasaki. Šest mužů, jejichžto zevnějšek prozrazoval Evropany ve hnědém oděvu Františkánů, a dvacet Japonců ve světlých šatech svátečních radostným krokem chválili po silnici.

Vedla je snad cesta k nějaké radostné slavnosti? Hned uvidíme. Malý zástup byl obklopen silnou vojenskou stráží. „Já Taikosama, panovník japonský, odsoudil jsem těchto šestadvacet k potupnému ukřižování v Nagasaki, ježto se opovážili cizí víru kázati a vyznávat.“ Tak oznamovala kolemjdoucím písmenami daleko viditelnými velká listina, která před průvodem byla nesena.

Neuplynulo ještě ani 50 let od onoho památného dne 15. srpna r. 1549, kdy velký apoštol Indie, sv. František Xaverský, na půdu japonskou vstoupil a první radostnou zvěst spásy této nádherné říši ostrovní přineslo simě jím a jeho nástupci zaseté vzešlo a přineslo hojný užitek. Počet křesťanů den ode dne se množil. I mocní místo králové skláněli svou pyšnou šíjí pod

Sv. Anna vyučuje Pannu Marii.
Ke svátku 26. července.

sladké jho Kristovo a šířili pak víru křesťanskou mezi sobě rovnými velmoži. Celé okresy zaznívaly chválou jednoho pravého Boha.

Ale víře křesťanské vzešel mocný nepřítel. Pohanští modloslužebníci pozorovali, že přichází do země silnější moc a jejich vliv že mizí. Vášnivě bojovali proti nauce křesťanské a přísahali ji krvavou pomstu, rozšiřující pomluvu, jakoby křesťanští věrověstové stáli ve službách Španělů a pokoušeli se pod rouškou křesťanského náboženství samostatnost Japonska zničit. Tyto štvance a jmenovitě zlomyslné pomluvy pohanů přinesly brzy smutné ovoce.

Mohutný panovník řídil tehdy osudy japonské říše. Taikosama bylo jeho jméno. Nadán neobyčejným bystrozrakem a odvahou, sjednotil japonskou říši po staletí na mnoho částí rozdrobenou pod svým žezlem a zjednal zemi, častými občanskými válkami rozvířeně, pokojnější časy. Jenom pro jednu myšlenku žil tento neobyčejný muž: zvěčnit své jméno slavnými činy; jediná obava ovládala mysl jeho, obava, že by ho nějaký nepřítel mohl jeho panství zbavit. Jaký div tedy, že mstivé žaloby zlomyslných modloslužebníků velmi snadno podezření vzbudily u muže, jakým byl Taikosama, kterého šířila nenasytná ctižádost a jenž všude viděl jen samé vzpoury a spiknutí.

Vydal tedy rozkaz, aby křesťanství bylo úplně vyhubeno. Ale jak se ulekl, když uslyšel, že by celý jeden milion křesťanů musil být usmrcen. Toho přece nechťel, toho si přece nepřál, aby krvavou řeží celé krajiny byly vylidněny a v poušť obráceny. Počet obětí byl stále snižován, až konečně jenom šest španělských Františkanů a dvacet japonských křesťanů k ukřižování bylo odsouzeno.

Těchto šestadvacet odsouzenců považoval císař za hlavní zločince. Jejich krvavá smrt měla být odstrašujícím příkladem. Ale křesťanů zmocnilo se svaté nadšení. Jako na vítězném pochodu doprovázeli svých šesta-

dvacet bratří, kteří z hlavního města Kyoto do Nagasaki byli vedeni, celou zemi. Vystupujíce na vozy vyznavačů volali radostně: „Ať žijí mučedníci!“ a prosili katany úpěnlivě: „Vedte i nás na smrt! Také my vyznáváme tutéž víru jako těchto šestadvacet vyvolených. Proč nám chcete tentýž šťastný osud odepřít?“

Za nevýslovných útrap drsného počasí zimního dorazili vyznavači do Nagasaki. Seřadění po dvou blížili se k městu. Tři nevinní hoši ve věku 10—14 let šli v čele průvodu. Byli členy třetího řádu sv. Františka a byli od Boha uznáni za hodny, aby jako mučedníci za něho život svůj položili. Obličejé všech zářily radostí; jejich srdce oplývalo blahým pocitem, když si vzpomněli, že budou božskému Spasiteli obětováni. Radost urychlovala jejich kroky. Velké zástupy lidí chvátaly jim z města vstříc. Pohané, i křesťané přišli z blízka i daleka, neboť zpráva o nastávající hrdinné smrti těchto 26 křesťanů byla se všude rozšířila. Všichni hořeli touhou, býti svědky neobvyklého divadla. Mnozí vrhali se před mučedníky na zem a líbali jim nohy.

Najednou zazněly ulicemi města krásné nápěvy a vzbudily pozornost křesťanů i pohanů. Mučedníci vešli právě do města a zanotili onen úchvatný chvalozpěv, který zapěl kdysi kněz Zachariáš při narození předchůdce Páně sv. Jana Křtitele řka: „Veleben budiž Pán, Bůh náš, neboť navštívil lid svůj a přinesl mu spasení.“ A jak dojímavě a nadšeně zpívali, vidouce velké zástupy pohanských diváků, poslední sloku chvalozpěvu: „Osviřij ty, jižto ve tmě a stínu smrti sedí, a vedíž nohy jejich na cestu míru a spásy!“ Pohané byli zpěvem mučedníků hluboce dojatí a žasnouce volali: „Co je to jenon za náboženství, které lidi tak proměňuje, že i děti s plesáním jdou na smrt!“

Najednou se průvod zarazil. Hlasitý vzlykot se ozval. Muž a žena pronikli řadou diváků a vrhli se k nohám jed-

noho chlapce mučedníka. Byl to jejich syn. Byli jinak dobrými křesťany a když hlas Boží volal syna, aby chodil k misionářům do školy, nikterak mu v tom nebránili. Ano velká byla jejich radost i tenkrát, když slyšeli, že syn jejich má dosíci koruny mučednické. Ale nyní sami se spáčili a přirozená láska rodičů nutila je, aby přinesenou již obět od Boha nazpět žádali. Slova rodičů a jejich slzy mohou zajisté mnoho u dítěte dobře vychovaného. Úpěnlivě prosili rodičové svého syna, aby Františkány, v jejichž službách byl, opustil a od víry odpadl. Že to zajisté není vůle Boží, aby již nyní svůj mladistvý život odhodil za nauku, které ještě dobře nerozumí. Aby vyčkal tedy, až bude starší, zajisté i potom nebude scházeti příležitost, za víru mučednickou smrt podstoupiti.

S obavou naslouchali okolo stojící křesťané slovům vrtkavých rodičů, plni starostí pohlíželi na nevinného syna, jehož útloucí srdce hlubokou soustrast pocívalo s hořkou duševní trýzní rodičů, vroucně milovaných. Vytrvá to dítě v dosavadní statečnosti? tázali se sami sebe. Kdož by neznal moc milosti Boží? Tato zajisté dodala mu tolik síly, že na prosby svých rodičů odpověděl: „Doufám pevně, že mně Bůh v tomto těžkém boji svou milostí přispěje ku pomoci, abych palmy vítězné smrti mučednické si vydobyl. Milí rodičové, přestaňte plakat a na-

říkati! Nevydávejte svým chováním naši svatou víru pohanům na posměch. Buďte přesvědčeni, že všechny vaše pokusy zůstanou marny, neboť jsem pevně odhodlán svou krev za vítězství naší svaté víry procediti.“

Fazamburo, místodržitel v Nagasaki, byl svědkem tohoto dojímavého výjevu. Vroucí soustrastí pohnut, přiblížil se ke statečnému chlapci a pravil: „Nedoporuj přece úpěnlivým prosbám svých rodičů. Já tě přijmu do domu svého a budu tě považovati za svého vlastního syna. Hle, tvé nadání ti připraví skvělou budoucnost. Doporučím tě císaři a on tě odmění vysokými důstojnostmi a poctami. Nebud pošetilým a tvrdohlavým, uposlechni prosby svých rodičů a odpřisáhni svou víru!“ Ale neohrožený chlapec se nedal přemluvit, ale odpověděl místodržiteli: „Považuješ mne za tak pošetilého, že bych mohl nepomíjitelné radosti nebeské zaměnit za okamžitě a nicotné výhody pozemské? Přijal bych je jen pod jednou podmínkou. Dovolíte, abych slibovaných vyznamenání mohl užívat v našem klášteře, spolu s mým duchovním otcem P. Petrem a jeho spolubratřími?“ — „Ne“, odpověděl místodržitel. „Dobře tedy,“ vece pacholik, „pak brzy uvidíte, jak málo si tohoto života vážím a jak toužím po tom, abych mohl umřít za Krista Pána, jenž prve za mne život svůj položil.“ To řka, obrátil se k místodržiteli zády.

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokračování.)

Anna Maria vyplnila věrně příkaz, ale Otcové nevěnovali pozornosti jejím slovům. „Kto začal svatý obraz působiti zázraky a šířiti milosti, čímž probuzena byla horlivost věřících a mnozí přicházeli, aby uctili obraz.

Rovněž v ekstasi dala jí Panna Maria modlitbu následující:

„Klečím u nohou tvých, Královno nebeská, a uctívám tě s hlubokou pokorou a vyznávám, že jsi dcera Boha Otce, Matka věčného Slova,

nevěsta Ducha svatého; tys klenotnice i rozdatelka jeho smilování. Tvé srdce nejčistší je plno milosrdenství, dobroty a lásky pro hříšníky a proto tě právem zoveme Matkou milosrdenství. Proto přicházím s velkou důvěrou k tobě, matko milovaná; stojím v zármutku a úzkosti před tebou; rač ukázat, jak mne miluješ, když mi dáš milost, o kterou prosím, pokud se neprotiví tvé svatě vůli a spáse mé duše. Prosím vroucně, obrať své nejčistší zraky na mne a na všechny, kteří se zvláště poroučeli mým modlitbám. Viz, jak kruté bojují tělo, svět i satan proti duším, a kolik je těch, kteří hynou.

Pomni, o nejdobrotivější Matko, že jsme všichni ditkami tvými, vykoupěnými drahou krví tvého jediného Syna. Přimluv se za mne u nejsvětější Trojice, aby mi udělila milost, bych přemáhal vždycky ďábla, svět i zlé náruživosti svoje; onu milost, kterou spravedliví se posvěcují, hříšníci se obracejí, bludy rozptylují, nevěřící osvěcují a židé se obracejí.

Vypros mi, matko nejmilejší, tuto milost, pro neskončenou dobrotu Nejvyššího, pro zásluhu tvého nejsvětějšího Syna, pro mléko, kteréš mu dávala, pro oddanost, kterou mu sloužila, pro slzy, kteréš prolévala, pro převeliké bolesti, kteréš vytrpěla při jeho nejsv. umučení. Vypros mi velkou milost, aby celý svět tvořil jeden lid a jednu církev, která by ctíla a velebila nejsv. Trojici a tebe, naši prostřednici. Kéž se mi dostane této milosti všemohoucnosti Otce, moudrosti Syna a silou Ducha svatého. Amen.

Matko, viz velké nebezpečí tvých

dítek; matko, ty můžeš všechno, měj útrpnost s námi! Panno mocná, oroduj za nás. Zdravas Maria (tříkrát).

Věčný Otče, rozmnož v srdci věřících úctu Panny Marie, tvé dcery.

Věčný Synu, rozmnož v srdcích věřících úctu Panny Marie, tvé Matky.

Věčný Duše svatý, rozmnož v srdcích věřících úctu Panny Marie, tvé nevěsty. Sláva Otci . . .

„Zavedl jsem tuto modlitbu“, vypravuje kardinál Pedicini, „sám k svatému Otci Piu VII., jenž dne 6. března 1809 udělil vzácné odpustky. Byla vytisknuta pod jménem některých zbožných osob, protože Anna Maria nechtěla býti jmenována, a šířila se po celé Itálii až k nejzazším koncům křesťanstva.“

Takto odměnila Královna nebeská dětskou důvěru své služebnice a dala jí nápadné důkazy své zvláštní lásky.

Vedle Matky Boží měla Anna Maria i anděly za přátele a ochránce.

Archanděle Michaela, Gabriele a Rafaela ctíla velice; její anděl strážce ukázal se jí někdy a pomáhal jí v pracích domácích, a starostech rodinných.

Sv. Josefa zvolila si za předního ochránce a postila se jemu k počtě každou středu; ctíla sv. apoštoly Petra a Pavla, kteří viru v Římě kázali a svou krví zpečetili. Pak přijdou sv. Filip Neri, jehož hrob často navštěvovaly sv. František z Pauly, sv. Alois z Gonzagy, sv. Filomena a jiní. Každý večer po růženci, který se modlivala s ditkami, vzývala tyto svaté a doporučovala se jejich přimluvě.

(Pokrač.)

A. M. Kadlčáková:

Večer v lese.

Zda znáte krásný, tichý les,
když soumrak v kraj se vkládá,
když zmlká ptactva zpěv a ples
a noci sen tam padá?

Když temně šumí vítr tam
a chlad se všech stran duje,
duch v lesa tichý spěchá chrám
a Boha oslavuje.

Když rosa padá s nebička
a usínají květy,
když zatemní se cestička
a houká syček kletý?

A srdce v hrudi nebolí
a velká smutná duše,
vždyť lesa chrám ji chlácholí
a žal s ní v dálku kluše.

Tam večer spěchej do lesa,
kdo bolest v duši máš,
tam radostně ti zaplesá
a žalů všech se zhostiš!

Různé zprávy.

„Jděte do celého světa, učeť všechny národy“. Dvacet osm seminářistů Propagandy předneslo před sv. Otcem proslovy v dvaceti osmi různých řečích: v latinské, francouzské, rumunské, v sanskritu, kurdské, řecké, albánské, irské, gaelsko-škotské, německé, anglické, nizozemské, dánské, norské, ruské, hebrejské, syrské, arabské, etiopijské, georgijské, tamulské, malaborské, maďarské, finské, japonské, annamitské a italské. Proslovy střídaly se se zpěvy různých národů. V závěrečné allocuci promluvil sv. Otec o tom, kterak soulad všech řečí v chvále Boží zobrazuje katolicitu Církve a opěvuje všeobecnost vykoupení.

V katolických misích je činné dle posledních statistik celkem 14.316 misionářů. Zájem o misie v katolických zemích v poslední době vzrůstá. Zajímavé je, že mezi misionáři co se početnosti týká jsou na prvním místě staré řády, které tak věrně plní své poslání. Františkáni mají nejvíce misionářů (2549), za nimi následují jesuité (1879), kapucíni (1056), lazaristé (650), redemptoristé (575), dominikáni (500), oblati (440), salesiáni (407) a ostatní novější řády misijní. Při 900 milionech pohanů však i tento jinak dosti vysoký počet katolických misionářů je nízký a stále platí tu slovo Kristovo: Proste Pána žní, aby poslal dělníky na vinici svou.

Kříže do nemocnic. Dne 3. dubna 1923 byly za slavnostních obřadů v kapli polikliniky v Římě posvěceny kříže, jež určeny byly k zavěšení na chodbách a v síních nemocnic. „Giornale di Roma“ k tomu poznamenává: „Díky energickému nařízení vlády Mussoliniho budou tedy po školách s větším ještě právem i nemocnice mítí opět symbol bolesti a lásky.“ Obřad byl také proto zvlášť významným, že kříže neměly na poliklinice místa od jejího založení, tedy po 27 let. — Kdy najde i Československo svého Mussoliniho?

„Aj, my jsme opustili všecko“. Tak mohou se sv. Petrem mluvit katol. misionáři v pohanských zemích. A proto mívají větší úspěch, než misionáři protestantští. Francouzský časopis pro katol. misie vypravuje z Číny: „Jeden ze tří protestantských pastorů, kteří v Ta-ming-fu dělají konkurenci Církvi katolické, umřel, byv potrákn od svého býka. Jeho ovečky o něm vypravovaly: „Že 100 dílů jeho náklonnosti náleželo 50 jeho ženě, 30 jeho kravám, 15 jeho topolům a zbytek jeho věřícím.“ Zajisté, není to žádný hřích, jíti do Ameriky neb do Číny, pěstovat tam dobytek, prodávat mléko a umřít rohem býka. Ale kdo chce být apoštolem, má jiné starosti.

Co jde nejlépe na odbyť? Jest to bible, již za loňský rok bylo rozšířeno po světě 30 milionů exemplářů. Tři

čtvrtě tohoto počtu připadají na biblické společnosti a jsou z části rozdávány darmo; jedna čtvrtina pak, totiž 7.500.000 výtisků, rozprodává se ročně v knihkupeckém obchodě. Zpráva novoyorské Biblické společnosti poznamenává, že celkový prodej 10 nejoblíbenějších knih za poslední desetiletí nečiní ani třetinu biblí do roka rozšířených. Počet řečí a nářečí, do nichž bible již jest přeložena, dosahuje 600, z nichž 200 připadá na jazyky africké a tolikéž na asijské; australských a oceánských řečí zastoupeno jest 100, evropských 50 a amerických 40. Jak nepatrnými jeví se proti tomu knihy tak rozšířené jako „Chata strýce Toma“, jež byla přeložena do 23 jazyků a „Cesta poutníkov“, jež má čtenáře ve 40 řečích. Kromě vydání již 12 různých textů v typech pro slepce, novoyorská Společnost pak vydává biblí s universálními typy pro slepce všech národností pod jménem Revised Braille Grade 1 ½. První věc, které se dostává přistěhovalcům na půdě americké, jest bible darovaná Biblickou společností.

Legionář Froidevaux — vzor trpělivosti. Byl vyučen švýcarským hodinářem. Když mu bylo 18 let, vstoupil do cizinecké legie. Vedl dobrodružný život v Alžiru, v Maroku, v Tonkinu. Tu při práci zadřel si pod nehet bambusovou třísku a otrávil si krev jakousi snětí. Před deseti lety začalo jeho utrpení a není ještě skončeno. Ležel 47krát na stole operačním. Kus po kusu byly mu odňaty obě nohy, pak prsty, pak ruce, pak obě předloktí. A při tom si zachoval i veselou mysl a tvrdí: „Život je krásný, musíme se ho držeti.“ Byl jmenován rytířem čestné legie.

Apoštolská administratura v Horním Slezsku. Horní Slezsko, které připadlo Polsku, jest kraj čistě průmyslový. Má 1.100.000 katolíků, kteří mají 144 far a 15 dekanátů. Protestantů je 100.000; jsou to zámožní rolníci. Katolická část je v počtu 600.000 čistě dělnická, ostatní jsou maloročníci na venkově. Apoštolským administrátorem

je salesián dr. Augustin Hlond, který pochází z Horního Slezska, ale již mnoho let zdržuje se ve Vidni. Sv. Stolicí byl vyhlédnut proto, že má patřičnou neutralitu k oběma národnostem, již žijí nyní v dosti napjatém poměru. Úkolami apoštolského administrátora bude nyní pacifikovati zemi. Za tím účelem musí se kněžstvo obou národností zřici politické agitace a věnovati se vnitřní pastoraci. Celý ten kraj nemá žádné organizace mládeže, proto prvním úkolem administrátorovy činnosti bude prvé organizaci mládeže a postarat se o vyučování náboženství ve školách. Posud dle pruského zákona vyučovali náboženství učitelé, nyní se jim nechce do toho, proto musejí to kněží převzít. Má tedy apoštolská administratura v Horním Slezsku dosti úkolů do budoucnosti.

Mussolini není svobodným zednářem. Je všeobecně známo, že ve státech evropských rozhoduje zednářstvo. Je také známo, že zednářstvo první uznalo náš stát a dra Masaryka za presidenta, poněvadž on i jeho pomocníci jsou členy lóží zednářských. V Itálii dnes tomu tak není. Fascismus není ve spojení se zednáři a Mussolini jest proti nim. Italská zednářská, když viděli, že Mussolini nabývá vrchu, hned se k němu tlačili. Tak velmistr římské lóže velmi srdečně mu ruku tiskl, když vtáhl Mussolini do Říma. Dr. Torrigiani, velmistr italských lóží, poslal mu hned velkou gratulaci, ale Mussolini nesesl na lep. Jemu oddaný list „Idea Nazionale“ přinesl 5. listopadu 1922 článek proti zednářstvu, v němž dokazuje zednářům italským, že nebyli a nejsou národními a že zavinili celé neštěstí Italie. Jsme opravdu zvědaví, zda tento směr Mussoliniho se dlouho v Itálii udrží proti zednářům, kteří doposud monarchie měnili i v republiky a se státy čachrovali jako se starým železem. Tuto nebojácnost protizednářskou nabývá Mussolini velké obliby v Itálii i za hranicemi.

Dar francouzského ministra vyučování theologické fakultě v Praze

a v Olomouci. Styky francouzsko-české jasně ukazují velkodušný dar ministra národní osvěty v Paříži, který poslal na podzim 1922 theologické fakultě v Praze 200 knih z oboru theologie a filosofie. Tentýž dar obdržela cyrilometodějská fakulta v Olomouci. Vědecký svět francouzský je tedy ve styku s našimi theologickými fakultami. To by také mohlo působiti na naše výstředníky, kteří ještě stále jsou pro vyřazení theologické fakulty z universit. Když francouzský ministr národní osvěty, který jistě není „klerikál“, pošle takový dar oběma našim fakultám, pak z toho myslící člověk český musí usuzovati, že theologické fakulty za hranicemi něco ještě znamenají, proto je nebudeme oddělovati od universit, kam patří svým vznikem i spojitostí. Bohoslovci naši budou jistě vděční francouzskému ministru za pěkný tento dar, protože ve svých studiích budou mít po ruce novou theologickou literaturu francouzskou, kterou by si jinak nemohli opatřiti.

Morgan Pierpont u papeže. Svět je celý zajímavý pro pozorovatele. U nás se nemůže papeži přijíti na jméno. Některým je každý věřící pochopem Říma! Americký miliardář John Pierpont Morgan považuje si za největší významání, když může býti přijat od sv. Otce. Morgan vydal svým nákladem sbírku fotografií rukopisů koptických z 9. a 10. století. Sbírkou bude obsahovati 57 svazků. Nyní vyšel teprve první svazek ve 12 exemplářích, z nichž první přinesl Morgan osobně sv. Otci do Vatikánu. Morgana doprovodil profesor orientalista Hyvernat z katol. university ve Washingtoně. Sv. Otec poděkoval Morganovi za jeho obětavost pro biblické a křesťanské studie a jejich vydávání. Jako dřívější bibliotekář v Římě, sám se o dílo velmi zajímal a jako odborník dovede oceniti velký podnik Morganův. Tedy Morgan jde k papeži a nese mu dar ohromné literární ceny. U nás však se bude dále Římu i papeži nadávati. To asi proto, že jsme národem humanitním, jak se

stále tvrdí. Neškodilo by trochu se nad tím zjevem zamysliť.

Náboženství ve školách italských bude vyučováno a sice osobami schopnými a bude tvořiti podstatnou část výchovy mládeže. Jeden bod však zůstává rodičům: žádati za sprostění vyučování. Toho ovšem bude se domáhati velice nepatrná část rodičů, stojících nějak pod vlivem svobodného zednářstva.

Křesťanská archeologie měla slavný den v konsistorní síni vatikánské při stoleté památce narozenin Jana Bapt. De Rossi. Pius XI., přijímaje památník Archeologické Akademie o zásluhách De Rossiho, použil krásných slov na jeho chválu: jako velikého a věrného syna církve, země, víry a vědy.

Korunovace milostného mariánského obrazu ve Švýcarsku. V létě letošního roku bude starodávný milostný obraz Naší Milé Paní z Bourguillonu, „ochrány věry“, biskupem ženevským msgrm Bessonem slavnostně korunován. Od 30. června do 2. července bude ve všech farních kostelech kantonu fryburského slavnostní triduum. 2. července bude korunovace.

Ulice Pia X. v Benátkách. Benátčané nezapomněli na svého „svatého papeže“, jenž byl u nich devět let patriarchou. Chtěli, by uctili památku jeho, některou ulici svého města označiti jménem Pia X. Ale v Benátkách není nových ulic. Našli tedy uličku dosud bezejmennou, vedoucí z Campo do Bartolomeo du Rialto a nazvali ji Palizzata Pio X.

(Zasláno).

Duchovní cvičení svatého Ignáce z Loyoly. Díl II. návod k rozjímavé modlitbě. Na sv. Hostýně na Moravě. Podává Jaroslav Ovečka T. J. Po dílu I. tohoto výběrného díla duchovního vydáno pokračování, až tato knížka jest též samostatná. Poučuje o rozjímání, v čem záleží, pak o nazírání, v trojím způsobě modlení, o vnitřní

modlitbě afektivní. Doklady ze života svatých. Knížka tato je velmi dobrá pomůcka těm, kteří duchovní život vedou, nebo začínají se cvičiti v duchovním životě. Proto ji vřele doporučujeme všem přátelům duchovního života.

Em. Žák: „Řeči o Nejsv. Srdci Páně“. V. Kotrba v Praze II. 198, cena Kč 2.50. Obsah: I. Původ a význam úcty Nejsv. srdce Páně. II. Mi-

lující srdce Kristovo. III. Rozbolněné srdce Kristovo. Nová publikace pilného našeho konferenciéra přináší tři řeči krátké, průhledné, ale logicky určitý cíl sledující řeči, které snášejí léky pro zraněnou duši věřící, jak z říše nadpřirozené, tak i filosofie, poesie a umění. Jsme přesvědčeni, že naši kazatelé po nové Žákově knížce s radostí sáhnou a že jim výborně poslouží. Doporučujeme!

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Švátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za povolání ke stavu misionářskému a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: P a n e, p o š l i d ě l n í k y n a v i n i c i s v o u !

Úmysl v srpnu 1923: **Katoličtí spisovatelé.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H :

Povolání k misiím. (Hlavní úmysl.) Duše Kristova. (Báseň). — Krev Nejsvětějšího Srdce. — Aj, tlupa hříchů urputná. (Báseň). — Květ Golgoty. — Pánie vůli Boží. — Syn země. — O stravo pozemšťanů. (Báseň). — Ku svátku sv. Anny. — Obrázky z katolických misií. — Bl. Anna Maria Taigi. — Večer v lese. (Báseň). — Různé zprávy. — Zasláno. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. SRPEN 1923.

ČÍSLO 8.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Katoličtí spisovatelé.

(Hlavní úmysl.)

Ježíš Kristus dal apoštolům rozkaz, aby šli do celého světa a učili všechny národy, aby kázali evangelium všemu stvoření, což oni též rádi a ochotně konali. Ale bytve vybidnutí a okolnostmi donuceni také nám sepsali sv. evangelia jako sv. Matouš, Marek, Lukáš a Jan. Ano i listy psali obcím křesťanským, aby nově na viru obrácené ve víře utvrdili. Tak psal svatý Petr 2 listy, sv. Pavel 14 listů, svatý Jakub 1 list, sv. Jan 3 a sv. Juda Tadeáš 1. Kromě toho napsal svatý Lukáš skutky apoštolské. Po svatých apoštolech byli to opět sv. Otcové prvních století jako sv. Ambrož, sv. Jeroným, sv. Augustin, sv. Řehoř Veliký a na východě sv. Athanáš, sv. Basil, sv. Řehoř Nazionský, sv. Jan Zlatoústý, jejichž spisy mají až dosud cenu nevyrovnatelnou. K nim se druží církevní spisovatel Tertulian. V pozdější době vzbudil Bůh jiné nadšené spisovatelebohoslovné jako sv. Tomáše Aquinského a jiné, kteří pravdu sv. víry objasňovali a statečně hájili proti povstávajícím bludům, nebo spisovali dějiny církve sv. nebo psali knihy v duchovním životě a naváděli věřící ke ctnostnému životu. Těchto je řada veliká. Důkazem toho je ohromné množství knih. Ale i nejnovější doba

může se honositi zvučnými jmény katolických spisovatelů ve všech oborech vědy a umění, čehož důkazem je veliké množství nových knih a časopisů v duchu křesťanském sepsaných. Třeba k tomu přičísti též knihy a časopisy zábavné, kteréž poučují a zušlechťují mysl i srdce svých čtenářů a bojují proti různým knihám a spisům víře a mravům křesťanským nepřátelským. Všichni ti katoličtí pracovníci a spisovatelé zasluhují nejen chvály, ale také aby pojeti byli do modliteb členů Apoštolátu modlitby. Již sv. Pavel dovolává se takové modlitby v I. listu k Timoteovi, an píše: „Prosím pak především, aby činěny byly prosby, modlitby, žádosti, díky činění za všechny lidi, za krále i za všechny, kteří jsou ve vysokých úřadech postaveni, abychom pokojný a tichý život vedli, ve vši pobožnosti a čistotě.“ Z modliteb našich nemáme tedy nikoho vylučovati, ani přátele ani nepřátele a tedy ani naše katolické spisovatele, jimž za patrona ustanovil sv. Otec Pius XI. svatého Františka Saleského.

Práce spisovatelská není tak snadná, jak by si mnohý myslel. Ke spisovatelskému povolání je potřeba nadání, vzdělání a pilné práce na př. při vydávání novin

deníků. Má-li býti práce cenná a poutivá, je k tomu potřeba veliké píle a ustavičného sebevzdělávání a mnoho studií, zejména ve vědeckém odboru. Co se týká katolických spisovatelů, mají čerpat sílu a nadšení v modlitbě, ve svatém přijímání a v pobožnosti k Duchu sv. Tak nabývají ducha Kristova, který je uvádí do vnitřního života a to života čistého, pokorného a na zkušenosti bohatého. Tímto prostředkem totiž modlitbou, chce býti Apoštolát modlitby katolickým spisovatelům nápomocen. Modlitba urovnává naše touhy a vede mysl svou k životu asketickému. Modlitba, účast mající na životě liturgickém v církvi, uvádí do hloubky duchovního života. Modlitba rozjímavá v duchovních cvičeních očišťuje a k Bohu přibližuje. Modlitba častá a denní urychlovává práci a povinnosti každodenní. Modlitba, kterou vnikáme do tajů života Krista Pána, nás ubohé spojuje s Mistrem, věčnou pravdou a neskončenou moudrostí. Modlitba, která nás pojí se všemi bratry, přátely Božími, rozlévá

se do všech úhlů světa, proniká ke svatým v nebi, působí i na ty, kteří po pravdě a dokonalosti touží a vyprošuje jim milost obrácení na víru katolickou Slovem modlitba oživuje veškeré smýšlení, jednání a řídí všechny práce naše tělesné i duchovní. Kdo nedbá tohoto prostředku mocného, nebude také po křesťansku psáti a nečítá se mezi katolické spisovatele. Všichni katoličtí spisovatelé jistě se také modlí a život svůj zařizují podle zásad učení Kristova; jsou celými katolickými křesťany. Za doby naší, kdy nevěrci zaplavují svými bezbožnými spisy celý svět, tím více si musíme vážiti našich katolických spisovatelů a obhájců víry a mravů křesťanských; tím více máme se za ně modliti, aby Bůh žehnal pracím jejich pro čest a slávu Boží a pro záchranu duší nesmrtelných. Prosme tedy božské Srdce Páně, aby vzbudilo hojný počet takových bojovníků, kteří svou věrností a právem hájí zájmy Boží, církve sv. a katolického lidu.

Marie Tesařova:

Tvoji stopou.

Tvou stopou, Kriste drahý,
zdobenou rudým květem,
chci jíti odhodlaně
a k nebi spěti letem.

Když trnitá ta cesta
zdát těžkou se mi bude,
pod kříž Tvůj, Pane, půjdu,
ten kyne všem a všude.

A byť i chladno v srdci
a v duši smutno bylo,
to Srdce Tvoje zlaté
mi sluncem zazářilo.

Ó sladký, drahý Kriste,
když Tys mě duše hostem,
pak bohatství mám celé
a nebe v srdci prostém.

Pak jistě půjdu cestou,
byť úskalím i vedla
mi nová naděj září,
jež v duši již již bledla.

Nejčistší Srdce Marie Panny.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Z h á n ě l.

Úvodem.

V časopise, který má být čtenářům „Školou Božského Srdce Páně“, nesmí chybět návod k účtění nejčistšího Srdce Marie Panny. Jestli Srdce Marie Panny Srdci Ježíšovu nejbližší, jsouc nej-dokonalejším jeho zrcadlem i obrazem.

Obraz Srdce Panny Marie.

Křesťanské umění rádo připouje jednotlivým světcům zvláštní znamení, jež jsou čímsi význačným z jejich života. Tak dává sv. Josefu do rukou čistou lilii, sv. Petru klíč, sv. Pavlu meč, kterým byl stat, sv. Cyrilla a Methoději kříž a knihu, protože přinesli nám s křížem i písmo a pod. Nejčistší Srdce Marie Panny maluje se probodené mečem a věnčené růžemi. Meč připomíná dle slov zbožného Simeona v chrámě bolesti Marie Panny, růže pak ctnosti a radosti jejího života.

Písmo svaté.

Již Písmo svaté mluví o nejčistším Srdci Marie Panny. Na 2 místech dočítáme se o něm v evangeliu sv. Lukáše. Vykládá, kterak „Maria zachovávala v srdci slova“ (2, 19), pronesená anděly a pastýři při narození Páně; totéž pronášá sv. evangelista o Marii, když vyložil návštěvu 12letého Ježíše ve chrám, jak nalezen byl Marií a Josefem; čteme tam rovněž: „Matka jeho uchovávala všechna slova ta v srdci svém“ (2, 51).

Předmět.

Předmětem účty je dle církevního učení „nejčistší srdce“ Marie Panny, Matky Ježíše Krista, její skutečné, živé Srdce, jako přirozený symbol její čisté snahy, zvláště pak nejčistější ohnivé lásky k Bohu a lidem. Jako

nelze oddělit matky od dítěte, podobně přirozeně souvisí úcta Srdce Mariina s úctou Srdce Ježíšova. Svaté neposkvrněné čisté srdce Marie Panny je největším a nejpodivuhodnějším dílem Božím, jest nejvzácnějším vytvořením božské všemohoucnosti, moudrosti, dobroty, lásky a milosrdenství, dokonalejší nad slunce, měsíc, hvězdy, nad anděly i lidi, nad nebesa, „neboť vše, co není Bůh, je menší než Maria“, dí svatý Anselm.

Dějiny.

Nejčistší Srdce Marie Panny viděli již v duchu proroci starozákonní a oslavovali je nejkrásnějšími obrazy i prorocstvími. Srdce Mariino pozdravil anděl Gabriel a nazval „milostí plným“, Alžběta pak pozdravila a nazvala je „požehnaným mezi všemi panenskými a mateřskými srdci“. Srdce Mariino oslavovala vždy církev jako předmět zvláštní záliby a milosti Nejsvětější Trojice, jako střed všech srdcí dobré vůle.

Dějiny účty nejčistšího Srdce Marie Panny podobají se v mnohém dějinám účty nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše. První stopy a počátky nalézáme již v Písmě svatém i v křesťanském starověku, později zcela jasně o Srdci Mariině promlouvali svatí Otcové a učitelé církevní, zvláště svatý Bernhardýn Senenský a ctihodný Beda, jejichž úryvky se čtou v kněžských modlitbách na svátek nejčistšího Srdce Marie Panny.

Slaví pak se svátek nejčistšího Srdce Mariina někde na 3. neděli po sv. Duchu, t. j. totiž neděle po svátku nejsvětějšího Srdce Páně, jinde pak na neděli po Nanebevzetí Marie Panny. Pro některé kraje a řády dovolila církev zvláštní formuláře duchovních hodiněk a mše sv.

Účel a užitek.

Účelem úcty nejčistšího Srdce Marie Panny je jenom prohloubení Marianské úcty vůbec, nýbrž má se v nás zvláště vzbuzovati a rozmnožovati důvěra v její lásku, předvésti její vzácné ctnosti, roznliti horlivost, následovati ctnosti jejího Srdce. Za tím účelem zřizují se také bratrstva nejčistšího Srdce Marie Panny.

Svatý Otec Pius IX., — o jehož svatořečení se právě nyní vyjednává, — nazval úctu Srdce Marie Panny „nebeskou myšlenkou“! Ano, je to právě tak nebesky vnuknutá myšlenka, jako ji promluvila ona žena z lidu za čaau Spasitelových; slyšíc totiž vzácná slova božského Ježíše, volala nahlas a blahoslavila před celým shromáždě-

ným lidem tu, která byla hodna státi se Matkou Jeho, jej v klíně svém nositi a Jemu služby lásky mateřské prokazovati — —

Úcta nejsvětějšího Srdce Páně je v pravdě dílem Božím a nebesky vnuknutou myšlenkou. Ctíme proto i my upřímně nejčistší Srdce Mariino!

Církevní krásná modlitba k nejčistšímu srdci M. P. zní:

Všemohoucí věčný Bože, jenž jsi připravil v Srdci blahoslavené Marie Panny důstojný příbytek Ducha svatého, uděl nám, abychom ctíce nejčistší Srdce toto myslí zbožnou, mohli žiti dle Srdce Tvého, skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna Tvého, v jednotě téhož Ducha svatého na věky věkův. Amen.

Obřady.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Spasitel náš Ježíš Kristus byl by mohl hluchoněmého jednoduchým způsobem uzdraviti. Mohl na jenom ruku položití anebo říci: Chci, abys slyšel a mluvil! Ale on toho neučinil, ale protáhl uzdravení, používaje zvláštních obřadů. On zavedl hluchoněmého stranou, vložil prsty do jeho uší, poslinil jeho jazyk, vzdechl a zvolal konečně: Effeta, otevři se! Proč to všechno? Proč jej hned neuzdravil? Mohli bychom se tu z téhož důvodu tázati: Proč Pán Bůh svět naráz nestvořil? Proč si vzal k tomu čas? Plných šest dní, z nichž každý možná trval miliony let? Protože Pán Bůh není jenom všemocný, ale i nejvyšší moudrý. Co on činí, má vždycky svou dobrou příčinu. Též je i ve svém jednání úplně svobodným, jak on to a ono zařídí, tak to musí býti.

Spasitel použil při uzdravení hluchoněmého jistých obřadů, zevnějších znamení a činů, jež měly něco zna-

menati, co se více duše týká! Pojal jej stranou, aby nezpůsobil pozornost a lidé jej nechválili; proto mu i zakázal, zprávu o svém uzdravení rozšiřovati. Do uší vložil mu své prsty, aby teď slyšel nejen co lidé mluví, ale i co Spasitel káže, a v něho uvěřil. On poslinil jazyk jeho, aby jej posvětil; on měl budoucné jméno Ježíšovo zvěstovati a svatou hostii pozívatí. Spasitel pohlédl vzhůru, z tamodsud přichází všeliká pomoc a spása. On vzdychl, jako kdyby chtěl říci: Kéž by jen uzdravený sluchu a řeči k hřešení nezneužíval! Konečně, řekl: Otevři se! Otevři své uši k poslouchání nauky Spasitelovy, otevři svá ústa ke chvále Boží, otevři své srdce k víře a lásce Boha.

Tyto obřady měly však ještě jiný význam: ony znábožňovaly duchovní vyléčení, uzdravení duše svatými svátstmi, zvláště svátostí křtu a pokání. Při svátosti křtu používá církev po-

dobných obřadů. Křtěnce zavedou kmotří stranou kostela, do předsíně nějaké, on ještě nepatří do společnosti církve. Ti, co hluchoněmého přivedli, prosili Pána, aby jej uzdravil; kmotří přinesou dítě s prosbou, aby je kněz pokřtíl. Tento vkládá dítěti svcenou sůl na jazyk, aby mu božské věci chutnaly, aby měl na nich zálibu. Kněz omočí slinou svůj palec a dotkne se jím uší křtěnce, a praví: Effeta, otevři se! totiž slovu Božimu, a nosu, pravě: K příjemné vůni! Abys teď vůni ctnostného a svatého života kolem sebe rozšiřoval. Jazyk, jež satan dosud držel jakoby uvázaný, má se teď uvolnit ke chvále Boží a ucho má naslouchati hlasu pravdy.

Ve svátosti pokání bývá člověk z duchovních neduhů vyléčen; toto vyléčení děje se stranou mezi čtyřma očima, totiž ve zpovědnici, a zde se jeví o uši a o jazyk, jež jsou při tom činné: jazyk kajícího zpozívá se z hříchů, uši kněze zpovědi naslouchají; jazyk kněze udílí kajícímu napomenutí a rozhřešení; uši tohoto slyší potěšné slovo: Ego te absolvo, já tě rozhřešuji! Teď se mu otevírá nebe jako při křtu svatém.

Při každé svátosti používá církev jistých ceremonií neboli obřadů, i při mši svaté, a jiných církevních funkcích. Protestanté bezmála všechny obřady odstranili jako zbytečný balast. Protestantská bohoslužba je tak jednoduchou, že jednodušší již nemůže být; pozůstává z kázání (kázání je hlavní věcí), zpěvu a modlitby, mimořádně k tomu ještě večeře (přijímání). V naší víře je mnoho obřadů, i u schismatických křesťanů.

Jsou obřady nutné? Nevyhnutelně nutné nejsou, v případě nouze udělují se svátosti bez obřadů. Ale zbytečné nejsou, nýbrž velmi dobré, užitečné, poučné. Kdyby byly zbytečné, byl by je Pán Bůh pro židovskou bohoslužbu nenařídil. V židovské bohoslužbě bylo mnoho obřadů, Pán Bůh je postavil až do nejmenšího. Fariseové je na vlas zachovávali, ale bohužel byli

v důležitých věcech lekomyslní; omezili se jenom na to zevnější, aniž by vnikli do ducha zákona. Platilo o nich: Tento lid ctí mne rty, ale srdce jejich je daleko ode mne.

Křesťanské náboženství nesmí zůstatí pozadu za židovským. Mnohé obřady starozákonní převzány tudíž i do novozákonní bohoslužby, jako na příklad obzvláštní bohoslužebné šaty, kadidlo, svcená voda, sůl, světla, mazání olejem. Starokřesťanská bohoslužba byla ovšem mnohem jednodušší než nynější, časy byly ke konání slavných bohoslužeb nepříznivé, ale bez obřadů též nebyla.

Obřady dělají bohoslužbu krásnou a slavnou; ony poutají nejen oko a ucho, ale i srdce, líbí se každému a účinkují na cit tak, že mnozí jinověrci se začínají o katolické náboženství zajímati, po pravdě pátrají a konečně se k naší víře přidají.

Obřady mají pěkný význam; ony jsou nejlepším poučením o tom, co se při mši sv., při svátostech a svátostinách děje a vůbec co patří ke katolické víře. Čím je mše svatá, seznáme nejlépe z jejich obřadů; co působí svátost křtu, vidíme jasně na obřadech křestních. Jakou pravomoc má kněz, ukazují názorně ceremonie při svěcení na kněžství. Co snoubenci berou na sebe, je krásně znázorněno při obřadech sdavkových či svatebních. Člověk není žádnou čistě duchovní bytostí, on má i tělo; on by rád všude něco viděl, něco slyšel, něco mluvil; pak nechá na sebe věc působiti. Ceremonie jsou již samy o sobě mocným kázáním, jež mluví k srdci.

Obřady vzbuzují v nás patřičnou náladu, buď truchlivou nebo radostnou, na příklad popelec, obřady pašijového týdne, průvod božitélový a jiné. Člověk se docela vžije do církevního času a nechá jej na sebe účinkovati. Jak zcela jinak prožijeme svatopostní čas než evangelici, kteří ve svém kostele nevidí žádného rozdílu?

I ty nejjednodušší obřady dávají nám dobré poučení; tak ku příkladu klečení znamená poklonu, člověk se udělá malým před Bohem; sepnutí rukou znamená sebranost myšlenek, povznesení srdce k Bohu; bití v prsa, že k vůli hříchům trest od Boha zasluhujeme; pokropení svčcenou vodou, že máme lítostí srdce své od všedních hříchů očistiti, anebo že chce nám Bůh rosu milosti a požehnání na nás seslati.

Ba opravdu, obřady jsou něco pěkného a povzbuzujícího; i slušnost v našem chování se k Bohu je vyžaduje. Už v obcování se spolubližními používáme jakýchsi obřadů ze slušnosti a zdvořilosti; sděláváme na př. klobouk, pomáháme hosti při oblékání a vysvlékání, necháme jej jíti po pravé straně, podáváme navštívenky atd. U dvora dává se ještě větší pozor na etiketu; dvorní obřady jsou dopodrobna předepsány a musí býti zachovávány, jsou u dvora úředníci, kteří při slavnostech na vlas určí, co se má

všechno dělati a dávají pozor, aby všecko souhlasilo. Zdaž-li se tedy nepatří, i v obcování s nebeským králem jistou etiketu zachovávat? Zřejmě, sluší se a patří, abychom se tu vzorně chovali. Při chrámech kathedrálách, kdež je více ceremonií, než v jednoduchých kostelích, obzvláště při mši biskupské a prelátské, je ustanoven zvláštní ceremoniář, kněz jeden, jenž všechno řídí.

Važme si církevních obřadů a dávejme na ně bedlivě pozor; dejme si práci, abychom jim rozuměli; přemýšlejme o tom, čtème rádi o jejich významu, poslouchajme, když se v kázání vykládají. Necht si každý vezme čas, co by mohl býti přítomen obřadům pašijovým. Nejpěknější jsou obřady na Bílou sobotu; právě ty jsou velmi slabě nebo vůbec nenavštěveny, velkonoční svíci svítí kněz obyčejně sám. Oči naše at jsou otevřeny pro krásu naší bohoslužby, jazyk náš necht při ní chválí Pána Boha.

A. M. Kadlčáková :

V přírodě.

Do přírody každý den
prožít chodím lásky sen,
slunce hřeje, stkví se květ,
rájem zdá se celý svět.

Ptáci pějí na poli,
zpěv ten kolem hlaholí,
všude život, ruch a smích,
hledí na mne z žirných lích.

A má duše vesele
zpívá jako v kostele,
zpívá píseň o štěstí,
by mi přišlo vykvéstí.

Vykvéstí mi jak ten květ,
jež se směje v létě v svět,
když jej slunka libá zář,
v uzardělou, sličnou tvář.

Do přírody v Boží chrám
z dusných ulic pospíchám,
neb tam srdce okřeje
a i duše šťastna je.

Odvrat a návrat k Bohu.

Úvaha ke svátku sv. Augustina. Podává Ignát Zháněl.

O d v r a t o d B o h a . Ku nejznamenitějším spisům, které byly kdy napsány, přináleží kniha „Vyznání“, již napsal svatý Augustin. S podivuhodnou otevřeností popisuje, kterak bloudil, odvrátil se cele od Boha, kterak se vzpamatoval, hledal, našel pravdu a navrátil se k Bohu. Z tohoto jeho spisu lze také poznati příčiny, které způsobily jeho odvrát od Boha. Je jich mnoho, povšimněme si nejvýznamnějších.

Pocházel ze smíšeného manželství. Otcem měl pohana Patricia, matkou mu byla svatá Monika. Vliv otcův byl tak značný, že nedal svého syna pokřtiti, čímž byl zbaven mnohých milostí, jež poskytuje svátost křtu. Tím bylo také znesnadněno vychování synovo, který ukazoval již od prvního mládí velké nadání. Otec se staral o výchovu těla a chtěl mít z něho řečníka, což bylo v oněch dobách zvláštní povolání.

Jako pohan hledal otec cíl výchovy ve zdárnosti těla, proto sdělil matce svá pozorování, že syn má se k světu a užívá jeho rozkoší. Zdvojnásobila své výstrahy a prosby, ale marně. Neboť, jak sám vyznává syn, lichotilo mu, že se zavděčil otci nekřesťanským životem, což se mu též zamlouvalo. Již toto manželství čtvrtého století po Kristu dokazuje, jak nebezpečna jsou smíšená manželstva a že jedná naše svatá církev docela správně, když před nimi varuje, ba i je zakazuje.

Vyspěv věkem, navštěvoval Augustin veřejné školy, v nichž byl zúčastněn především v výchově. Čteme-li ve „Vyznání“ popis tehdejších škol a výchovy, kterou podávaly, vidíme, že byly docela nevědecké. V krásné formě přednášeli učitelé nejohavnější mravní učení, přímo naváděli ke zlému a chválili je. Žáci byli kruté trestáni, učinili-li chyby ve psaní, v počtech, anebo v jiných vyučovacích předmě-

tech, ale chybili-li proti mravnímu zákonu, nikdo si toho nepovšiml, ušli všemu trestu.

Bohužel děje se skoro stejně i v našich dobách v některých školách, někteří učitelé starají se, aby obohacili se žáci vědomostmi, týkajícími se prospěchu časného, ale o spásu duše, o pravdy naší svaté víry, k níž žáci přináleží, nikdo z učitelů se nestará; ba mnohdy se podobá, že se snaží všechnu lásku k učení Kristovu ze srdce žáků vypuditi a učení toto učiniti srdci jejich nemilým, nijak se nezamlouvajícím.

Augustin vyšel ze škol jako výtečný odborník, řečník, byl mužem vědy, ale neměl žádné víry, byl nevěřcem, byl pohanem jako jeho otec Patricius.

Bu j n ý ž i v o t odvrátil Augustina od Boha. Když vyrostl v mladého muže, od svých šestnácti let užíval rozkoší světských. Sám přiznává ve svých „Vyznáních“, že odvracel se od Boha stále více a více, padal hlouběji, až ho ovládaly nezřízené, nečisté žádosti a skutky. Otec mlčky přihlížel, jenom napomínal syna, aby měl vždy pohotově lahodně vypracované řeči a dovedl je tak přednésti, aby se zavděčil posluchačům — což se mu i dařilo.

Bujnost, nečistota otrávil Augustina; otravují až doposud nejen jednotlivce, nýbrž celé rodiny i osady. Kde se nezachovává přísně šesté přikázání Boží „nesesmilniš“, tam není ani kázně ani bázně Boží.

Matka Augustinova Monika jistě činila, seč byla. Mnohdy se podobalo, že nabývá vlivu na srdce synovo, ale když jásala a těšila se, že syn se vzpamatuje, vždy opět pokazily zlé společnosti. Byly a jsou studní, z níž teče otrávená, znečištěná voda, kdo z ní pije, zapomene na dobré předsevzetí, na dobré úmysly, upadá ve staré zlovyky a hříchy. Augustin s bolestí přiznává, že se

mnohdy ve společnosti svých špatných soudruhů vychloubal i ohavnostmi, jichž se nedopustil, jež vyhlal, aby se zdál býti horším než byl.

Co platilo v dobách, v nichž žil Augustin, platí až po dnešní den: špatné společnosti jsou zkázou ctnosti a dobrých mravů, nutno se jich varovat. Když se v nich ocitujeme nevědouce jak, nezbyvá než útek, v něm je záchrana.

Velkou pobídkou ke špatnostem byl Augustinovi, jak sám vyznává, špatný příklad, ježž viděl v d i v a d l e c h, ježž rád a pilně navštěvoval. V nynější době jsou kromě divadla zkázou nejen mládeže, nýbrž všech lidí přecetná kina, jakož i špatná, náruživá četba špatných, nemravných románů, v nichž se velebí smyslnost, líčí se barvami tak vábívy, že ovládne obrazotvornost čtenářovu, který pak věří, že hřích je krásný, jak se to dočetl v těchto krásným slohem, ale špatným obsahem oplývajících knihách.

N á v r a t k B o h u. Dvacetdevět let žil Augustin, odvrácen od Boha, nestaraje se o spásu duše své, nedbaje na napomenutí své zbožné matky. Co Bůh slíbil (Luk. 11, 10) vyplnilo se, Bůh vyslyšel zbožné modlitby matčiny, Augustin se odvrátil od světa a vrátil se k Bohu. Boží prozřetelnost vedla ho pomalu sice, ale jistě na pravou cestu. Odešel ze své otčiny, z města Karthago do Říma, kde se doufal státi učitelem řečnictví. Tu onemocněl. Ponejprv počal se obírat jinými myšlenkami, napadlo mu, co by se stalo s jeho duší, kdyby zemřel? Přemýšlel o sobě, o svém špatném životě.

Brzy znechutl se Augustinovi pobyt v Římě, Boží prozřetelnost řídila kroky jeho do Milána, kde biskupoval velký

velekněz sv. A m b r o ž. Nabízelo se tam Augustinovi místo učitele řečnictví, radostně spěchal a vrhl se nevědomky do náruče svatého biskupa Ambrože. Chtěje se zvelebiti ve svém oboru, navštěvoval jeho kázání, ale poznenáhla stal se z obdivovatele následovník, milovník pravdy, již biskup hlásal. Pochybnosti, ježž měl o víře, zmizely, marnotratný syn našel cestu, po níž se vrátil k matce. Opatřil si knihy jednající o naší svaté víře, četl je velmi pilně a vytrvale. Seznámil se osobně s velkým biskupem Ambrožem.

Milost Boží vydatně pomohla. Přiznává, že snad nejvíce mu pomohlo k návratu vyzvání „vezmi a čti“, ježž uslyšel ze sousedního domu a jehož uposlechl. Otevřel listy sv. Pavla a hluboce dojat četl opět a opět v jeho listě k Římanům (13, 13) vyzvání, „jako ve dne poctivě chodme; ne v hodování a v opilství, ne ve smilstvech a nestydatostech, ne ve sváru a závistí, ale oblecte se v Pánu Ježíše Krista, a nemějte péče o tělo podle žádosti.“

Toto stalo se v září 386. Celou zimu strávil Augustin v úkrytu, připravuje se na svatý křest, který přijal na Boží Hod velikonoční následujícího roku v Miláně z rukou svatého Ambrože.

Bůh nechce smrti hříšníka, ale aby se obrátil od cest zlých a živ byl (Ezech. 33, 1). Řídkme se dle napomenutí, kteréhosi učitele duchovního života, který praví: „Když jsi následoval Augustina v jeho odvratu od Boha, následuj ho i v jeho návratu k Bohu!“ Opakujme si často slova, jichžž užíval sv. Augustin pobízející se k vytrvalosti v dobrém: „Mohli-li oni a ony, pročžž bys nemohl ty, Augustine?“

V letní večer.

Slunce se za hory sklání,
červánky naposled libají zem,
tichounké větěrku vání
ovívá hlavinky květkám všem.

Pod mezí křepelka volá
a v háji usíná znavený pták,
umdlení lidé jdou s pole,
po práci zmořený každý je tak.

Na nebi měsíček svítí
a západ červánky ozářen jest,
hlavinky níž sklání kvítí,
jež roste kolkolem klikatých cest.

Posvátné ticho je všude,
ba i ten vzduch je tak utichlý kol,
cvrček jen pod mezí huče,
zahání s duše všem smutek a bol.

A s oblak rosy chlad padá
na pole, sady, zahrady, háj,
tichá noc ve kraj se vkrádá,
v lese jen slavík pěje svou báj.

Z úvah o evangeliu.

Napsal biskup Otakar Procházka. — Autor. překlad B. Kyselého.

(Pokračování).

5. Ježíš zjevuje se Matce své.

a) Svatá Panna očekávala Ježíše, očekávala ho u víře, vždyť pravil Pán: vstanu z mrtvých. Toť slovo Boží, na které následoval teď skutek Boží. Zatím co dějí se veliké ty věci, čeká milá máti Ježíšova, čeká, věří, doufá a modlí se. Modlitba její jest vroucí, ze zraku září celá duše její, rty její šeptají: „exsurge“, „exsurge“ — vstaň, vzejdi slunce mé, sílo a radosti má! Povstaň, probuď se; matka tvá bdí a čeká; zkrát svaté její bdění! — Tak i my stojíme před Bohem. Věříme ve veliké, božské zjevení a očekáváme skutky Boží; jemu se svěřujeme, naň spoléháme s nadšenou oddaností. I my tedy volejme, abychom vzbudili Pána: Pane, vzbud moc svou a panuj! Nechť zazáří pravda tvá a svítí duše jarním, křísícím světlem obnoveného křesťanství. My věříme, že i nyní, tu

mezi námi stvoříš svět nový. „Exsurge Domine!“ Povstaň, Hospodine!

b) I Pán toužil po svaté Matce své, sladký Pán zatoužil po nejsladší duši Panny. Touží, protože věrná mu zůstala i v jeho mukách, protože ho milovala i tehdy, když nebylo na něm krásy a leposti; šla za ním po cestě křížové a stála pod křížem. Takovou duši naplňuje Pán útěchou, s ní započiná na vlastní bol a trní, sdílí s ní slávu a moc svou a vlévá do ní vlastní život svůj. Protož i já musím vytrvat, stihne-li duši moji suchopár, pokleslost a rozladěnost, ano, v takových chvílích mohu ukázat, že cením výše Pána, nežli jeho útěchu, nežli sebe.

c) Tyto tužby svaté Panny vyplnil Syn. Zjevuje se jí v oslavené kráse své a máti klesá na kolena a klaní se Synu. Ó, jaká to blaženost Matky Boží! Jak utěšená byla noc Božího narození, tak sladké a skvělé jest

jitro vzkříšení. Ježíš vine k srdci mačku svou a v nezměrné hlubiny radosti mění moře její bolesti. Ona libá rány Ježíšovy a z nich dýchá ohnivou, krásnou lásku duše své. Vidi je, vrhá se na ně, rozplývá se, odpočívá v nich. Teď již blaze jest, dobře jest, milený Pane můj; blaze mi, neboť blaze tobě; život tvůj jest život můj; ty žiješ; Alleluja!

Toť velikonoce Panny, jakých není a nebylo. Toť radost, jaké může poskytnouti jenom Bůh. „Já budu radost tvá i odplata“ — di také ji — „a když tě obveselím, pocítíš, jakoby loutna a harfa hrála ti v duši, „exsurge psalterium et cithara“.

A tyto radosti svaté Panny sdílíme v antifoně: Regina coeli. (Raduj se nebes královno.)

6. Alleluja.

a) Srdcím, v nichž bytuje Duch svatý, je třeba radosti. Radosti je potřeby duším obtíženým křížem, duším tesklivým a raněným, duším bojujícím v krutých zápasech. Kde Bůh, tam i radost a to proto, že radost znamená sílu, nevrostlost pak slabotu. Radovati se jest tolik, jako cítiti sílu života, truchliti pak jest tolik, jako ochabovati. Proto také radost často dovede uzdraviti, žal však přivádí churavost; život jde ruku v ruce s veselostí a rozmarem, smrt pak s trudem a zármutkem. Každý, kdož nám dobrý, kdož nám přeje, nás obdaňuje, rozmáhá zároveň naši radost, a naopak, kdo nás obírá a ochuzuje, působí nám i zármutek. Není v člověku činnorodé síly, není-li radosti. A k životu duševnímu jest potřebí síly nemalé, ježto život ten pozůstává z věrnosti ve věcech i nepatrných, z celé řady drobných služeb od rána až do večera. Tu není lákadla veřejnosti, ani strhujících efektů slavnostních shromáždění, ba často jsme nuceni potýkati se sprotivnými obtížemi všedního života, Proto třeba chopiti se radosti, již nám podává Duch svatý.

b) Radost je nezbytná i z toho dů-

vodu, že tvoří vlastně nejlepší způsob obcování s lidmi. Jsme-li rozladěni, snášíme se těžce s bližními, s čela a lici prchá znamení rozmaru, jenž ovládal naše city, kořenil naše slova. Nejtěžší břemeno klade na bedra lidská ruka spřízněná, přátelská... Jsme-li dobré mysli, nedbáme obtíží, ale běda nám i jiným, zmocní-li se nás nedobrá nálada. Tu se nám zdá celý svět nesnesitelným a v každém vidíme nepřítele. Dobrá nálada je dobrým lékem, jemuž se v nepřiležitostech nic nevyrovná. Člověka nic nepřekvapí, nic nepodráždí, nic nepřivede z míry; není nevrlý, nevykládá vše ve zlé, hledí na lidi po jejich dobré stránce, o každém smýšlí ochotně dobře, nenaráží, nepozastavuje se a přemáhá hravě malé nepředvídané obtíže. Duše jeho není dolinou hoře a žalu, k němuž se přimísil nárek, kde roste pouze šťovík a trpký pelyněk, kde bují trní a hloží, kde hořkne i celé ozduší.

c) Třeba nám radosti, bychom se dovedli zapírat. Evangelium klade důraz na kříž a proto nás musí také vychovávat k radosti. Radost jest to právě, která uschopňuje duši k sebezáporu; láskou hořící duše jsou také obětavé duše. Nedivme se, že ne usazené oči, ale usměvavé duše přinášejí největší oběti. Radost jest pramenem obětavosti. Ponurou zdá se zeď klášterní, železná mříž drží i pohled v zajetí, aby nezabloudil do veselého ruchu světa, ale nemysleme, že bydlí tam smutek; život klášterní udržuje se jen radostí a pohotovostí k obětem. Toto radostné sebezapření osvobozuje srdce od pout sobectví a také je uschopňuje, aby zahrálo výše, čili aby milovalo! Proč jsme opustili sebezapírání? Protože jsme ochabli, zastali. A když jsme ještě dbali sebestmrtvení, tentokrát se nám zdálo, jako by se nám dmula hrud svěžím, jarním kořeným vánkem, na každé travičce, na každém kvítku chvěla se rosa — a teď všechno zvadlo, všude vyprahlost, prach... proč?!

d) Radost čerpáme ze svátosti a ze zbožné modlitby. Sami si dosvědčíme, že naše duševní ožiti stalo se jen působením radosti. Když srdce naše šířilo se vnitřní útěchou a nadšením pro dobro, tu jsme cítili, jak sílíme a rosteme. A co by z nás bylo, kdybychom se nikdy nerozehřáli pro dobro?

Právem lze tedy říci, že radost jest život, vzrůst, duševní rozpětí a sesílení, jako utěšeným jarem nalévají se větve stromu, pučí, zelenají se až k dozrání ovoce, kdežto zimou bezradostnou strom se v buňkách secvrká, živoří, ale nežije! Hledme tedy, abychom se mohli veseliti! Gau-

dete in Domino semper. (Radujte se v Pánu vždycky). Snažme se, abychom ze sv. přijímání, ze svých modliteb vyzískali smýšlení pravé, načerpali útěchy a radosti!

Nelze vůbec omluviti nedbalců a netečníků. Sami zavinují své trudy a těžkosti a snad i nám jen proto dostává se málo radosti, že vězi v nás ještě mnoho sobectví, malomyslnosti, nelásky; jsme tolik nevázáni v rozmluvách, tolik neukázněni v obraznosti a pocitech, bažíme tolik po zábavě, užívání světa a cti, vůči Pánu však vedeme si s troufalou zarputilostí a neochotou. — Změňme se u věci té! (Pokrač.)

Syn země.

Napsala Marja Česka-Mačzyńska. Z polštiny přeložil O. S. V e t t l.

(Dokončení).

Odmlčel se, ... v Jeho blankytných, široce rozevřených očích, upřených na chrám, zablyštěly se dvě slzy ...

Na západě sklánělo se slunce a krvavým jasem odráželo se od příčelků svatyně, od zlatých střech, kryjících „svatyni svatých“ ... a Jerusalemem — zdálo se — stál v plamenech ...

Všecko to se rozpadne ...

Z těch obrovských zdi, z toho neposkvrněného bílého mramoru, z té chlouby a pýchy Israele, ... ze všeho toho zbude jenom hromádka kamení, do něhož čelem bijíce, oplakávati budou první pokolení dávné slávy otců svých!

Maria vzhledla, spatřila ony dvě jasné slzy, chvějící se na řasách synových a nesměle přitulila jako kdysi, když byl ještě malým chlapcem, Jeho hlavu ke svým kolenám ...

Privřel víčka, mateřská láska, nejkrásnější, nejčistší, jež se v nebi zrodila, obestřela Ho tichou perutí bezměrného, blaživého pokoje ...

* * *

Skalnatým pobřežím Cedronu chvátal člověk ... Třpyt západu chvěl se na vodě krvavou jako skvrnou, stíny stromů protahovaly se víc a více a rozchvělé větrem, kladly se přes cestu ...

Člověk šel, chvílemi se zastavoval, odhrňoval si šela spoceného zrzavou čupřinu, šilený nepokoj hleděl mu v té z očí, potvorná nenávisť, ... stín posledních rozpaků ...

Jak květiny voněly, vůně růží nesla se prostorem, ... rouno mladého obilí jen jen šumělo, ježic se ...

Fíky u cesty širokým, zlatým listem šeptaly: Vrať se, ... vrať ... Ještě čas ...

Člověk čím dále tím více pospíchal, až posléze dostihl prvních uliček předměstských, ovanulo ho těžké, dusné ovzduší, prosycené výpary kanálů, špinou lidských doupat, ... obestřela ho plotna úzkých uliček, halasivý lomoz trhovů ... Křik kupujících, vyvolávání obchodníků, jednotvárné prosby žebráků, vášnivé handrkování trhovců, vyzývavý smích děvčat, tlačence, ruch, život ...

Člověk zvolnil krok...

Už nepospíchal...

Už nic na něho nevolalo: Vrať se, Jidáš! Naopak všechno v něm a kolem vybizelo: Jen ho vydej, synu země!...

* * *

„Mám za to, že třeba s jetím Ježíše z Nazaretu jako s naprosto neproveditelným při obecné náladě lidu na čas coufnout...“

„Coufnout?!“

„Proč?!“

„Každý odklad může nám být osudný...“ Velekněz Annáš přimhouřil svoje kulaté, supí oči zvadlými víčkami a nepohlížeje na tváře členů velerady vedl svou dále: „Musíme se ozbrojit trpělivostí a vyčkati pěknější příhodnosti jako pavouk, jenž upřede uměleckou síť a potom čeká na shlédnutou mouchu. Prostřed lidu v chrámu nemůžeme na něho rukou vztáhnouti, neboť tisíce hrudí zaštitilo by ho hradbou, tisíce paží by ho bránilo, a neuspěšný útok mohl by mít pro nás neočekávané následky, ztráta panství a snad i životů.“

„Třeba tedy Ježíše tajně jat a lid postavit před hotovou událost, — padlá veličina není už — veličinou. Mesiáš, bitý a vlečený žoldněři jerusalemskými ulicemi, nebude mít už v očích lidu oslony Boží moci, naobrat, až ho uvidí v takovém ponížení, vzplanou nenávisti k němu za všechny nesplněné naděje, za všechna zklamání očekávání, ne k obraně zdvihnou se potom paže, ale spíše po kameni se vztáhnou...“

Znáš lid, náš lid, vrtkavý jest a nestálý, a právě těch jeho chyb musíme využítkovati. Zmocnit se Ježíše podskokem, ... získati někoho z jeho okolí, by nám ho vydal, a nelitovati stříbrňáků, slibů nešetřiti —

„Z učeníků Nazarejčika nikdo nám ho nevydá, ... leda že...“ Kaifáš se zamyslel, hladě si netrpělivě bradu, vzpomněl si na Jidáše z Karjotu, ale dnes jest asi z něho důvěřivý učeník

Nazarejčika, jeden z dvanácti nedostupných.

„Leda že... co?“ nadhodil rabbi Gamaliel.

„Mezi učeníky Nazarejčika jest jeden, jenž kdysi byl v mojích službách...“

„A?“

„Zklamal moji důvěru.“

„Teď snad zase zpronevěří se mistru z Nazaretu... Zkus ho získati, Kaifáš.“

Velekněz na to: „Sám-li přijde.“

„Tedy i po tvém bylo by bezpečnější a výhodnější posečkat až po svátcích?“

„Rozhodně...“

„Až se lid rozejde, bude snáze možná přikročiti k jeho zatčení,“ přitvrdil Annáš.

Rabbi Gamaliel rozesmál se uštěpačně: „To tedy vynesení ortele byla vůbec zmýlená?“ Rabbi Hillel učil: „Miluj pokoj a buď pilen pokoje, miluj lidi a veď je k zachovávání zákona. Kde lidí není, hled byti člověkem, ... a Ježíš z Nazaretu učí... podobně: „Miluj Boha, miluj bližního, o chválu lidskou nestůj, ale čiň, co je spravedlivého.“ Rabbiho Hillela ctí každý z nás, ... ale na Ježíše z Nazaretu vydán ortel smrti... Odvolejme výrok, nechejme ho dále nám se posmívati...“

„To nikdo nechce... Rabbi Hillel netvrdil, že je synem Božím, nerušil zákona, nebojoval proti nám, naopak... byl jedním z nás... Běží jenom o vykonání výroku co nejdokonaleji, co možná bez hluku; jak jsi sám pravil, rabbi Gamaliel, — padlá veličina není už — veličinou... Onehdejší vjezd do Jerusalema poučil nás, jak velice ho miluje lid... Třeba ho odstraniti, by nás neodsunul, jak to udělal prodavačům v chrámě, ... jenom jak? jak?“

Annáš vstal, vztáhl hubené ruce k nebi, třesoucí se jako podzimní listí, stařecký pak hlas jeho zmohutněl a zvažněl, když se modlil: „Ty, který jsi se zjevil Mojžíšovi na Sioně, mocný, mstivý Bože otců na-

šich i náš, vyslyš mne, vydej ho v ruce naše, a krev jeho ať padne na nás i na naše děti!

Nastalo nenadále hrobové ticho, jakési nejasné zděšení zrychlovalo tlukot lidských srdcí.

Vztáhnuté ruce velekněžovy sklesly...

V tom okamžiku objevil se ve dveřích poradní síně Jidáš Iškariotský, jeho tékající oči rozhlížely se pohledem stíhaného zvířete — — —

„Co chce ten člověk?“

„Kdo ho vpustil?“

„Proč? ...“

Kaifáš ztěžka vstal: „To je Juda, syn Šimona z Karjotu, učeník Nazarejčika, můj... placený špehoun. Co nám neseš, ... mluv!“

Jidáš mlčel, slovo špehoun švihlo ho jako švihnutí karabáčem, ... krev vlnou sběhla mu ze tváře do srdce, na skráně vystoupil mu pot, když hlasem ochraptělým, jemu samému cizí znějícím, pravil: „Přišel jsem zradit vám — — — Ježíše z Nazaretu.“

Kaifáš div ho pohledem neprobodl: „Proč?“

„Nenávidím ho ... jak i vy ...“

Aleksander Fiabi odvrátil hlavy, pocit ošklivosti a hnusu projel jím ven a ven, když pravil: „Nepřijal bych služeb člověka toho, i kdyby mi o život běželo!“

„Zaplatí se mu ...“ odvrčel Kaifáš a obrátiv se k Jidášovi, tázal se: „Kdy nám ho vydáš?“

„Jen co se pěkná k tomu naskytne příležitost, v noci, až se půjde modlit, ... dnes, ... snad zítra ... Nenávidím ho, ... můžete mi důvěřovat — —“

Annáš jal se na mramorovou desku klásti stříbrňáky, tiše zvonce kutálely se z jeho stařeckých rukou.

„Tu máš závdavek ... Na! ...“

Jidáš okamžik váhal, potom však peníze v šos pláště shrnul ...

— — — — —
V uličkách Betsedy zapadl stín člověka.

Obrázky z katolických misii.

Podává Maximilian Weinberger.

Japonští mučedníci.

Hluboce dojat poslouchal lid a díval se upřeně na chlapce. Jako u vytržení tu stál; oheň nadpozemského nadšení zářil mu z nevinných očí. Odloživ své modré svrchní roucho — bylo to krásné roucho sváteční, neboť všichni mučedníci byli schválně svá nejlepším roucha oblekli na cestu poslední — a dal je svým rodičům říka: „Co vám mohu dát, to vám dávám, ale má duše náleží Bohu. Buďte stateční, milí rodičové. Važte si toho a buďte na to hrdí, že máte syna mučedníkem. Neplačte, s nebes budu stále na vás patřiti a mé modlitby vás budou provázeti. Neplačte nade mnou, ale plačte raději nad těmito pohany, kteří neznají toho, jenž jediný jest naší

radostí a útěchou. Žijte blaze, drazí rodičové. Zachovejte si poklad svaté víry neporušený a ukažte se hodnými mučedníka, jenž jest synem vašim. —“ Antonín skončil; vítězně překonal pokušení svých rodičů a stkvělé sliby místodržitelovy odmítl.

Když Fazamburo viděl, že jeho úsilí není s to, aby statečného chlapce k odpadu přimělo, obrátil se na devítiletého Ludvíka, jenž byl rovněž ministrantem Františkánů a členem třetího řádu. „Milé dítě,“ pravil místodržitel přivětivě a něžně jako otec, „tvůj život spočívá v mých rukou; všechno, co si budeš přát, dám tobě, vstoupíš-li do mých služeb.“ — „Ale já již stojím ve službách dobrého P. Petra; všechno, co on řekne, učiním.“

Požádal tedy Fazamburo P. Petra, jenž stál vedle, aby hocha ze svých služeb propustil. Přívětivě naklonil se P. Petr k Ludvíkovi a pravil: „Rci mistodržiteli, že rád vstoupíš do jeho služeb, když ti dovolí, aby's zůstal křesťanem.“ — „Nikdy nikdy,“ zvolal Fazambura, „nikdy toho nedovolím; v mých službách musíš žít jako pohan.“ — „Nuže, pak nechci déle žít,“ odpověděl Ludvík radostně, byl bych pošelcem, kdybych životu pozemskému dal přednost před životem věčným; nikoliv, to by byla špatná záměna.“ Mistodržel uznal, že jeho námaha je bez úspěchu: osud obou chlapců byl rozhodnut.

Průvod ubíral se dále. Radostné nadšení naplnilo srdce 26 obětí. Zdálo se, že víc a více spěchají, neboť již viděli horu toužebně očekávanou, jeviště to jejich posledního zápasu. Došli k úpatí hory, která nahoře se rozkládala v malou planinu a připomínala svou polohou horu Kalvarii. První byli na hoře tři chlapci. Na planině leželo 26 křížů, na každém z nich bylo napsáno jméno toho mučedníka, jemuž byl určen. Vyznavači spatřili kříže. Plamen svatě lásky k Bohu urychlil jejich kroky; přišedše ke křížům klekli před nimi a objevše je radostně líbali. Výmluvný P. Martin, jenž byl na dlouhé bolestné cestě z Kyoto do Nagasaki své spoluzajatce k vytrvalosti povzbuzoval, roznítil ještě jednou přesvědčivými slovy statečnost svých druhů. S úžasem poslouchali ho katané, němě naslouchal slovům jeho i lid, kolem hory rozložený. Když skončil, pokoušel se lid zabradlí, které popravíště ohrazovalo, prolomiti a mučedníky zulíbat. Ale vojenská stráž jim to zabránila.

Radostně se tváře lehli si mučedníci na kříže. Katané byli tím, co viděli a slyšeli, tak pomateni, že na svůj krvavý úkol docela zapomněli. Přísný povel upomenul je na jejich povinnost. Železnými kruhy připevnili odsouzence na kříže. Zazněl povel a 26 křížů vztyčilo se současně k nebesům. Šestadvacet křesťanů, kněží a

věřící, muži a dívky, viseli na kříži a obětující svůj život hlásali, více nežli slovy, moc a vznešenost křesťanské víry.

Dole pod návrším rozkládalo se město. Nepřehledné zástupy hemžily se kolem. Z blízka i z daleka přišly a hluboce dojaty patřily na neobvyklé divadlo: jak letití mužové a mladiství chlapci s radostnou tváří svůj život obětují za víru, kterou přijali a vyznávati byl císař zakázal. Celé město Nagasaki bylo na nohou. Okna a střechy byly diváky hustě obsazeny, všichni neodvratně upírali zraky na horu, kterou 26 křížů zdobilo. Čestné místo uprostřed zaujímalo šest španělských Františkánů; byli totiž považováni za hlavní zločince. Po pravé a levé straně stály kříže devíti Japonců, mezi nimi tři jesuitů. Všichni ostatní byli členy třetího řádu svatého Františka.

Když japonský jesuita Miki s kříže svého viděl zástupy kolem stojící, nemohl se zdržeti, aby k nim nepromluvil; ještě jednou a naposled chtěl víru křesťanskou hlásati. Jeho řečnické umění bylo známo v celém Japonsku. S této kazatelný, zajisté nejkrásnější, se které byl kdy mluvil, pronesl nadšená slova k čekajícím zástupům. „Japonci,“ volal a napjatě naslouchal lid jeho slovům, „Japonci, poslyšte mne! Já nejsem cizincem, nikoliv, ale Japoncem jako vy a členem tovaryšstva Ježíšova. Hle, jsem odsouzen k smrti, ne pro nějaký zločin, ale jedině proto, že jsem jméno Ježíš zvěštoval svým bratřím. Nicméně raduji se z toho a děkuji Bohu, že mohu pro něho umřít; považuji totiž smrt za nejkrásnější odměnu svých prací. Říká se, že umírající mluví pravdu. Nuže, jsa blízek smrti volám k vám: Opusťte své bůžky, zřekněte se pohanství, neboť není jiné cesty, která vede do nebe, mimo cestu křesťanské víry. Naše víra nám předpisuje, abychom svým nepřítelům odpouštěli a dobře činili těm, kteří nás pronásledují. Hle, proto odpouštím

Taikosamovi a všem, kteří se o mou smrt zasadili. Nejenom nemám žádné nenávisti a zášti proti nim, ale naopak modlím se za ně. Jenom jedno přání mám pro ně: aby jim Bůh byl mi-

lostiv a je, jakož i všechny mé japonské bratry, cestou křesťanské víry ku pravé blaženosti přivedl.“ To byl obsah této nadšené řeči.

(Ostatek příště).

Různé zprávy.

Z řádu Redemptoristů. Nedávno vydán byl seznam klášterů řádu Redemptoristů za rok 1922. Některá čísla z něho jsou zajímavá pro rozvoj tohoto řádu. Řád má 279 klášterů a celkem 4.628 členů. Z tohoto počtu je 2.462 kněží, 1.261 bratří, ostatní jsou klerikové a novicové. Celý řád má 20 provincií a 16 viceprovincií v misijních zemích. — Vídeňská provincie byla oslabena po převratě v roce 1918. Na 100 členů odešlo do klášterů v republice československé. Za války sice počet kněží v řádu poklesl, nyní však, jak z uvedených čísel je patrné, počet opět vzrůstá.

Kterak kážou jesuité ve Švýcarsku. P. Muckermann nemůže jako jesuita ve Švýcarsku kázati v kostelích, jelikož mu v tom brání čl. 51 konstituce. Proto koná své postní konference ve veřejném sále v Sv. Havlu. Zvolil si velice časový předmět pro své přednášky, káže o rodině. Protestanté stejně jako katolíci hrnou se k jeho konferencím. Tak i církví nepřátelský zákon pracuje pro šíření království Božího.

Palác pro kardinály. „Epoca“ oznamuje, že na nádvoří Sv. Officia uvnitř Vatikánu bylo počato se stavbou velkého paláce určeného pro kardinály žijící v Římě. Stavba byla projektována od Pia X., návrhy doplněny od Benedikta XV., ale teprve nyní bylo se stavbou začato. Budova bude obsahovat deset bytů pro kardinály, kteří nemají bytů vlastních. Asi patnáct kardinálů je ubytováno v apoštolských palácích aneb v budovách kongregací.

Ničení katolických ústavů v Kanadě. Katolická útulna pro nezhoji-

telné, která byla v Montréálu požárem zničena, jest již osmnáctým ústavem katolickým zapáleným během posledních několika měsíců. Škoda těmito požáry způsobená páchá se na 5 milionů dolarů, nepočítaje v to umělecké předměty a relikvie takto ztracené. Věřejnost jest nad tím velmi rozhořčená.

Rázný postup proti nemravnosti v Itálii. Generální ředitel resortu veřejné bezpečnosti v Itálii generál de Bono vydal všem prefektům oběžník, v němž je vyzývá, aby s největší přísností prováděli zákonná nařízení na zachování veřejné bezpečnosti a proti nemravnosti. Všechny nemravné obrazy a spisy musí býti v obchodech a knihkupectvích zabaveny.

„Svoboda“ ve Švýcarsku. Ve vědeckém světě vynutil si všestranné uznání známý jesuita P. Muckermann a n. n. Ve St. Gallen a Wilu ve Švýcarsku měl oznámené přednášky. Toho se lekla církevní představenstva protestantská a telegraficky žádala po spolkové a vládní radě odvolání přednášek. To se také stalo z rozkazu vládního rady ve Wilu ve svobodném státě švýcarském, kde všechny možné politické mrtvoly, anarchisté i bolševici najdou přístřeší!

Sv. Otec a universitní knihovna ve Vídni. Jelikož rakouská koruna nic neplatí, není možno kupovati zahraniční věci. Věda a bibliotéky universitní jsou tím ohroženy, proto ředitel vídeňské universitní knihovny obrátil se na různá místa o podporu. Také sv. Otci prostřednictvím vyslance dr. Pastora podal byl spis pamětní o stavu universitní knihovny, která si

nová díla nemůže zakoupiti. Šv. Otec poslal na podzim 1922 mnoho nových theologických knih do Vídně. Je viděti, že má sv. Otec velké pochopení pro vědecké a knihovnické snahy.

pomocníku ve všech potřebách, o přimluvu. Dík, čest a sláva buď bož. Srdci Páně, P. Marii a sv. Josefu. K. B.

(Zasláno.)

Ze Šlapanic. Čtenářka Skoly B. Srdce Páně děkuje B. Srdci Páně, P. Marii a sv. Josefovi za náhlé uzdravení z těžké nemoci. Všechny čtenáře těchto řádek vybízí, aby se v jakýchkoli potřebách obraceli k sv. Josefu,

(Dikůvzdání).

Z Kroměřížska. Plníc svůj slib, vzdávám veřejný dík P. Marii svatohostýnské, nejsv. Srdci P., sv. Tadeáši a sv. Antonínu za pomoc v jistých záležitostech. Všem souženým pomoc jejich odporučuji.

Odběratel a čtenář.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a katolické spisovatele a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: P a n e, z a c h o v e j a r o z m n o ž k a t o l. s p i s o v a t e l e.

Úmysl v z á ř í 1923: **Obrácení Čiňanů na víru katolickou.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H:

Katoličtí spisovatelé. (Hlavní úmysl.) Tvoji stopou. (Báseň). — Nejčistší Srdce Marie Panny. — Obřady. — V přírodě. (Báseň). — Odvrat a návrat k Bohu. — V letní večer. (Báseň). — Z úvah o evangelii. — Syn země. — Obrázky z katolických missií. — Různé zprávy. — Zasláno. — Dikůvzdání. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

RO Č. LVII.

BRNO, 1. ZÁŘÍ 1923.

ČÍSLO 9.

O Srdce Ježíše, ty špy lásky svoji jen hojně vysilej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Obrácení Číňanů na víru katolickou.

(Hlavní úmysl.)

Říše Číňanů je ohromná říše. Plošná výměra její obnáší 11,081·100 km². Čína čítá nyní 427,285·659 obyvatel dle sčítání r. 1922. Křesťanů je 2,143.166, o něž se starají 1.030 domácích kněží, 1438 kněží z Evropy z různých řádů. Vikariátů apoštolských je 56 a biskupů 61. Proti počtu celkovému obyvatelstva je přece jen počet katolíků nepatrný. Zbývá ještě 425,142.493 pohanů a jiných bludařů k obrácení na víru katolickou. Jaká to rozsáhlá práce! Jaká to široká vinice, kde třeba mnoho dělníků — misionářů! Číňané jsou střídmi, v práci vytrvalí, dobří zemědělci a v rodinách spořádaní a tvoří jednoduší národ a to ohromně veliký. Kéž by se podařilo během času získati je Ježíši Kristu! Pokusy pokřesťanění daly se již na začátku 14. století, tedy od roku 1305 a sice františkánem Janem de Monte Corvino, který přišel 1293 do Pekingu jako první misionář a biskup. Po něm přicházeli opět jiní misionáři jako sv. František Xav., který zemřel v Sancianu r. 1552. R. 1570 P. Matouš Ricci z Tov. Ježíšova. Zemřel 1610. Kromě kněží z Tovaryšstva Ježíšova přicházeli též Dominikáni, Františkáni, aby tu pracovali na vinici Páně. Bohužel,

že práce jejich byla často zmařena vypuklým pronásledováním křesťanů. Pronásledování povstávala za mnohých panovníků čínských, kteří byli popuzováni od čínských pohanských kněží a mandarinů. Stihlo-li nějaké neštěstí tu neb onu krajinu, hned to připisovali křesťanům, kteří pak byli krutě pronásledováni a ukrutně vražděni, kněží i nekňeží, a tím mnohá utěšená misie byla zničena. Než krev mučedníků stala se semenem křesťanů. Od 14 století až do naší doby bylo 177 evropských misionářů v Číně a též řeholní sestry pro víru Kristovu umučeno anebo následkem utrpení v žalářích zemřelo. První čtyři, sv. Mikuláš z Tolentina a spolubratři byli r. 1321 na cestě do Číny v Thana umučeni. V dalších 60 letech bylo 103, v roce 1900 od Boxerů bylo 46 umučeno. Z těch 177 mučedníků bylo 13 biskupů a 19 řeholních sester. Kromě těchto misionářů zemřelo smrti násilnou a pronásledováním tisíce křesťanů, mužů i žen.

Před dvěma roky poslal P. Alfons Gaspermont Tovaryšstvu Ježíšovu vyzvání ke všeobecnému křížáckému tažení modlitbou za obrácení Číňanů na víru katolickou. Jak křesťané v Číně

samé tak po celém světě mají modlitbou vroucnou takřka útočit na nebe, aby se Bůh slitoval nad těmi 425 miliony pohanských obyvatel. Netoliko jednotlivci, ale větší společnosti, jako řeholní rodiny, semináře, celé farnosti a hlavně Apoštolát modlitby ať se připojují k této vroucné prosbě za obrácení Číňanů na víru katolickou. Toto hnutí nabývá vždy více rozsahu. Dne 19. května 1922 pochválil kardinál Van Rossum tento misijní podnik. Každý ať třikrát denně se ze srdce modlí: Nejsvětější Srdce Ježíšovo, ať se království Tvé rozšíří po celé Číně.

Každý může ještě připojit tuto prosbu: Nejsvětější Srdce Ježíšovo, prosíme, neváhej dále, zapuď z čínského ďábla a jeho pomocníky, smiluj se nad velikým množstvím pohanů a přiveď je brzo do lůna sv. církve své. Amen. Kdo si přeje ještě více učinit, ať dobré skutky, oběť mše sv., sv. přijímání, skutky sebezapření na ten úmysl obětuje. Proto s chutí do práce misijní, pomáhejme modlitbou a dárky apoštolským misionářům při obrácení tak velikého, millionového národu panského. Kéž vzrůstá počet katolíků po tisících a opět tisících.

Marie Tesařova :

Po sv. přijímání.

Ó přešastná ta chvíle tajemná,
kdy Ježíš s duší mou se pojí,
kdy závdavek jí žití podává,
by nezhylna v děsném světa boji.

Ó vítěj, mystický Ty Květe bělostný,
kdy opojím se Tvoji vůní,
jak včelka v Tvůj se kalich ponořím
a ssaji med z Tvého Srdce tůni.

Čím jsou mi všechny světa rozkoše,
kdy napájíš mne lásky vínem
a sytíš duši moji ovocem,
jež vyrostlo na kříže kmenu stinném.

Ó prchněte již, klamné moje sny,
jen Miláčkova láska srdci stačí,
když v Jeho loktech usnu blažená,
to štěstí každou bolest z duše zatlačí.

Svatý Václav, — náš vzor.

Rozjímání ke dni 28. září o sv. Václavu, věrném následovníku nejsvětějšího Srdce Ježíšova.
Napsal Msgr. Dr. Rudolf Z h a n ě l.

Úvodem.

My, příslušníci národa československého, jsme tak šťastni, že máme vynikající světce národní. K těm vedle sv. Cyrilla a Metoděje, našich věrozvěstův, náleží svatý Václav, vzácný odchovanec první křesťanské babičky, sv. Ludmily, věrný následovník nejsvětějšího Srdce Ježíšova, vzorný kře-

sfanský vladař, jak má ho málokterý národ na zemi.

Věrným následovníkem nejsvětějšího Srdce Ježíšova jeví se svatý Václav hlavně proto, poněvadž byl horlivým ctitelem velebné Svátosti oltářní, a poněvadž vynikal obzvláště upřímnou pokorou a tichostí, jak žádá toho od nás nejsvětější Srdce Ježíšovo.

Zbožný ctitel velebné Svátosti.

Veškeren život našeho národního svěťce, Václava, je provanut upřímnou, opravdovou láskou i úctou k nejsvětější Svátosti oltářní. Tak umělci rádi předvádějí nám ho, jak ministruje knězi Pavlovi. Dle legendy Křišťanovy žil kněz Pavel na dvoře sv. Ludmily na Tetině, kde také vyučoval našeho svěťce. Později odebral se Václav na Budeč, kde kníže Spytihněv založil několik chrámův a proslavenou školu. Starobylé pověsti vykládají o vinicích, vštípených sv. Václavem na hradě pražském, nedaleko Staré Boleslavi a na Mělníce, na kterých místech prý sv. Václav s babičkou svou sv. Ludmilou častěji díval. Mělť již jako hoch, jinoh i jako kníže zvláštní zálibu v tom, kněžím víno, hostie, svíčky a rozličné jiné ke mši svatě potřebné věci připravovati. U Přívor ve farnosti vsetatské je dodnes vinice svatováclavská; na tamních polích požíval prý pšenici, na vinici sbíral hrozny, z nichž pak víno sám lisoval, a tak chystal posvátné zpisoby ke mši svatě. Ve Staré Boleslavi ukazuje se ještě dnes neveliká kuchyňka dole při původní kryptě, kde svatý Václav pekával z nejčistější mouky pšeničné bílé hostie a pak kněžím rozdával. V Praze navštěvoval sv. Václav kostely i v noci, aby se tam klaněl velebné Svátosti oltářní; provázival ho obyčejně jeho věrný druh a sluha Podiven. Ale i také po celých Čechách stavěl a navštěvoval o svátcích patronův kostelních jednotlivé svatyně, projevuje takto svou neličenou úctu k nejsvětější Svátosti a k domu Božimu, ve kterém je Ježíš v nejsvět. Svátosti přítomen.

Vladař dle Srdce Ježíšova.

„Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem!“ (Mat. 11, 28). Toto napomenutí božského Spasitele zapsal si hluboce do srdce náš národní světec Václav, ano učinil je takofka heslem celého všeho života, všech skutkův, myšlenek a podnikův.

Kníže pokoje.

Sv. Václav naučil se od božského Srdce Ježíšova tichosti, mírnosti, mírumilovnosti, takže zovou ho dějiny knížetem pokoje. Měl pokoj s Bohem, jsa k němu poután svazkem nejsvětějším, totiž vírou, nadějí a láskou. Snažil se rozšiřovati čest Boží tím, že upevňoval viru křesťanskou, jež byla do vlasti našich uvedena jeho dědem Bořivojem a babičkou Ludmilou. — Měl svatý pokoj a mír v duši své. S Bohem svým býti sám, nerušeně s ním se obírat, hluboce pohroužeti duši svou do svatých tajemství víry naší, to bylo jedinou jeho vroucí tužbou. Proto v noci navštěvoval chrámy, klaněl se tam svátostnému Bohu, proto opouštěl hluk a ruch knížecích Hradčan a putoval o slavnostech posvěcení chrámů po vlastech, aby mohl obcovati jenom s Bohem svým. — Měl však také pokoj s lidmi. Jedinou slastí jeho bylo činiti dobře! V noci, nikým nepoznan, rozdílil tajně dary chudým, opuštěným, nemocným, navštěvuje chýše chudých, jakož i věznů. Svou mírnost projevil ve válce své se zlickým knížetem Radslavem. „Vrať se v pokojí domů, měj dosti na svém, já tvého nežádám!“ Tak laskavě děl světec ku přemoženému odpůrci.

Vzor pokory.

Již všechny předešlé řádky a myšlenky dokazují vzácnou pokoru, kterou vynikal svatý Václav. Zvláště dojemný příklad své pokory dal ve válce s německým císařem Jindřichem Ptačnickem. Aby ušetřil vlasti hrůz válečných a zjednal pokoje, uvolil se raději dávatí poplatek; příkladu jeho následovali jeho nástupci: Boleslav, též i rekovný Břetislav I. Smír svatého Václava s Jindřichem ukazuje nám pravou moudrost křesťanskou a vladařskou, kterou dovedl sv. Václav obrátiti zlo v dobro a z nepřitele učiniti přítele. Císař prominul dokonce Čechům poplatek, protože si knížete Václava pro jeho statečnost, moudrost a výbornou

povahu velice oblíbil. — Ač jindy byl hotov položit život svůj za lid svůj, volil světec tentokrát ve své pokoře, předvídat dobro lidu a vlasti, raději smír. —

Čtème a následujeme sv. Václava!

Doslovem stájeť tu slova prvního našeho dějepisce Františka Palackého. Tento otec národa, ač rodem protestant, napsal ve svých „Dějínách národa českého“, I. díl, str. 121 doslovně toto:

„Václav, pobožný a spravedlivý, utrpěvší konečně za svou horlivost o náboženství, považován a vyhlášen jest od veškerého lidu hned po smrti své za mučedníka svatého. Dříve nežli minul věk, ano pokud ještě

bratrobijce seděl na trůnu, roznesla se pověst o zázracích u hrobu jeho zběhlých až do dalekých zemí. Ale Čechové sami ctili památku jeho co nejsvětější; ano úcty k němu přibývalo vždy po celá století; národ vyzval ho jakožto dědice země české, jakožto předního přímluvce a orodovníka u Boha za všechny věrné Čechy; knížata i panovníci kladli obraz jeho na peníze, pečeti a korouhve své; množství chrámův i oltářův postaveno v čest jeho jména po všech krajích; ano konečně vše, co národ náš chtěl ve cti mít jako své vlastní, to až podnes obvykl nazývati „svatováclavským“. Takž samo jméno výtečného panovníka tohoto, jako před stoletími, ještě i nyní nepřestává buditi v millionech srdcí českých city a úmysly nábožné.“

Kříž, náš vůdce.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Kříž, na němž visel náš Spasitel, používá všeobecnou úctu. Všude se s ním setkáváme; je ve všech našich kostelích a to ne jednou, nýbrž vícekrát. Není žádného domu u nás, v němž by neměli kříže. Visívá tu na čestném místě. Křížem zdobíme hroby svých drahých zemřelých. Křížem nebo Božími mukami vidáme ozdobeny cesty veřejné i soukromé, setkáváme se s nimi v polích, lesích, lukách.

Je-li kříž tak význačným pro naši svatou víru, je jistě záhodno, o něm častěji uvažovati a to obzvláště o slavnosti Pozdvižení svatého kříže. Naše nohy dotýkají se každodenně zemské půdy, nohou používáme k chůzi, podobně má kráčet naše duše každodenně po cestě ke věčnosti, musí jíti, státi nemůže, proto hledá úzkostlivě vůdce, který by jí byl při této chůzi nápomocen.

Tímto vůdcem na cestě ke spáse e nám všem kříž Kristův. Ježíš na

kříži ukřižovaný řekl: „Já jsem cesta.“ Jan 14, 6. „Kdo mne chce následovati, vezmi kříž svůj a následuj mne.“ Luk. 9, 23. Kdo šel za tímto křížem, nezbloudil. Vise na kříži, promluvil Ježíš sedmero slov. Znějí až do dneška v našich uších, jimi chceme se řídit na své pouti životní, až do dneška jsou vůdcem celého našeho života.

1. Viz, kdosi jde po cestě. Již zdaleka pozorujeme, že je nějak nakvašen. Hází rukama, mluví sám k sobě, koulí očima, chvílemi sevře prsty v pěst a hrozí jí kamsi do vzduchu. Stalo se mu hrozné bezpráví, kruté ho urazili, je na cestě žalovati, pomstíti se, uškoditi nepříteli. Tu však jde okolo kříže. Jak dosud vždy činíval, i nyní smeká zbožně a třeba jenom ze zvyku žehná se svatým křížem. Jako ozvěnou však zavznějí mu v duši známá slova: „Otče, odpust jim, neboť nevědí co činí“. Luk. 28, 34; hlavou mu proleti myšlenka: I tvůj nepřítel

nevěděl, co činí! Srdce, které dosud tak rychle tlouklo se ponenáhlu upokojuje, je po bouři, „uklidní“ se.

Ano cesta msty a zlosti nebyla pravá, nutno kráčet cestou pokory, odpuštění. Svátý Karel Boromejský nežil poměrně mnoho let, dočkal se toliko čtyřiceti šesti roků. Vykonal však v tomto ne příliš dlouhém čase tolik dobrého, že byl prohlášen již za dvacetšest let po své smrti za svatého. Hlavně miloval po celý svůj život pokoru. Měl zvyk, že v místnostech, v nichž bydlil, nebo tam častěji zavítal, umísťoval na místech, jež měl často na očích písmenu *H*, což znamenalo humilitas, po našem pokora.

2. Jiný kráčí po cestě, ale je zarmoucen, má sklopenou hlavu, jde pomalu. Těžce se prohřešil, může s Kainem zvolati: „Větší jest můj hřích, než aby mi mohl býti odpuštěn,“ I. Mojž. 4, 13. jsem ztracen, věčně ztracen, myslí si. Ale tu zazní mu v duši slovo Kristovo: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji.“ Luk. 23, 43. Je to balsám pro jeho těžce zraněné srdce. Uvažuje: mohl-li dojiti odpuštění lotr, visící po pravici Ježíšové, proto že litoval svých neřestí, mohl i já býti spasen, jest-li budu litovati svých poklesků a polepším se, což chci učiniti, chci svůj život naprosto změnit.

Svatá církev naše učí: Není hříchu tak velikého, který by nemohl býti odpuštěn, vykoná-li hříšník, co církev předpisuje, totiž lítost, opravdová předsevzetí a zadostučinění, kromě skroušené a úplné zpovědi. Hříšník tento krácel po cestě zoufalosti, což byla falešná cesta, zvolil si cestu naděje, doufá v Boží milosrdenství, kráčí po cestě, kterou mu ukázal svatý kříž.

Svatý Filip Neri byl volán jednou k umírajícímu, kterého hrozně sužovaly výčitky svědomí, byl velký škrupulant. Světec trpělivě chvíli poslouchal vzdechy a nářky umírajícího, pak se ho tázal: „Milý synu, řekni mi, proč přišel Kristus na svět, za koho zemřel?“ „Aby hříšníky vysvobodil“,

zněla odpověď nemocného. „Patříš i ty k těmto hříšníkům?“ tázal se dále světec. „Ovšem, jsem největší hříšník, jaký byl kdy na světě!“ „Nuže, zvolal světec, Kristus se zrodil a zemřel i za tebe, nemáš prázdné příčiny pochybovat o jeho milosrdenství, je nekončené veliké.“ Tu se nemocný upokojil a zemřel odevzdán cele do vůle Boží.

3. Cestou kráčí zarmoucená matka, zarmoucený otec. Jdou z pohřbu svého jedináčka, byl jedinou jejich radostí ve světě, od něho očekávali vše. Již nemají slz, všechny vyplakaly. Povšimnou si však kříže, jež nedaleko zří. Pronikne duši jejich jako meč slovo s kříže Kristova: „Ženo, ejhle syn Tvůj.“ Jan 19, 26. Popřejte svému dítěti věčnou radost, v níž vzato bylo z tohoto slzavého údolí. Ano, slyšme všichni, kteří jsme ztratili někoho ze svých drahých a milých, kterak tiše vlévá se v naše srdce slovo umírajícího Krista na kříži: „Synu, ejhle matka tvá!“ Jan 19, 27. Maria, matka Kristova, matka bolesti je také matkou naší, matkou všech opuštěných. Cesta nemírné bolesti není pravou cestou, po níž máme kráčet, vyvolme si cestu úplné odevzdanosti do vůle Boží, na tuto poukazuje nás pohled na kříž Kristův.

Kdesi žila chudá sice, ale právě křesťanská rodina. Otec byl nádeníkem, živil poctivě své domácí. Přišel k úrazu a náhle zemřel. Jeho rodina octla se v hrozné bídě. Jednu neděli odpoledne — bylo to v městě — šla vdova s dětmi na hřbitov. Cesta vedla je okolo kostela, v němž se zastavili. Byl právě mariánský svátek, proto neříkala se, jak obvykle, loretánská litanie, ale slavnostně ji zpívali. Sotva klekla tato opuštěná matka s dětmi do lavice, naslouchala zbožně co se zpívá a tu jako hojící kapky zavznělo jí v rozbolavěné srdce volání: „Ty útěcho opuštěných, oroduj za nás!“

Považovala tato slova jako prst, který jí poukazuje k Maril, matce všech opuštěných. Šla k mariánskému

oltáři, vroucně prosila Marii o pomoc a ne nadarmo. Druhého dne přišel k nim do domu příbuzný, který se jich ujal. Potřeboval pomocných rukou, vzal je k sobě, staral se pak otcovsky, aby matka i děti netrpěli nedostatku.

4. Jsou lidé, kteří jdouce v městě okolo nemocnice, zbožně smeknou a pronesou krátkou modlitbu, aby Bůh požehnal a dal svatou trpělivost všem, kteří v tomto domě pláče a bolesti se se zdržují. Ke všem, které Bůh bidou všeho druhu navštívil, volá Kristus z kříže: „Žízňím.“ Jan 19, 28. Proto uvažujme u sebe, když nás trápí něco: Z lásky ke mně bídnému tvorů sestoupil Ježíš Kristus na svět, žil tu v bídě, v chudobě, úplných třiatřicet let, snášel bídu, bolesti, žízeň, hlad, proto i já chci skutečně vše snášeti z lásky k němu.

K nám všem řečeno: „Pojďtež ke mně všichni, kteří jste obtíženi, já vás občerstvím.“ Mat. 11, 28. Ten, který živi plectvo, odívá květiny pole pestrým rouchem, neopustí nás, zůstaneme-li jeho věrnými dětmi. Tato slova nejsou prázdné fráze, ale jsou božská příslibení. Cesta přílišných starostí, nadobyčejné péče není pravou cestou, ale nutno doufati v pomoc Boží, býti přesvědčen z celého srdce, že neopustí Bůh svých věrných. Z kříže plyne v srdce naše podivuhodná síla, vše trpělivě snášeti.

5. Mnohdy naléhá na nás bída lidská tak velice, že se citíme opuštěnými, že si myslíme, nelze nám býti živu. Někdo třeba vyhořel, v několika málo hodinách pozbyl vše, co nahromadila neúnava, úsilovná práce mnoha let. Jinému zničilo krupobití všechnu naději v krásnou žeň, jinde ze řádu povodeň, někde náhle několik členů rodiny onemocnělo. Zdá se nám tak těžce skoušeným: není pomoci!

Zapomínáme, že máme volati s Kristem, visícím na kříži: „Otče, proč jsi mne opustil?“ Mat. 27, 46. Považme: Ten, který visí na kříži v nejhroznějších bolestech, učinil tak nenucen, do-

brovolně, jeho lidská přirozenost bolestmi přemožena, tak kvílela. Vytvrvejme, jak tu vytrval. Jak často jsme se sami přesvědčili, že právě tehdy, když již byl mnohý nešťastník blížek zoufání, když myslil, že Bůh o něm neví, že je příliš vzdálen od něho, velmi bědujícího, byla pomoc Boží nejbližší.

Každý člověk prožívá v životě nejednou, ale častěji Velký Pátek, přesvědčil se však z vlastní zkušenosti, že dva dny na to následovalo Vzkříšení. Bylo zle, velmi zle, ale Bůh vyslyšel naše prosby, pomohl, neopustil nás.

6. I nejvytrvalejší pracovník unaví se dlouhou, neustálou prací. Potřebuje posily, útechy, povzbuzení, aby vytrval. Jsme-li docela vysílení prací buď tělesnou nebo duševní, pozastavme se u kříže a poslyšme, jak vníká v srdce naše slovo umírajícího Spasitele: „Dokonáno jest.“ Jan 19, 30. Svoji přítomnou práci jsme dokončili, kdy bude dokonáno naše celoživotní dílo? Dříve než bude nám možno říci „dokonáno jest“, potřebí s kořenem vytrhnouti onen hřích, tento zlý návyk, vykonati tu onu dobrou věc!

Kdo je ve všech věcech, ve všech svých skutcích pamětliv svých posledních věcí, na věky nezhřeší Sir. 4, 10. Na tyto poslední věci poukazuje pohled na Kristův kříž, tak stane se nám vůdcem ke šťastné věčnosti. Není prospěšno, odkládati s pokáním, ale nutno ihned se opravdově polepšiti. Sv. Ambrož napomíná takto: „Ciní-li pokání umírající a zemře-li smířen s Bohem, nejsem jist, zda dobře zemřel. Svátost mu mohu podati, ale ne jistotu. Pravím, že je zatracen? Nikoliv, ale nepravím, že jest úplně čistým. Měl jsi se polepšiti, pokud bylo možno hřešiti. Když se však polepšíš, až nemůžeš hřešiti, pak opustily tebe hříchy a neopustil jsi ty hříchů. Jediný případ je zaznamenán ve svatém Písmě, že se obrátil hříšník přímo před smrtí, abys nezoufal; je jediný, aby nikdo nehřešil spoléhaje na tuto

chvíli.“ Nikdo neodkládej polepšiti se, říd se naším příslovím: „Neodkládej díla, dokud stačí síla.“ Pokud jsme při síle, při zdravém rozumu, vykonáme vše, čeho potřebí, aby náš život se líbil Bohu a mohl být odměněn věčnou spásou.

7. Poslední a sedmé slovo, které promluvil Kristus na kříži, znělo: „Otče, v ruce Tvé poručím duši svou.“ Luk. 23, 46. Není v životě důležitějšího okamžiku nad smrt. Písmo nás poučuje, říká: „Jak padne strom, tak zůstane ležeti. Padl-li k severu, padl-li v jinou stranu světovou, zůstane tam ležeti, kam padl.“ Podobně je s námi lidmi.

V jakém stavu duševním zastihne nás smrt, tak nás bude nejvýš spravedlivý Bůh souditi. Často, snad až příliš často pamatujeme a odvoláváme se na Boží milosrdenství, ale málo si připomínáme, že je Bůh zá-

roveň nejvýš spravedlivým, který vše zlé potrestá!

— — — — —
Není nikoho mezi námi, kdo by nenesl kříže. Jeden nese velký, druhý menší kříž, ale nikdo nenese dle slov Písma sv. většího kříže, než jaký unese, jaký snesou jeho síly. Pán ho zvážil, změřil ho dokonale, aby nepřesahoval našich sil. Kříž Kristův má nám být vůdcem celého našeho života. Co jsme prodělali, známe, víme co nám přinesla minulost, ale neznáma je nám budoucnost. Všichni si přejeme, aby se utvářel náš další život tak, abychom říci mohli s umírajícím Kristem na kříži: „Dokonáno jest, v ruce tvé poručím Pane duši svou!“ Učíme kříž Kristův častým předmětem svých rozjímání. Vzpomínejme si často na sedm slov, která promluvil Kristus vise na kříži a pak nebude nám potřeby báti se smrti, budeme k ní dobře připraveni. Amen.

A. M. Kadlčáková:

Pomněnka.

Pomněnečka, modrá všecka
zas rozvila něžný květ,
když jdu z pola, neodolá
touze po ní hled ni ret.

Nad potokem, modrým okem
zírá tiše do vody,
ptáček malý Boha chválí
a zve tě k ní na hody.

Pomněnečka modrá všecka
k vzpomínkám tě navrací,
od potůčka modrá očka
k tvoji tváři obrací.

Sednout v trávu, sklonit hlavu
a věnečky něžné vít,
na své boly, jež tak bolí,
při nich tiše zapomnit.

Zapomenout, nepovzdechnout,
pomněnky ti šeptá hlas,
dokud láska srdce laská,
uchovej ji v srdci zas.

Pomněnka.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Velmi líbeznou květinou je Myotis palastris neboli pomněnka. Dívá se na nás jako blankytná očička nevinného dítěte. Zdaž-li nebyla blahoslavená Panna Maria nevinným dítětem po celý svůj život? Zajisté! Bylať pouhá nevinnost. Hřích znala jen od doslechu. Zůstala nedotknutá kolem hříchu jako holubice Noemova, jež se nepokálela blátem z potopní vody. Žádné skvrny nebylo na ní, ani skvrny hříchu prvotního, ani skvrny hříchu osobního.

Sama nevinná, je Panna Maria přítelkyní nevinných duší; je čistotnou nevěstou paniců, vůdkyní půvabného kůru panenského, jenž chodí v nebi za Beránkem Božím a zpívá novou píseň. Milujte čistotu, zůstaňte čistými na duši i na těle, odporujte nečistým náklonnostem a pokušením. Přejde-li nějaké pokušení na nás, tu volá na nás Panna Maria: Nezapomeň na mne! Pomni na mne, pamatuj na mne, a nezhrěšíš.

Pomněnka či nezabudka je od přírody modrá. Milá modroblankytná barva — mariánská barva — znamená nebeskou mysl, snahu po nebi. Srdce Boží Rodičky bylo odloučeno od věcí pozemských; zdržovalo se ponejvíce vzhůru u Pána Boha. Modlitba a rozjímání nesly je na perutích pobožnosti vzhůru k modrému nebi. Teď je v nebi a rozprostírá svůj modrý plášť nad všechny své děti, které se dosud na zemi zdržují, berouc je pod svou ochranu. Ach jak je ten plášť veliký! Obepíná celý svět. Tak jako kvočna shromažďuje kuřátka svá pod křídly svými, tak shromažďuje Matka Boží děti své pod pláštěm svým. I my hledejme tam místočko v nebezpečnostech a pokušeních, když ohrožuje nepřítel duši naší, když nám strachu nahánějí mocnosti pekelné. Pod tvou ochranu se utíkáme, svatá Boží Rodičko! Opatruj nás pod svým pláštěm

ochranným proti útokům ducha zlého, vypros nám nebeskou mysl, řiď zraky naše vzhůru k nebi blankytnému, kde trůníš; my chceme pohrdati světem a jeho slávou, chceme hledati království Boží a jeho spravedlnost, chceme se vynasnažiti, abychom se k tobě do nebe dostali. Pomoz ty nám k tomu svou přímlovou.

V prostředku je pomněnka žlutá, jako kdyby měla zlaté srdce. Blahoslavená Panna Maria má skutečné zlaté srdce, srdce mateřské. Miluje nás, pomáhá nám, těší nás v nouzi a trápení, v zármutku a práci. Na místech poutnických je mnoho zlatých srdcí; jsou to záslibné dary od věrných ctitelů mariánských na poděkování za vyprošenou milost, věnované Matce Boží. Jsou jenom slabým stínem a obrazem zlatého srdce Mariina. Kdo spočítá všechna dobrodíní, všechny skutky lásky, jež Rodička Boží lidem již prokázala! Kdybychom chtěli sebrati všechny příklady na důkaz, jak láskyplnou se svatá Panna lidu křesťanskému ukázala a dosud ukazuje, opravdu, byla by z toho celá knihovna.

Pomněnka je skromnou květinou. Květ její je maličký, ale on nás více vábí než ty velké květiny barev ohnivých. Vidíme v tom obraz pokory Panny Marie, jež se ráda činila malou a se ponižovala, chtějíc býti jen děvkou Páně. Ale právě ty pokorné a ponížené má Pán Bůh rád. Kdo se smýšlením svým malým činí jako dítě, ten je převelikým v nebeském království.

Pomněnka se daří u vody, milující vlhkost. Rozumějme zde pramen milosti, jenž teče ze Srdce Ježíšova. Na blízku toho pramene daří se ctnost, a člověk dělá velké pokroky v dobrém. Panna Maria byla mu zcela blízko; s radostí čerpala vodu ze studnice Spasitelovy, jakž Isaiáš prorok předpověděl; proto dělala v dobrém tak

veliké pokroky. Cerpelme pilně milost Boží ze svátostí církve, a porosteme v dobrém; ctnost naše bude zkvétati.

Pomněnka kvete celé léto, a kvetla by celý rok, kdyby tomu povětrnost dovoľovala. Úcta blahoslavené Panny trvá celý rok, a není měsíce bez mariánských svátků; ba každý týden má svou sobotu. Když přijde sobota, volá na nás Rodička Boží: Pomni na mne! Pamatuj na Marii, modli se růženec, lo retanskou litanii, rozžni lampičku před obrazem jejím. Pomni na Marii, když se zvoní anděl Páně. V každý čas roční kvete květina úcty mariánské, ponejvíce však v létě, když jsou poutní místa přístupná. Radost je divati se na ty četné poutníky mariánské, kterak oživují cesty a železnice, růženec se modlí a mariánské písně zpívají. Každé poutní místo je mariánským rájem, rozkošnou zahradou zbožnosti, místem vskutku nebeským.

Nezapomeň na mne! Písmo svaté nás napomíná: Nezapomeň na bolesti matky své! Můj milý křesťane, nezapomeň ani na bolesti Matky božské. Jméno její připomíná tobě i její bolesti. Připouští různý výklad; dle jednoho toho výkladu znamená: Hořké moře, trpké moře. Veliká jako moře

je bolest tvá, dcero sionská. Právě v měsíci září slavíme sedm bolestí Panny Marie. Křesťanský otče, křesťanská matko, nezapomeň na Marii, když ti děti tvé bolest a starost způsobují; modli se k ní o útěchu a pomoc. Zůstaň trpělivým! Maria Panna též mnoho trpěla, a k vůli dobrému Synu. V každém kříži a trápení pomněme bolestné matky.

Maria na nikoho nezapomene; ona ví o všech dítkách svých; ví o jejich starostech, má útrpnost s nimi, pomáhá jim tím neb oním způsobem, jakž je to k jejich dobru. Co praví Bůh o sobě ústy proroka, platí i o Marii: Zdaž-li může matka zapomenouti na dítě své, aby se nesmilovala nad plodem života svého? A kdyby ona měla zapomenouti, já na tebe nikdy nezapomenu.

O milá matko, Matko Boží i naše matko, ty stále na nás pamatuješ; ty pamatuješ na nás i tenkrát, když my na tebe zapomínáme. Pamatuj na nás, v o l á m k t o b ě jako Mardocheus k Esteri, když stojíš před obličejem Krále, Boha našeho, abys slovo za nás ztratila, za nás se přimluvila, ať odvrátí od nás hněv svůj.

A. M. Kadlčáková:

Z rána.

Zlaté slunko s lože vstalo,
v svět se s nebe sladce smálo,
hřálo luhy, pole, les,
změnilo vše v samý ples.

Ptáci pěli sladké písně,
z duše prchly bol i tísně,
blahem smál se smutný zrak,
v duši bylo klidno tak.

A na trávě rosa stkvěla,
z květu med si brala včela,
vůni prosycen je vzduch,
okřeje v něm lidský duch.

Všecko z rána pěje, jásá,
kam zrak vzhledne, všude krásá,
ozvěnu tu nese luh,
to že dal nám všecko Bůh!

Z úvah o evangeliu.

Napřel biskup Otakar Procházka. — Autor. překlad B. Kyselého.

(Pokračování).

7. Nábožné ženy u hrobu Páně.

„Na skonání pak soboty, když již svítalo . . . aj, zemětřesení stalo se veliké: nebo anděl Páně sestoupil s nebe a přistoupiv odvalil kámen a posadil se na něm. Byl pak obličej jeho jako blesk a roucho jeho jako sněh. A pro strach jeho zděsili se strážní a učiněni jsou jako mrtví. I promluviv anděl řekl ženám: Nebojte se vy, neboť vím, že Ježíše, kterýž byl ukřižován, hledáte. Není ho tuto; vstáť jest zajisté, jakož byl řekl.“ (Mat. 28, 1.—6).

a) Nebojte se vy, kteříž Krista hledáte, ale potěšte se, rozradujte se . . . i u hrobu, neboť nekonečně veliký, mocný a slavný jest Pán váš. Onť jest vzkříšení a život a na odvaleném kameni náhrobním nestojí postava mramorová, nýbrž já, živý anděl Nejvyššího jsem tu pomníkem . . .

Jako o vánocích anděl Vtělení zvěstoval pastýřům radost velikou, tak o velkonocích anděl Vzkříšení zvěstoval evangelium, radostnou zvěst síly a vítězství, že vstal Pán. Na místech, kde právě nevěra slavila vítězství, když byl konečně Ježíš zahuben, když nezbylo po něm, po Messiáši, jinaké památky leč kříž a hrob, děje se dnes úřední, slavnostní, veřejné ohlášení čehosi důležitého milionům lidí. Ruka Boží odvalila po třech dnech kámen náhrobní, zapečetěný znakem všech soudních úřadů a v ucho celého Jerusalema hřmí zvěst o prázdném hrobu a nejnovější zpráva: „není ho tuto, vstáť jest.“ To jest v každém ohledu největší znamení, Kristův nejzřejmější zázrak. V žádném jiném není zjevnost tak drtivě usvědčující.

K tomuto divu provází vlastně Krista na tisíce nevěřících lidí, na tento zázrak upozorňují se všechny úřady židovstva, nanejvýš hlučný průvod bur-

cuje lid z povznešené nálady sváteční a zve ho, aby šel popatřiti na pokolení Kristovo, aby se stal svědkem jeho potupné smrti na kříži — ale zároveň i svědkem hrobu prázdného. Sv. Petr dí: „Mužové židovští a všichni, kteříž bydlíte v Jerusalemě: Ježíše Nazaretského, muže osvědčeného od Boha mezi vámi mocmi a zázraky a znameními . . . ukřižovavše usmrtili jste, jehožto Bůh vzkřísil. (Sk. ap. 2, 22—24). Tohoto Ježíše vzkřísil Bůh, čehož my všickni svědkové jsme (32). To pak uslyševše, zkoušení jsou v srdci a řekli k Petrovi: Což učiníme, muži, bratři?“ (37).

b) Vzkříšení jest zároveň nejslavnostnější proklamací křesťanské víry, zázrakem tím prohlásilo se její zveřejnění. Divuplné zmrtvýchvstání zaujalo zprvu 3000, potom 5000 duší v témž Jerusalemě, jehož obyvatelstvo vidělo na Golgotě kříž a v zahradě hrob. Svědectví to bylo hlasité a zřejmé, jeho prohlášení slavné, podání ustavičné a když sv. Jan tvrdí „quod vidimus et manus nostrae contrectaverunt“ (co jsme viděli, čeho se ruce naše dotýkaly), nemyslí to pouze o sobě, nýbrž o stech a tisících, kteří všichni jsou svědky Krista Pána.

c) Div tento jest největší, protože nejvíc božský, nebo alespoň nejméně lidský, ježto v něm ztrácí se, mizí příměsek lidský. A Kristus k němu připjal naši víru, s ním spojil napravení pádu prvního člověka, abychom nepochybovali o jeho božství. Víme, jak daleko až sahá naprostá nemožnost člověka mrtvého, když o něm nutno říci, že „byl“. Člověk může něco působiti jen pokud v něm síla, pružnost tělesná i duševní, výmluvnost, pokud chová vřelý cit v srdci a jiskru v oku, jak i Kristus působil mocně v životě svém jako „vir potens in opere et sermone“ (muž mocný ve

skutcích i v řeči). V tom ukázal ještě cos mimořádného, neboť využil síly, která se zjevila při smrti jeho, ještě ku zvláštnímu průkazu své moci: „Odpočinu-li, povstanu; zahubi-li mne, zvitěžím; zemru-li, nebude-li mne, pomine-li člověk Kristus, teprve uzříte, že jsem Bůh!“ Pane, věřím v Tebe, věřím pro divy tvé. „Operibus credite“, řekl jsi sám. (Věťte skutkům. Jan, 14, 10). Apoštolové neumdlěli hlásati nesyňchané svědectví o divech Páně, o nich svědčí obce křesťanské i jednotlivci ústy i krví. Svatý Matouš zmiňuje se o 42, sv. Marek o 37, sv. Lukáš o 43, sv. Jan o 14 divech. V evangeliu, které čítá sotva 200 stran malé osmky, vypočítává se tedy přes sto divů, jako jest vskříšení mrtvých, přerůzná uzdravení, rozmnožení chlebů a konečně smrtvyhvstání. Můj Ježíši, věřím v Tebe, neboť hojnými divy zjevil jsi se nám.

8. Ježíš a Maří Magdalena.

„Maria pak stála venku u hrobu plačíc. A když plakala, naklonila se a nahlédla do hrobu: i uzřela dva anděly v bílém rouše sedící, jednoho u hlavy, u druhého u nohou, kdež bylo položeno tělo Ježíšovo. Ti jí řekli: Ženo, co pláčeš? Dí jim: Vzali Pána mého, a nevím, kam ho položili. To když řekla, obrátila se zpátky, a uzřela Ježíše, an stojí, ale nevěděla, že by to byl Ježíš. Dí jí Ježíš: Ženo, co pláčeš? Koho hledáš? Ona domnívající se, že by to byl zahradník, řekla jemu: Pane, vzal-lis ty jej, pověz mi, kams ho položil a já jej vezmu. Dí jí Ježíš: Maria. Obrátivši se ona, řekla jemu: Rabboni (což se vykládá, Mistře). Dí jí Ježíš: Nedotýkej se mne... (Jan, 20, 11—17).

a) Maria miluje a má na spěch; hledá zemřelého, chce ho ještě viděti, ráda by mu i nyní posloužila; chtěla by ho vzít, jako Tobías nosil mrtvé k pohřbení, jako někdejší „fossore“ dopravovali těla zesnulých do katakomb. Takovým způsobem chce tato

silná, neboť milující žena odnésti — koho? Ach, onoho, u kterého dli srdce její. I jiní lidé shánějí cos u hrobu, jako Petr a Jan, ale tato jediná se pozastavuje, nahlíží dovnitř, pláče a jako zmatena hovoří. — Pronikavě nazírání, hloubka citu, toť zřídlo činů, povrchní zkoumání však zabijí skutek. Avšak Maria snad přepíná? Kdyby přepínala, jaká škoda? Kde jest jaké přehánění ve svatém, věrném milování? Tu věru nikdy není dosti. — Ó pracujme srdcem a citem: milujme, radujme se, plačme, tužme. Víme z vlastní zkušenosti, že obtížnější jest pracovati o spasení duše, dáme-li se do hloubání, lehčí pak, dáme-li se do modliby. Jsou práce, které pouze srdcem se dají vykonati. Veliká, obětovná, věrná láska, toť geniální výkon srdce.

b) Tuto věrnou, roztouženou, Inoucí duši Ježíš utěšuje. Velebné evangelium sv. Marka má tyto řádky: „Vstav pak z mrtvých ráno, první den po sobotě, ukázal se nejprv Marii Magdaleně, z nížto byl vyhnal sedm zlých duchů.“ (16, 9). V této větě zřítí pathos evangelia, z ní bje Srdce Ježíšovo velikou, překypující láskou. Mnohá krátkozraká duše pozastaví se tu s otázkou: Což miluje Kristus více obráceného hříšníka nežli člověka bez poskvrny hříchu? Avšak duše opravdu bezúhonné, které Ježíše nezištně milují a v lásce své nemají ani pokdy k podobnému srovnávání a zpytování, takové duše v tom nevidí žádné závady. My milujeme, ale nikomu nezávidíme. Nepoukazu-jeme na svou ustavičnou neporušenost, ale radujme se z obrácení bližního a to bez obtíží, nýbrž rádi a netoužíme vybudovati si práva a přednosti. Radujme se, že jsme neklesli. Jaká to milost, již Magdalena postrádala! Protož milujeme, milujeme horlivěji, vřeleji, vždyť máme větší povinnost, dlužíme více právě proto, že jsme nepadli. — Byli-li jsme však tak nešťastní jako Magdalena, ó buďme příště horliví jako ona a Ježíš nás neodmítne. Vždyť to dokázal. Jedno jedinké slovo pro-

nesl a Maria klesla na kolena. Promluvil slovo hřejivé, jtmž duše se rozechvěla. Ó mistře, mistře, kterak dovedeš mluvit! Mluv tedy, zahovoř i k nám a duše naše jest podmaněna!

c) Maria chtěla objati nohy jeho. Mistr však děl: Nedotýkej se! Duše z onoho světa jsou takřka něco vyššího, aristokratického. Tu na zemi je člověk jako dítě, jež všechno dává do úst, hledajíc smyslného požitku. Pán poroučí jistou svatou zdrželivost, obklopuje i svoji lidskou důstojnost jakousi úctou, již od nás vyžaduje. A jest toho třeba, jest nezbytno, abychom uchovali v sobě svatou, pokornou uctivost vůči Ježíši. Po té musíme toužiti vždycky, při modlitbách svých a zvlášť při sv. přijímání.

9. Vzkříšení — zázrak hrozný.

„Jděte, povězte učedníkům jeho i Petrovi... A ony vyšedše, utekly od hrobu, nebo přišel na ně strach a hrůza.“ (Marek, 16, 7. 8.)

Na odvaleném kameni náhrobním zjevuje se jako na vyvýšeném stolci tajemná, nad smrtí a hříchem vítězí moc, tak že se nás zmocňuje i svatá jakás hrůza. Ano, Kristovo vítězství nad nevěrou otřásá a děsí.

a) Triumf Kristův jest jasná zář, která plaší pochybnosti, jest nezdolné uklidnění, které konejší vzkyplé vlny, jest jistota, s jakou odpovídáme na všechny úzkostlivé námitky: On jest Syn Boží. Již v pátek podvečer vyšlehl tento paprsek, ale byl to jen červánek večerní. Tehdy pravil setník: Jistě byl to Syn Boží. Co tam při sklonku dne, to děje se tu při žhavém východu slunce. Nikoliv na kříži, ale při slavném vzkříšení stalo se nám zjevení Boží, že Kristus jest Syn Boží. Nevěra, rouhavý zločin ukřižování, vítězné spojení, v němž si libovalo popírání pravdy, to vše přímo vynu-

covalo nejčelnější tento důkaz: Vstal, proto jest Bohem.

b) Kristus Pán sám ukazuje na tento vývoj tajuplné pravdy. Kolem něho šeptá si pochybovačnost; smrtelná jeho bytost a smrt zahluje ho dvojnásobnou temnotou. Pravda ovšem, apoštol stojí podle Mistra s lampičkou víry, když dí: „Ty jsi Kristus, Syn Boha živého“. Ale tato lampička uhasla na Veliký pátek. Messiáš umřel, konec všemu. Palmová větev důvěry zvadla i v ruce apoštolů. Třeba teda znova rozžáti lampu tu, nikoli však ohněm pozemským, nýbrž světlem věčným — luce perpetua. Oheň ten zaničil Bůh na hrobě Kristově a ukazuje nám ho: „Lumen Christi — Deo gratias“. — Toť světlo Kristovo, Bohu díky!

c) Všecko to musilo se státi tak, právě tak: Kristus musil vítěznou korouhev svou zatknouti ve bráně smrti; Pán života musil se zjevit v rámci smrti; černý tento rámec ukazuje světu nádherný obraz slávy v lesku tisíckrát oslnivějším než betlémská půlnoc, svatý děj vánoční. Jen zuřte proti mně, mám trůn svůj i podnoží nohou svých; vítězný věnec svůj vynášim právě z oněch hlubin, v nichž ztroskotaly všechny vaše naděje, v nichž jste všichni, všichni utonuli, i Faraonové, i Caesarové, satrapové, mudrcové, věstcové, básníci, krasavice; a vlající ratolest svého vavřínu trhám si na luzích života věčného. Vizte, jakou zpívám píseň vítězství a budete ohlušení, oslepeni, pakli mne nemilujete, pakli mluvíte, otevrou se oči vaše u vytržení a v úžasu zašeptáte s dechem utajeným: Ježíši, Ježíši náš, cesty tvé jsou cesty velebné slávy; jen ty můžeš po nich kráčet; blaze však nám, že po těchto svých cestách slávy a síly přicházíš k nám a přicházíš pro nás.

(Pokrač.)

Narození Panny Marie,

Svatba.

K 50let. jubileu sv. povolání s. Amáty Kutalové, představené kláštera v Boskovicích
Z něm. přel. Frant. Chrást.

Dnes pějí nebes slavné sbory,
Beránka k svatbě plesně zvou,
a země ptá se s všemi tvory,
kdo je as Jeho nevěstou.

O Jezu, nebešťanů krásu,
ty's Otce blesk, všech původ sil,
ty's krasší slunce, duší spásu,
kdo Srdce tvoje okouzlit?

Hle Seraf Boží láskou vznatý,
tvář svojí kryje perutí,
s ním v slavném sboru: Svatý, svatý,
ti pějí světci v pohnutí.

Snad krása jejich vzňala tebe,
že's v lásce své se světil jim.
O ne, zde na zemi ty rajský chlebe,
chceš sňatek slavit s nevěstou.

Vincence světce dcery volí
tvé sobě srdce planoucí,
chtí mírnit žaly, které bolí
a stírat slzy kanoucí.

— Mně srdce dej! — dí láska tvoje.
Hle, k srdci jak jej přivinou,
tu zkrátou vášně, ztichnou boje,
tam svaté city veplynou.

Nuž, spočiň nyní, duše drahá,
mé lásky v svatém objetí,
to přísaha má, stálá snaha,
tě šťastnou věčně vidětí.

Své Srdce dám ti v oběť věčnou,
jak Beránek ve lilijích,
budu já touhou nekonečnou
se pástí v sadě ctností tvých.

Mou vůli měj i volnost moji,
za ně mi pouta lásky dej,
nic na světě nás nerozdvoji,
jen ty mně lásky popřávej.

Ať v srdci povždy lásky plamen
k Bohu i k bližním stále plá,
byť zasáh mne i zloby kámen,
můj ženichu, vždy budu tvá.

Má nevěsto, dí Ježíš slavně,
hle, smlouva krve s pečeti,
kdo stoupá ke mně neúnavně,
tomu jest mnoho trpětí.

Jen nezdráhej se kříž můj nésti,
zrak k Matce moji zdvihni výše,
ta tobě cestu trním sklestí,
že ji pak mužně nastoupíš.

A nevěsta ta slova svatá
v svém srdci věčně ukrývá,
k Bolesné Matce v slzách chvátá,
když trn se v duši zarývá.

Dnes koruna ji zdobí jasná,
let padesáte dal jí Pán,
by sloužila mu duši krásná —
Buď za to věčně milován!

Obrazky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger.

(Dokončení).

Sotva dozněla poslední slova, zazněla nová píseň. P. Petr, vůdce mučedníků, zanotil *Te Deum*, Bože chválime Tebe a hlasy všech ostatních se připojily. Radostné zvuky tohoto chvalozpěvu snesly se s křížů a roznesly se přes diváky a město až k moři a odrážely se od blízkých hor jako ozvěna. A když dozněla poslední sloka, obrátili tři chlapci mučedníci zraky své k P. Petrovi, ježto jim byl slíbil, že po *Te Deum* zanotí žalm: „Chvalte dítky, Pána.“ Ale čekali nadarmo, P. Petr mlčel. Nepohnutě hleděl k nebi, neboť byl za ambrosiánského chvalozpěvu se octl u vytržení, ze kterého se asi probudil až v nebi. Tu dodal si srdce malý Antonín a svým jasným hláskem zanotil žalm: „Chvalte, dítky Pána, chvalte jméno jeho!“ A nyní vpadli oba jeho druhové a jako hlasy andělů zněla z úst jejich slova: „Od východu slunce až do západu chvály hodno jest jméno Páně. Povznešen jest Pán nade všemi národy a sláva jeho předčí nebesa. Kdož jest jako Pán, Bůh náš, jenž bydlí na nebesích a na ponižené milostivě hledí na nebi i na zemi?“

Křesťané i pohané naslouchali pohnutě tomuto zpěvu. Zdálo se jim, že slyší hlasy ne lidí umírajících, ale andělů; tak dojemně mučedníci zpívali. Mezitím chodili dva kněží jesuité od kříže ke kříži a vyznáváče k vytrvalosti povzbuzovali. Byli dostali od místodržitele, jenž nebyl nepřitelem křesťanů, dovolení mučedníkům v posledním boji přispěti. Přistoupivše také k 19letému Janovi Goto, japonskému to jesuitovi, vypravovali mu o radostech nebeských, jež ho čekají. Načež odpověděl Jan jako u vytržení: „O, nebe mám již ve svém srdci.“ Slyše tato slova starý otec Janův protlačil se až k samému kříži svého syna a klekl

si u jeho nohou. S radostí obětoval ho v myšlenkách Bohu a pokládal se za šťastného, že má syna mučedníka. Tak chodili oba jesuité od kříže ke kříži, všude vypravovali mučedníkům o radostech nebeských a loučili se s každým řkouce: „Budiz s Bohem a na shledanou v nebi!“

Jako omámeni stáli katané pod křížemi vidouce tento nepopsatelný výjev a zapomněli docela na svůj krvavý úkol. Tu zazněl uprostřed slavného zpěvu povel místodržitelův na holomky. Bylo však zapotřebí opětného vyzvání se strany velitele, aby uposlechli; tak velký byl jejich zmatek a jejich pohnutí. Konečně chopili se katané svých kopí a okamžik popravy se přiblížil. Hrobové ticho nastalo; bylo slyšeti jen dojemný zpěv mučedníků na křížích a tlumený vzlykot přítomných křesťanů. Pohané stáli tu plni úžasu a nemohli pochopiti, že k smrti odsouzení zpívají a jásají, křesťané však pláčí a vzlykají.

Zazněl poslední povel. Mučedník za mučedníkem vykrvácel. Holomci zasadili každému dvě rány kopím, první od levé strany k pravému rameni a druhou od pravé strany k rameni levému, tak že obě rány uprostřed prsou se setkaly. Františkán Blanko-vi zasadil kat ránu tak prudce, že jeho pravá ruka z kruhu se vysmekla. Ale neohrožený bojovník Kristův, ač smrtelně raněn, ruku do kruhu sám opět zastrčil. Očekáváje klidně druhou ránu, pronesl slova svého božského Mistra: „Otče, do tvých rukou poroučím ducha svého.“

Františkán P. Martinovi způsobila první rána nevýslovnou bolest. Úder kopím byl totiž tak prudký, že se kopí zlomilo a železný hrot v ránu zůstal třetí. Měla-li druhá rána býti zasazena, bylo třeba nejprve železo

z rány vytrhnouti. Šurový kat si poradil. Vylezl rychle na kříž a vytrhl násilně hrot z rány i s vnitřnostmi. S chladným klidem zasadil potom ránu druhou. Ale surovost katovu překonal mučedník nebeskou radostí. Žádné známky bolesti nebylo viděti na jeho oslavené tváři. Klidně dozpíval slova žalmu „Sláva Otci i Synu i Duchu svatému“ dokonce, načež následoval druhý úder, který mu otevřel nebesa.

Malý Antonín nemohl již žalm „Chvalte dítky Pána“ na zemi dokončiti. Úder kopím vzal mu dříve hlas i život; v nebi dokončil jej zajisté společně s anďely. Za to malý Ludvík žalm právě dokončil. Ježto si však umínil, jenom zpívaje umříti, díval se na P. Petra, jenž visel vedle něho, vyzýváje ho zraky svými, aby nějaký nový chvalozpěv zanotil. Avšak právě když byl své zraky na P. Petra obrátil, zasadil mu kat smrtelnou ránu. Ještě se jeho malé tělo na kříži chvělo, ale čistá duše už se radovala v nebi. Teprve před desíti měsíci stal se Ludvík křesťanem a nyní už byl svtěcem.

Poslední dokonál P. Petr, vůdce mučedníků; tak si to byl vymínil. Uprostřed duševního vytržení proklálo chladné železo jeho srdce.

Křesťané stáli okolo popraviště plačíc a hořekujíc a záviděli popraveným vyvoleným jejich osud. Kdykoli některý z mučedníků dokonál, volali hlasitě: „Ježíš, Maria! Ježíš, Maria!“ Jejich volání bylo tak hlasité, že je bylo i dole v městě slyšeti. A když všichni mučedníci dokonali, tlačili se zástupové nezdolnou mocí k ohraženému popravišti. Vojíci musili ustoupiti a křesťané vrhali se před křížem na kolena a líbali a blahoslavili své bratry.

Blížil se večer tohoto významného dne. Stkvělý průvod veden biskupem Japonska a misionáři z Nagasaki ubíral se za zpěvu a modlitby na pahorek. Všichni skláněli před svatými mučedníky kolena a prokazovali

jím první veřejnou pouti. Den ode dne průvody tak se množily, že je místodržitel pod nejpřísnějšími tresty zapověděl.

Dva měsíce visela mrtvá těla na křížích; ale o hnilobě nebylo ani potuchy. Hltaví draví ptáci, kteří jindy chtivě na těla popravených se vrhají, kroužili bážlivě kolem popraviště a neopovážili se zesnulé vyznávače zohaviti. Za to každý pátek večer naskytovala se obyvatelům Nagasaki podivuhodné divadlo. Jasná záře spouštěla se s nebe na kříže a vracela se zase k nebi zpět.

Slova Tertullianova: „Krev mučedníků je semenem nových křesťanů“ osvědčila se i zde nápadným způsobem. Jediný jesuita P. Baesa pokřtil rok potom 32.000 pohanů. V Nagasaki, kde v době mučedníků bylo jenom asi 1000 křesťanů, vystoupil brzy jich počet na 40.000. Neočekávané hnutí zmocnilo se najednou srdcí pohanů; ve třech letech vstoupilo jich 300.000 do lůna církve svaté. Zdálo se; že Japonsko bude za krátko říši úplně křesťanskou.

Zatím hrozné pronásledování, které brzy na to jako divoká víchřice na japonskou církev, v nejkrásnějším květu stojící, se přivalilo, zničilo tyto krásné naděje. Téměř 50 let pracovali kati. Neobyčejně ukrutné byly muky, které si vymýšleli. A neustáli dříve, až poslední katolický kněz byl ze země vypovězen a křesťanství v krvi svých statečných vyznávačů bylo udušeno. Teprve po 200letém vyhnanství vstoupili katolíci misionáři znovu na půdu japonskou. Ze zřícenin kvetoucí kdysi církve mučedníků, vystavěli obec novou a je oprávněná naděje, že krev nesčetných mučedníků japonských u příštích pokolení bude přinášeti ovoce vždy hojnější.

Sírotčinec v Akitě.

K charitativní činnosti misijních sester v dalekém Japonsku náleží také výchova opuštěných sirotek. Ze sirotek,

když dospěli, stávají se katechisté, kteří potom viru křesťanskou mezi svými krajany rozšiřují a na jejichžto pomoc jsou misionáři více méně odkázáni.

Velká byla proto radost misijních sester v Akitě, když slyšely, že tam zřízen bude nový sirotčinec; a ještě větší byla jejich radost, když v únoru t. r. první sirotek, čtyřletý chlapec, se dostavil a jejich výchově svěřen byl. Malý Japonec přijel drahou. Aby se s cílem své cesty neminul, pověsili mu v jeho domově velkou cedulku na záda a na ní stálo jeho jméno a místo určené. Také skutečně šťastně cíle došel. Za několik dní na to přišla jeho starší sestřička a později dalších několik sirotků. Mezi nimi byl šestiletý chlapec, který chtěl mermomocí napěť do svého domova. Opět a opět pokusil se o útěk. Znenáhla si však zvykl a tu prozradil příčinu, proč chtěl utéci; domníval se totiž, že ho chtí v sirotčinci zabít, usmazit a snísti.

Památným dnem pro sestry a děti byla bílá neděle. Sestra malého Navjana, jenž byl první do sirotčince přišel, byla pokřtěna a obdržela na křtu sv. jméno Maria. Byl to dojemavý pohled, jak pohanští dítě v bílých šátkách a bílém závoji ke křtitelnici pospíchalo a jak po křtu sv. radostí zářilo.

Největší však radost způsobilo sestrám přesídlení z posavadní prozatímní budovy do nového sirotčince. Když byl dostavěn, přenášel se nábytek a náčiní do nového domova a k večeru mohl sám Spasitel v nejsvětější Svátosti slaviti svůj vjezd do nového svatoštěnků, aby tam od toho dne jako dobrý pastýř mezi svými ovečkami přebýval.

Sestry s hořícími svícemi šly v prů-

vodu a uvedly Spasitele do domácí kaple krásně ozdobené.

Má tedy Akita sirotčinec, jehožto účelem jest, osiřelé dítky anebo takové, jejichžto rodiče pro chudobu, nemoc, neštěstí a podobné příčiny nejsou s to, aby o svou rodinu se starali, náležitě vychovávali. Dítka se vychovávají pro život, buďto aby jako dobří katolíci a řádní občané japonského státu, anebo jako dobří učitelé a schopné učitelky, po případě jako věrní katechisté prospěli církvi i vlasti. Výchova spočívá v rukou sester a jedné japonské učitelky. Lonského roku navštívil školu japonský ministr vyučování a o výsledku své návštěvy vyslovil se velmi pochvalně. Opětně pocítil i biskup msgr. Berlioz ústav svou návštěvou. On to byl též, jenž nový dům sám posvětil.

Počet dítek stále vzrůstá. Jak křesťanská výchova duše pohanských dítek zušlechťuje, toho dokladem je malý Navjar, o němž hned na počátku byla zmínka. Když totiž jednoho dne za odměnu své pilnosti dostal několik sladkých bonbonů, pospišil pln radosti do kaple a darek sobě tak milý Rodičce Boží nabízel. Vůbec cokoliv od někoho dostane, neopomene s ostatními sirotky o to se poctivě rozdělit. Kéž by tento šlechetný ráz jevíci se v povaze tohoto mladého sirotka byl zárukou pozdější jeho nezištné lásky k bližnímu!

Na svátek sv. Josefa bylo několik děvčat sirotků slavnostně pokřtěno. Také bylo sestrám popřáno, několik dítek připravit na první sv. přijímání. Také na dětské zahrádce a na škole ručních prací spočívá očividně Boží požehnání. Kéž by též nový sirotčinec za pomoci a přispění našich dobrodinců v Evropě splnil naději, které se založením jeho byly spojeny!

Srdce Panny Marie.

Srdce Tvoje, Matko moře nedozírné,
bolesti a lásky — nemá ani břehů,
v hlubinách svých tají matky sladkou něhu,
bolem skláno bylo při oběti smírné.

U kříže, když z něho mučenky květ zářil,
nejsvětější Krev kdy rosou jemu byla,
nová naděje se z něho v duše lila
a té lásky jeho svět přec nevyvážil.

Srdce Tvoje svaté láskou k lidem buší,
nebť duše lidské Ježíš krví koupil —
co jen za tu lásku jemu dát se sluší?

Ó kdo by se tedy hořce nezarmoutil,
lásku Srdce Tvého, Ježíše když vidí,
nezměrná ta láska nevděk že jen klidí?!

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokračování.)

8. Její láska k duším v očistci.

Jako přátelům Božím v nebesích, tak věnovala Anna Maria svou lásku a úctu i duším v očistci, které jsou též milovanými přátely Božími. Je ctíla, je litovala milosrdně.

Anna Maria milovala duše v očistci, protože tyto duše jsou hodny lásky Boží. Věděla, třebas je spravedlnost Boží kárá podle svatých svých úsudků, přece jeho dobrota je k sobě volá a očekává v nevýslovných radostech své odměny; věděla, že Pán Ježíš rád slévá svou krev na toto místo lítosti, kde její občerstvující rosa jako proud pokoje se vine očistnými plameny. Milosrdnou touhou Pána našeho

a nešťestím těchto duší ubohých bylo srdce její dvojnásob dojata; aby zmírnila jejich muky, neše řila modliteb a povzdechů, kajících skutkův a obětí; dle svědectví kardinála Pediciniho lze říci, že sama se ponořovala do ustavičného očistce, aby tyto duše vysvobodila.

„Moje zbožná matka,“ pravi jedna dcera její, „měla zvyk chodívati na hřbitov, aby se tam modlila. Návštěvy konala vždy čtyřicet dní po sobě, a konala je za každého počasí, za slunce, deště, zimy i sněhu vždy bosá; modlívala se na každém z 300 hrobů třikrát „Odpočinutí . . . a modlitbu. Zatím co matka se modlila u hrobů, prošla jsem hřbitov, modlila se kří-

žovou cestu a čekala pak na matku u kaple růžencové.“ „Mějte,“ říkala blahoslavená, „velkou lásku k duším v očistci, zvláště k duším kněží; můžete-li, dejte sloužití mši svatou za ně a zvykněte si každý den modlit si 100 Odpočinutí věčné... za tyto duše. Slyšíte-li mši sv., obětujte ji za jejich vykoupění. Tato pobožnost uchová vás i vaše rodiny před mnohým neštěstím.“

Modlívala se při prvních padesáti „Odpočinutí...“ „Svaté rány mého Pána, z nichž teklo tolik krve, mě te milosrdenství s dušemi v očistci a se mnou hříšníci.“ Při druhých padesáti modlila se: „Svaté duše, které jste svět opustily a nyní v očistci očekáváte brzké přijetí do ráje, vyproste mi milost u Boha, až před ním se ukážete.“ Pán dovolil někdy, že duše, modlitbami blahoslavené, vysvobozené, se jí zjevovaly, aby ji poděkovaly. Jednou chtěla v chrámě sv. Jana v Lateraně sv. přijímání obětovati za osobu zesnulou. Při první mši sv., kterou sloužil její zpovědník, pocítila najednou nevýslovné muky duševní spojené s prudkými bolestmi tělesnými; ale nedala se tím v modlitbě rušiti, a obětovala svoje utrpení božské spravedlnosti jako dostičinění. Na to začal kardinál Pedicini svou mši svatou; při Gloria proměnila se bolest zbožné ženy najednou v převelikou radost a veselost. Anně Marii zdálo se, že umře štěstím, když duše z očistce osvobozená se k ní přiblížila řkouc: „Děkuji ti, sestro, za tvou účast; budu na tebe pamatovati před trůnem Božím, a nyní jdu, díky tvým modlitbám, do nebe, abych byl šťasten po celou věčnost.“

9. Její láska a úcta k Církvi bojující.

Vedle církve trpící věnovala Anna Maria církvi bojující značnou část námah a utrpení. Církve je pozemskou vlastí dítek Božích; plodí je, vychovává a vede je k věčné blaženosti jako vyvolené nebeské. Pán Ježíš, její

ženich a král, žije, trpí, pracuje a roste ve svých údech. Nic divného tudíž, že blahoslavená žila stále celým srdcem ve vzpomínce a myšlence na matku podle milosti, na nevěstu Kristovu a matku všech křesťanův. Právě tak neváháme říci, že svatou církev milovala s něžností, horlivostí a oddaností, jak ji zřídka nalézáme u svatých, kteří nebyli právě učiteli a apoštoly. Později uvidíme, jak tato láska k církvi a k jejím údům z ní učinila nějak apoštola.

Její láska k církvi jevila se předně úplnou poddaností k jejím naukám a zákonům. Při každé příležitosti hájila církev oproti osobám, jež opovrhovaly jejími naukami a kázala její předpisy, ať se to dělo z kterékoli strany; zachovávala její zákony s věrností, jež zabíhala do tvrdosti. Žádala-li nutnost, by rodina se odchýlila od její příkázání zvláště v postě újmy a zdržlivosti, nespokojila se dobrozdáním lékařů, kteří v tom ohledě mají široké svědomí, ale bylo k tomu třeba výslovného rozkazu zpovědníka.

Tuto úctu k sv. církvi přenesla Anna Maria též na údy duchovní hierarchie, zvláště hlubokou úctu měla k svatému Otci, mluvila o něm s největší uctivostí, jak svědčí její často opakovaná slova. „Jest náměstkem Božím na zemi“.

Tímto smýšlením vedena modlila se za jeho zachování, prosíc Pána, aby ho chránil před nástrahami nepřátel. Obětovala za něho Otci věčnému drahou krev Ježíše Krista, své vřelé modlitby, pronásledování, nesnáze a nemoci, které jí Pán Bůh seslal, nemluvě o kajících skutcích, jež si ukládala. Od svatého Otce sestupovala její úcta ke kardinálům, biskupům, kněžím a řeholníkům; zapomínala při tom na člověka, aby viděla jenom náměstka věčného kněze, svého Spasitele; a tato myšlenka ozařovala v její očích všechny, kteří povýšení byli k hodnosti kněžské. Nestrpěla, aby v její přítomnosti posu-

zovány byly jejich osobnost, slova aneb skutky. Vkročil-li kněz do jejího domu, povstala a políbila uctivě jeho ruku, k tomutož vedla i své děti; v celé její bytosti jevila se největší uctivost a se vši pozorností vítala vzácného hosta, jakkoli byla právě zaměstnána osobami, jež svět pro bohatství aneb tituly výše cení jako kněze.

10. Její vytržení a ekstase.

Sv. Augustin dí hříšniku výstražně, že hledá štěstí pod stínem smrti. Tam ho nenaleznete, dí dále, očistě svou lásku; plyne jako voda do vyprahlé, neplodné země; obraťte její běh do jiné země, jež rodí květy a ovoce.

Bl. Anna Maria následovala radu sv. Augustina, nepřestala milovati, ale dala lásce své jiný směr. Od světa a jeho pošetilostí obrátila ji k nebesům a nesmrtelným nadějím. Proudly lásky její byly tak svobodné a velkomyslné, že je Pán Bůh chtěl ozdobiti leskem neobyčejným. Kdežto mystická činnost života nadpřirozeného obyčejně v stínu svědomí a víry působí, chtěl Pán Bůh, aby jinak temné a tiché cesty jeho milosti u omilostněné služebnice pro ty, kteří ji znali, se jevily jasné a osvicené, a tak nám poskytl dojemný pohled jak ve vnitřním životě této chudé a skromné ženy působnost duše a Boha stále se spojují v lásce vzájemné a září v světle společném.

Tato vzájemná láska byla tak hluboká a vroucí, že blahoslavená se bez námahy postavila do přítomnosti Boží. Její božský ženich ji řekl, že zaujme srdce její a v něm svůj přibyték učiní, aby stále byl u ní a ji nikdy neopouštěl. Zbožná žena musela nějak zápasiti s milostí, aby neupadla stále v ekstase a vytržení, které by ji překážely v domácích povinnostech. Divný zápas lásky! Skromná

Anna Marie běže metlu, aby dům vyčistila, a hned vystupuje před její oko duševní její božský ženich. Vidouc ho, spěchá, aby zraky od Něho odvrátila, ale hlas milovaného zní jí v uších; slyší sladké zvuky, pokouší se ještě jednou utéci, ale nedovede mu odolati, upadá do ekstase, ztrácí vládu smyslů, a stojí nepohnuta jako socha, metlu držíc v ruce. Když se vzpamatovala, spěchala, aby dohnala větší pilnosti čas ztracený. Někdy byla právě v kuchyni, když ji strhovala neodolatelná moc božské lásky; připravovala oběd pro rodinu, a náhle přinutila ji síla útěchy duchovní, by se opěla o stěnu aneb do konce si sedla, protože nohy ji unést nemohly. I při stole se někdy stávalo, že náhle, právě když dítčám sloužila, ztrnula a dlouhý čas zůstala nehybnou, držíc nůž aneb vidličku v ruce a oči upírajíc na předmět neviditelný.

Muž její jsa poněkud obmezený a drsných způsobů, volal na ni několi kráte, a když neodpovídala ji zatřásal. Domníval se někdy, že dostává padoucnici, a naléhal, aby užívala léků aneb nápojů utiňujících. Jindy připisoval všechno její ospalosti aneb mdlobě; když pak se vzpamatovala, a veselá, usmívajíc se práce se opět chápala, říkal jí: „Jak můžeš u stolu spáti, jsi celá ospalá.“ Když Maria, nejmladší její dcera viděla, že matka nedává známky života, plakala a křičela: „Moje matka je mrtval! moje matka je mrtval!“ Žofie, nejstarší dcera, která lépe chápala, říkala, že matka její trvá na modlitbách. Ale Pán Bůh zahálil oči jejich, že nepoznali příčinu její ekstasi. Taktéž bývala vytržena, když večer předřikávala společnou modlitbu. Když ke konci šli k ní, aby ji řekli, že jsou u konce, našli ji bez vědomí; a muž její zas našel příčinu hubovati, že usnula při modlitbě. (Pokrač.)

Co to?

Co to fuká v hrudi lidské,
co to budí každý cit,
co to skáče jako ptáče,
ptáš se, co to může být?

Co to zpívá v hrudi lidské,
co tě budí ze spaní,
co to stále hruď tvou zvedá
i když duše tiše sní?

Co to fuká, co to zpívá,
mnohdy sebe sama se ptáš;
jest to srdce, které v hrudi
k žití svému skryto máš.

Ono tluče ve dne, v noci,
někdy prudce, tiše zas,
neumlká v žití světa
nikdy jeho bouřný hlas.

Různé zprávy.

Kolik zednářských loží je v československé republice? Obstovy „Čl. noviny“ oznamují, že v republice je 5 zednářských loží, a sice „J. A. Komenský“ v Praze, „Sincentas“ v Plzni, lože „Republika“, „Bohemia“ a „X. Y. Z.“.

Zánik katolického časopisu německého. „Historisch-politische Blätter für das katholische Deutschland“ po ukončení 171. svazku v červnu 1923 přestaly vycházeti. Poslední jejich vydavatel Jiří M. v Jochner zemřel 3. května 1923 v Niederandorfu v Hor. Bavorsku. Založeny byly r. 1838 Görresem a konvertitou Phillipsem, později vydával je publicista Jörg sám a od r. 1857 do 1901 řídil je s Fr. Binderem. Po Jörgově smrti spojil se Binder s právníkem Josefa Görresem Jochnerem. Po státním převratu v Německu rozhodly se „Hist.-pol. Blätter“ pro směr monarchisticko-konservativní s bavorským zbarvením.

„Věže“ dětí opuštěných. Ve Francii, strachující se o budoucnost svou následkem nedostatečného dorostu, doporučují někteří lékaři znovuzřízení „věží“. Co to bylo tyto „věže“? Byly to okrouhlé otáčivé skříně (na způsob známých starých svatostánků), které

se nalézaly před branami špitálů a kam byly odkládány děti, kterých se chtěly matky zbavit, aby je odevzdaly veřejné péči. Vložily dítě, třeba v noci, do otevřené skříně, otočily ji, zatáhly rukojeť zvonku na znamení sestře, která uvnitř bděla, a odešly, nebyvše od nikoho poznány. První taková „věž“ byla založena od pana Kvidona z Montpellieru v dubnu l. P. 1198 pod záštitou papeže Innocence III., který zřídil bratrstvo Ducha svatého, by údové jeho se zabývali výchovou malých dětí. Během staletí rozmnožily se velice tyto ústavy, ale zákonem byly povoleny teprve v lednu 1811. Následkem dekretu Napoleona I. bylo ve Francii v činnosti 269 „věží“ a sebraly ročně 33.000 opuštěných dětí. Od r. 1849 jich ubývalo, jelikož úsudek o jejich užitečnosti nebyl jednotný. V r. 866 fungovala jediná „věž“ v Marseille, a ta byla brzy na to ministerkým nařízením zrušena.

Hold věžňů milánských Piovi XI. Dne 21. listopadu 1921 navštívil arcibiskup milánský kardinál Ratti ústřední vězení v Miláně, aby káráncům přinesl útěchu slova biskupského a projevil jim svou otcovskou péči. Ve výroční den této návštěvy poslali věžňové mi-

lánšti svému vznešenému otcovskému příteli, jenž mezi tím sám se stal vězněm vatikánským, umělecky provedenou adresu na pergamentu toho znění: „Vězňové, kteří trpěli a trpí dosud v ústřední trestnici v Miláně, pykající za své chyby, vzpomínajíce na vznešenou promluvu kardinála Achilla Ratti, jenž jím dne 21. listopadu r. 1921 svým slovem otevřel tak krásné obzory naděje a víry, a ujišťujícíce znovu, že se chtějí polepšiti, žádají pokorně na papeži Piovi XI. jeho vzpomínku a modlitbu.“ Vězňové dali mimo to svým nákladem zasaditi v trestnici bronzový medailon s obrazem Pia XI. I sbírku mezi sebou učinili v upomínku této návštěvy ku podpoře propuštěných trestanců, která vynesla 2.000 lir.

Řeholnice umělkyní. V egyptském klášteře Františkánek žije jedna sestra, která je umělkyní v malbě. Cizinci obdivují její práce a hojně navštěvují klášter, aby si prohlédli její díla. Některé obrazy, označené zvláštní komisí za díla vysoké ceny umělecké, byly převezeny sv. Otci, který dal si od ní namalovati dva obrazy a věnoval je anglickým královským manželům. Jméno umělkyně není veřejnosti známo.

Katolický katechismus v japonském parlamentě. Budhisté v Japonsku zdvihli velký odpor proti zřízení japonského vyslanectví u Vatikánu a to z toho důvodu, že katolicismus neuznává královskou rodinu za nejvyšší moc a že tedy vyslanectví u Vatikánu bylo by urážkou mikadovou. Aby poučil japonskou vládu o katolickém pojetí čtvrtého přikázání dal katolický generál Yamamoto, který doprovázel japonského korunního prince na cestě po Evropě, ministrům i členům parlamentu k nahlédnutí katolický katechismus. Ministrům i poslancům se katechismus velmi zamlouval, takže při debatě o vyslanectví ve Vatikáně mluvilo se všeobecně o katolické církvi a papeži s velkým uznáním.

Ruský lid proti bolševickým násilnostem. Ruské listy přinášívaly ča-

stější zprávy o tom, že ruský lid jest již syt krutovlády nevěreckých sovětů. Pádým dokladem toho je odpor obyvatelstva přístavního města Batum (Zakavkazsko), s kterým se postavilo proti pustému řádění bolševických úřadů. Stalo se to zejména, když se vážně jednalo o to, aby batumská katedrála byla proměněna v biograf. Lid všech vrstev městských postavil se do jedné fronty proti zlotřilým sovětům. Bolševické úřady však z počátku protestní projevy velkopanský ignorovaly, takže ke kino-představení v katedrále došlo. Učiněn však byl jen jediný pokus, který měl bouřlivou dohru. Mezi představením totiž vnikl do znesvěcené katedrály popuzený lid, který zde zničil veškeré kino-přístroje a kromě toho dal bolševické mládeži, jež představení uspořádala, ještě na pamětnou, aby ji zašla chuf na podobná zvěrstva. Úřady zalarmovaly rudou gardu na pomoc, která však odepřela poslušnost a připojila se k občanstvu, které se rázně domáhalo, aby mu byla vrácena katedrála.

Jesuité v Uhrách zřídili v poslední době tři nové domy: noviciát v městě Erd, kolej pro filosofii a sociální vědy v Szegedině, a misijní dům v Mezökövesd. Tento misijní ústav, při němž je prostranný a vkusně provedený kostel, zbudovalo zbožné obyvatelstvo svou obětavostí bez pomoci státu. Když tam přidělení jesuité s ručními kufříky přijeli, to bylo celé jejich „bohatství“, nalezli vše v domě zařízeno: pokoje, kolej, kuchyň, špižírnu — vše dobře zásobeno. S velikou radostí je lid přivítal.

Ubi Arcano Dei, první encyklika sv. Otce, zůstane trvalým pomníkem jeho. „Morning Post“ věnovala jí úvodník, v němž praví, že katolík i protestant nejen že budou souhlasit, nýbrž že připustí oprávněnost stesků papežských, které uvádí první část encykliky: třídní boj, přepjatý nacionalismus, a přepjaté sebeurčení atd. „Journ. d. Deb.“ píše, že katolíci ji přijmou

se synovskou zbožností a celý svět i s úctou, že slova, řízená k biskupům, upoutají pozornost nejen národů, ale i vlád.

Pražští obchodníci a živnostníci pro státní svátek sv. Václava a svatého Jana Nepomuckého. Spolek pražských obchodníků a živnostníků uveřejňuje projev, v němž se žádá, aby svátky sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého byly prohlášeny za svátky státní. Co se týče svátku sv. Jana Nepomuckého, poukazuje se na velký národně-obrodný jeho význam. Vídeň za Josefa II. chtěla svátek tento zakázat, ježto už tehdy Praha německá stávala se o svátku svatojanském Prahou českou, dostaveníčkem všech Slovanů. Den svatojanský budil a rozplaměňoval české vlastenectví, o sv. Janu byl položen základní kámen k Národnímu divadlu, konal se prvý sokolský slet a nescíslné množství porad a národních sjezdů, takže svátek tento je nerozlučně spojen s dějinami našeho národního probuzení. V tradici národa je tak pevně zakotven, že nedá se vůbec vymístiti z jeho paměti. Svátek má dále pro Prahu velký význam národohospodářský. Znemožnění svátku svatojanského zanechalo by v duši lidu nábožensky citičiho osten proti republice. Projev končí: „Tento svátek, který má takové zásluhy o národní probuzení naše, jistě nezaslouží si zrušení od našeho nového útvaru státního, jemuž svým národním prouděním vlastně před 200 lety již půdu připravoval.“

Bezkonfesní mladá Praha. „Věstník katolického duchovenstva“ píše v Přehledu církevně-politickém: Bezkonfesionálního žactva přibývá. Ani sektářské hnutí nezabraňuje jeho rozmachu. Průměrně jest ve Velké Praze 17-12 procent žáků bez konfese. V Praze I-VIII. jest 16-33 procent, na Karlínsku až 28-40 procent, v Proseku 52-20 procent. Ani vnitřní Praha není tak zlá po této stránce, jako agrární a socialistické jeho okolí venkovské. Bude nutně třeba co nejdříve uvažo-

vati o nových prostředcích pastoračních a podívatí se též do okolních států, hlavně do Německa, a co tam se osvědčuje, zavést i u nás. Za nynější přetíženosti duchovních správ namnoze tuze rozsáhlých, nepůjde to ovšem bez pomoci laiků.

Prst Boží? Ve středu před svátkem Božího Těla ptal se dílovedoucí dělníků, kteří pracují na stavbě nové silnice, kterou vedou z Mirošovic (okr. Říčany) do Senohrab, zdali zítra přijdou do práce? Otázka byla bez jakéhokoliv nátlaku. Přítomní katolíci-lidovci řekli: Je zítra velký svátek, nač bychom ho znesvěcovali, přijdeme až v pátek. Opozdál pracující mladík F. Železný z Cer. Voděrad, okr. Černý Kostelec, slyše toto určité rozhodnutí, řekl: „No jo, to poneseu zítra nebesa! Já je poneseu taky první.“ A netrvalo to ani půl hodiny, už ho nesli na improvizovaných nosítkách a tu zase ti dělníci řekli: Koukejte, už nesou jeho! A co se stalo? Jak vezl železný vozík s nákladem materiálu po kolejnicích s prudkého návrší, vybočil vůz, brzda povolila a Železný, stoje vzadu na vozíku, náhlým nárazem v setrvačnosti učinil přemet do výšky a spadl na kamení s rozbitými údý. Byl odvezen k lékaři druh Vítkovi do Mnichovic, který jej jako těžce zraněného ihned nejbližším vlakem odvezl do nemocnice do Benešova. Lékař řekl, že má přeraženou ruku, otřesení mozku, vnitřní poranění — byl samá krev.

Boží soud. Pařížský „Le Figaro“ přinesl pod tímto nadpisem na titulní stránce poz. ruhodnou zprávu z Feldkirchu v Tyrolsku. Muž jakýsi jménem Strumer, obžalovaný, že otrávil svou ženu, aby mu mohla býti vyplacena její životní pojistka, skončil svou obhajobu před soudem slovy: „Ať mě Bůh Všemohoucí na místě usmrtí, pakliže jsem vinen.“ Sotva že tato slova vyřknul, skácel se k zemi a lékař okamžitě přivolaný mohl konstatovati pouze smrt nešťastníka.

Křesťanského obyvatelstva v Indii za posledních 10 let hodně přibýlo.

lánští svému vznešenému otcovskému příteli, jenž mezi tím sám se stal významným vatikánským, umělecky provedenou adresu na pergameni toho znění: „Věznové, kteří trpěli a trpí dosud v ústřední trestnici v Miláně, pykající za své chyby, vzpomínajíce na vznešenou promluvu kardinála Achilla Ratti, jenž jim dne 21. listopadu r. 1921 svým slovem otevřel tak krásné obzory naděje a víry, a ujišťujícíce znovu, že se chtějí polepšiti, žádají pokorně na papeži Piovi XI. jeho vzpomínku a modlitbu.“ Věznové dali mimo to svým nákladem zasaditi v trestnici bronzový medailon s obrazem Pia XI. I sbírku mezi sebou učinili v upomínku této návštěvy ku podpoře propuštěných trestanců, která vynesla 2.000 lir.

Řeholnice umělkyně. V egyptském klášteře Františkánek žije jedna sestra, která je umělkyní v malbě. Cizinci obdivují její práce a hojně navštěvují klášter, aby si prohlédli její díla. Některé obrazy, označené zvláštní komisí za díla vysoké ceny umělecké, byly převezeny sv. Otci, který dal si od ní namalovati dva obrazy a věnoval je anglickým královským manželům. Jméno umělkyně není veřejnosti známo.

Katolický katechismus v japonském parlamentě. Budhisté v Japonsku zdvihli velký odpor proti zřízení japonského vyslanectví u Vatikánu a to z toho důvodu, že katolicism neuznává královskou rodinu za nejvyšší moc a že tedy vyslanectví u Vatikánu bylo by urážkou mikadovou. Aby poučil japonskou vládu o katolickém pojetí čtvrtého přikázání dal katolický generál Yamamoto, který doprovázel japonského korunního prince na cestě po Evropě, ministrům i členům parlamentu k nahlédnutí katolický katechismus. Ministrům i poslancům se katechismus velmi zamlouval, takže při debatě o vyslanectví ve Vatikáně mluvilo se všeobecně o katolické církvi a papeži s velkým uznáním.

Ruský lid proti bolševickým násilnostem. Ruské listy přinášívali ča-

stěji zprávy o tom, že ruský lid jest již syt krutovlád nevěřeckých sovětů. Pádovým dokladem toho je odpor obyvatele přístavního města Batum (Zakavkazsko), s kterým se postavilo proti pustému ráděni bolševických úřadů. Stalo se to zejména, když se vážně jednalo o to, aby batumská katedrála byla proměněna v biograf. Lid všech vrstev městských postavil se do jedné fronty proti zločilým sovětům. Bolševické úřady však z počátku protestní projevy velkopanský ignorovaly, takže ke kino-představení v katedrále došlo. Učiněn však byl jen jedinký pokus, který měl bouřlivou dohru. Mezi představením totiž vnikl do znesvěcené katedrály popuzený lid, který zde zničil veškeré kino-přístroje a kromě toho dal bolševické mládeži, jež představení uspořádala, ještě na pamětnou, aby ji zašla chuť na podobná zvěrstva. Úřady zalarmovaly rudou gardu na pomoc, která však odepřela poslušnost a připojila se k občanstvu, které se rázně domáhalo, aby mu byla vrácena katedrála.

Jesuité v Uhrách zřídili v poslední době tři nové domy: noviciát v městě Erd, kolej pro filosofii a sociální vědy v Szegedině, a misijní dům v Mezőkövesd. Tento misijní ústav, při němž je prostranný a vkusně provedený kostel, zbudovalo zbožné obyvatelstvo svou obětavostí bez pomoci státu. Když tam přidělení jesuité s ručními kufříky přijeli, to bylo celé jejich „bohatství“, našli vše v domě zařízeno: pokoje, kolej, kuchyň, špižírnu — vše dobře zásobeno. S velikou radostí je lid přivítal.

Ubi Arcano Dei, první encyklika sv. Otce, zůstane trvalým pomníkem jeho. „Morning Post“ věnovala jí úvodník, v němž praví, že katolik i protestant nejen že budou souhlasit, nýbrž že připustí oprávněnost stesků papežských, které uvádí první část encykliky: třídní boj, přepjatý nacionalismus, a přepjaté sebeurčení atd. „Journ. d. Deb.“ píše, že katolíci ji přijmou

se synovskou zbožností a celý svět i s úctou, že slova, řízená k biskupům, upoutají pozornost nejen národů, ale i vlád.

Pražští obchodníci a živnostníci pro státní svátek sv. Václava a svatého Jana Nepomuckého. Spolek pražských obchodníků a živnostníků uveřejňuje projev, v němž se žádá, aby svátky sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého byly prohlášeny za svátky státní. Co se týče svátku sv. Jana Nepomuckého, poukazuje se na velký národně-obrodný jeho význam. Vídeň za Josefa II. chtěla svátek tento zakázat, ježto už tehdy Praha německá stávala se o svátku svatojanském Prahou českou, dostaveníčkem všech Slovanů. Den svatojanský budil a rozplaměňoval české vlastenectví, o sv. Janu byl položen základní kámen k Národnímu divadlu, konal se prvý sokolský slet a nesčíslné množství porad a národních sjezdů, takže svátek tento je nerozlučně spojen s dějinami našeho národního probuzení. V tradici národa je tak pevně zakotven, že nedá se vůbec vymýtiti z jeho paměti. Svátek má dále pro Prahu velký význam národohospodářský. Zmnožnění svátku svatojanského zanechalo by v duši lidu nábožensky citičiho osten proti republice. Projev končí: „Tento svátek, který má takové zásluhy o národní probuzení naše, jistě nezaslouží si zrušení od našeho nového útvaru státního, jemuž svým národním prouděním vlastně před 200 lety již půdu připravoval.“

Bezkonfesní mladá Praha. „Věstník katolického duchovenstva“ píše v Přehledu církevně-politickém: Bezkonfesiního žactva přibývá. Ani sektářské hnutí nezabraňuje jeho rozmachu. Průměrně jest ve Velké Praze 17-12 procent žáků bez konfese. V Praze I.-VIII. jest 16-33 procent, na Karlínku až 28-40 procent, v Proseku 52-20 procent. Ani vnitřní Praha není tak zlá po této stránce, jako agrární a socialistické jeho okolí venkovské. Bude nutně třeba co nejdříve uvažo-

vati o nových prostředcích pastoračních a podivati se též do okolních států, hlavně do Německa, a co tam se osvědčuje, zavést i u nás. Za nynější přetíženosti duchovních správ namnoze tuze rozsáhlých, nepůjde to ovšem bez pomoci laiků.

Prst Boží? Ve středu před svátkem Božího Těla ptal se dílovedoucí dělníků, kteří pracují na stavbě nové silnice, kterou vedou z Mirošovic (okr. Říčany) do Senohrab, zdali zítra přijdou do práce? Otázka byla bez jakéhokoliv nátlaku. Přítomní katolíci-lidovci řekli: Je zítra velký svátek, nač bychom ho znesvěcovali, přijdeme až v pátek. Opodál pracující mladík F. Železný z Cer. Voděrad, okr. Černý Kostelec, slyše toto určité rozhodnutí, řekl: „No jo, to ponесou zítra nebesa! Já je ponесu taky první.“ A netrvalo to ani půl hodiny, už ho nesli na improvizovaných nosítkách a tu zase ti dělníci řekli: Koukejte, už nesou jeho! A co se stalo? Jak vezl železný vozík s nákladem materiálu po kolejnicích s prudkého návrší, vybočil vůz, brzda povolila a Železný, stoje vzadu na vozíku, náhlým nárazem v setrvačnosti učinil přemet do výšky a spadl na kamení s rozbitými údý. Byl odvezen k lékaři dru Vlčkovi do Mnichovic, který jej jako těžce zraněného ihned nejbližším vlakem odvezl do nemocnice do Benešova. Lékař řekl, že má přeraženou ruku, otřesení mozku, vnitřní poranění — byl samá krev.

Boží soud. Pařížský „Le Figaro“ přinesl pod tímto nadpisem na titulní stránce pozoru hodnou zprávu z Feldkirchu v Tyrolsku. Muž jakýsi jménem Strumer, obžalovaný, že otrávil svou ženu, aby mu mohla býti vyplacena její životní pojistka, skončil svou obhajobu před soudem slovy: „Ať mě Bůh Všemohoucí na místě usmrtí, pakliže jsem vinen.“ Sotva že tato slova vyřknul, skácel se k zemi a lékař okamžitě přivolaný mohl konstatovati pouze smrt nešťastníka.

Křesťanského obyvatelstva v Indii za posledních 10 let hodně přibýlo.

R. 1911 bylo napočítáno indických křesťanů 3,976.203, nyní je jich 4,754.79, což znamená přírůstek 22 procent.

Vzrůst katolicismu v Dánsku. Dle nejnovější statistiky stoupl počet katolíků v Dánsku s 3600 v roce 1890 na 22.000 v roce 1921. Kodanský nový biskup msgr. Brems byl 25. ledna roku 1923 kardinálem Mercierem v opatském kostele v Averbode v Belgii na biskupa vysvěcen. Za titul obdržel staré dánské biskupství Roskilde.

Blahořečení papeže Pia X. 14 francouzských biskupů vysvěcených papežem Piem X. zaslalo Sv. Stolicí přepis, v němž se žádá blahořečení papeže Pia X., který zachránil katolicismus ve Francii. Podobnou žádost projevil kard. Mercier, který v dopise kard. Merry del Valovi u příležitosti posvěcení pomníku papeže Pia X. na dómě svatopeterském toužil, aby brzy došlo ke chvíli, kdy Pius X. bude prohlášen za světce.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsi. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvřené Panny Marie, všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení Číňanů na víru katolickou a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Ježíši slituj se nad Číňany, pohany!

Úmysl v říjnu 1923: **Křesťanské vzdělání mládeže.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Obrácení Číňanů na víru katolickou. (Hlavní úmysl.) — Po sv. přijímání. (Báseň.) — Svatý Václav, — náš vzor. — Kříž, náš vůdce. — Pomněnka. (Báseň). — Pomněnka. — Z rána. (Báseň). — Z úvah o evangeliu. — Svatba. (Báseň). — Obrázky z katolických misíí. — Srdce Panny Marie. (Báseň). Bl. Anna Maria Taigi. — Co to? — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákladem vydává Občanská tiskárna v Brně. — Za redakci odpovídá Ludvík Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

BRNO, 1. ŘÍJEN 1923.

ČÍSLO 10.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Křesťanské vychování mládeže.

(Hlavní úmysl.)

Jak známo nastal boj proti beznáboženské škole a nevěreckému vychování dítek. Místo náboženství zavádí se ve školách tak zvaná laická či občanská morálka, v níž není ani zmínky o Bohu. Jaké to bude vychování a vzdělání mládeže beze všeho náboženství! I v těch školách, kde se ještě dítky učí náboženství, bývá pokrokovými učiteli zničeno, co katecheta do srdcí dítek vštípl. Jaká to bude mládež? Bůh nás opatruj! Každý národ bez náboženství hyne. Dobře pravil jeden učitel o laické morálce, má-li býti zavedena na jeho škole nebo ne, pravil: Pánové, poněvadž laická morálka nemá pozitivního základu zůstaneme při starém vyučování. A mluvil docela rozumně jako otec vícero dítek. Proto se katolíci domáhají všemi zákonnými prostředky katolických škol pro katolické dítky, jak mají židé své školy pro židovské dítky. Poněvadž rodiče se nemohou spoléhati nyní na zbožné a mravné vychování a vzdělání dítek ve škole beznáboženské, je potřeba, aby sami již doma položili pevný základ hned v útlém mládí dítek, protože domácí vychování má veliký vliv i na budoucí život člověka, zakládajíc jeho časné a věčné blaho nebo neštěstí. Rodičům

svěřil Bůh dítky a bude je zase žádat z rukou jejich. Proto mají rodiče svatou povinnost, aby dítky Bohem jim svěřené zase pro Boha vychovávali, v nich světlo svaté víry rozžali, srdce jejich i mysl zbožností naplnili a vypěstovali v nich pevné charaktery opravdových katolických křesťanů. Vštípi-li matka do srdce dítek dobré sítě sv. víry, učíc dítko Pána Boha milovati, jej poslouchati, jemu sloužiti, položí nejlepší základ budoucího života dítky. Ale musí toto sítě víry ustavičně pěstovati poučováním, napomináním, varováním, slovem i příkladem svým dobrým. Dítě pak ve škole slyší od katechety další pravdy sv. náboženství a doma opět bývá znovu utvrzeno ve sv. víře a pak později tak snadno nezbloudí na bezcestí bludů a nevěry. Víra je tedy nevyhnutelně potřebná, neboť bez víry nemožno jest Bohu se líbiti. — Avšak víra tato musí se jevit opravdovou a upřímnou zbožností. Proto matka učí dítky své od mladosti se modliti, sama se s nimi modlí, sama je učí, jak se mají při modlitbě chovat, sama je bere do kostela, ukazuje jim obrazy svatých a učí, jak se mají v kostele chovat. Pěstuje v dítkách svých zbožnost zakládající se na víře a lásce

k Bohu. Navykne-li dítě zbožnosti a naučili se svědomitě plnit povinnosti k Pánu Bohu, stane se mu zbožnost a svědomitost druhou přirozeností, od níž se nedá tak snadno odvrátit. Tuto zbožnost podporuje velmi časté přijímání sv. svátosti, účta k nejsv. Svátosti oltářní, nábožné spolky dětí, jinochů a dívek, čtení duchovních a vzdělávacích knih, dobré společnosti, ušlechtilé hry a na dě v š e dozor rodičů a dobrých přátel.

Na základě víry a zbožnosti má se u mládeže vypěstovat pevný charakter, t. j. pevné přesvědčení o pravdách sv. náboženství a o ctnostném životě, jakož i odplatě za život z víry. Dětky, mládež tak mají býti ustáleni a v dobrém upevnění, že žádný blud, žádná

falešné heslo, žádné pokušení, žádná zlá příležitost nebo společnost jimi nepohne, aby od víry v Boha a od zbožnosti a mravnosti se odchýlili; slovem takové děti, taková mládež není třtinou každým vánkem se klátící, nýbrž stojí jako strom pevně v zemi zakořeněný, jehož žádná bouře nevyvrátí. Takovými pevnými charaktery byli sv. mučedníci i ti mladíci, protože se ani sliby ani hrozbami ani nejkrutějšími mukami nedali svést k odpadu od Boha a k zapření svaté víry, ale raději životy své za pravdu a ctnost obětovali. Kdož by je neobdivoval, čta životy jejich! Charakterem chceš-li býti, základ polož v zátiší moudrosti a sebekázně; svět pak dilo dovrší.

Dne 28. října.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Křesťanská úvaha ke dni svobody.

V nevyzpytatelné moudrosti své ustanovila všemohoucí Prozřetelnost, že den 28. října stal se pro veškeré obyvatelstvo republiky československé dnem na d jiné významným. Dne 28. října 1918 byla slavně prohlášena svoboda národa našeho, toho dne vstoupili jsme opět mezi národy, jež samy rozhodují o svých osudech, proto vděčně slavíme památný den tento, jako den dávno vytoužené svobody. — Letos připadá den tento na neděli 23. po svatém Duchu.

Den sv. apoštolů Šimona a Judy.

Památný náš den svobody byl již vlastně našim předkům dnem svátečním. Toho dne připadá totiž dle kalendáře církevního památka svatých apoštolů Šimona a Judy, jejichž účta je rozšířena v křesťanských krajích našich od nepaměti. V zemích našich

jsou roztroušeny četné svatyně, oltáře, sochy, obrazy, zasvěcené účty jejich. Zvláště sv. Judas Thaddäus čili Tadeáš byl velmi často u nás vzýván. Překrásný kostel je oběma světcům věnován v Praze. Je to prostranný světlý chrám sv. Šimona a Judy s klášterem a nemocnicí Milosrdných Bratří. Na místě tom byl již ve XIV. století špitál s kaplí sv. Šimona a Judy, kterou posvětil za panování Karla IV. arcibiskup Arnošt z Pardubic. Nemocnici založil někdy před rokem 1357 Bohuslav, syn bohatého měšťana pražského, Olbrama Menhartovce; proto byla zvána také nemocnicí Bohuslavovou. Synové jeho Pešek a Šimon rozmnožili nadání špitální rozličnými bohatými dary. Znovu upraven byl špitál a kostel roku 1632 a 24. září téhož roku od světicího biskupa Šimona Brosia z Hornštejnu posvěcen. — Kromě toho jsou i leckdes jinde po vlastech našich kostely zasvěcené svatým Šimonu a Judovi. —

Tak na př. starobylý kostelík v kraji Kopidlnském v Čechách, v osadě Chyjicích, patřící nyní k farnosti Velíšské, je zasvěcen těmto světcům. Stojí na místě význačném, takže viděti ho po celém okolí. Je nyní mimo ves, ale stával již ve století XIV.; tenkrát bývala u něho samostatná fara, rovněž byla tu tvrz. Dle diagrammu, pořízeného pro národopisnou výstavu československou v Praze roku 1895, znázorňujícího, kterým světcům kostely v zemích našich jsou zasvěceny, — diagram je otisknut ve „Vlasti“, ročn. XII., 1895 až 1896, str. 682, — je v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 37 svatýň, posvěcených jménem sv. Šimona a Judy, a to: 11 v arcidiecési pražské, 3 v diecési královéhradecké, 4 v budějovské, 13 v litoměřické, 3 v arcidiecési olomoucké, 2 v diecési brněnské, 1 na Těšínsku.

Svatý apoštol Šimon.

Jméno Šimon měli 2 apoštolové. Známejší je nám Šimon, který dostal od Spasitele jméno Petr, kdežto druhý Šimon byl zván „Kananějským“ nebo „Zelotes“ čili Horlivec. Rodem byl z Kani v Galileji; dle staré legendy byl prý to ženich při svatbě v Káni Galilejské, již byli přítomni Pán Ježíš a Panna Maria. První zázrak Kristův, když proměnil vodu ve víno, učinil na něho veliký dojem. Se svolením své snoubenky následoval Pána; pro horlivost svou, kterou pracoval o spáse duší, byl zván Horlivcem, čili řecky Zelotes.

Svatý Juda Tadeáš.

Na rozdíl od Jidáše Iškariotského jmenovali apoštolové druhého Judu Thaddäus čili Lebbäus, což značí v našem jazyku „srdnatý“. Byl synem Kleofáše, bratra pěstouna Páně sv. Josefa, a Marie, sestřenky blahoslavené Panny Marie. Sv. apoštol Jakub

Mladší a sv. Šimon, biskup Jerusalemský, byli jeho vlastní bratři. Přeneseným způsobem, jak je zvykem na východě, jmenovati všechny bližší příbuzné, zovou se všichni ti také nevlastně „bratry“ Pána Ježíše. Vskutku byli dle našeho názvosloví jeho bratřanci. V Písmě sv. uvádí se, jak promlouvá ke Spasiteli o poslední večeři, an se ho táže: „Páne, co se stalo, že se hodláš zjevití nám, a ne světu?“ Ježíš odpověděl a řekl: „Miluje-li kdo mne, slovo mé zachovávatí bude, a Otec můj bude ho milovati, i přijdeme k němu, a přibýtek u něho učiníme“ (Jan 14, 22—24) Sv. apoštol Juda Tadeáš napsal také apoštolský list, který je obsažen v Písmě svatém Nového Zákona.

Smrt mučednická.

Dle ústního podání hlásal sv. Tadeáš evangelium v Arabii, Syrii, v Persii připojil se k němu sv. Šimon. Poněvadž slova jejich nesla mnohý užitek, pobouřili pohanští žreci proti nim lid. Byli oba přivedeni před oltář slunce, když pak nechtěli obětovati, byl sv. Šimon pilou rozříznut, sv. Tadeáš ubit kyjem. Proto se oba malují s těmito mučednickými nástroji.

Úcta u nás.

Z obou sv. apoštolův byl obzvláště u nás povždy uctíván sv. Juda Tadeáš. Dosvědčují to četné jeho sochy v Praze (na kamenném mostě, před kostelem Nejsvět. Trojice) i jinde roztroušené, na př. v Čechách v Jičíně před hřbitovním kostelem, v Kopidlně na náměstí, na Moravě na cestě pod Sv. Kopečkem atd. Sv. Tadeáš vyzývá se ve zvláště těžkých bolestných úzkostech, starostech a pod. Zajímavé je dojista, že právě na den světe, tak horlivě u nás vzývaného, dostalo se nám dávno vytrouzené svobody.

Růže duchovní.

Řijnová úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

I kdo nemá vyvinutého smyslu pro krásu přírodní, přece uzná, že růže jest královnou všech květů. Dobře řekl kdosi, kdyby byla jedna růže za milion, nakoupili by si jich všichni boháči, že jest tak laciná, je to dar Boží. Bůh chce všechny lidi její krásou potěšiti. Růže je pravým požehnáním Božím, sama stačí, abychom se podívali kráse přírody, kterou Bůh takovými skvosty pro nás lidi ozdobil. V měsíci říjnu kvete toliko sem a tam některá z opožděných růží, ale protože jich není mnoho, jsou každému tím milejší a vzácnější, tím více se jimi potěší oko lidské.

Čím je růže v říši přírodní, tím jest nám všem Maria v říši duchovní. V litanii loretánské dává se jí čestný název „růže duchovní“. Růže bývají všelijak zbarveny, ale přece nejčastnější druhy jsou růže červené a růže bílé.

R ů ž e č e r v e n é. Mezi nejznamenitější malíře, kteří jsou původci nového období církevního malířství, patří náš krajan Josef Führich. Velmi rád maloval mariánské obrazy. Namaloval známý výjev: „Útěk do Egypta“. Použil k tomu této legendy: Matka Boží kráčí krásnou krajinou, nese v náručí dítě Ježíše, za ní jde svatý Josef, sklání se k zemi — sbírá skvostné růže. Kam totiž vkročila noha p' esvalé Panny-Matky, tam vytryskla ze země překrásná růže a svatý Josef je sbírá v kytki.

Barva červená značí, jak se všeobecně říká, lásku a bolest. Srovnáváme-li Marii s červenou růží, chceme tím říci, že Marie Boha nade vše milovala. Když byla v útlém věku snad čtyř nebo pěti let, dovedl ji její rodiče Joachim a Anna do jerusalemského chrámu, kde byla vychovávána v báni a kázni Boží. Legenda praví, že s ostatními dívkami, které tam trávily za týmž účelem,

vyšívaly tyto dívky oponu, kterou byla v jerusalemském chrámu rozdělena svatyně, do níž měli přístup kněží, od svatyně svatých, do níž mohl vejíti toliko velekněz. Roztrhla se na dvě půle od hora až dolů (Mat. 27, 51), když Ježíš vise na kříži volal hlasem velikým: „Otče, v ruce tvé poručím ducha svého“. (Luk. 23, 46).

Bůh řídil kroky Panny Marie, aby byla vedena do jeho chrámu, kde ji učil Duch svatý, vysvětloval jí největší přikázání Boží, milovati „Pána Boha svého z celého srdce svého, z celé duše své, ze vši mysli své“. Tu mělo srdce její býti připraveno a rozohněno vroucí láskou k Bohu, aby mohla býti uznána za hodnu, státi se matkou jednorozeného Syna Božího Ježíše Krista. Tu slyšela slovo Písma: „Přitiskni si mě jak pečeti prsten na srdce, jak pečeti prsten na své rámě“ (Píseň Salom. 8, 6). Její srdce neznalo a nepřálo si jiné lásky než lásky k Bohu, který jí přitiskl svou pečeť; její ruce, její rámě neznaly jiné práce než velebiti při všem Bohu, obraceti k němu celé srdce, celou duši, celou mysl. Vše v ní směřovalo k Bohu, žila v Bohu a pro Boha, proto byla také uznána za hodnu, že přišel k ní anděl a oslovil ji slovy: „Neboj se, Maria, neboť jsi nalezla milost u Boha. Aj, počneš v životě a porodíš syna a nazveš jméno jeho Ježíš. Ten bude veliký a synem Nejvyššího slouti bude a Pán Bůh dá mu trůn Davida, otce jeho a bude královati v domě Jakubově na věky a království jeho nebude mítí konce“ (Luk. 1. 30—33).

Maria milovala svého Syna láskou, jaké je vůbec schopna duše matky, není možno slovy vyjádřiti tuto lásku. Snad by se snáze mohly spočítati nescíslné četné hvězdy nebeské, snad dala by se snáze spočítati nescíslná zrnka písku mořského, ale lásky Panny Marie k jejímu jedno-

rozenému Synu Ježíšovi, nelze lidským jazykem vyjádřit. Syn její byl jí vším, v něm soustředila všechny své tužby, žila jenom pro něho.

Červená barva jest však netoliko symbolem lásky, nýbrž i bolesti a zármutku. Že Maria mnoho bolesti prodělala, není potřeby zvláště připomínati, vždyť se jí říká Matko bolesti, matko sedmibolestná, ne že by byla toliko sedm bolestí ve svém životě prodělala, ale že, ač její celý život byl ustavičná bolest, lze její největší rány bolestné zahrnouti do osmi událostí. Láska a bolest kráčívajíc pohromadě, čím větší láska, tím větší bolest, což se vyplnilo také u Panny Marie.

Nám křehkým lidem je nemožno učiniti si pojem o velikosti bolesti naší milé matky Marie! Těžko věru představit si, jak jí bylo u srdce, když ukázal se ve snách Josefovi anděl Páně a řekl: „Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a utec do Egypta a buď tam, až povím tobě; neboť Herodes bude hledati dítěte, aby zahubil je“ (Mat 2, 13). Od té doby neupustila bolest již nikdy více Pannu Marii, celý její život byl neustálou řadou bolů a žalostí, až vydechla sama duši svou v ruce milostivého Boha.

Modleme se v radostech, jichž je málo v životě, i v žalostech, jimiž oplývá náš život, k Marii nyní v měsíci říjnu, berme do ruky především růženec. Modlivali se ho rádi často všichni naši milí svatí i světice Boží. Blahoslavená Anežka Česká založila v Praze u svatě Anny klášter Klarisek, do něhož i sama vstoupila. Tehdy žila ještě zakladatelka Klarisek svatá Klára; nazývala Anežku prostřednicí všech plesajících, potěchou andělů a vzorem všem svým sestrám. Na důkaz této své velké lásky poslala jí růženec, závoj, kořík a misku, jichž sama užívala. Tyto předměty byly chovány u velké účtě v tomto klášteře. Adam Kravarský, kněz jesuita, byl horlivým misionářem v našich

krajinách v letech 1620—1635, modlil se kdykoliv mohl růženec. Šel jednou lesem, tu mřel na něho loupežník ručnicí, což vida kněz, vytáhl z kapsy růženec a hle, kulka fičela před ním. Byla by ho jistě trefila, kdyby nebyl vytahoval růženec. Loupežník pak zmizel ve křoví.

Není jistě potřeby, abychom se povzbuzovali k modlitbě svatého růžence, ale potřeby připomenouti si, aby se tak dále zbožně, s myslí sebranou a pokud možno často, vytrvale, nikde neustávaje, aby, až přijde poslední hodinka, byl růženec naším průvodčím, abychom předstupujíc před trůn Boží drželi jej v ruce a mohli poukázati na něj a říci: „Jsem cítělem růžence, dítkem Marie, naši sladké Matky!“

Kromě růží červených nacházíme nejčastěji růže bílé. Připomínají nám ctnost svatě čistoty, o níž proto někteří málo se starají, protože neznají její pravé ceny.

Maria bez poskvrny, všechna čistá, pro svou čistotu za matku Nejčistšího vyvolená, jaký to vzor pro nás všechny, jimž jest čistota perlou nejdražší! Pohlížejme k ní často, budeme znovu nadšeni pro tuto nejvzácnější ze všech ctností, na novo oživne naše dobré předsevzetí v boji proti nescetným nepřatelům čistoty naší, na novo budeme posílněni uprostřed tisícerych nebezpečí, jež ohrožují tuto ctnost. Nikdo se neboj, nikdo nezoufej; Maria není jenom naším vzorem, jest též naší záštitou. Dle slov jednoho učitele duchovního života jest Maria věži s tisícem štítů, které její rukou podány, slouží každému proti nepřatelům bouřlivě dorážejícím, jimi zůstaneme neporušeni v ohnivém dešti střel, šipy satanovy se odrazí, ostny smyslnosti se otupují, bezmocně klesnou k zemi zhoubná kopí nepřatel spásy naší.

S jakou svatou naléhavostí, s jakou zrovna všemohoucí vroucností prosí nejčistší dcera Otce nebeského, Maria, nejčistší nevěsta Ducha svatého, nejčistší Matka nejčistšího Syna Božího, za ony ze svých dětí, kterým opravdu

záleží na této ctnosti svaté čistoty. Učme se ji stále lépe znáti, milujme ji vždy dětinněji, následujme ji vždy velkomyslněji, vzývejme ji vždy důvěrněji. Kolik jich stalo se na této cestě anděly anebo jimi zůstalo! Modleme se přecasto k Ni: Ó, Paní má, ó matka má! Tobě se všecek obětují, abych osvědčil svou oddanost, věnuji a zasvěcuji Tobě dnes své oči, své uši, svá ústa, své srdce, i sebe sama se vším, co jsem a co mám. Protože tedy Tvůj jsem, dobrá Máti, chraň a opatruj mne jako statek, jako majetek svůj.

Po svůj celý život byl svatý Stanislav, rodem Polák, vroucím ctitelem Panny Marie a nejraději snažil se po ctnosti čistoty. Jeho právě andělský zevnějšek byl odleskem jeho ryzí duše; na volném, ušlechtilém čele stkvěl se lesk panenství a z jasných očí zářila světla ze světů andělů. Kdo viděl Stanislava, váben byl ke ctnosti, jež i na jeho tělo nevýslovný půvab vysílalo. Ztrávil toliko deset měsíců u jesuitů v Římě, kam vstoupil se sedmnácti lety. Nebe ském u zahradníkovi se zalíbilo utrhnouti toto líbezné poupátko a přesaditi je do života věčného. Zemřel netrpě vlastně žádnou viditelnou chorobu, jakoby byl ztráven láskou k Bohu, dokonal ve svátek Nanebevzetí Panny Marie léta Páně 1568. Byl uznán za hodna slaviti vítězství Mariino v ne-

besích, vždyť vždy mluvil o Marii, jako o své matce. Na otázku, zda Marii miluje, říkával, jakoby se divil: „Což není mou Matkou?“ (Dle P. Adolfa Dossa T. J.)

Mějme v letoším měsíci říjnu často na paměti čestný název Marie, „růž e duchov ní“. Snažme se po jejím příkladu býti růžemi červenými i bílými, následujme ji v lásce k Bohu i k jejímu Synovi Ježíši Kristu, modleme se často a rádi vždy, ale především v říjnu, měsíci zasvěceném svatému růženci, tuto vznešenou modlitbu. Následujme Marii ve ctnosti svaté čistoty; kdo často na ni myslí, ji miluje, ji ctí, ji se všecek věnuje, stane se ji podobným. Kéž umírajíce můžeme se pochlubiti ne skutečnými, ale duchovními růžemi červenými i bílými, kéž nás chrání Bůh, aby nikdo z nás nedržel v ruce toliko stonku růže beze květů, s trny, pak by byla naše poslední hodinka nešťastná na věky věkův, čehož chraň nás nejvyšše milosrdný Bůh na přímělu naší milé Matky Marie.

Umiňme si, že chceme především v letoším říjnu prositi Marii, aby nám dala milost vytrvalosti, abychom byli a zůstali v zahradě jejího Syna růžemi kvetoucími, růžemi vonnými. Proto voláme „Ty růže duchovní, svatá Panno Maria, oroduj za nás nyní i po celý náš život. Amen.“

Počítání pro věčnost.

Rozprava na 21. neděli po sv. Duchu. Napsal Jarolím St. Pavlík.

V evangeliu 21. neděle je řeč o účtech, jež měl jeden král se svými služebníky. Kdo musí účty skládati, musí uměti dobře počítati. Počty jsou ve škole důležitou hodinou.

Jsou lidé, kteří až moc počítají; to jsou lakomci. Stále počítají své peníze a schovávají je v kufře, ve skříni nebo ve spořitelně. Každý krejcar několikrát obrátí, dříve

než-li jej vydají! Každá výloha je bolí, i nutná výloha, i dobročinná. Pro dobré účely nemají ovšem žádných peněz. Šetří a počítají, jak by ještě víc peněz mohli nashromáždit, nikdy nemají dosti. Pro koho šetří? Pro smějící se dědice. Čím namáhavěji byly peníze nashromážděny, tím více potom dědicové jimi plýtvají a je rozhazují. Lakomec šetří a počítá vlastně pro

peklo, neboť bude vydán katům na pospas.

V časopise Maria Hilf stál v ročníku 1916 následující příběh: V Laonu ve Francii žil jeden lichvář a lakomec. Když byl mnoho let svůj nečestný obchod vedl, onemocněl na smrt. Už blízek smrti, žádal po jedné chudé ženě úroky z kapitálu, jež již byla splatila, ale úroky ještě byla dlužna. Nadarmo prosila umírajícího lakomce, aby jí úroky odpustil. On trval na svém požadavku. Tak sotva že sehnala dluhující úroky, ne bez namáhání, vydala se s nimi k umírajícímu a napočítala mu je na stůl; tu chyběla ještě desítka. I tu žádal po ní. Smutně odešla žena, aby i tento zbytek sehnala, což se jí konečně podařilo; přinesla peníz žádaný a podala jej nemocnému, který již byl v posledním boji. Ruče sáhl po penízi, vzal jej do úst a polkl jej; v témž okamžiku však zemřel. Strašná smrt!

Jsou dále lidé, kteří až příliš na vlas všechno počítají, mají-li totiž něco na prodej. Nespustí ani chudobný lidem, mira a váha je vždycky skrovná, ani o trochu víc, žádný přídavek, žádný přivázek; a přece jsme rádi, je-li zboží dobře a bohatě odváženo. Zdaž-li nepravil Spasitel: Jakou měrou vy měříte, takovou vám bude zase odměřeno? Dejte, a bude vám dáno, míru natlačenou, natřepanou a oplývající dají do vašeho klínu. Jak znal Spasitel poměry a věděl, jak to chodí.

Mnozí křesťané počítají též úzkostlivě, co jsou dlužní, Bohu a církvi. To chtějí vykonávat, ale nic více. Aspoň jedenkrát za rok máš se ze svých hříchů vyzpovídati. Tedy jedenkrát, při tom zůstane. V neděli a ve svátek máš mši sváté obcovati; tedy mši sváté! K čemu ještě požehnání, hodina adorací, růženec, křížová cesta, mše ve všední dny? Máme almužnu dávat. Dostane tedy žebrák svůj krejcar, ale o nic více, třeba byl by i podpory potřebnější. Tak mnohý křesťan vždycky uvažuje a počítá. K tomu jsem za-

vázán, k onomu ne. Co potom, když i Pán Bůh na vlas bude počítati: To ti musím dáti z ohledu na svou spravedlnost; ale milosrdným nebudu, až bys rád se dožadoval milosrdenství mého, když ti budou tvé přemnohé hříchy státi před očima. Jak ty mně, tak já tobě.

O nebudme skrovní a lakomí při skutcích zbožnosti, lásky a sebezapírání. Budme štedřími k bližnímu! Konejme a dávejme rádi něco více, než jsme povinni; Pán Bůh nám to oplatí.

Dále jsou lidé, kteří se rádi přepočítají ke škodě bližního. Dostali-li více, než jim po právu patřilo, nedají to zpátky; dali-li méně, tvrdí, že všechno správně odvedli. Postaví větší obnos do účtu, míníce, že ono to projde. Schválně se přepočítají při měření, vážení, počítání; zkrátka, sedmé přikázání pro ně neplatí. Že Pán Bůh od takových lidí, kteří druhé šálí, mámi, okrádají, přísný počet žádati bude, můžeme si pomyslit. Pakli to nenahradili a neuvedli do pořádku, jsou-li tedy ještě dlužníky u Pána Boha, tak řekne: Zaplať, co jsi dlužen! Teď nemůžeš! Do žaláře s tebou, až bys všechno zaplatil! Timto žalářem bude buď očištěc nebo peklo, podle toho, jak je dluh velký. Z pekla však se ven nedostane, kdo tam jednou je.

Počítání je čtvero: sčítání, odčítání, násobení a dělení. Při účtech, jež musíme Pánu Bohu skládati, jsou zastoupeny všechny čtyry početní druhy. Sčítání. Pán Bůh sečte všechny tvoje hříchy. Ach, jak mnoho jich bude! Spravedlivý hřeší sedmkrát za den, pravi svatý Jan. David vzdychá: Hříchy mé se rozmnožily nad vlasy hlavy mé a převýšily hlavu mou. Mnohociferní číslo bude to zajisté, jež nám Pán Bůh předvede před očí. Vyzpovídané a litované hříchy budou však odeděny. Než i ten zbytek bude u mnohého hodně veliký; dlouhého trestu v očištěci třeba se obávati, s výhradou, že žádných těžkých hříchů není ve zbytku. Kdo těžkými hříchy obtížen bude překvapen božskou kontrolní komisí, tomu se špatně povede

on bude pro zaviněný úpadek odsouzen k věčnému zatracení. Varujeme se smrtelných hříchů, nedopouštějme se lehkomyšlně ani všedních hříchů; zpovídejme se často a získávejme odpuštění, aby trest očištcový nebyl tak veliký.

Při soudu Božím budou tedy naše hříchy sečteny a vyzpovídané odečteny. Nyní však budou k útěše naši i d o b r é s k u t k y sečteny, jež jsme vykonali jako děti, jako mládenci a panny, ve věku pokročilém a sestárnělém. Jak se budeme radovati, když se ukáže pořádná suma, pěkné dobro u nebeské spořitelny. Než i tady budou odečteny ony dobré skutky, jichž jsme nekonali v dobrém úmyslu a Bohu k libosti, ale ze sobectví a samolibosti. Ach, kolik špatných zrněk bude tu mezi pšenici, kolik nahnilých a červivých plodů, kolik penízů, které neplatí! Suma dobrých skutků se scvrkne jako švestky při smažení, jako houby při sušení. Kéž by jen ztráta nebyla tak veliká! Proto konejme mnoho dobrého, mnohé skutky zbožnosti, sebezapření a lásky k bližnímu; konejme je v dobrém úmyslu, z lásky k Bohu, abychom Bohu se zalíbili, abychom u Boha odměnu si zasloužili.

Tato odměna bude velká; při vy-

měření odměny použije se n á s o b i l k y, ba i zmocňování na druhou a na třetí. Pán Ježíš slibuje stonásobnou odměnu těm, kteří z lásky k němu všechno opustí. Kdo se nad chudým smilovává, půjčuje na lichvu Hospodinu, on mu to splatí. Radujte se a veselte se, neboť odměna vaše velká bude v nebesích. Kdo má, tomu bude ještě více dáno, aby měl nadbytek. To jsou samé pěkné výroky, jež nás naplňují nadějí na bohatou mzdu Boží.

Bude obzvlášť tenkrát hodně veliká, když se teď budeme pilně cvičiti v d ě l e n í, to jest, když statky svoje budeme dělit mezi chudé. Jdi, prodej všechno, co máš, a dej chudým, a budeš mít poklad v nebi.

Ó, světcí byli dobří počítáři! Počítali se smrtí, která jednou přijde, s následujícím na to soudem, s odměnou nám slíbenou; a proto žili tak, že si nejen existenci v nebi zajistili, ale sobě i pěknou villu v nebi a bezstarostný, šťastný, radostiplný život zasloužili, veliký poklad statků nebeských. Těž to tak udělejme: modleme se, pracujme, bojujme, trpíme k vůli Bohu a jeho nebi. Přeji všem, aby z počtů nebeských zasloužili si první známku.

Z úvah o evangeliu.

Napsal biskup Otakar Procházka. — Autor. překlad B. Kyselého.

(Pokračování.)

10. Učenníci emausští.

„A aj, dva z nich šli toho dne do městečka, kteréž bylo zdálí od Jerusalema honů šedesáte, jménem Emaus. A ti rozmlouvali vespolek o všech těch věcech, kteréž se byly udály. I stalo se, když rozmlouvali a sebe se dotazovali: že i Ježíš přiblíživ se, šel s nimi; ale oči jejich byly držány, aby ho nepoznali“ (Luk. 24, 13—16).

a) Jako bliká oheň pastevců na louce, tak bloudí světem duše bez víry: bludička chabá, neutěšená, matná, beznadějná. Hle, cestou k Emaus také se berou dva takoví znavení lidé a po cestách světa plahočí se podobných přemnoho. Věřili jsme a doufali — teď nemáme víry ani naděje. Ve svých mukách hledáme rozptýlení, obrácíme se ke světu, toužíme zapomenouti na sebe. To není cesta Boží.

Panna Maria růžencová.

I nás zachvátí někdy malomyslnost a nevrlost, a my obracíme se k světu pro útěchu. Můžeme se ohlédnouti po osvětlení v přírodě, při zábavě, u dobrých přátel, ale potom vratme se zase do Jerusalema, města svatého: Ježíš bude pravým naším těшитelem. Jaké útechy bylo by se dostalo učedníkům v Emaus, kdyby se k nim Ježíš nebyl přidružil? Bavme se tedy podle vůle Boží tak, abychom si uchovali pružnost duševní; spořme svými silami a moudře je rozvíjíme.

b) Pán Ježíš přidružil se k nim, oni ho nepoznali a on se tázal: „Které jsou to řeči, jež rozmlouváte vespolek jdouce, a jste smutni?“

Duše Ježíšova tone za jitra velkonočního v radosti, v lesku a blaženosti, nicméně patří s velikou účastí na tyto rozladěné duše a těší se, že svěřují se se svými žalostmi. Ba vybízí k tomu sám otázkou: o čem hovoříte, jaké jsou to řeči, jimiž se bavíte?

Na laskavou pobídku zjeví učedníci upřímně bolest svých srdcí. Jak asi líbila se slova jejich Pánu, zvláště ona, jež týkala se jeho samého: „... jenž byl muž prorok, mocný v skutku i v řeči, před Bohem i přede vším lidem...“ Byla to nesmírná pochvala, a krásnějšího svědectví o něm ani vydati nemohli. — I ode mne žádá Ježíš, abych v rozjímáních, v denním zpytování svědomí vyslovil podrobně, co mne tíží. To činí můj poměr k Bohu velmi důvěrným, vysvětlí leckterou záhadu a vzdělá mne.

c) „My pak jsme se domnívali, že by on měl vykoupiti lid israelský.“ Bylo nám vykoupění vrchovatě třeba. Očekávali jsme Vykupitele, neboť přemnoho bylo našich útrap a těžkostí. Tato stará tužba srdce, které doufá vysvobození z muky a bolu, byla i naším dědictvím.

Ano, takové jest dědictví učedníků Páně i nás. I nám je třeba spasení. Nelze pochopiti ani sněsti tohoto tupého, hříšného bytí, které bylo nejprve potřísněno a potom se nadobro

hroutilo. Tento obrovský rozpor mezi zákonem a jeho přestoupením, mezi ideálem a nicotou, mezi smrtí a touhou po životě věčném vyžaduje nutně vyrovnání, smíru a toho mohlo docílit pouze milosrdenství Boží. V to smíme doufat. Mimo to čekáme i příspěví Boží, vyvedení z bludiště, milost, bychom dovedli shromáždit si ctnosti i zásluhy na uvítí věnce života věčného. To vše podává nám Ježíš. Setrvejme na cestě té; povzbuzuje nás k tomu naděje na život věčný. To blaží nás již zde a dodává nám chuti a vytrvalosti v našich zápasech.

11. „Ó blázni a zpozdlí srdcem.“ (Luk. 24, 25.)

a) Ježíš utěšeně léčí pobloudilé. U vědomí své moci burcuje je z pokleslé nálady; vzpružuje v nich paměť na veliké úmysly Boží; otvírá jim velkolepý rozhled viny; varuje a kárá je: „Ó duše pošetilé, zaostalé!“ A oba učedníci cítí, jak vysoko povznešena jest duše podivného poutníka, cítí čistý, osvěžující vánek, jímž dýchá duše jeho a to na ně působí blaze, to jeví účinek dobrý. — Nechť duše povzneše duši; život a duši lze vyléčiti jen rázným vyzváním z pokleslosti, nikoliv škorpením a vřadami. K tomu, kdo zůstal dole, třeba se schýliti. Čiňme po příkladu slunce, které výsosti své neopouští, ale paprsky své šle dolů. Naše povýšenost jest dobrou, ušlechtilou stránkou duše; nesestupujme, abychom ji hašteřením potřísnili. Očišťujeme jiné milou povznešeností vlastní duše.

b) Zdálž nemusil Kristus těch věcí trpěti a tak vejíti do slávy své? A počav od Mojžíše a všech proroků, vykládal jim všechna písmata, kteráž o něm byla.“ Bůh myslil si Messiáše jinak, než vy; slovem, myšlenky Boží nejsou myšlenky vaše. V jeho osobnosti jsou i takové rysy, na které vy rádi zapomináte, totiž sebezapření a utrpení; a přes to nemáte vy pravdy, nýbrž on. — Do podobné chyby upa-

dáme nejednou i my. Domníváme se, že evangelium skýtá nám pouze vyhlídky utěšené, ale oběti nevyžaduje. Vešel-li Ježíš cestou utrpení do slávy své, nemám i já kráčetí touto cestou, jeho cestou? Rozšlápneme již jednou bludné vidiny své nevědomostí! „Stůj na svých nohou — di prorok — a mluv a číš, co sluší duši mužné!“

c) „I přiblížili se k městečku, do kterého šli, a on dělal se, jakoby chtěl dále jíti. I přinutili ho, řkouce: Zůstaň s námi, neb se připozdívá a den se již nachýlil. I všel s nimi.“ Ježíš dělal, jakoby chtěl jíti dále, ale srdce ho táhlo, aby je přiučastnil největší milosti. Prál si však, aby nesmírná milost ta byla odměnou pokorné prosby; chtěl, aby poprosili: zůstaň s námi!

Spasitel náš touží, aby mohl býti s námi, aby mohl bydliti v duši naší. Chce nás zahrnouti požehnáním svých milostí, ale přejí si, abychom o milosti ty prosili, abychom jej vroucími modlitbami u sebe zadrželi. Nejednou jsme zdrceni proto, ježto se nesnažíme udržeti si Ježíše dosti vytrvalými prosbami. Nechovíme se pouze trpně, nýbrž jedneje sami! Zpytujeme se, zda dosti vše toužíme po milosti Spasitelově? Shledáme-li, že nikoliv, modleme se horlivě; prosme, by stále zůstával s námi, zvláště když mračna pokušení kupí se nám nad hlavou, když tmi se nad námi noc pochybnosti a utrpení, hlavně však v hodině smrti. „Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se již chýlí.“

12. Ježíš se zjevuje.

„Když pak byl večer toho dne... a dveře byly zavřeny, kdež byli učedníci shromážděni pro strach před Židy; přišel Ježíš“. (Jan, 20, 19).

a) Když přišel večer onoho dne, v němž malovnění učedníci byli stále zmitáni rozčilením, v němž byli plni strachu i naděje, v němž pouze úkradkem si šeptali, zatím co srdce jejich hlasně volalo, tu přišel Pán a stanul uprostřed nich. Přišel v pozdní

večer. Ke svatě Panně, k Magdaleně, přišel časně ráno; tyto měly Velkonoce již z jitra, učedníkům nastaly teprv večer. Snad ještě nebyli dosti hodni, snad nebyli v patřičné náladě, snad chtěl je Pán zkoušeti, snad čekal, až se shromáždí; jest dosti důvodů, proč otálet a nikdo nesmí jemu vytknouti proč ne dříve? — Ó zajisté, i k nám přichází Pán a chodí mezi námi, ale ať spěchá, nebo otálí, vždy musím patřiti s láskou a úctou na jeho svaté, milostiplné úmysly. Prodlévá-li, vytrvám; jsem-li bez útěchy, nevadí; vím, že právě tenkrát nutno dokázati svou věrnost. To učiním, a rád učiním, aby tím sladší potěcha skanula mi do duše.

b) Dvěře zavřené, tedy ustraněnost a sjednocenost v lásce... toť moc, která přitahuje Ježíše; rád zavítá, kde čekají naň duše v sebe obrácené a přece vespolek se milující. V sebe-poznání nalézáme sebe samy a láskou dokazujeme cit vzájemnosti. Obojího jest třeba k dosažení dokonalosti. Kdo není sám v sobě ucelený, nemůže se nakloniti dobrotou a láskou k bližnímu a kdo se odvrátí od bratrské společnosti, aby sama sebe pohledal, stane se nevrlym ostýchavcem a umdlí. — Třeba mi tedy býti člověkem sebraným, ukázněným, ale i srdečným, bratrsky vlídným.

c) „Rekl jim: Pokoj vám!“ Toť pozdravení Ježíšovo. Nebojte se, vždyť milujete. Nelekejte se ani později, ať se děje cokoliv. Nevypávejte se dlouho: co bude a jak bude, ale hleďte si osvojiti pokoj a bude vše dobře. Hleďte pokoj duše v čistotě srdce, uklidnění krve v kázni, klid myslí ve velkodušném nazírání na svět. Pokoj přejí vám, abyste silně věřili a pevně doufali, abyste se nenechali rozštěpiti trpkými, svárlivými, trudnými, chladnými myšlenkami a pocity. Uchovejte si v myslech svých právě velikonoce; utěšte se myšlením, že pro vás jest vzkříšení i moc má, vám platí milost a láska moje. A abyste pevněji věřili, „vizte ruce mé i nohy, dotýkejte se

a vízte, že duch nemá masa a kosti, jako mne mítí vidíte. — A zradovali se učedníci vidouce Pána“. — Chci v sobě vypěstiti silnou víru, jež by se

dovedla radovati, když dala výhost pochybnostem a malomyslnosti.

(Pokrač.)

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maximilian Weinberger.

Maria zná vždycky pravou cestu.

Píše misionář P. Trilles.

„Kam se máme obrátiti, v pravo nebo v levo?“ Karavana s misionářem v čele stála v rozpacích na křižovatce. Kterou z obou cest máme se dále ubírat? Časně z rána vydali jsme se na cestu do vzdálené, ale hustě obydlené osady Obalu. Naším jediným vůdcem byl pokažený kompas a náš důvtip. Ale oba nechali nás na holíčkách, nemohli jsme pravou cestu nalézt. „Víte co?“ pravím, „budeme losovati. Avšak nikoliv, mně napadá nádherná myšlenka!“ To řka sáhnu do kapsy a vytáhnou svou stálou průvodkyni na cestách: medailka na jedné straně s obrazem Panny Marie, na druhé s obrazem sv. Josefa. „A nyní pozor!“ pravím, „Maria ukazuje cestu na pravo, sv. Josef na levo. Souhlasíte?“ Hodím medailku vzhůru, ona se několikrát otočí a padne na měkký mech. Přiskočíme k ní. Obraz Panny Marie leží nahoře. „Maria nás tedy chce vést! dobře, tedy v pravo a rychle ku předu!“

Asi po dvouhodinovém pochodu vítaly nás na úpatí zeleného pahorku banánové stromy, jisti to hlasatelé lidského obydlí. Zrychlili jsme své kroky a vjížděli jsme brzy na to do — Obalu? O, nikoliv, to leželo na opačné straně! Octli jsme se v osadě Mfungu. Co nyní? Vrátili se? na to bylo již pozdě. Či vedla nás tentokrát Maria špatně? Mfungu je bídné hnízdo: dvě bídné chatrče po jedné, tři po levé straně cesty, dobromyslná

žena, houf dětí, muž jenž právě není doma, pes, tři slípky — to je všechno, čím se Mfungu co do budov, lidí a zvířat vykazati může. Přivítání bylo nicméně obstojné — jako u divochů. Starocha šilhalo na nás jaksi nedůvěřivě, neméně pes, aniž však kousal. slípky křičíce daly se na útěk, děti rovněž. Chatrče na štěstí neutekly, za to však byly hodně špinavé. To byly špatné vyhlídky pro nastávající noc!

Než ponenáhlu, bezpochyby následkem naší přívětivosti, získali jsme si důvěry všech. Starocha nám upravila v koutku lůžka, kost uchlácholila psa, medailky a přívětivá slova ukonejšily děti a dobře nacenpaná dýmka vykouzila dokonce libezný úsměv na tváři staré Ethu, naší to s počátku nedůvěřivé hospodyně. Nabídla nám dokonce oheň a polorozbitý hrnec na vodu. O pět minut později vařily se vesele banány v hrnci. Dalí jsme z našich lahůdek také dětem, které seděly okolo ohniště a starocha naslouchala naší rozmluvě, dýmajíc nepřetržitě ze své krátké dýmky, jejížto zakouřená hlava o vykonaných již dlouholetých službách vypravovala.

Zatím dostavil se večer. Se svou skrovnou večerí byli jsme brzo hotovi a seděli jsme kolem ohniště, na kterém několik polen svou životní dráhu v kouři dokonávalo, a modlili jsme se jako každý večer růženec. „Ma šume ve, Maria! Zdravas Maria“, opakovali jsme nepřetržitě a propouštěli jsme růžencové perly skrze prsty. V tmavém koutku, nám naproti krčila se stará Ethu; lokty podpírajíc o kolena, bílou

hlavu o kostnaté ruce, poslouchala nás a dívala se svýma velkýma očima upřeně na nás. Byla asi velmi stará, naše ubohá Ethu! Aby její vlasy tak nadobro zbělaly, tak hluboké vrásky do její tváře se vryly, její tělo na kostřu se scvrklo, to mohla způsobit jen mnohá léta, v těžké práci a hlubokém bolu prožitá.

Najednou se zvedla, přistoupila k nám a položila mi kostnatou ruku na rameno. „Ma šume ve, Maria,“ řekl jsi už několikrát, není-liž pravda?“ pravila. — „Ovšem, matko; nejsi naposled křesťankou?“ Ethu mi nerozuměla. „Ukaž mi to,“ pokračovala nedbajíc mé otázky a dotkla se prstem medailky mého růžence. Podávám ji svou medailku, ona ji rychle přirovná k jakési věci, kterou vytáhla ze západří, a volá: „Mé dítě, mé ubohé dítě!“ a dá se do usedavého pláče. A opět a opět volá po svém dítěti a velké slzy těžce a zvolna ji spadají po tváři. Její velká bolest mne hluboce dojala; nechal jsem ji klidně se vyplakati a potom pokusil jsem se skoro nesměle ji potěšiti. Znenáhla se skutečně upokojila a mohla mi dokonce, až často pláčem se přerušujíc, vypravovati toto:

„Je tomu asi 20 let, tu seděla jsem na tomtéž místě a v tétéž chatrči jako dnes, jenže byl u mne můj syn, má jediná pýcha a radost. Mnoho let před tímto dnem odešel ode mne a odebral se mezi bělochy. Potom vrátil se ke své matce, ale aby brzo na to ji zase a to na vždycky opustil. Umiraje ležel vedle mne a veškerá má bolest nebyla s to, aby ubíhající drahý jeho živo zadržela. „Poslyš, matko,“ pravil mi slabým hlasem, „odcházím daleko, velmi daleko od tebe, ale já chci, pamatuj si to dobře, chci, aby jsi jednoho dne tam za mnou přišla — a potom, milá matko, už se více od sebe neodloučíme. U bělochů naučil jsem se znáti cestu, která vede do nebe — jednoho dne budeš mne tam následovati. Nezbyvá mně už času, abych ti tuto cestu ukázal, ale sejmi tuto medailku s mého krku, podívej se na ni každý den a říkej při tom:

„Ma šume ve, Maria! Slibuješ mi to?“ „Slibuji!“ ale kdo jest ta Maria?“ On se na mne podíval svýma strnulýma očima — o, já nikdy na tento pohled nezapomenu — posadil se zpola, šeptal tiše: „Ma šume...“, klesl zpět a byl mrtev. Bylo všemu konec. O, mé dítě, můj jediný synu, kde dlíš nyní? . . . Pohlédni na tuto medailku, jeho poslední dech ji ovanul.“ Ethu odmlčela se na chvilku bolestně dojata, načež pokračovala: „Dvacet let ji nosím jako památku na něho, jenž za mou chatrčí odpočívá a ne jednou, ale bezpočtu-krát za den opakuji poslední jeho slova: „Ma šume ve, Maria!“ Když jste se modlili, zněla ta slova také z úst vašich — prosím, otče, rci mi přece, kde je Maria?“

Rozumí se, že jsem s výkladem neotálel. Hodina plynula za hodinou a pořád ještě seděla stará Ethu přede mnou a poslouchala důvěřivě a pokorně mým slovům. A když následujícího rána božský Spasitel a nejsvětější Svátosti v této zapomenuté, uprostřed lesa zastrčené chatrči, své přátele navštívil, dostavila se i Ethu a opakovala z hloubi srdce opět a opět slova: „Ma šume ve, Maria!“ Když jsem ji potom i za dne dále vyučoval, tekla večer voda spásy na její čelo. Ke cti její nebeské ochraňkyně dali jsme jí jméno Maria.

Ještě pozdě v noci slyšeli jsme ji na hrobě jejího syna modliti se vroucně slova, která byla její duši zachránila. A když potom z rána se šelo, vyvolali mne katechisté ven: tu ležela na hrobě, již studená, ale s klidným úsměvem na zvadle tváři, medailku křečovitě mezi prsty svírajíc stará Ethu ve svém posledním hlubokém spánku. Její duše oděná rouchem křesťní nevinnosti byla pospíšila za synem vroucně milovaným, aby na věky věkův s ním spojena bez přestání Marii chválila pozdravením, kterým ji zde na zemi, ji neznajíc, tak často a vroucně pozdravovala: „Ma šume ve, Maria!“

Dobrá, nebeská Matko, ty jsi nám přece pravou cestu ukázala!

Jak divoch zpytoval své svědomí.

V jižní Americe na břehu větší řeky leží rybářská vesnice. Obyvatelé živi se lovem ryb a jsou katolickými křesťany, jižto od misionářů byli na víru křesťanskou obráćeni. Dva z nich lovili jednoho dne ryby a za tím účelem vhodili síť do vody. Když ji po čase chtěli vytáhnouti, byla síť tak těžká, že ji nemohli hnouti. I domnívali se, že se síť zachytila za nějaký kořen a jeden z nich se potopil, aby ji vyprostil. Ale nastojte, v tomtěž okamžiku vynořil se na povrch ohromný krokodil, který nešťastného rybáře ve své zubaté tlamě držel za prsa. Ale rybář neztratil duchapřítomnosti. Zvolav: „Panno Maria, zachraň mne!“

snážil se tlamu krokodilovu svýma silnýma rukama otevřít, což se mu také podařilo. Zatím svolal jeho druh ostatní vesničany, kteří pak rybáře z nebezpečného postavení vyprostili. Ale jak vypadal! Celé tělo jedna rána a krví zbroceno. Těžce raněného zavezli do vesnice a zavolali rychle misionáře. A tu raněný spatřiv misionáře volá: „Otče, já už jsem zpytoval své svědomí, vyšly rychle mou zpověď, prvé než zemřu!“ To se stalo. A hle! proti všemu očekávání raněný se pozdravil a jen hluboké jizvy jsou ještě svědky hrozného nebezpečení, ze kterého zajisté jenom přispěním s hůry vyvázl. A co nás naplňuje podivením, je to, že v tak hrozném postavení nezapomněl svědomí své zpytovat!

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokračování.)

Vytržení trvala několik let, a plamen božské lásky, jenž v ní hořel, byl tak mohutný, že marně namáhala se mu ubrániti. Stávaly se tak častými, že pokorná Anna Maria si posteskla svému božskému ženichu. „Pusť mne, Pane!“ řekla se svatou svobodou, „nech mne na pokoji a odejdi; jsem matka rodiny, nech mne pracovati, odejdi, odejdi.“ Marné námahy! Vzpírala se takto, ale stačila nejmenší věc, která ji Boha připomínala, a již byla v ekstasi; i v oddechu, jež úmyslně vyhledávala, bývala přemožena; půvaby božské lásky ji zahrnovaly se všech stran a spoutaly ji okovy jako obět zápalnou.

Anna Maria dospěla až k výšinám, kde zrak světlem víry posílený bez námahy pozoruje přírodu změněnou ve světle víry. Její srdce pocíťovalo rozkoš půvabů nadpřirozených, přístupných jenom duším rozjímavým, které se vyvíčily ve škole mystické v ctnostech

nejpřísnějších a Boha milují vroucně a věle.

Naše prostá žena, nevědomá a chudá, ale věrná v milosti, závodí se sv. Teresíí, sv. Bonaventurou a sv. Janem z Kříže. Jako panna karmelská upadá v ekstasi při prostém divu přírodním; šustí-li list a větříček, bývá vytržena jako chudáček assiský sv. František, jenž jda polem, usmíval se na kvítka u cesty, bavil se s červíky na zemi, nazýval ptáčky nebeské svými přáteli a zpíval při tom písně, vřelé projevy lásky Serafínské.

Jako tyto velké duše, četla i Anna Maria jméno Páně na všech tvorech všehomíru, a všichni tvorové byli pro ni ohnivými jazyky, které ji neustále povzbuzovaly k chvále Boží a ji výmluvně připomínaly slitování Páně. Zpěv ptáka, pohled na květinu, pohyblivé vlny stačily, by roznitily její srdce a ji způsobily nebeská vytržení. Proto

bylo povážlivé, ji samu nechat vyjít, když se nemohla spustit sama na sebe. Obvykle provázela ji důvěrná osoba, a když nějaký zvuk, zpěv aneb něco náhle roznitilo v srdci jejím božský plamen lásky a ona omdlévala, opřela se o průvodkyni a spěchala do nejbližšího chrámu. Když klekla k modlitbě, bylo pro ni vytržení právě tak přirozeno, jak pro nás prostá modlitba, a duše její byla při tom tak živě dojata, že se zdálo, že protrhne svazky tělesné. To pozorovali všichni přítomní, když nedovedla potlačit nadpřirozená hnutí. Jedni žasli nad její vroucností a očekávali ji u dveří, aby se doporučovali jejím modlitbám; jiní ji pronásledovali a vinili ji z pokrytectví. Když ukončila dikůčinění po sv. přijímání, ohlédla se ostýchavě, aby viděla, jsou-li ještě v kostele lidé, kteří ji pozorovali, a ve vhodné chvíli, celá zmatená vracela se spěšně domů. Aby unikla pozornosti jiných, chodívala k sv. přijímání tu v tom, tu v onom kostele. Ale Pán jí proto činil výčitky, a přikázal jí, aby se ničím neznepekovovala, když je s ní, a vrátila do svého chrámu Panny Marie na náměstí Colona. Byla-li takto zachvácená

božskou láskou, jenom poslušnost ji přivolala zpět k smyslům; mimo poslušnosti nepozorovala žádného hluku. V době první francouzské republiky povstal velký hluk na náměstí Colona, kde se shromažďovalo vojsko. Bubnování a hluk vylákal lidi z kostela, který se ve chvíli vyprázdnil. Kostelník chtěl odejít a dveře zavřít; šel proto k Anně Marii, aby ji vybidl k odchodu. Byla právě po sv. přijímání a se ani nehнула při všech pobídkách kostelníka, takže ji tam uzavřel. Jak užasla, když se probudila z ekstase své a sama byla v kostele. Neslyšela nic ze všeho hluku.

Její zpovědník, z jehož výpovědi vyličené události jsou vyňaty, dí dále: „Byl jsem často svědkem jejího nadpřirozeného spánku, její ekstase a úplného ponoření v Boha, zvláště když jsme prováděni kardinálem Pedicinim navštěvovali sedm hlavních chrámův. Přijímala tehdy obyčejně v kostele sv. Kříže; hned po sv. přijímání ztratila úplně vědomí; když jsme chtěli dále putovati, rozkázal jsem jí jménem poslušnosti, aby opět se vrátila k vědomí a nás následovala.“ (Pokrač.)

Různé zprávy.

Chybí nám národnost! V Čechách je katolíků skoro 79 procent, na Moravě 92, ale katolícky volí jen asi 20 procent.

Počet sňatků v republice Československé r. 1921. Podle č. 38 „Zpráv Státního úřadu statistického“ bylo zmíněného roku uzavřeno 163.386 sňatků (12 sňatků na 1000 osob). Pro léta minulá (od r. 1911) data týkající se jen Čech, Moravy a Opavska. R. 1911 počet sňatků činil 74.497; od té doby možno pozorovati sestupnou tendenci až do r. 1916 (32.726); od r. 1917 počet se zvyšoval a dosáhl vrcholu roku 1920 (128.581).

Strážné číslíce. Podle statistických dat bylo u nás v r. 1919 3.788 rozvodů a 2.029 rozluk. V roce 1920 bylo rozluk 3.570, v roce 1921 bylo již rozluk 5.570, a v roce 1922 rozloučeno bylo soudně 6.133 manželských svazků. Aspoň tedy v něčem jest v naší republice pokrok. V rozvratu rodin, jenž stoupl od r. 1919 více než trojnásobně, jest požehnání pokrokového rozlukového zákona. Zde by se mělo panstvo zamyslit a zeptat se: kam se ten národ za naší éry řítí?

Umírající Svatý Otec. Z posledních chvil nebožtíka papeže Benedikta XV. se vypravuje: Zánět plic

nebezpečně pokračoval, tu raděno povolati ještě nějakého odborníka lékaře. Papež slyše to pošeptal: „Prima l'animal“ „napřed duše!“ Chtěl, aby napřed přišel kněz a zaopatřil ho. Věru vzácný odkaz Otce dítkám a v duchu Spasitelově pěkné životní heslo: „Prima l'animal“

Největší organisace na světě. Organisace Rytířů Kolumbových v Americe jest dosud největší organisací na světě. Členů má 253 mil. 300 353.

Jmění má 17,133.914.96 dolarů, z něhož bylo za rok 1922 vyplaceno na úmrtích pojistkách 1,516.829.05 dolarů.

Vzorná farnost. Takovou jest severofrancouzské přístavní město Cancale o 6.500 obyvatel. Asi padesát kněží z tohoto městečka působí v diecési Rennes a 24 bohoslovců připravuje se na práci na vinici Páně. O Cancalských se říká, že každý z nich bude buď námořníkem, nebo knězem.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevymíjaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvoji svatou církev a její nejvyšší hlavu, za křesťanské vzdělání mládeže a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, būdiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **Modlití se a domáhati se katol. škol.**

Úmysl v listopadu 1923: **Obrácení mohamedánů na víru katolickou.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Křesťanské vychování mládeže. (Hlavní úmysl.) — Dne 28. října. — Růže duchovní. — Počítání pro věčnost. — Z úvah o evangeliu. — Obrázky z katolických misíí. — Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČ. LVII.

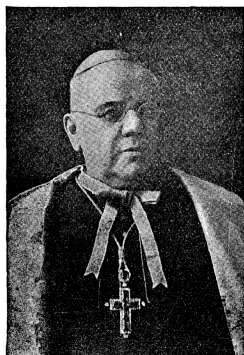
BRNO, 1. LISTOPAD 1923.

ČÍSLO 11.

O Srdce Ježíše, ty špy lásky svojí jen hojně vysilej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Za † arcibiskupem drem Ant. Cyr. Stojanem.

Jaká to nevidaná sláva, co to lidu ze všech krajů Moravy bylo v Olomouci při posvě-

† Dr. A. C. Stojan,
arcibiskup olomoucký.

cení a nastolení nejd. p. arcibiskupa dra Ant. C. Stojana! Samá radost, samá sláva! Všeho si zasloužil šlechetný,

dobrosrdečný ten hodnostář církevní a miláček lidu moravského. Všichni, kdo jej znali, jej milovali, a kdo jej osobně neznali, měli velikou úctu k jeho osobě. Kdo by se byl nadál, že za tak krátkou dobu všechna radost obrátí se v žalost? Kdo by se byl nadál, že tak brzo sejde se zase na sta kněží a na tisíce lidu ke smutnému průvodu zemřelého miláčka lidu! A stalo se! Po dlouhé a trapné nemoci, již se bránil, přece konečně dne 29. září na svátek sv. Michaela archanděla dokončil pozemskou svou pout. Pravím úmyslně pout, protože za živobytí ustavičně cestoval po celé Moravě, do Čech, na Slovensko, hlavně ale na Velehrad a sv. Hostýn. Kdekoliv byla nějaká církevní slavnost, tam byl p. arcibiskup Dr. Stojan. Až ku podivu bylo, jak to vše vydržel a jak všechnu práci zdolal. Jako poslanec, jako senátor měl plné ruce práce, neodmítl nikoho, kdo se k němu prosebně obrátil. Byl vždy svědomitým zástupcem lidu, vždy na svém místě, vždy hotov hájiti zájmy lidu našeho. Byl mu-

žem práce od mládí svého, mužem povinnosti, zářivým vzorem víry a zbožnosti, upřímným vlastencem, v jehož srdci pojila se láska k církvi a vlasti. Hlavní jeho prací od dřívějších let bylo zvelebení posv. Velehradu a sv. Hostýna. Při všech vlastnostech, při všech schůzích ať bohoslovců, ať katol. učitelů, studentů, akademiků, katol. rolníků, Omladiny, dělníků, při unionistických schůzích, to vše dělo se za jeho vedení. Všude byl v kostele i venku, vše řídil a pořádal a vše podnikal z lásky k sv. věrověstům našim Cyrillu a Methoději. Čím Velehrad je nyní, stal se jím pomoci p. arcibiskupa dr. Ant. C. Stojana.

Těž posv. Hostýn byl zveleben jeho přičiněním, on založil Matici svato-hostýnskou, tak jako Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda pod ochranou bl. Panny Marie. Nebylo větší pouti, nebo slavnosti na posv. Hostýně, abyste neviděli mezi poutníky neunavného poutníka dr. Stojana. Jeho plánem bylo postavit na posv. Hostýně dům pro poutníky tak jako na Velehradě zase exerciční a poutní dům

„Stojanov“. Slovem obětoval se celý jak službě Boží tak službě lidu svého. Byl opravdu apoštolským mužem a hodným nástupcem sv. Methoděje, Není tedy divu, že síly jeho byly konečně vyčerpány, což bylo pozorovati r. 1922 při pohřbu neznámých vojinů na sv. Hostýně. Čeho se všichni již obávali stalo se. Dokonal život svůj šťastně a blaženě a odpočívá ode všech prací a námah v královské kapli na posv. Velehradě, zamilovaném svém místě. Bůh mu odpplat tam na nebi za vše, co ke cti a chvále Boží, pro blaho sv. církve a pro národ náš československý vykonal. Jméno je zapísáno nesmazatelným písmem do srdcí všeho lidu našeho. Vděčnost svou jak kněžstvo tak lid katolický prokázali při pohřbu v Pánu zesnulého metropolity jak v Olomouci tak na posv. Velehradě. Všechny téměř časopisy psaly, rozepsaly se o zemřelém velepastýři dr. Ant. C. Stojanovi s největší úctou pro ryzý jeho charakter, pro neunavnou práci a pro zlaté srdce jeho.

Obrácení mohamedánů na víru katolickou.

(Hlavní úmysl.)

Jak jsme se modlili za obrácení židů na víru katolickou, tak máme uloženo sv. Otcem Piem XI. modlití se za obrácení mohamedánů čili vyznavačů islamu, t. j. oddanost člověka k Bohu. Toto vyznání založeno okolo r. 570—632 po Kristu. Původce jeho Mohamed vybral něco ze židovského, něco z křesťanského náboženství a z jakési sekty v jižní Arabii a sice jen to, co se mu do krámu hodilo a

upravoval si vše podle svého názoru. Od počátku jeho učitelského působení r. 610 až po jeho smrt se jeho učení ustavičně měnilo. Vyznávající jediného Boha a Mohameda jako nejvyššího proroka a všechna ostatní vyznání nenávidí celou duší. Toto učení a hlavně odměna v ráji tak zfanatisovalo své vyznavače, že chtěli obrátit celý západ na své učení a proto šířili je ohněm a mečem. Svou bo-

jovnou zuřivostí přemohli mnoho národů a podrobili si Palestinu, Syrii, Egypt, Mesopotanii, severní Afriku, Španělsko a velkou část Indie, Malou Asii a konečně r. 1453 i Cařihrad a vůbec se šířil Islam v zemích pohanských i křesťanských. Víme, že hrozilo i nám nebezpečí turecké několikrát. Počet vyznavačů Islamu čili mohamedánů páčí se na 200 milionů, z nichž v Rusku 14, v Turecku 16, na Balkáně asi 1.370, v Arabii 2, v Persii 13 1/2 mil. v Indii 60, v nizozem. Indii 14, v Číně asi 20, v Egyptě a severní Africe 18, v Sudanu asi 25 milionů. Hezký to počet pobloudivých! Kéž by se katol. misionářům podařilo aspoň část těchto lidí získati víře katolické! Katolická církev pracuje všemožně k cíli tak velikému. Posílá hlasatele víry do zemí pohan- ských i Turky obsazených, aby ty, kteří jsou v temnostech modloslužby nebo bludů, přivedli ke světlu pravdy

nebeské. Jaká by to byla radost pro anděly i lidi, kdyby všech těch 200 milionů bylo získáno Ježíši Kristu, pastýři duší nesmrtelných. Hned to ne- bude; ale u Boha není nic nemož- něho. Modlit se musíme, prosit musíme za obrácení těch ubohých zaslepených lidí, aby jim Bůh přispěl milostí svou, aby je světem nebeským osvětlil a srdce jejich naklonil pravému učení Ježíše Krista, který za nás i za ně všechny trpěl a smrtí svou vykoupil; všechny chce spasiti. Prosme tedy nejsv. Srdce Páně, aby jsouc plno milosrdenství slitovalo se nad těmi miliony nesmrtelných duší a přivedlo je do církve, toho ovčince, v němž všichni budou mít místo, aby s námi vzdávaly díky Ježíši Kristu, králi věčné slávy. Obětujeme tento měsíc své prosby a dobré skutky, sv. při- jímání, oběť mše sv. na tento tak důležitý úmysl sv. Otcem ustanovený a pozhennáním jeho opatřený.

Marie Tesařová:

Věřím . . .

Věřím v Tebe, Bože věčný,
který sídlíš na nebi,
duše má se Tobě koří,
Tebe vroucně velebí,
dej mi žítí k Tvoji chvále,
dobrý Bože, neustále.

Věřím v Tebe, Bože mocný,
Stvořiteli světů všech,
který řídíš hvězdné dráhy,
slyšíš každý bolu vzdech,
uč nás snášet žití tíže,
Bože, s Tvého dřeva křížel

Věřím ve Tvou církev svatou,
založenou na skále,
utrpení nechť ji kruší,
zkvétat bude na dále,
Ty v ní žiješ, Bože svatý,
sveď v ni všechny slavné braty.

Svatý Josafat, arcibiskup Polocký, apoštol Rusínův.

Ku 300letému výročí jeho mučnické smrti.

Napsal Msgre Dr. Rud. Zháněl.

Úvodem.

Bratrský národ rusínský, který obývá širé kraje naší Podkarpatské Rusi, bývalé Haliče, Ukrajiny, Bílé a Malé Rusi, slaví letos, dne 12. listopadu 1923, třísté výročí sv. Josafata, arcibiskupa v Polocku, mučenníka, který o unii Rusínů s Římem získal si nesmrtelných zásluh. Bílá a Malá Rus, pokud patří k unii, t. j. pokud uznávají za hlavu církve římského papeže, chystají se oslavit památný den ten. Proto i u nás dužno upozorniti na památku tu. Vždyť i četným mužům našim nejsou kraje, v nichž sv. Josafat žil a působil, neznámy. Za poslední války světové dostali se vojínové naši až do daleké Bílé a Malé Rusi, do vzdálené Litvy. Jména měst: Byten, Vilno, Žirovice — nejsou těm, kteří tábořili u Baranovičí, tohoto významného uzlu železných drah, neznámy — rovněž Vladimír Volynský. A právě v těchto končinách žil svatý Josafat.

Čechové a Rusíni.

Četny jsou duchovní pásky, jež poji nás s pobratimy Rusíny. Tak dle starobylé legendy zavítal do krajin jejich sv. Ondřej apoštol, který vztýčil prý v Kyjevě nad Dněprem svatý kříž, na zpáteční cestě navštívil kraje naše, snad i Velehrad. — V Chersonesu pobyl sv. Cyrill, náš apoštol, svatý Method zvěstoval evangelium na Rusi, byl prý až v Kyjevě. — Jako předkové naši, tak Rusové a Rusíni, byli ve spojení s Římem. Teprve později přiklonila se větší část národa ruského k rozkolu, nicméně zůstala však část jiná vždy věrna Římu.

Církev západní a východní.

Za časů Krista Pána a apoštolův mluvilo se v Itálii a v krajích západně

od ní latinsky, v Řecku a od něho východně ležících končinách řecky. V těchto jazycích byla také slavena bohoslužba. Tenkrát nebylo mezi jednotlivými zeměmi spojení usnadněno telegrafem, telefonem, bezdrátovou telegrafií, železnicemi, proto mimoděk při téžze učení a pod toužee jednou hlavou v Římě, vyvinuly se mezi západem a východem, který různil se řečí a obsahoval mnoho různorodých národů, některé nepodstatné rozdíly, jež však jednoty bratrské a jednoty u víře nikterak nerušily. Naši apoštolové Cyrill a Methoděj, jsouce zvyklí na obyčeje východní, zavedli do liturgie u nás jazyk domácí, staroslovanský, Řím pak neodporoval tomu nikterak, nýbrž dovolil slavně jim i dále tak činiti. U nás z různých, — církvi však nikterak nevyvolaných ani nezaviněných příčin, — upadlo užívání jazyka slovanského v zapomenutí. Dosud však zachovaly se obřady slovanské na východě, a to mezi sjednocenými i mezi nesjednocenými. Svatý Josafat náležel k Rusínům sjednoceným a lnul upřímnou láskou nejen ke slovanským obřadům své mateřské církve, nýbrž také i ke stolci Petru v Římě.

Mládí Josafatovo.

Kolébka sv. Josafata stála ve Vladimíru Volynském, městě to za poslední války světové často jmenovaném a všeobecně známém. Otec jeho Gabriel Kuncevič pocházel ze schudlé rodiny šlechtické, živil se obchodem, kterémuž povolání měl se věnovati i jeho syn Josafat, jemuž při jeho narození a křtu roku 1580 dali jméno Jan. Byl proto poslán do hlavního města litevského Vilna k obchodníkovi Jackovi Popovičovi na učení.

Jsa již z domova veden ke zbožnosti, věnoval Josafat ve Vilně volný

čas četbě knih duchovních, modlitbě a návštěvě chrámův. Ve Vilně probudila se v něm láska k církvi, tam poznal ve chrámě Jezuitském obřady latinské, nicméně však táhlo ho to do chrámu řecko-katolického, kde viděl liturgii způsobem, jak uvykl jí od mladosti. Jako učeň kupecký rád chodil do Basiliánského kostela Nejsvětější Trojice, tam zastával zpěváka, lektora, někdy i zvoníka, jak toho potřeba kázala.

Mnichem a knězem.

Poznav svoje vyšší povolání, zanechal Josafat kupectví, vstoupil do Basiliánského kláštera Nejsvět. Trojice, a složil řeholní sliby do rukou metropolitu kyjevského Adama Hypace Počeje, při čemž původní jeho jméno Jan bylo proměněno ve jméno Josafat. Mladý mnich modlil se horlivě, ale také studoval pilně, takže si osvojil hluboké vzdělání theologické. Rozkolníci chtěli ho přilákat do svých řad, ale Josafat nedal se zviklati v pravdě poznané.

Roku 1608 byl Josafat od metropolitou posvěcen na kněze, působil pak velmi horlivě ve zpovědnici, na kazatelně a při oltáři. Nábožný mnich a kněz sloužil denně mši svatou, což na východě nebylo všude zvykem, vybízel lid ke častému přijímání svátostí a hájil důrazně všude jednotu církve.

Kláštérním představeným.

Roku 1913 založil maršálek Sloninský Řehoř Tryzna ve svém městečku Bytenu ve věvodství Novohradském panenský klášter řádu sv. Basilia, aby v něm jeho dcera s několika družkami mohla Bohu sloužiti. Duchovním vůdcem kláštera toho byl jmenován Josafat. Poznal záhy, že třeba nastoupiti cestu jinou, radil pannám, aby dříve v panenském klášteře ve Vilně prodělaly noviciát a učily se tam životu řeholnímu. Rady

tě poslechnuto. Jelikož pak dcera maršálkova neminila již vrátiti se do Bytenu, byl nově vystavený klášter darován Josafatovi, aby uvedl do něho mnichy řádu sv. Basila. Tak stal se Josafat hegumenem čili klášterním představeným. — Ještě větší činnost vyvinul hegumen Josafat, když svěřeno bylo řádu Basiliánskému poutní místo Žirovice na Litvě na řece Ščarě nedaleko Slonímu. Bylo naprosto opuštěné; Josafat založil tam klášter, poutě zkvetly znovu, četní rozkolníci vraceli se do lůna církve.

Horlivého hegumena povýšil na archimandritu a jmenoval představeným kláštera Nejsvět. Trojice ve Vilně arcibiskup Josef Velamin Ruský z Kyjeva. Pod jeho správou stal se klášter štěpnicí všech ctností a zkvětal řád Basiliánský. Horlivý opat staral se o důstojnost služeb Božích, aby pilně se hlásalo slovo Boží, byl svým bratřím řeholním ne představeným, nýbrž otcem, a zároveň vzorem řeholní dokonalosti.

Arcibiskupem.

Archimandrita Josafat byl mocnou oporou pravověrného metropolitu kyjevského Ruského. Tento vida přeusmrtný stav diecése Polocké, ustanovil proto horlivého Josafata nejprve pomocníkem staříckého arcibiskupa Gedeona Bronického, po jeho smrti pak skutečným arcibiskupem. Všichni věrní synové církve přijali nového arcipastýře s jásotem. Josafat navštěvoval velmi horlivě svou diecési, svolával duchovenstvo často k duchovním poradám, kladl kněžím důrazně na srdce, by živi byli dle vznešeného povolání svého svatě, čistě, střídme, by důstojně slavily služby Boží. Sám také v domě polockém horlivě kázal, nejednoukrát prosil ho na konci jeho řeči četně shromážděný lid: „Svatý Otče, mluv ještě dále, rádi budeme Tebe poslouchati!“ Uměť neodolatelnou výmluvností svou přesvědčovati a mocně hýbati srdci lid-

skými. I jako arcibiskup byl živ přísně dle řehole basiliánské, nepožíval nikdy masitých pokrmův.

Mučednická smrt.

Svatému arcibiskupu bylo však také pro právo a spravedlnost podnikati mnohé boje. Tak rozkolníci postavili proti němu biskupa rozkolného a bouřili proti němu lid. Dne 12. listopadu 1623 přitáhli zuřivci k arcibiskupskému paláci ve Vitebsku, kam se byl Josafat odebral, aby ohrožené víře přispěl na pomoc, bili arcipastyře, když pozvedl ruku svou k požehnání, obuškem a sekýrou do hlavy, takže

padl bez vědomí na zem. Vidouce, že dýchá ještě, vrhli se na něho a uškrtili ho. Za hrozného řevu vlekli mrtvé tělo k řece Dvině, přivázali na ně kameny a potopili na hlubokém místě.

Než Bůh oslavil mučedníka svého četnými divy. Již roku 1643 byl arcibiskup mučedník Josafat prohlášen v Římě blahoslaveným, papež Pius IX. vřadil ho za veliké slávy mezi světce, Lev XIII. vložil jeho officium do breviáře všeobecné církve.

Kéž svatý Josafat přimlouvá se v nebi, aby brzo vrátila se jednota mezi národy slovanské, aby všichni spojení byli pod nerozbornou skálou Petrovou!

Za vás a pro vás!

Napsala Marja Česka-Maczyňská. Z polštiny přeložil O. S. Vetti.

„Jidáš! . . .“

Syn Šimona z Kariotu trhl sebou na hlas Kristův, z pod spuštěných víček vyběhl nedůvěřivý, zpytavý pohled . . .

Zdaž „On“ ví?

Zda na mne myslil, když pravil, že jeden z nás Ho zradí? — —

A jestliže ví . . .

Tu volby již není, . . . odpustiti přece nedovede, vždyť ani já nedokážu, bych se vrátil z cesty rozkazů, vždyť i moje litost byla by jen polovičatá, byla by to jen nálada chvílková.

Nenávidím Ho?

Miluju?

Což já vím?

Jsem temný, jako ranní stopa na kamenité cestě a bod v prostoru, marně usiluje nalézt oporu, směr, cíl . . .

„Jidáš! . . .“

Tedy přece jsem se nepřeslechl, . . . mě volá . . . „On“ . . . Proč?

Zdvhl hlavu.

Kristus vztáhl k němu ruku s úlomkem chleba . . . A v Jidášovi povstala myšlenka: — tož proč o ničem neví!

O ničem . . .

Syn člověka . . .

Hle, lze Mu přizeň a lásku, chléb s Ním láme touže rukou, co shrábla cenu „Jeho“ krve . . . a „On“? . . . Než v očích Kristových je výraz očekávání . . .

Nač čeká „On“?

Což si myslí, že nedovedu spolknout onoho sousta, jež mi „On“ podává?

Ironický úsměv křiví koutky Jidášových úst, blankytnýma pak očima Kristovýmá přebíhá ocelový, nezdolný třpyt, . . . hasne v nich přemíra dobroty, strohé jsou jako oči soudce, bolestné a plné živého hnusu.

Jako hrom z čistého nebe udeří v Jidášův sluch tichý, do šepotu snižený hlas Kristův: „Co činiš, . . . učiň rychleji . . .“

V hlase tom ortel, jenž v prach stírá: hle, odříkáš se mne, a přece

moje vůle řídí osud tvůj až do konce, . . . synu zavržení.

Vzchopil se Jidáš, . . . neboť v očích Kristových byl rozkaz: „Vzdal se!“

Odkradl se do síně, horečnou dlaní přešel si po spoceném čele, . . . před ním ležel tichý, slavnostní, svátků očekávající Jerusaleme . . .

Postál nevěda si rady, . . . co teď?

Náhle však spatřil vedle sebe zjev člověka, — silný, štíhlý, nadlidsky krásný vztahoval k němu ruku: „Pojď za mnou, . . . neb můj jsi ty!“

Jidáš ucoufl, očima hrůzou vytřeštěnými patře do dálky, zřel v ní plně krvavě strážné satanovy oči . . .

Zanikly . . .

Olivový strom šuměl tiše drobným listím svým, pusto bylo kolem něho, nicméně přece . . .

Čísi ruka silná, čísi vůle mocná vlekla ho dále, postrkovala ho k činu, v něm pak se už nic k odporu nepozvedalo.

Šel s hlavou skloněnou, bezmyšlenkově se usmívající, náhle o leta sestarálý, bezděčný trus člověka . . . k zahynutí odsouzeného.

* * *

A v pozadí oně dvorany, osvětlené září olejových lamp, stál Kristus uprostřed učeníků jako skvějící se vise.

„Pokoje svůj zůstávám vám, pokoj svůj dávám vám; ne jako svět dává, já vám dávám. Nermuťtež se srdce vaše, aniž se strachujete.“

I vztáhl k nim ruce s chlebem a hlasem láskyplným děl: „Toto jest tělo mé, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku.“

A v ně sestupoval klid jakýs bezměrný, mužnost, spokojenost, jakého svět neskýtá.

* * *

Ticho . . . vůně rozvitéch růží, kosných sen.

Na nekonečném nebi stříbristý kotouč vycházejícího měsíce a hvězd mihotavý trpyt.

Svět spí.

Ani větřík sněti nezakolébá, ni nepopýr bezšumným letem v listí nezapadá.

Zdá se, že i Cedron v dolině pomaleji váli svoje vlnky, jako by nesměl kaliti ticha v přírodě panujícího.

Kristus bdí . . .

Šepot modlitby pohybuje pobledlými rty: „Otče můj — — —“

Vidí ztřeštěnou svou pout, cítí třešť úpal sluneční, dýchá silniční prach . . . Rota se mu rouhá, posmívá se mu, plije na něho, . . . a to též lid, který se dotýkal jeho roucha s bezměrou víry a který ústy líbal stopy jeho nohou . . .

„Otče můj . . .“

Učedníci ukrývají se v davech, hotoví každé chvíle zapřítí nejenom jeho, ale i jeho nauky . . .

Zběsilý lid s ústy spěněnými křičí: „Barabáš nám propust! Ukřižuj Ježíše!“

Krev teče z ran, bolest skráně rozrývá:

Za vás!

Pro vás . . .

„Ach, Otče můj!“

Dokonává se obět . . .

Křičí ční nad okrskem zemským, síla Ducha přemáhá materiální sílu světa.

Pojďte ke mně všichni bidní, malí, zbloudilí, . . . všichni, kteří jste obtíženi a kteří pod tíží života klesáte, . . . aj, ve mně jest utišení, uklidnění, pokoj, jakého svět nedává!

Hle, srdce mé plane silnou láskou, jako ve tmách zapálená pochodně, pospěstež k ní z temnot!

Hle, ramena moje toužebně k vám rozpjatá, já stvořil jsem vás, miloval, . . . vraťte se ke mně!

Z bezcesti . . .

Z propasti béd a nevole . . .

Z pout satanské moci!

Z bludu pochyb . . .

Z rozpaků bludného okrsku zemského . . .

Ke mně pospěšte, ovce zbloudilé, neboť — hle! „já, pastýř dobrý, za vámi jsem chodil, a i život svůj dávám za vás, zbloudilé ovečky moje — — —“

„Ach, Otče! Otče! . . .“

Zašuměly tiše stromy getsenianské zahrady, pochýlily se náhle fiky polzacené a olivy se zachvěly, jakoby nenadálým zděšením zachváceny.

Jakýsi tichý a melodický hlas nesl se vzduchem . . .

Hleď! . . .

Zříš v mlhavině budoucích věků ty ozbrojené řady, táhnoucí za všesku polnic, . . . jak za pohanských časů lidé proti lidem jdou, . . . utkávají se, válčí, hynou . . . Vidiš ta krvavá těla, v smrtelných záchvěvích drásající dřevěnějšími prsty zemi, . . . ssinalá ústa vítězících i poražených vzývají kohosi v mukách poslední hodiny, . . . slyšíš ten šepot s hrůzou smíšený: — Ó, Kriste!?

A nad nimi . . . co je to? Korouhev s Tvým křížem a kříže u jilců mečů, oblitých živou, lidskou, bratrskou krví . . .

A Ty's učil? . . .

Miluj bližního svého, jako sebe samého . . .

Hle, jak porozuměli slovům Tvým!

A tam . . . vidíš . . . u polního oltáře změř nahých lidských těl, vůkol hradba brnění, hrozná, Marsovy tváře, ve vytasených mečích láme se jas sluneční . . .

Silný rytíř surovou rukou za vlasy ženu táhne, a na jeho plášti . . . Tvůj kříž, v jeho ústech . . . Tvoje jméno, . . . na konci meče . . . Tvůj znak, . . . to viru v Tebe podávají! Ne z ducha, ale z vody udili tam ten kněz křest, a myslí si, že je Tvým vyvoleným učeníkem a že tam ty pohany od zatracení vysvobozuje . . .

Ty's však učil . . .

A tam . . . viz! . . . ponuré, mračné dvě, osvětlené tráslavým světlem svíc, . . . zamaskované postavy, . . . rozpálené ohnisko, . . . katovi pacholci roz-

zhavují v nich mučící nástroje, a když se ty železné pruty do běla rozpálí . . .

Bledý, zmučený člověk omdlévá, prostřed muk, ústy — nepřítomnými — šilence vypravuje povídku . . .

A na stole před soudci . . . vidíš?

Opět Tvůj kříž . . . I Tvoje jméno v ústech zamaskovaných postav, i v Tvém jménu . . .

Hle, jak Ti porozuměli! . . .

Aj, jak si vykládají Tvoje myšlenky! . . .

Krvavý pot vystoupil Ježíši z Nazaretu na čele, křečovitě spleťly se prsty . . .

„Otče můj! . . .“

A prostorem nesl se tenhle měkký, jedva slyšitelný hlas: „Zda není škoda každé kapky krve Tvé za ně?“

Není-li jí škoda?

Ponech je osudu jejich, . . . jsou synové zatracení, . . . a zůstanou jimi . . .

Patř!

Hle, kolem Tvého oltáře, na němž se rozdává po Tvém ustanovení chléb života, kupí a tisní se davy, . . . viz, kolik mezi nimi lže Ti lásku, vyznává Tě hříšnými ústy a zapírá učení Tvé každým skutkem, každou myšlenkou!

Jidášovo pokolení, nic více . . .

Zdaž hodno . . . Synu Boží? . . .

Není-li škoda Tvé oběti, Tvých muk, smrti Tvé? . . . Svět, toť špinavá hromada hříchů, ponechej jej osudu jeho . . . přenech jej mé péči a mému panství! Zradil Tě Jidáš, zapře Tebe i Petr, . . . z Tvých dvanácti učeníků . . . kdo vytrvá při Tobě v hodině muk?

Nikdo! . . .

Hleď, teď jsi jich prosil, aby s Tebou bděli a se modlili, a . . . usnuli!

A tak bude vždycky . . .

Lidé každý Tvůj zázrak, každý Tvůj dar prohlásí za přirozený účinek a projev přírody a ač žádný z nich nedovede ani kapky deště, ani hrušky země vytvořiti, přece pohrdati Tebou bude a Tě urážet . . . Ó, Životadárný!

A jak kolem starého Zákona časem vyhnali plot, za nímž jádro božských práv očím obecnstva zmizelo, tak i kolem Tvých slov budou stavět umělecké ohrady vnějších, jalových forem. Neb je to lidské, tak lidské všechno znetvořit a na svoje lokty natahovat . . .

Není-liž pravda, vyhnal jsi překupníky ze svatyně?

Ale oni budou kupčítí s Tvými hodnotami, ano i s Tvým požehnáním . . .

Vid, Ty's pohrdal pozemskými statky? Oni však přílnou celým srdcem k pozemským statkům a až do skonání věků pobíratí budou cenu krve Tvé . . .

Vid? . . .

Ježíš z Nazaretu hleděl do budoucnosti, v řadě visí viděl dějiny věků příštích, psané hříchem, krví, bolem, slzami, . . . jako by Jeho hlas nebyl nikdy volal zbloudilých k návratu, . . . jako by nikdy za ně nebyl trpěl, . . . za ně život obětoval . . .

A onen melodický, pokušitelný hlas zvučel temnotou: „Synové zatracení jsou, . . . zůstav je osudu jejich! . . .

Ježíš z Nazaretu vztáhl k nebi ruce! „Otče, . . . odejmi ode mne ten hořký kalich . . .“ Ale hned dodal s nejodevzdanější pokorou: . . . „Avšak ne má vůle, nýbrž Tvá vůle . . . se staň! . . .

A řada vidění se změnila.

Zřel, jak lidé bez bázně pracovali o obhájení Jeho učení, — jak kráčeli s úsměvem na smrt mučnickou, věřice, že za tímto životem . . . žije Duch.

A měli takovou plnost víry v Něho, že beze strachu šli na smrt i na posasy vyhladovělým šelmám, a umírajíce odpouštěli svým katanům, jak On svým odpustil.

A viděl, jak ve jménu Jeho nesli pomoc spolubratřím, jak se skláněli nad nemocničními ložemi, nad pryčnami bídných, jak se stávali sluhy churavých a nešťastných, sluhy Boha živého.

A slyšel šepoty modliteb, v nichž plála jako plamen obětí celá duše

lidská, obětující se za viny jiných, za hříchy spolubratřím.

I zřel řady tiché, beroucí se temnostmi tohoto světa s očima důvěrně upřenými na Jeho kříž, bodřice se Jeho příkladem.

I viděl vystupovati ze šera světlé postavy, jež svoje člověčenství povznesly k důstojenství synů Božích, vyprostivše se z pout vlastních náruživostí a z osídel světa.

Vždyť mezi dvanácti učeníky Jeho byl i Jidáš . . .

Vždyť na okrsku zemském, v mlhavině věků vždycky budou Jidášové tak, jako v pšenici koukol roste a ohnivě máky neuzitečné.

Ale přijde čas žni, . . . čas soudu.

Tehda zlatá pšenice do stodol shromážděna bude, plevel pak na oheň uvržen bude.

Jasný úsměv pozahrál kolem rtů Kristových, cítil přítomnost Otcovu, cítil Jeho lásku, ochranu a moc.

A tu za nočního ticha slyšeti bylo dusot ostražitých kroků, kdesi meč udeřil o strom a dutě zařinčel.

Šli . . .

Vitr přinesl čísi utlumený šepot, . . . rozkaz drsně daný . . .

A opět ticho . . .

Na bezměrné obloze mihotavý trpyt hvězd a ze zdola nesoucí se zápace pokosených luk.

Ze spleti fíkových křů vynořila se lidská postava, měsíční světlo dopadlo na ztrnulou masku obličejů jako u umrlce, pouze v očích svítilo zděšeně štaného zvířete a hrozná, ničím neukojitelná touha . . .

Krátké rozkazy, . . . oči Jidášovy pohlcují štihlou, bílou postavu, opírající se o kmen olivy.

Jako led studené rty dotkly se tváře Kristovy.

„Jidáší, políbením zrazuješ Syna člověka . . .?“

„Kriste! . . .“

Rota žoldnérů obstoupila Ježíše z Nazaretu, On pak podával jim ruce s útrpným úsměvem.

— — — — —

„Přiliš pozdě! . . .“
Jidáš z Kariotu svalil se na zem,
hryzl písek na stezce, pochopil . . .
Byl to Bůh, . . . ano, Bůh!
A on?
Ó, blázna! . . .
Půjde a vmetne jim ve tvář ony

stříbrňáky zrádné, . . . co je mu do nich?

A potom?

Krví podlité oči Jidášovy, bolesti strhané, utkvěly na větvích fíkových, na těch zkrivených a silných větvích — — — — —

Z úvah o evangeliu.

Napsal biskup Otakar Procházka. — Autor. překlad B. Kyselého.

(Pokračování.)

13. Poslání apoštolů.

„Tedy opět řekl jim: Pokoj vám! Jako mne poslal Otec, i já posílám vás.“ (Jan 20, 21.)

a) Jaké to libezné stupňování ve větě: „Opět řekl: Pokoj vám.“ Tím zdůrazňuje, že jest nám pokoje třeba; v něm nutno růsti, v něm se zakořeniti. Evangelium počíná slovem tím i končí: „Na zemi pokoj lidem — Pokoj vám“. Tam touha a dychtění, zde uskutečnění. K uklidnění skytám však i hojných prostředků po svém utrpení a vzkříšení. Posílám vás, abyste odpouštěli hříchy a vraceli pokoj duším. Ale nedostáli byste tomuto poslání, kdybyste neznali pokoje sami u sebe. Proto je tak často slovo vaše bez účinku, ježto schází vám skutečnost, jež by slova vaše životem vysvětlila a dokázala.

b) Mne poslal Otec, já pak posílám vás. Ó, milování hodný jest tento vyslanec Otcův; jest jako holubice a jako orel; jest to vyslanec, jenž chodí bosou nohou po světě a přece zase nej přednější ideál. Poslání to stalo se slávou Otce, který Syna poslal, nám pak přineslo požehnání. K nám poslal jej Otec: světlo v temnotu, krásu k bídným bytostem, život ke smrti; byl poslán, aby nás oživil, povzněl, oživil. A teď i on posílá nás, jako paprsek ze slunce, jako osvěžující pramínek z hlubokého zřídla, jako

kvetoucí větévku na kmeni Ježíšově. Posílá nás, a poskytuje nám tento zářivý, osvěžující, kvetoucí život. — Ježíš posvěcuje svou vlastní duší a milostí své apoštoly, uděluje jim novou hodnost a moc. Jdou světem místo Krista, jenž mluví z nich a proto jsou tak „krásny nohy těch, kdož zvěstují pokoj“, proto jsou nám věrovestové tak drahými. Toho si vážme, to milujme v Církvi apoštolské; tato svatá matka naše má nám býti drahou a milou pro toto poslání své. V ní dli Pán. v ní jest duše jeho — jakoby sám chodil mezi námi!

c) To pověděv dechl na ně a řekl jim: Přijměte Ducha svatého; kterýmž odpustíte hříchy, odpouštějí se jim a kterýmž zadržíte, zadržáni jsou.“ (Jan 20, 22, 23.) Ducha svého, svatého Ducha z Otce a ze mne vycházejícího vdechují vám a Církvi své. Duch ten obrozuje a odpouští hřích; on modlí se ve vás, on posvěcuje proroky a mučedníky. Vy jste pouzí sprostředkovatelé tohoto Ducha; odpouštějící, očistující, oživující síla nepochodí z vás, ale z něho. S tímto vědomím jděte do světa, a kdyby někdo pochyboval, řcete mu, že já pravil jsem, že nejste to vy, nýbrž on, že nikoliv člověk, ale Duch svatý vámi odpouští hřích! — Jak slastná, velká to milost! Jaký to přímo božský dar — svátost pokání! Tak přistupuji,

jako ke Kristu, tak skláním hlavu svou, jako pod paprsky Ducha svatého. I kněz jistě rád přijímá moje pokání, vždyť Duch svatý působí jím, když přijímá mé vyznání hříchů. — S takovými pocity třeba přistupovati ke svatě zpovědi.

14. Hříchů odpuštění.

a) Hřichy odpouštětí může jedině Bůh; to srdce naše bezděky cítí, toho se domáhá. Hřichu nelze napravití nijakým způsobem, jedině prominutím viny; kdo se miní jinou cestou spasiti od hřichu, bloudí a zneuznává v sobě stránku božskou, obraz Boží. Mohu se polepšiti, mohu plakati, mohu se lkáti, ale co se hřichem, jehož vědomí páli mne v duši? Tu mizí jakákoliv schopnost, abych dosti učinil, tu rozhoduje pouze Pán. — Jak dalekosáhle zdůrazňuje vědomí hřichu vládu zákona nade mnou, jak připomíná mi hlasitě: jest Pán, a já jsem ho urazil! Vůle má vzepřela se vůli jeho a v tom leží mučivá tíha zloby. Duše hříšná cítí snad ještě víc než klidné srdce jsoucnost Pána nejvyššího. A tohoto mučivého vědomí hřichu pozbavuje mne milosrdenství odpouštějícího Boha: „odpouštějí se tobě hřichové tvoji.“ Ó, jaká to pro mne hudba nebeská, jaká to milostí oplývající láska, jaké usmířující objeti Boha mého: odpouští, promíjí . . . On — mi! Neodmitá mne, ale sklání se ke mně a pozdvihuje mne k sobě. Toho nedovede způsobiti ani věda, ani umění, ani moc, ani rozkoš. Zvláštní, nebeský cit rozlévá se v duši, může-li zašeptati, že Pán odpustil, tu překypuje srdce radostí, oko slzami.

b) Nic nedokazuje lépe přítomnost Boží mezi námi, jako ustanovení odpuštění hříchů. Pán přišel na svět odpouštětí, neboť o to ždalo, to očekávalo, o to v mukách lkalo lidstvo, a ustanovil způsob odpuštění takový, že vyhovuje Bohu i člověku, nařídil sv. zpověď, kde každý zvlášť padá mu k nohám a vyhlídá božskou potěchu ve slovech: já tě rozhřešuji. Kristus

vysílá zpovědníka s božskou právomocí odpouštětí, s ulevujícím olejem potěchy, s milostí usmíření. Kolem mne mizí svět, chrám, člověk a já stojím ve zpovědnici tváří v tvář jenom s Kristem. Jemu šeptám hřichy své, jeho slovo slyším, s ním vcházím ve svátosti v úzký svazek, cítím, jak jeho krev kane mi do duše a jak se očisťuji. Ježíš mi dal na srozuměnou, čeho mi třeba: nestačí, abych litoval hříchů svých; potřebuji víc, svatého totiž a tajemného doteku, vzájemného spojení s ním, a toho se mi dostává svátostí pokání. — Díky za to, o Ježíši! Chci po každé svatě zpovědi vroucně, opravdově poděkovati za milost tu.

c) „Přijměte Ducha svatého“ . . . totiž vy, kněží, k tomuto duchovnímu, božskému svému úřadu. Po stopách Kristových, s požehnáním evangelia přicházíte k nám, když nám odpouštíte hřichy. Jak líbezné jsou nohy zvěstujících pokoj, jak milé, otcovské ruce, jak soucitná srdce jejich! K tomuto velikému, vznešenému úkolu bylo třeba lidí podle Krista, k této uchvacující důvěře, s jakou věřící vylévají své muky a bídý do duše kněžské, bylo třeba apoštolů duší a andělských. Buďtež si toho vědomi, a jak budeme vás chtít i milovati, důvěrníci naši věčné touhy i našich úzkostí! Jak chápeme jednání sv. Kateřiny ze Sieny, která líbala šlépěje kněží; jistě viděla v nich klíčiti život věčný!

15. Ježíš zjevuje se sv. Tomáši.

„A po osmi dnech byli učedníci jeho opět vnitř a Tomáš s nimi. Přišel Ježíš zavřenými dveřmi . . . a řekl: Pokoj vám. Potom dí Tomášovi: Vlož prst svůj sem, a viz ruce mé, a vztáhni ruku svou, a vpusť v bok můj, a nebudíš nevěřící, ale věřící.“ (Jan 20, 26.)

Božský Spasitel stojí tu s pěti svými zářícími ranami jako slunce proti noci. Tato bílé neděle jest jediný Tomáš duší černou. Černou, protože nevěrnou; černou, protože ošklivě, vášnivě tvrdšínou; černou, protože zarmoucenou

a trpící. Sv. Tomáš je pravý typ smýšlení světského, od Boha odvráceného: pochybuje a nevěří, protože je neobyčejně prudké povahy, a důsledkem své nevěry a vznětlivosti rmoutí se a trpí.

Nikdo z ostatních desíti nechtěl by mnění s Tomášem. Vždyť všichni vidíme, jak zuří mu vířice v srdci. Vidíme, jak mysl jeho zatažena jest černými mraky, litujeme tohoto prchlého, sebevědomého člověka, ale více nemůžeme. Božský Spasitel však ozáří leskem svých svatých ran tuto zachmuřenou mysl a vybizí: „nebud nevěřící, ale věřící“. Abys uvěřil, dotkní se ran mých a přesvědč se, pozměň se v duši své a nech se ovládnouti duchem jinakým.

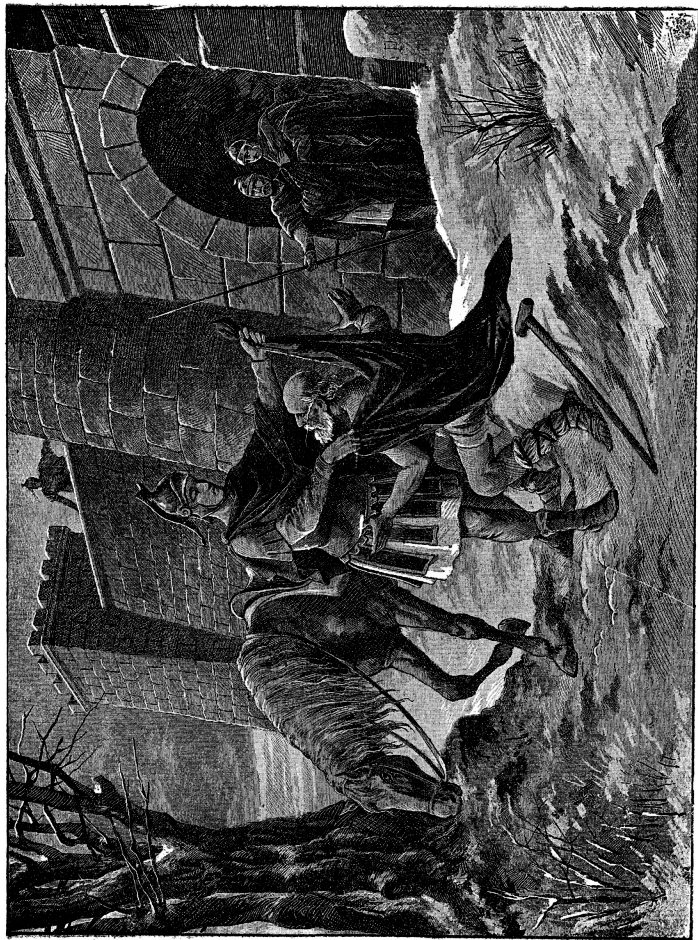
Pán Ježíš podržel svatých pět ran na oslaveném těle svém, aby až do skonání světa mocně jimi na duše působil.

a) První a hlavní chybou sv. Tomáše jest nevěra. Aby byl vyléčen člověk nevěrou zmitaný, nechť popatří pozorně na velikou osobnost, již jest Pán Ježíš, neboť Bůh mluví svými skutky, událostmi se zjevuje. Nejskvělejší, nad slunce jasnější, událostí jest však vzkříšení Páně. Kristus proměňuje celé cítění a smýšlení apoštolů hned, jakmile vyšel z hrobu. Toho nedovedl rozum, nýbrž s nimi rozmlouvající Messiáš. Psychologie evangelia jest tolik mocná a hluboká, že obrátí každého, kdo dovede přemýšlet. Sv. Tomáš netoliko viděl, ale také se uklidnil. Uklidnil se právě dotekem ran, nebo i pochopením lásky Kristovy. Kterak chcete ukojiti rozumářskou, v pochybnostech tonoucí duši? Nechte ji pocítiti, že ji Bůh miluje. Nutno, aby procítila, co lze zváti vlahým proudem milosti, aby zkusila Kristovy lásky, jež září z pěti jeho svatých ran. Dobře pravil proto Filip komorníku královny mouřenínské: „věřš-li celým srdcem, můžeš býti pokřtěn“, silnou pak bude víra tvá tehdy, odpočineš-li v lásce Kristově. Kdo tak miluje, ten neoklame. — Buďme napl-

nění ideální láskou božského Spasitele a potom nás může chladný svět vyzvat, ale nikoliv, abychom o Kristu pochybovali, nýbrž abychom se snažili vroucí, velikou láskou nad světem zvítěziti.

b) Svatý Tomáš jest i duše vznětlivá, samolibá. To jeví se v zatvrzelosti duše. Zatvrzelost srdce, křehkost duševní, rozjitřenost těla a krve pochodí z jediného hlavního pramene — toť světský, svět ve špatném toho slova významu. V každém srdci vězí tohoto ducha dosti a na venek ukazuje se tu jako pýcha, tu jako smyslnost. Římské dámy přikládaly si v noci na líce syrové maso, neboť prý chránilo svěžest kůže a růžový nádech pleti: Kristus uchoval si pět ran rozdrásaného těla svého, aby zachránil krásu duší. Třeba se dotknouti jizev Pána Ježíše. Jeho dítky musejí přistoupiti k ranám jeho s čelem rozpáleným, s horečně tlukoucím srdcem, aby našly ulevení. Plamen šlehající z nich zahasí plamen světa v nás. Skloňme se s důvěrou k ranám Kristovým a dotekem tím udusi se v nás všechna hnutí ohavná.

c) Jsou duše smutné a trpící na světě. Nikdo z nás, ba ani celý shon světa není s to, aby každého potěšil a rozveselil. Vůbec není pomyšlení, aby s pokrokem vzdělání prořídly i trýzně. Smutných, ztrápených duší neubude nikdy. Božský Spasitel podržel rány své i pro takové zarmoucené, ztrýzněné duše, aby je potěšil, aby se uklidnily a byly povzneseny k zásluhám jeho vlastního utrpení. Svaté rány stále září, abychom byli povzbuzeni a posilněni, abychom cenili své útrapy jako důkazy dobroty Boží a snaželi je pro Krista. Hle, na rukou svých zaznamenal jsem tebe, uchyl se do zraněného srdce mého, toť útočiště, z něhož není východu. Krásně píše kdosi: „Ruce jsou probity, nohy jsou proklány — kdo k nim se utíká, může je opustiti; ale srdce jest probodeno tak, že kdo v něm hledá útulku, zůstává v něm.“

Sv. Martin dobrodinec chudiny.

16. Oslavené rány.

a) Kristus podržel rány na oslaveném těle svém, vzal pět zrn myrrhy a kadidla do slávy věčné, jakoby chtěl říci: Vizte, i já jsem byl takovým, jako vy; ze slabosti vyrůstá sláva, jako oblak z chladného údolí, jako kvítí ze země, jako vítězství ze zápasu. — Rány v rukou značí těžké dílo, které Kristus dokončil. Toť jeho „labor improbus“ — neúporná práce... I nám nastává často práce těžká, nevděčná — vytrvejme! Rány v nohou poukazují na drsné, neschůdné cesty... Rána v srdci svědčí o krutém hrotu nenávisti, rouhání, nelásky! — Budiž tedy vzdálena ode mne změkčilost, i přílišná skličenost a citlivost; „odstup to ode mne, abych se chlubil, leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož mi ukřižován jest svět, a já světu.“ (Galat. 6, 14).

b) Jak povzbudí nás tyto rány khorlivosti, uvážíme-li, že nezají pouze nad námi, nýbrž že jsou nám i zárukou, že Bůh nezapomíná na nás a že patří k nám pln soucitu a milosrdenství. Pravdu tu hlásal Pán přesto, ujišťoval, že nezapomíná, ale co dokazuje to lépe, než že zapsal si nás písmenem krvavým? Tam na

kříži psáno jest, čím jsi mi, ó Pane; tam jest zaznamenáno, kolik jsem stál a kolik jsi za mne dal. Tam usku-tečnilo se, co dí Píseň Šalomounova: „Polož mne jako pečeť na srdce své, jako pečeť na rámě své, nebo silné jako smrt jest milování.“ (8, 6). Toto ubezpečení o smilování rozněcuje moji lásku; rány Ježíšovy jsou plameny, které ji zapalují. Pán myslí na mne a myšlenka jeho nese požehnání. Jako maják lodím, tak svaté rány duši mé. V nich nalezám útočiště před bouřemi, v zápasech duševních; z nich učím se milovati, oběti přinášeti.

c) Sváté rány Páně jsou hrozný zatvzrcům. Co odpoví, až tento pěti-pramenný paprsek pronikne chmurami jejich duší, až proklaje jako ostěp strašné obžaloby, ba zavržení? Uvažme jen, co učinil, co dal, co otevřel nám Pán. Měli jsme kdy důvod, abychom nedůvěřovali, zachmuřovali se, odvraceli se od něho? Při soudu posledním bude pět svatých ran svědčiti pro mne. Chci proto stále ukazovati Bohu pět svatých ran Spasitelových na snížení své netečnosti, svých hříchů, a chci bojovati neohroženě dále; nechci bédovati, nýbrž velebiti a následovati svého vůdce — Ježíše.

(Pokrač.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maximilian Weinberger.

Smrt vítězem.

Jistý misionář v jižní Americe byl od svého biskupa poslán do vzdáleného okresu, aby vyzkoumal, zdali by tam nebylo vhodného místa, na kterém by mohl ustanoven býti nový kněz. Cíle své cesty došel bez peněz a bez všech prostředků k návratu. Za poslední dolar koupil si vína, aby mohl sloužiti mši sv. To byla jeho jediná útěcha ve smutné opuštěnosti.

Osada, do které přišel, byla obydlena Evropany. Misionář oslovil je v jejich národní řeči a pozdravil je, ale oni na jeho pozdrav neodpověděli, ježto byl knězem. Aby měl kde bydleti, postavil si pod stromem z nasbíraného chrástí chatrč, ježto obyvatelé, jejichž domy stály opodál, neposkytli mu přístřeší. Celé týdny živil se, nemaje chleba, kořinky, které nazdařbůh okoušel, a živočichy ze skořápek, které jedl syrové, ježto neměl ani

ohně ani náčiní, aby si je uvařil. Ale nezlomná tvrdost obyvatel a bezvyslednost jeho proseb byly pro něho útrapou ještě větší. Tu a tam hodil po něm některý z obyvatelů osady nádvakou a vzdálil se. Nikdo ho nechtěl slyšeti, tím méně mu pomoci, ani stařec ani dítě. On však nevzdával se naděje, ačkoli nenávisť a bezbožnost těchto lidí mu rozdirala srdce. Zatím jeho tělesných sil ubývalo, neboť mimo starosti trápila ho i zimnice.

Jednoho dne viděl, že přichází k němu mladý muž. První jeho slova, když se přiblížil byla: „Prosím Vás snažně, nemáte něco k jídlu?“ Byl to kněz, kterého biskup poslal, aby ho hledal. Ale co měl přichozimu spolubratru dáti, když sám nic neměl? Podal mu živočichy, jimiž se sám živil, ošklivé to mušle, jejichžto pohled jenom i hladovému všechnu chuf zaháněl. Přichozí spolubratr nebyl s to, aby z toho něčeho požil, a hostitel s hrůzou předvídal, že nešťastník hladu zemře. Tato poslední rána ho dorazila. Ležice na žhavé zemi uvažovali oba misionáři o svém smutném postavení. „My zde zemřeme,“ pravil starší z nich, „jeden z nás nechť se pokusí, sloužit poslední mši sv. a podá druhému sv. přijímání.“ Byl právě svátek Nanebevzetí Panny Marie. Losovali tedy, kdo by z nich měl mši sv. sloužit. Los padl na toho, jenž přišel první. Sloužil tedy mši sv., napnul poslední síly, za svého umírajícího spolubratra a za sebe, jsa si vědom, že ho dlouho nepřežije. Nejméně dvacetkrát musil přestat a začít znovu, takže tato mše v pravdě smrtelná trvala celé tři hodiny. Konečně mohl na smrt nemocný podati umírajícímu svatou hostii a nejsvětější oběť skončiti. Jeden z těchto dvou mučedníků svého povolání, jenž ležel v posledním tažení, patřil smutně na svého druhá, jenž u oltáře na zemi klečel, tento pak zase byl dojat apoštolským duchem, mladého kněze, jenž s takovou oddaností na počátku svého povolání dokonával.

Po skončené mši sv. lehl si sloužitel vedle svého druhá a tak očekávali smrt. V noci mladý kněz zemřel. Jeho poslední dech ovanul tvář jeho spolubratra, jenž jenom s největší námahou mohl pozvednouti svou pravici, aby mu požehnal a dal poslední s Bohem.

Za svítání druhého dne šli tudy cizí cestující. Viděli mrtvého a vedle něho umírajícího. Oznámili to v osadě a tam když to slyšeli, obměkčili konečně svá srdce, anebo lépe řečeno, smrt zvitězila. I vyšli ve velkém počtu za osadu, přinesli čerstvou vodu a potraviny, a žijící dosud misionář, jenž nepohnutě tu ležel, cítil konečně, jak cizí ruka jeho pravici tiskla. To už nebyli titíž lidé. Na místě, kde stál oltář, vykopali hrob a zemřelého trpitele pochovali. Potom vzali nemocného do náruče a drželi nad hrobem, aby nebožtíka mohl zažehnati. Na jeho prosbu porazili strom, udělali kříž a postavili na hrob, nemocného pak zanesli do vesnice.

Nyní stojí na onom místě město a nádherný chrám a tisíce katolíků tam bydlí a všichni naslouchají s radostí slovům svého biskupa, a jejich biskupem je misionář, kterého byli s počátku tak surově odmítli. „Chodivám,“ říkává on nyní, „kdykoli jen mohu, ke hrobu svého ubohého spolubratra a vzpomínám si na dny trpké chvíle, kterých jsme na onom místě spolu zažili, zároveň však velebím Božskou prozřetelnost, která i v tomto případě tak podivuhodně ke konci tak dobrému vše přivedla.

Takovým způsobem bývá často kříž spuštěn do země a zapouští kořeny, tak klíčí a vyrůstá církev, tak proměňuje se krajina surovým mravům a zdivočilosti propadlé v kvetoucí biskupství!

Dva čínští novosvětcenci.

Píše misionář P. Jiří Weig.

Řídká slavnost konala se ve svátek sedmibolestné Panny Marie (15. září)

v našem stoličním chrámu Páně v městě Jen-čou-fu. Dva novosvěcení čínští kněží přistoupili k oltáři, aby sloužili svou první mši svatou.

Budíž mi dovoleno, abych oba primicianty laskavému čtenáři představil. Jejich jména jsou: Pavel Suin a Augustin Li. Oba tvořili spolu po dlouhá léta jednu třídu a měli tak jednu učitelskou sílu pro sebe. Než má-li vyučování být důkladné, musí se učitel zrovna tak dobře připravovat, ať si dva nebo deset žáků má v lavicích před sebou. Oba věrně až do konce vytrvali a dobrý výsledek korunoval dlouholeté vyučování a cvičení.

Pavel Suin nalézal se v neobvyklých rodinných poměrech. Jeho otec byl zprvu protestant, náležel však již jako pohan k sektě tak zvaných hledatelů pravdy. Svým vlastním studiem proklestil si cestu k poznávání pravdy katolického náboženství a stal se katolíkem z přesvědčení. Před nějakým časem zemřel. Jeho syn Pavel byl podle čínského obyčeje již v mladistvém věku s křesťanskou dívkou zasnouben, ale později si věc rozmyslil. Krátce před vysvěcením mi vypravoval, že jsa 16 let starý, pojal úmysl, stát se knězem. „Nevěsta“ však nevěřila, že by jeho úmysl byl vážný, a čekala naň až do vysvěcení na podjáhenství. Potom teprve vzdala se vši naděje. Suin není z domu chud. Jako jediný syn svých rodičů mohl si jiné, méně obtížné povolání zvoliti, ale on zůstal svému předsevzetí věren.

Augustin Li nepochází z Jižního Šantungu; jeho rodiště leží v provincii

Čeli. V tamějším semináři dostalo se mu také prvního vyučování. Ale tamější pobyt byl jeho zdraví na újmu a proto prosil o přijetí do semináře našeho a byl také přijat. Avšak i zde vzbudil jeho zdravotní stav vážné obavy, zvláště v tomto roce, krátce před vysvěcením na kněžství. Bylo mu totiž tohoto léta uloženo, aby v naší nemocnici měl vojákům, kteří byli nemocni chřipkou a tyfem, dvakrát týdně křesťanské cvičení. Vojáci velmi rádi ho poslouchali a prosili ho, aby přišel častěji. Li jim rád vyhověl, přicházel každodenně a kázával často celou hodinu. To bylo pro něho příliš mnoho, jelikož mimo to musil namahavě studovati. Jaký div tedy, že sám těžce onemocněl a několik dní mezi životem a smrtí kolísal. Bohu díky nebezpečí minulo a dnes těší se jako novosvěcený kněz dobrému zdraví. Jeho starý otec, horlivý to katechista, vykonal cestu několika dní, aby na radosti svého syna bral podíl. Byl všecek šťasten, že syn po tolikých překážkách svého cíle došel.

Celý seminář bral ovšem na radosti obou primiciantů vřelou účast a jeden každý ze seminaristů položil si dnes otázku: „Kdy pak budu na řadě já?“ Po půldruhém roce budeme, dá-li Bůh, slaviti nejbližší prvotiny. Novosvěcenců bude však bezpochyby více, ježto v posledním ročníku je sedm alumnů. Avšak i kdyby jenom pět z nich cíle svého dospělo, byli bychom spokojeni. Kéž by také v Evropě hojně horlivých přátel misii se našlo, kteří by modlitbou a snad i almužnou důležitou věc domorodého kněžstva v zemích pohaných podporovali!

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokračování.)

1. Anna Maria jako matka a manželka.

Dům a rodina blahoslavené.

Na konci ulice Sdrucchiolo stojí chudý domeček, v němž Pán v dobrotě ne-skonale vyléval své milosti přehojně, na nějž světlo nebeské sestupovalo s láskou obzvláštní. Od té doby, co Slovo vtělené chudobu zvolilo, a Pán Ježíš posvětil skromný domek nazarétský, volivá milost skryté příbytky a hvězda nebeská spočívá ráda na chýžích.

Překročíte-li prah toho domku, na-leznete vzorný pořádek a čistotu. Na první pohled vidět, ruka, která vládne v této místnosti, je moudrá, činná, šetří čas, ale nešetří námahy. Pořádek tento dýše nebeskou svatostí, vane tu vůně zbožnosti. Vidíte tu domácnost chudých lidí, žijících prací svých rukou; ale cítíte, jako na prahu kláštera bezděčně pokoj a klidnou, milou vážnost, jaká bývá v svatyních modlitby a pokání.

Kamkoli popatříte, nepřekvapí vás nic světského. Na stěnách jsou vkusně rozděleny obrazy sv. patronů. Znamení naší spásy, náš Spasitel na kříži, je na předním místě; před obrazem Matky Boží hoří lampička; vidíte tu svěcenou palmu a hromničku; dále nádobku s vodou svěcenou, která zahání zlého ducha, smývá skvrny duše a přivolává ochranu sv. andělův. Domácnost je sporádána jako rodina klášterní, její duší je Anna Maria. Milost, která se dotkla jejího srdce, ukázala jí prostou a bezpečnou cestu k spáse: plnit svědomitě povinnosti stavu svého; proto velmi vážně pojímala svoje povinnosti jako matka a manželka a její ctižádostí a stálou snahou bylo, by je splňovala v celém rozsahu.

Domácí krov, v němž bylo její nejdražší na světě, měl býti svatyní ro-

dinnou. Svatyně jest však místem posvěceným, na němž se konají svatá tajemství. Rodina má takové tajemství a jsou svatá, protože Pán Bůh skrze ni tvoří svoje vyvolené. Anna Maria učinila svůj dům takovým místem posvěceným, zavedla zbožný zvyk, že každý, kdo vcházel, pozdravil Pána Ježíše a Pannu Marii. Bůh tu vládl jako Pán neobmezený, byl tu otcem a mistrem, ona byla jenom jeho služebnicí, která se snažila co nejlépe konati denní dílo, aby každý den Pán a Otec v skromné domácnosti byl víc a více poznáván, milován a uctíván.

Když se provdala, převzala Anna Maria všechna břemena i zodpovědnost svého nového stavu, jeho námahy a starosti, jeho radosti i starosti. Pán Bůh požehnal časem její svazek; poněvadž je pánem života i smrti a uděluje, jak chce i kdy chce, otcí i matce čest a břímě tělesné plodnosti, plná vděčnosti přijala Anna Maria sedmkrát požehnání mateřství: Čtyři chlapce a tři děvčata; poněvadž se narodili v chudobě, zmenšoval se rostoucím podílem dítěte podíl každého. Ale věděla, že ten, jenž živí ptáky nebeské a odívá lilie polní větší krásou než pláště královské, nenechá bez pomoci ty, kteří důvěřují jeho Prozřetelnosti, a že potřebný chléb pošle pro každé dítě, jež daruje rodině křesťanské.

Od rodin početných žádá nebe vždy svůj podíl; i blahoslavená též svůj odvedla. Dvě děti zemřely v květu věku a spěchaly se svými anděly k nebi. Zůstalo jí ještě pět, počet, jenž při skromných důchodech byl břemenem těžkým, jež však nesla s ctností ženy statečné, jak ji líčí Písmo svaté.

2. Anna Maria pečuje o své děti.

Blahoslavená byla matkou a manželkou v nejširším a nehlubším slova smyslu. Duše dítěte byly jí drahé, jako

vlastní duše, jako krev Ježíšova, kterou byly vykoupeny. Duše dítky je podobná vosku měkkému, jenž přijímá bez odporu všechna vtisknutí; Anna Maria bděla pečlivě nad dítkami, pozorovala je přesně, až úzkostlivě, a vštěpovala jim záhy vznešené a zbožné city.

Když je odkojila, dávala jim první nauky. Učila je napřed křesťanské nauce, jež je nejlepších, nejvzácnější a jediné spasitelnou vědou života, a pak začátkům čtení a psaní. Posílala je potom do škol, jež štedrost zřídila v Římě, by chudé dívky nábožensky vychovány byly. Obvyčejně vodila dívky sama do školy; nemohla-li sama jíti, nechala je doprovázeti osobou osvědčenou.

S učením, jež má vzdělávati ducha i srdce, spojovala snahu, by vštípila malíčkým skromnost a stydlivost, jež zevně dokonávají křesťanskou výchovu. Bděla stále, aby vzdalovala od jejich uší a očí vše, co by zmátlo jejich obraznost aneb škodilo jejich nevinnosti, netrpěla ve svém domě a v jejich přítomnosti žádných rozmluv ani lehkovárností, jaké si někdy před dítkami dovolují. I když je svěřila jiným rukou, přece bděla její pečlivost nad nimi; nedomnívala se, že je zproštěna vši zodpovědnosti, když vybrala dobré učitele za své zástupce.

Matka nemá práva ani moci, by se zprostilá svých mateřských povinností i na chvíli; proto neustále nad nimi bděla a pečovala, aby přesně konaly povinnosti náboženské i slušné se chovaly, jak doma tak i venku.

Díky bdělosti blahoslavené, vyrostly všechny děti, jak chlapci tak i děvčata, v dobré křesťany; děvčata chodila každý týden k sv. svátostem, chlapci každý měsíc jednou i dvakrát.

Chybovaly li děti a její moudré rady nestačily, aby je k povinnosti opět přivedla, dovedla i rozhodně mluvit, jak to sluší vážnosti matčině, a bylo-li třeba i trestati. Nedbala, že tekly slzy, jež bývají pro děti záchranou budoucnosti, a pro rodiče zárukou pokoje v stáří.

Když první výchova se skončila, zavedla chlapce do dílen, jichž mistři byli poctivi křesťané. Synové měli míti přiměřené povolání, aby nebyli jiným břemenem, ale lidmi prospěšnými. Jeden se učil za kloboučníka, druhý vstoupil do služby u pana Mastaje, auditora papežské komory. Neznala smutné tíždosti věku, jež člověka vyhání nad jeho postavení, že výchova děti směřuje k povolání, jehož dosáhnouti nemohou a proto do nezřízenosti upadají.

Abý i stín zlého odstraněn byl z očí dítek, dbala, aby chlapci oddělení od děvčat spali a aby jejich nevinnost ještě lépe zachovala a jim počestnost přísnou vštípila, mělo každé dítě zvláštní lůžko se záclonami; v té věci byla příliš opatrná. Když vdávala dceru Žofii, dovolila, aby ženich asi dva měsíce před svatbou dům její navštěvoval, aby lépe poznal svého ženicha a s ním se poradila o budoucnosti, ale ani chvíle nenechala dcery samé s ním.

Blahoslavená věděla, že mladí lidé snadno příležitostí nalézají k chybám, když jdou na trh aneb do obchodu. Proto z opatrnosti nikdy své dcery nevydávala tomu nebezpečí, raději sama šla nakupovati; aneb když nemohla, prosila o to přítele rodiny. S dokonalou láskou pomáhala dítkám až do konce svého života, by plnily svoje povinnosti, i tehdy, když byly samostatní i samy si dovedly pomoci.

„I když se všechna nestaly tak dobrými, jak si přála, jistě to nebyla její chyba“. Uvádíme tato slova jejího zpovědníka úmyslně pro matky křesťanské, abychom posilili jejich víru a naději i pečlivost podporovali. Při vši opatrnosti a pečlivosti neodpovídaly děti Anny Marie takové křesťanské obětavosti mateřské. Když však vyplnila svůj úkol svým způsobem, svěřila nebesům nesnáze svého srdce. Spása dítek jejich byla dilem její duše a její ctnosti, a Pán chtěl ji potěšiti v její nejistotě, když ji ubezpečil, že žádné její dítko nezahyne. Právěť ji Pán: „Soudím je, protože

jsou tvou krví, protože jsou chudé a chudí jsou mými přátely; spasím je, třebaš mají mnohé chyby.“ Takto má matka v rukou los svých dětí; co svou pečlivostí, slovem a dobrým příkladem nedosáhne, to docílí svými modlitbami a slzami.

3. Jak se Anna Maria chovala k svému manželu.

Náboženství učinilo křesťanskou ženu andělem domácího krbu. Představuje-li otec první stránku otcovství Božího, autoritu, když jeho čelo korunováno je jasnou důstojností, která vlévá sladkou úctu a dětskou poslušnost; pak matka představuje divným způsobem druhou stránku otcovství Božího, dobrotu; její čelo září láskou a její koruna je ozdobena přednostmi, jež vlévají lásku; její úloha je krásná, její úkol veliký, ale s podmínkou, že je plní obětavě.

A vskutku je úkolem matky, býti v rodině středem lásky a jednoty srdcí. V účincích tak sladká úloha křesťanské ženy otvírá oddanosti cestu k stálému odříkání. Aby svornost zachována byla, třeba stále žítí v pokoji sám se sebou; aby udržen byl soulad mezi různými povahami, nesmí nikdo býti uražen; aby tichost se šířila, třeba mítí vždycky med na jazyku, s něžnou láskou napomínati, býti plnou dobrotivě trpělivostí, vždy býti ochotnou k potěšení, k úsměvu a léčení.

Na oltáři domácí svatyně přináší matka křesťanská denně svou obět, obět skromnou a skrytou, jež se sotva pozoruje a často se zneuznává, a když jí je dovoleno, obět tuto v modlitbě skládati k nohám Páně, přece se nesluší, aby cizí ucho slyšelo stesk z její rtů; jest totiž povinností křesťanské ženy, aby se šťastnou stále jevila, ať je domácí život jakýkoliv. Když se tedy rozhodne, každý den obětovati před Bohem své sobectví, když přes všechny boje a protivenství na tom setrvává, by v šlechetné oddanosti setrvala až do konce, aniž by

sobectvím upadala do rozčilenosti, k němuž přirozeně je nakloněna, pak svou úlohu jako matka a manželka důstojně vyplnila.

Anna Maria jeví se nám v tom jako vzácný vzor. Vedle péče o dítky poskytovala jí podivná povaha jejího muže a nevrlost rodičů denně protivenství, neustálé námahy a strasti, jež dlouhým trváním vysušují obětavost a statečnost spotřebují, jako pilník železo ohrývá; snášela to z lásky k Bohu s nezměnitelnou trpělivostí; vítajíc všecko z jeho ruky otcovské, věnovala se s dojemnou pokorou službě všech svých domácích. Všecky její slova, práce, starosti a utrpení její dýšily láskou, právě jako ony drobné květinčky, skryté pod listím vydávající milou vůni. Anna Maria nalézala v pokoji domácím odměnu za svou tajnou obětavost.

Poslušnost je první ctností křesťanské manželky; Anna Maria naučila se této ctnosti ve stínu kříže. Její muž nosil na čele posvěcené znamení božské autority, proto skláněla se jako pokorná služebnice Boží pod vůli muže, jenž zastupoval práva Boží. Třebas cítila mocný odpor přirozený, přece konala své povinnosti a snášela břímě s nimi spojené z lásky a spravedlivosti. Blahoslavená nikdy nezapomínala, že Pán Bůh sám je soudcem člověka, a že jeho Prozřetelnost střídá stín a světlo, dobré a zlé vlastnosti proto, aby se tím jeho dítky denně cvičily ve všech ctnostech a na svých cestách měly příležitost k stálým obětem.

Třebas Anna Maria napřirozenými vlohami překonávala svého muže, nepoužívala toho, aby ho pokořila tvrdými slovy a opovržením. Byl-li hrubý, mlčky to snášela; byl-li prudký, svou andělskou tichost proti němu kladla; byl-li nevrlý, přizpůsobila se jeho náladě. Měla více důvtipu a znalosti věcí než on, a jakkoliv ji odevzdal celou správu domu a nechal ji všecko řídit, přece se ho ptávala o radu při důležitých věcech. „Jak

koliv jsem ji ponechal ve vydání úplnou svobodu," praví Taigi sám, „přece chtěla slyšet mé mínění ve všech mimořádných případech“. Konečně zacházela s ním s milou laskavostí a svatou veselostí, sloužila mu jako služka, a byla k němu velmi něžná, zvláště v nemoci.

Jindy zas dí její muž: „Často se stávalo, když jsem domů přišel, byl dům plný lidí. Hned nechala všechny

státi, třebaš to byli velcí páni a prelāti, a spěchala, by mne obsloužila vlídně a pozorně; bylo na ni vidět, že to činila ze srdce ráda; rozvázala by mi řemínky u obuvi, kdybych to byl dopustil. Byla mou i všech útěchou. Napomínala velmi něžně, a jí děkuji, že jsem polepšil některé chyby, které jsem měl, varovala s nesrovnatelnou dobrotou a laskavostí.“

(Pokrač.)

Marie Tesařova:

Zdrávas.

Budiž zdráva, Panno svatá,
libý Stánku Boží,
nádoba jsi ctnosti zlatá,
růže prostřed hloží:
Zdrávas, zdrávas Tobě dime,
s andělem Tě velebíme!

Budiž zdráva, Duho krásná,
zářiš z černých mraků,
v noci jako hvězda jasná
svítiš mdlému zraku:
Zdrávas, dime v vděčným plesem,
vroucí díky Tobě nesem!

Budiž zdráva, dobrá Máti,
vroucně ret náš pívá,
láska Tvá nám domov vrátí,
smrt když na nás kývá:
Zdrávas, zdrávas naposledy,
zvolá ještě ret náš blýd!

Různé zprávy.

K programu naší mládeže. „Svaz organisované katol. mládeže v Itálii,“ který v 6000 sekcích sdružuje více než 400.000 členů, konal nedávno svůj generální sjezd v Římě. Při té příležitosti přijati byli zástupci katol. mládeže italské v audienci sv. Otcem. Mnoholetý předseda Sdružení katolické mládeže italské přednesl sv. Otci projev oddanosti veškeré katol. mládeže italské a zmínil se i o usnesení

posledního sjezdu. Sdružení ukládá všem členům povinnost pracovat pro šíření víry a na ten účel přispívá každý člen dvěma lirami ročně. Mimo to každý okrsek zřídí misijní komisi, která má za účel šířit zájem o misijní práci. Tímto způsobem sebere Sdružení na 800.000 lir ročně na misie. Mimo to ustavena akce sbírková na pomoc strádajícím v Rusku. Ve vnitřním životě zdůrazňuje italská mládež

prohloubení praktického křesťanského života. Papež s pozorností vyslechl zprávu o činnosti a otcovskými slovy nabádal přítomné k vytrvání a další úsilovné práci, a svůj proslov skončil upozorněním na osmero blahoslavenství. Jejich dosažení a naplnění, tof úkolem katolické mládeže. — Pozoruhodno jest, že generální sjezd zaujal naprosto zamítavé stanovisko k extrémnímu nacionalismu (fascisté), který zvláště mezi mládeží italskou nalézá dobrou půdu. Pro naši mládež budiž italská vzorem v obětavosti a lásce. I u nás bylo by jistě účelno organizovati misijní práci. Jest sice dosti úkolů organizačních, výchovných a jiných, ale i v tomto směru našli by se jistě horliví pracovníci. Členové naší mládeže chtějí býti apoštoly. Jest třeba poskytnouti jim příležitost, dáti směrnice a pokyny k misijní práci u nás a hlavně pro Slovanstvo nesjednocené. K tomu nutí dnešní doba, z níž může se zroditi veliká budoucnost obrozeného Slovanstva. A naše mládež je v prvé řadě povolána státi se nositelkou velké myšlenky cyrillo-metodějské, jejímuž uskutečnění musí předcházeti opravdový apoštolát. K němu jest dnes naše mládež volána.“

Z Ameriky. V měsíci červenci slavili katolíci američtí stříbrné jubileum založení sirotčince sv. Josefa v Lisle, nedaleko Chicaga. Před 25 lety byla to malá, dřevěná budova, do níž katolíci shromažďovali české sirotky. Dnes obětavostí katolíků a zásluhou českých benediktinů sirotčinec se skládá ze 2 velkých moderních budov, všemi potřebami opatřených, v nichž je místo aspoň pro 300 sirotek. V prvé řadě náleží tu zásluha správci ústavu, P. Prokopu Neužilovi, který na poli křesťanské charity a vzdělání kněžstva v semináři, jehož je ředitelem, získal si zásluh ještě nedoceněných. Sirotčinec byl postaven nákladem 250 tisíc dolarů. Má rozsáhlé hřiště a vlastní hospodářství, a kdo jej uviděl a prohlédl, prohlásil, že ani státní ústav

toho druhu nejsou tak vzorně opatřeny, jako sirotčinec v Lisle, který pořídila obětavost českých katolíků. Slavnost stříbrného jubilea tohoto ústavu stala se velikým svátkem všech českých katolíků v Americe.

Z Chicaga. Roku 1926 je projektován XXVIII. světový Eucharistický sjezd v Chicagu. Arcibiskup tamější Mundelein zahajuje již přípravy k sjezdu, který má ukázati viru a početnost katolíků amerických před celým světem. Vydal též zvláštní informace. duchovenstvu své arcidiecése, v níž vyzývá všechny k intenzivní přípravné práci k tomuto manifestačnímu kongressu.

Cizina o nás. S potupným výsměchem zaznamenaly anglické listy v Americe „návrh“ poslance, p. Karpiškové na povolení dvojženství v naší republice. P. Karpišková s návrhem na bigamii a posl. sl. Zeminová s návrhem na dovolení zničení lidského plodu — jak se ty dámy doplňují! Anglické listy k tomu poznamenávají: „Což nefikáme, že jsou ti Češi vlastně cikány? Každá indiánská žena by se styděla, aby ji něco podobného jen v mysli napadlo.“

Katolické Chicago. Před 100 lety přistěhovalo se na místo, kde stojí dnes Chicago, několik kolonistů a dnes je Chicago co do velikosti druhým městem ve Spojených státech a čtvrtým na celém světě. Katolíků je v chicagské arcidiecési 1,150.000, kněží 1071, kostelů 355. V Chicagu samém je 229 katolických kostelů. Nedávno zvolený starosta chicagský Josef Dever je katolík.

Americká zvědavost. Americká dáma přišla do Říma a chtěla všechno viděti. Když byla navštívila všechny kouty Věčného města a byla přítomna mnohým obřadům, žádala o slyšení u sv. Otce. Pius XI. přijal ji s obvyklou svou otcovskou laskavostí, otázal se ji nakonec, čím by jí mohl udělati radost. „Ó, Svatý Otče,“ zvolala Američanka, „ráda bych viděla konklave!“ Měli se ve Vatikánu čemu smáti.

Také tmář. Francouzské časopisy oznamují s politováním smrt P. Colina T. J., misionáře na Madagaskaru, dopisujícího člena pařížského „Institutu“ a ředitele hvězdárny v Tananarive. Skoro půl století pracoval v misii madagaskarské, postavil hvězdárnu na hoře Ambohidempona. Studie jeho meteorologické, o magnetismu země a osměru cyklonů prokázaly velké služby námořní plavbě v Indickém oceánu, jakož i plantážníkům krajů tropických. Vynikal i jako zeměpisec, ethnograf a hudebník, jako sběratel národních zvyků a písní domorodých Malgašů. Francie i věda v něm ztrácejí jednoho ze svých nejlepších koloniálních průkopníků.

Beatifikace sestry Terezie od Ježíška. Dne 29. dubna 1923 byla sestra Terezie z řádu Karmelitek z kláštera Lisieux v sev. záp. Francii od Sv. Otce Pia XI. velice slavnostním způsobem za blahoslavenou prohlášena. V chrámu sv. Petra bylo při této příležitosti na 30.000 lidí. Při omni byli p. Jounart, franc. vyslanec a ostatní členové diplomatického sboru, pověřeného u Sv. Stolicе, dva francouzští poslanci z kraje nové blahoslavené, příbuzní rodiny této, mnozí kardinálové, arcibiskupové a biskupové, rytíři Maltézští a rytíři Božího hrobu atd.

Duchapřítomnost strojvůdce. Na trati Hazebrouck-Lihe ve Francii mezi Bailleul a Steewerke spatřil strojník Genty, který řídil stroj nákladního vlaku, na kolejích hrající si tříleté dítě. Dal ihned zpáteční páru, seskočil se stroje, běžel ku předu a mohl ještě včas, jeden metr před dosud jedoucí lokomotivou, dítě s kolejí strhnouti a tak od jisté smrti zachrániti.

Dary pro Rusko. V listině 30., v níž uveřejněny jsou dary pro strádající Rusko, čte se též arcidiecése pražská, která věnovala 22.849 lir, ze Spojených států diecése Rochester poslala 59.056 lir, z Irska diecése Ardagh 33.193 lir, diecése Buenos Aires 53.140 lir, diecése nitranská na

Slovensku 1089 lir, černoši z Kame-runu 94 lir, američtí čeští katolíci z Texasu v Hallettsville 421 lir.

České duchovenstvo je ožebračeno. Církevními hodnostářům, farám, a katolickým kostelům uřváno 236.286 hektarů pozemků. Kněží čeští mohou jíti žebrotou. Proto také kněžské semináře zejí prázdnotou.

Zachráněný baldachýn eucharistického kongresu. Ve Vídni zjistil těchto dnů jeden znalec uměleckých předmětů, že v kterémsi obchodě se starožitnostmi nalézá se nádherně provedený baldachýn a že je na prodej. Byl to baldachýn, jež o vídeňském eucharistickém světovém kongresu (1912) darovaly vídeňské dámy a který se později dostal do rukou soukromých. Za panující velké nouze četných kdysi bohatých rodin dostal se baldachýn až ke starožitníkovi. Jediný kupec, který se oň ucházel, byla židovská náboženská obec, která zamýšlela zlatou holubici z baldachýnu vyjmouti a udělat z něho nebesa pro židovské svatebčany. Náhodou nebyl obchod ještě uzavřen. Co ale činit? Nechat tuto památku na manifestaci katolické víry židovské synagoze, bylo by opravdu zahanbujícím, ale požadovaný obnos — 12 milionů rakouských korun (6000 Kč) — nemohl žádný rakouský kostel zaplatiti. Náhodou doslechl o tom bývalý rakousko-uherský příslušník, který právě meškal ve Vídni, baldachýn u starožitníka zakoupil a daroval jej kostelu sv. Štěpána. Dárce nepřál si ani naznačení svého jména. Při nejbližším procesi bude baldachýn použit.

Polští biskupové o pronásledování katolíků v Rusku. Polští biskupové vydali v dubnu 1923 provolání k civilisovanému světu proti soustavnému a cynicky prováděnému pronásledování a ničení katolické církve v Rusku. V provolání se konstatuje, že pronásledování církve sověty co do zášti a bezohlednosti zastiňuje všechna pronásledování křesťanů. Snažíc se cílevědomě o vyhubení všech ná-

boženství, neleká se sovětová vláda žádné moci a činí jakýkoliv odpor marným. Se životy přítomných mučedníků víry ohroženy jsou i nejvyšší kulturní statky. Proces proti patriarchovi Tichonovi namířen jest proti veškeré civilizaci. Výsledek jeho jest závislým na aktivním i pasivním chování civilisovaného světa. Provolání na konec združuje, že osvobození mučedníků víry v Rusku jest možným jen zakročením celého vzdělaného světa.

Katolicismus v Norsku a Dánsku.

Tam, kde dosud vládl strohý protestantismus, počíná se usmívati jásavé slunko katolicismu. V krátké době má Norsko 3000 katolíků, většinou konvertitů, jež spravuje apošt. vikář a 24 kněží. Nedávno zřídili v Norsku misijní stanici francouzští dominikáni pařížské provincie. Mladý norský konvertita vstoupí co nejdříve do dominikánského noviciátu, aby se stal apoštolem svých krajanů. V Dánsku jest naopak 22.000 katolíků. Před 30 lety jich bylo 4000!

Patriarcha benátský kardinál La Fontaine rázně zakročil 24. července 1923 proti výstřední módě dámské svým listem duchovenstvu „Udělování sv. svátosti a dnešní ženská móda“, v němž ji odsoudil, poněvadž nezná více ženského studu.

Španělský apoštol katolického tisku. Katolické uvědomění ve Španělsku proniká účinněji teprve ve XX. stol. Velkou zásluhu o to má kněz Ildefonso Montero Diaz, profesor papežského semináře v Seville. Organem jeho je „La Cruzada de la Prensa“ (Křížová výprava tisková) a organizačním instrumentem „Asociacion Ora et labora de Cruzados de la Psensa“. (Sdružení modlí se a pracuj tiskových křížáků). Diaz pořádá ve Španělsku t. zv. tiskové dny. Roku 1921 sebral o tiskovém dni 700.000 peset. V sevilské centrále je 1000 časopisů katolických všech jazyků. Tiskový den koná se každý rok o svátku sv. Petra a Pavla. J. M. Diaz agituje, aby petropavlovský tiskový den rozšířil se na

celý svět. Cinnost Diazovu pochválil také nynější papež Pius XI.

Církev a zázraky. Římská kongregace, zvaná Svaté Officium, učinila nedávno rozhodnutí, které způsobilo v Itálii veliký rozruch. V jistém kapucinském klášteře diecése Foggia požíval P. Pio di Pietraleina na deset mil v okolí pověsti světcе. Vypravovalo se, že má stigmata a že koná zázraky. Jeho klášter byl cílem ustavičných poutí a všechno obyvatelstvo v okolí bylo v stálém rozechvění. Když církevní vrchnost chtěla P. Pia přeložit, aby nastalo uklidnění, zabránil tomu lid násilím. Následkem toho uložil papež kongregaci Sv. Officia, aby věc vyšetřila. Výsledek této ankety, která trvala několik měsíců, je rozsudek Svatého Officia, jenž prohlašuje, že domnělé, zázračné jevy, přisuzované P. Piovi zcela postrádají známek nadpřirozenosti, a žádá věřící, aby se podle tohoto rozhodnutí zachováli. — U nás jsou lidé, kteří se domnívají, že církev podporuje lehkomyšlnost lidu.“

—

(Zasláno).

† Dobrému dílu na pomoc! Ptáte se: Co jest „Nádražní misie“? Odpověď: Ujmá se nezkušených dívek přicházejících z venkova do velkoměsta, stará se o ně, ochránitelky naše z nádraží dovedou je do našeho „Domova“, dává jim dobrou službu v katolických rodinách, jest s nimi i nadále ve styku, zve je na své besídky a stará se o jejich poučení. Poskytuje dívkám pomoci, rady, pokyny v různých případech životních. Podobných intervencí měla „Nádražní misie“ za uplynulý rok 7200. V „Domově“ Nádražní misie, který poskytují dívkám přístřeší zdarma nebo za mírný poplatek, prošlo za uplynulý rok 2190 dívek. Chápote kolik dívek bylo uchráněno od mravní zkázy? Zasluguje „Nádražní misie“ pochopení a podpory? Sekretariát „Nádražní misie“ Praha II., Na Slupi 14.

† Don Bosco. Frant. X. Korér. Přel. L. P. Vydala Cyrillo-Methodějská knihtiskárna a nakladatelství V. Kotrby v Praze. 87 str. Cena Kč. 4.—. Don Bosco, jedna z největších postav 19. století, došel konečně vydáním Kotrbovým v české literatuře ocenění, jehož dostalo se mu v písemnictví italském, francouzském, španělském, polském a německém již dávno. Čtete životopis jednoho z největších vychovatelů a dobrodineů opuštěné mládeže a nemůžete se ubrániti úžasu nad ohromností

díla, jež takřka z ničeho dovedl zbudovati jediný člověk. V den jeho smrti existovalo již na 200 oratoří a sirotčinců, v nichž bylo vychováno přes 200.000 mladých lidí. A v díle tohoto Salesiána a Salesiánek, jím založené, ve třetím řadě „Salesiánských pomocníků“ a díle „Ke kněžství pozdě povolaných synů Mariiných“ práce tohoto světce a pedagoga pronikla do všech úhlů světa a učinila již miliony opuštěných dětí a duchovní i hmotné pomoci potřebných lidí účastnými požehnání lidumylné činnosti Boseovy. V životopise jeho najdete i klíč k porozumění těchto mimořádných úspěchů. Byla to nejen veliká zbožnost a důvěra v Boha a Jeho Matku, nejen pokora, vzdělanost, nesmírná pracovitost a sebekázeň,

ale byla to zvláště láska, charita, již velký světec byl cele proniknut. Doba Boscova podobala se mnoho naší. Narodil se v době vídeňského kongresu a prožil po válkách napoleonských a po revoluci svůj život uprostřed sociální a mravní bíd. A proti tomu všemu zlu pracoval Bosco celou silou své charity, máje cílem, ujmouti se novědomé, zanedbané, proletářské mládeže a zvednouti ji mravně i občansky. Bosco zanechal přes sto knih, jež rozšířeny jsou v milíonech exemplářů. Zajímavý a podrobný životopis Boseův, obažený v knížce „Don Bosco“ z nakladatelství Kotrbova, přispěje k tomu, aby humanitní činnosti salesiánské staly se účastny i české opuštěné děti. Přejeme knížce nejširšího rozšíření.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení mohamedánů na víru katolickou a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Pane Ježíši, uchvať k Srdci svému nevěřící!

Úmysl v prosinci 1923: **Apoštolát laikův.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Za + arcibiskupem drem Ant. Cyr. Stojanem. — Obrácení mohamedánů na víru katolickou. (Hlavní úmysl.) — Věřím . . . (Báseň). — Svatý Josafát, arcibiskup Polocký, apoštol Rusinův. — Za vás a pro vás! — Z úvah o evangeliu. — Obrázky z katolických misii. — Bl. Anna Maria Taigi. — Zdrávas. (Báseň). Různé zprávy. — Zasláno. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákladem vydává Občanská tiskárna v Brně. — Za redakci odpovídá Ludvík Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

RO Č. LVII.

BRNO, 1. PROSINEC 1923.

ČÍSLO 12.

O Srdce Ježíše, ty šlpy lásky svoji jen hojně vysilej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrud, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Nový pan arcibiskup v Olomouci, nejdůstojnější Pán Dr. Leop. Prečan.

Stolec sv. Methoděje v Olomouci nebyl po úmrtí p. arcibiskupa dra Ant. Cyrilla Stojana dlouho osiřen. Již 7. listopadu poslal papež. vyslanec Msgr. Marmaggi metropolitní kapitule a kapitulnímu vikáři nejdůstojnějšímu p. prelátu dru Leop. Prečanovi listy od sv. Otce Pia XI. o jmenování dra Leop. Prečana arcibiskupem olomouckým. Byl povolán do Prahy do vyslanectví papežského v Praze k informačnímu protokolu. Celá arcidiecese olomoucká i duchovenstvo s velikou radostí uvítalo toto jmenování velmi milého a oblíbeného pana preláta jako velepastýře svého. Je hodným nástupcem předchůdce svého, od něhož byl jmenován generálním vikářem. Nový pan arcibiskup narodil se dne 8. března 1866 ve Velkém Týnci u Olomouce. Je tedy pravým Hanákem. Studoval v Olomouci. Na kněze byl vysvěcen r. 1897 a zastával různé úřady v arcibiskupské konsistoři. Též po 20 let přednášel na bohoslovně

fakultě v Olomouci církevní právo. Jako generální vikář pomáhal svému předchůdci spravovati rozsáhlou arcidiecesi olomouckou. Jako kněz Bohu i lidem milý a neunavně pracovitý zasloužil si plnou měrou býti nástupcem zemřelého pana arcibiskupa dra

Ant. C. Stojana, tím více, an bude všemožně působiti a pracovati v ideje cyrillo-methodějské pro sjednocení církve řecké s římsko-katolickou. Svěcení nového pana arcibiskupa bude asi v prosinci t. r.

Apoštolát laiků.

(Hlavní úmysl.)

Okřídleným je nyní heslo: „Náboženství jest věcí soukromou“. Tak tvrdí nepřátelé náboženství katolického a též vlažní a lhostejní katolíci. Co si myslí asi o tom, že náboženství je věcí soukromou? Kdo tak říká? Kdo nechce plnit povinnosti sv. náboženství, komu se nechce jíti do kostela, jakoby jich veřejný život nepotřeboval. Je pravdou, že první povinností kněze je kostel, pak škola a úřední práce, takže mu kolikrát nezbyvá mnoho času, aby se věnoval též veřejné činnosti, jak by měl. Slovem nestačí časem ani silami svými. Proto je třeba, aby měl ve své činnosti pro spásu duší pomocníky mezi lidmi světskými jak mezi muži tak mezi ženami, kteří by byli apoštoly uprostřed světa a působili tam, kam působnost kněze vniknouti nemůže. Co dobrého může působiti opravdový katolík v rodině své, mezi spoluobčany svými, ve spolicích a při různých příležitostech. Co prospěšného může učiniti zbožná a horlivá žena, pravá křesťanská matka v rodině, mezi ostatními ženami v různých dobročinných spolicích a bratrstvech! Jak mohou hájiti sv. víru, posvátnost stavu manželského, náboženskou školu a zbožné vychování dítek! Jak mnoho dobrého může působiti horlivý katolík při veřejných schůzích živým slovem i příkladem. Za doby naší, za kulturního boje, jest nutně potřebí takových apoštolů, horlitelů a horlítelek ve veřej-

ném životě, aby hájili čest a chválu Boží a zachránili mnohé své bližní od záhuby časné i věčné. K tomu zavazuje je láska k Bohu a k nesmrtelným duším. Ti, kteří opravdu Pána Boha milují z celého srdce svého a zachovávají přikázání jeho, budou zajisté míti též pravou lásku k bližnímu svému, aby mu přispěli jak v časných věcech tak i ještě více v duchovních záležitostech a hleděli též v srdcích bližních rozžehnouti pravou lásku k Bohu. A to jest úkolem apoštolátu laiků. Otcové a matky mají působiti v rodině své, aby domácí a dítky jejich Pána Boha milovali a vůli jeho vždy plnily a ve ctnostech vždy víc a více prospívali. Představení zase mají povinnost pečovati více o duševní blaho než o časné poddaných svých. Jsi-li občanem, máš přátele a příbuzné, sousedy a modliváš-li se „Přijď k nám království Tvé“, tedy se přičiň, aby království Boží v tobě a v srdcích tvých spolubližních se rozšířilo a upevnilo, aby Bůh více a více byl milován a oslavován. O mnoho můžeš dobrého působit svým dobrým příkladem, laskavými slovy, dobrou radou, varováním a modlitbou za blaho svého bližního. Jako mají nepřátelé Boží své náhončí, kteří slovem i písmem uvádí lid náš na bezcesti, tak musíme míti i my apoštoly horlivé, aby bránili a hájili zájmy Boží a církve svaté, aby poučovali nevědomé, slabé povzbuzovali, bázlivé

posilovali a též slovem i písmem hleděli zachránit spolubližní své. Takovou práci mohou konati v katolických spolicích, v bratrstvech, v družinách, v dobročinných spolicích, v radách křesťanských rodičů, a šířením

katolických novin a knih. Protož ruce k dílu. Buďte apoštoly uprostřed světa! Zachraňujeme duše nesmrtelné! Rozšiřujeme čest a chválu božského Srdce Páně!

Vánoční úvaha.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Starozákonní prorok Isaiáš má čestný název „evangelisty Nového zákona“, a to pro velký počet proroctví o přístím Vykupiteli, našem milém Ježíši Kristu. Některá z nich jsou tak jasná, že se podobá, jakoby ličil osobu, ne která dnes teprve přijíti má, ale kterou vlastněma očima pozoroval. Povšimněme si dnes a uvažujme o jednom z jeho proroctví. Zní takto: „Nebot maličký narodil se nám a syn dán jest nám a učiněno jest knížectví na rameni jeho; a nazváno bude jméno jeho: Podivný, Rádce, Bůh, Silný, Otec budoucího věku, kníže pokoje“. Is. 9, 5, 6. Pozastavme se u čestných názvů, kterými poctil osvícen Duchem svatým prorok našeho milého Božského Spasitele.

Podivný. Podivným bylo, že již tisíce let před tím než přišel na svět, mluvili o něm proroci a předpovídali mnoho podrobností z jeho života. Podivným bylo zrození, jež oslavujeme o Božím Hodě vánočním. Bůh opouští slávu nebes, zřiká se nadpozemského života, vstupuje na svět, jako pomoci potřebné dítě, zrodí se v Betlémě, žije tu životem podobným každému jinému člověku po celých třiatřicet let. Syn věčného Otce stal se synem svaté Panny.

Podivným, zázračným, ojedinělým jest celý jeho pozemský život. Žije v největší chudobě, neznám, opovržen, snáší muka nevyslovitelná, přináší oběti až do posledního vydechnutí na kříži. Celý jeho život je svatý, svým

největším nepřátelům mohl předložit otázku: „Kdo z vás bude mne vinit z hříchu?“ Jan 8. 46. Žil životem ideálním, je vzorem, jehož nikdo z lidí nikdy nedostihne. Byl tak laskavým ke všem lidem, k nepřátelům, „chodil dobře čině a uzdravuje všechny posedlé duchem, neboť Bůh byl s ním“. Sk. ap. 10. 38. Byl mírným, tichým srdcem, napomínal všechny, aby se řídili podle jeho příkladu, říká: „vezměte jeho své na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“ Mat. 11, 29. Pronásledovali ho, vysmívali se mu, neustáli, až byl přibit na kříž, vše podstoupil, aby všechny spasil, nebo hříchem Adamovým uzavřeně opět otevřel a učinil lidem přístupným.

Podivuhodné jest jeho učení. Podobně jako On nikdo nemluvil o Otci. Od Otce vyšel, jest odleskem Jeho slávy. Rozluštil, objasnil nehlubší pravdy, jichž vysvětlení nikdo jiný nemohl stejně jasně dáti. Mluvil jako ten, který má moc, dobré utěšoval, zlým mluvil do svědomí. Jeho učení podivujeme se do dneška, nezastaralo. neosvědčilo se býti klamným, čím dále tím více se shromažďuje důkazů nevyvratných o jeho pravdivosti a božskosti. Tak jak Kristus mluvil, totiž ze své moci, ze své autority nemluvil nikdo před ním, nikdy po něm žádný člověk.

Rádce. Lidé, žijící před Kristem bloudili hledající Boha a pravdu, jejich rozum byl zastřen předsudky,

vůle i srdce se klonila více k zlému, sloužila zlu, lidé si nevěděli rady v životní bídě, nemohli odhaliti roušky, co bude po smrti?

Tu zjevil se Kristus, v něm odkryl se nám Bůh ve vši nám dostupné plnosti. Krásně praví jistý učenec (Světlov): „Proto stalo se s příchodem Krista na svět cílem lidského života poznávání Boha a míti k němu lásku v Kristu, čili osvojit si všecku nekonečnou plnost blaha evandélie; tento jest život věčný, aby poznali tebe, jediného pravého Boha a kterého jsi poslal, Ježíše Krista“. Jan 17, 3. Ježíš je moudrostí, která všechny k sobě zve říkouc: „Nebot kdo mne najde, nalezne život a dojde požehnání od Hospodina.“ Přísl. 8. 35. Ježíš sám vyzývá své slovy: „Kdo mne následuje, nebude choditi ve tmách, nýbrž bude míti světlo života“. Jan 8. 12. Pospíchej k Němu o radu, nevíš-li kam se obrátiti, jestli srce tvé naplněno starostmi, citíš-li bolest, nevíš-li kudy kam, vylij své srdce před Ním, neopustil dosud nikoho, všem jest laskavým Otcem, byv tu člověkem, dobře činil, slzy usušoval, k Němu brali všichni utočiště a ne nadarmo, pomohl. Pomůže i nám, budeme-li Ho prositi!

Jestli s námi Ježíš, vše jest dobře a nic nám nepřichází za těžko; není-li s námi, vše jest učiněná trpkost. Nemluví-li k nám Ježíš v srdci, jest veliká útěcha planá; promluví-li však Ježíš jen jediné slovo, vzhází útěcha neskonalá. Zdaž nevstala Maria Magdalena ihned z místa, kde plakala, když ji řekla Maria: „Mistr jest zde a volá tebe“. Jan 11, 28. Šťastná hodina, když nás volá Ježíš od slz k duchovní radosti! Jak vyprahlí a tvrdí jsme bez Ježíše! Jak jsme pošetili a bláhově, toužíme-li po něčem jiném než po Ježíši! Či není to větší škoda, než kdybychom ztratili celý svět?

Silný Bůh. Ježíš přišel chudý sem na svět, byl pokorný, ležel v bídných jeslích, ve chlévě, aby bojoval proti záným třem hlavním původcům vši

bídy, „proti žádosti těla, žádosti očí a pýše života“. 1. Jan 2, 16. Jemu silnému Bohu dána jest všechna moc na světě, i v nebi. Před ním klanějí se andělé, vše jest mu poslušno, má moc nade vším životem i smrtí. Přemohl smrt i ďábla, vešel ve svou říši jako vítěz, jako král a panovník.

Svým souvrstevníkům ukázal se býti silným Bohem, záznaky, jaké způsobiti mohl jediný Pán vši přírody. Poručil a rozbouřené moře se utišilo. Na jeho rozkaz vyšli mrtví z hrobu, byli svědky jeho božské síly. Na jeho příkaz otevřelo se oko slepčovo, hluší slyšeli a stali se svědky hlasu lásky, kterou pak hlásali od Něho uzdravení.

Až dosud dokazuje svou silou dobrý Ježíš, neboť uděluje nám slabým svou milost, posiluje slabé, povyšuje pokorné, kteří v Něho doufají a u Něho hledají pomoc. Pomáhá nésti těžký kříž, posiluje konati ctnosti a dobré skutky. Jako kdysi pomohl Petrovi, když již tonul, vzal jej za ruku, vyzdvihl ho z vody a pravil: „neboj se“, podobně podává pomocnou ruku svou všem, kteří v Něj doufáme.

Otec budoucího věku. Kdo má trpělivost a přečte si dějiny světové, setká se tu s mnohými dříve velmi mocnými královstvími, říšemi, které hrály ve své době první úlohu ve světě, ale nyní není po nich ani známky, nikdo, leč kdo se obírá dějinami zná jejich jméno; zmizely, zašly, byly jenom bublinou, která se ukázala na povrchu zemském jenom krátkinou dobu a zmizela navždy, zmizela úplně v zapomenutí. Říše, kterou Kristus založil, nezahyne, ji jediné, své církvi katolické přislíbil, že trvati bude na věky, že ji nic nepřemůže, žádná síla pekelná, nikdo ji nezdolá. Proto nikdo nemalomyslní, když vidíš, jak zdanlivě nějakou chvíli nepřítel vítězí, hlavu nosí vzhůru a myslí si, že jest již konec říše, založené Ježíšem Kristem. Vlady jeho nikdy neubude, bude trvat na věky.

Až dosud platí výrok Šalomounův: „Marnost nad marnost a všechno marnost.“ Kaz. 1, 2, vyjma milovati Boha a jemu samému sloužiti. Tot jest vrchol moudrosti, světem pohrdati a tím spěti k říši nebeské. Nic by nepomohlo, kdyby znal člověk celé Pismo, uměl je na paměť, kdyby znal výroky všech mudrců, nic by to nebylo platno bez Boží lásky a milosti. Nečiní člověka svatým a spravedlivým nadšená slova, za to ctnostný život činí jej Bohu milým. Nic není platno, dovede-li někdo nadšeně mluvit o milém Ježíši, když však při tom nemá pokory a nelíbí se Spasiteli. Chceme-li býti v pravdě osvíceni, zbaveni vši duchovní slepoty, řídme se slovy samého Krista, řkoucího: „Kdo mne následuje, nebude choditi ve tmách.“ Jan 8, 12. Budiž tedy naším nejvznešenějším zaměstnáním rozjímati si život Ježíše Krista.

Kníže pokoje. Všichni jsme byli svědky, jaké nevyslovitelně velké zlo jest válka. Zůstalo našemu XX. stol. ponecháno, že bylo v pěti letech války pobito, povražděno více lidí, než zničily všechny války celého století předešlého, XIX, zůstane vždy skvrnou kultury křesťanských národů, že obnáší počet všech obětí na lidských životech, které byly utráceny a nikdo neví proč, jedenát milionů. Počet invalidů pak obnáší deset milionů lidí. Takové zlo je válka!

Jaké dobro jest tedy mír! Ježíš jako kníže pokoje jest nejkrásnější název, je nejvhodnější jméno, které můžeme dáti Božskému dítěti, ležícímu v jeslích betlemských. Chtěl k sobě povolati všechny národy, všem minil býti pastýřem, rád by viděl, aby celý svět byl jeden ovčinec s jedním pastýřem, kterým by byl sám božský Mistr, Ježíš Kristus.

Mezi nejlíbenější obrazy počítáme, kterak se líčí jako dobrý pastýř, zná své ovce, bere je do náručí, tiskne k svému srdci, miluje je, jest ochoten dáti za ně život, jsou-li v nebezpečí. Nikoho nezavrhuje, nikým nepohrdá.

Nepřišel, aby nalomenou třtinu docela zlomil, nepřišel, aby dohořívající knot v lampě zhasl, ale přišel jako nové slunce, které osvětluje, ozařuje, otepľuje, vše znovu oživuje, vše chce spasiti. „Přišel zajisté Syn člověka, aby spasil, co bylo zahynulo“. Mat. 18, 11. Proto líčí se ve Starém Zákoně jeho příchod, jako nejradostnější ze všech událostí světa, popisuje se nejskvělejšími obrazy, líčí se jako nové nebe, jako nová země, jako zlatý věk radostného života, jak bylo kdysi v ráji. Proto sklání se nad narozeným Spasitelem celé nebe, andělé zvěstují: „lidem dobré vůle pokoj“. Luk. 2, 14.

Provincie neobutých Karmelitů v bývalém Rakousku vydala životopisy některých svých členů; září ve všech velká láska ke Kristu Ježíši, přemnozí hledali dlouho pokoj, mír, pravé štěstí, až vše našli u nohou Božského dítěte. Ze mnohých budíž tu uveden jeden příklad: V Paříži krácel jednou v noci mladý, nadaný lékař dr. Petr Desiderius Bataylley pozdě v noci domů od nemocného. Právě šel okolo kláštera a kostela karmelitského, když zazněl odtud do ticha nočního jasné hlas zvonku, též bila zároveň na jejich věži půlnoc. Tak ho dojal tento hlas zvonku, že se vyptával u známých, co to znamenalo? Když se dozvěděl, že shromažďují se v tuto dobu Karmelité k společné modlitbě brevíře, obíral se často myšlenkami na to počínání, měl často před očima ideální život kněze, mnicha, srovnával svůj život ve světě se životem v zátíši klášterním a vždy živěji probouzela se v něm touha po pravém pokoji a po pravém učiteli míru v duši; byl nadšen pro syny svatého Karmelu. Měl blízko před svatbou, ale dva dny před ní se rozhodl, že neučiní tohoto kroku. Svě velké jmění daroval na stavbu kostela a vstoupil do noviciátu. Ve věku třiceti let byl vysvěcen na kněze. Sloužil svým společníkům sedm let v Paříži, ale prosil, aby byl poslán na misi. Přání jeho splnili představení a odešel do Mesopotamie do města Bagdadu, kde pů-

sobil přes třicet let, až jej povolal Pán. Protože byl zároveň lékařem, pomáhal kde mohl; pokřtil, přivedl do stáda Kristova přes 5000 nevěřících. Byl znám svou laskavou trpělivostí, pravou pokorou, ctili jej jako muže skrz na skrz dokonalého. Bohat na dobré skutky odešel ze světa, dobře

připraven, 7. října 1896. Hledal pokoj, štěstí a našel vše u nohou Ježíšových.

Hledejme i my, nalezneme Boha Podivného, Rádce, Boha silného, Otce budoucího věku, Knížete pokoje. Jemu budiž čest nade vše a chvála ve všem. Amen.

Jesle, kazatelna osmera blahoslavenství.

Vánoční úvaha od Jarolína St. Pavlíka.

Svatý František z Assissi řekl jednou jednomu ze spolubratrů: Pojd, dnes budem lidem kázati! Šli tedy spolu přes město. Kdo je viděl, musil si vzít příklad z jejich skromného vystupování, z jejich pokory, z jejich vážnosti a zbožnosti. Aniž by jakého kázání měl, vrátil se svatý František do kláštera. A přece oba kázali! Kázali svým příkladem, a tomu němému kázání rozuměli všeci.

Ve stáji betlemské stojí jesle; v jeslích leží novorozené Jezulátko. Později bude velikým prorokem a učitelem, bude cestovati po všech městech a osadách a zvěstovati nauku svatého evangelia. Dnes nevydává Dítě to ještě žádného hlasu ze sebe; pláče jen. A přece káže již teď svým zjevem, svým příkladem. Jeho prvními posluchači jsou Josef a Maria; potom přijdou k tomu zbožní pastýřové, svatí tři králové a mnozí jiní; a dnes má tolik posluchačů, kolik jest křesťanů na světě. Všichni rozumí jeho němému kázání; působí ono mocněji než nejstkvělejší přednášky řečníků kazatelských. Poslechněme, jaký je obsah, základní myšlenky jeho jesličkové kázání.

Své pohorské kázání počal Ježíš osmerem blahoslavenství: myslím, že je slyšíme i v jeho vánočním kázání.

Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské. Chudí duchem jsou i lidé pokorní.

Chudý a nuzný přichází Syn Boží na tento svět. Jeho rodiště není žádný palác, žádná vila, ale chlév; jeho kolébka není nadherné lůžko jako kolébka syna císaře Napoleona, nýbrž jesle. Jeho šat není žádný hedbáv, žádný brokát, žádný damast, žádný samet, žádné krajky, nýbrž plenky. Jeho podložka není žádný vyšívaný polštář, ale seno a sláma. Nuzen přichází Ježíš na tento svět jako dítě žebráka, aby nás v nebi obohatil. On je přítelem chudoby; proto si vyvolil chudobnou pannu za svou matku a chudobného tesaře za svého pěstouna; chudobní pastýřové měli býti ti první, co se o jeho narození dověděli. Budme tedy spokojeni se svým skromným postavením, s nuznými poměry, v nichž se nacházíme, Syn Boží též byl chudobným, chudý duchem, protože si chudobu sám vyvolil. A kdo má nějaké jmění nebo něco platí ve společnosti, ten nechť zůstane skromným a pokorným jako Ježíš, jenž skrýval svou Božskou důstojnost pod podobou nízkého služebníka.

Blahoslavení tiší, neboť oni zemi vládnouti budou; oni získají sobě srdce společníků i oblibu u Boha. Jak klidně a pokojně leží Božské Dítě v jeslích! Jak líbezně se na nás usmívá! Spi sladce, nebeský Synáčku, spi dobře, ty dítěto přemile! Andělé tě uspávají vánkem křídel svých jako zefírem nebeským. Ty jsi přišel k nám

na svět, abys upokojil rozhněvaného Boha. Při pohledu na tebe musí se každý hněv upokojiti, každá náruživost oněměti. Ty nám kážeš s kazatelný jesli svých: Učte se ode mne, neboť jsem tichým a pokorným od srdce. Ba ano, ctnosti tichosti chceme se od tebe učit, chceme být tvými učelivými žáky.

Blahoslavení truchlíci, neboť oni potěšeni budou. Výrazem smutku jsou slzy. Děti pláčí nad hrotem svých rodičů. Magdalena plakala nad hrotem své nevinnosti. Truchlíci jsou totiž i kajcnici. A teď hleďme, jak Božské Dítě ká se za naše hříchy! Pláče, jako pláčí i jiné děti, pláče nad nevděkem lidí. Tře se zimou, i těch nejněmňších věcí musí postrádati; vyloučeno je ze společnosti lidské, nerozumná zvířata jsou jeho zábavnými soudruhy; čeká naň chudoba, nouze, těžká práce a námaha. A my bychom chtěli žiti v samé radosti a rozkoši a pořád jenom se smáti, an Ježíš malý pláče? Běda vám, kteří se teď smějete, neboť budete plakati, řekl jednou Spasitel. Plačme jenom nad svými hříchy, zmyjme je slzami litości, konejme pokání, strážme se světa s jeho hlučnými, rozpustilými a hříšnými radovánkami, obnovme a zachovejme dětskou nevinnost; tato je pramenem pravých radostí: Ježíšek a jeho matka nechť jsou naší radostí a naší útěchou.

Blahoslavení, kteří lační a žízni po spravedlnosti, neboť nasyceni budou. Jezulátko Božské lační a žízni po mléku mateřském a pláče proto jako jiné děti. Ten, jenž sytí celý svět a pokrm dává všem živočichům, má sám hlad a žízeň. Ale větší ještě je jeho hlad po spravedlnosti, po vyplnění vůle Boží. Později řekl k Janovi, když tento váhal jej pokřtít: Jenom tak učíš, neboť sluší se, abychom vykonali všecko, co je po právu. Proto se podkládá všem předpisům zákona, proto roste moudrosti a milosti u Boha i u lidí. Žízni po záchraně nesmrtných duší,

neboť přišel, aby zachránil a spasil, co bylo ztraceno. O zachraňme svou duši a nechejme ji zachrániti! Mějme velikou touhu, abychom byli vždy lepšími, spravedlivějšími a světějšími; mějme hlad na pokrm eucharistický; budeme nasyceni všemi dobry nebeskými.

Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou. Syn Boží smiloval se nad lidmi a přišel s nebe na svět, aby za nás trpěl a umřel. Měl útrpnost s naší bídou, přispěl na pomoc naší slabosti a našemu nedostatku, a uštědřil nám chléb silných, své svaté tělo a svou krev. On nám přinesl mnoho milostí, mnoho darů, ba on nám daroval sebe samého. U Hospodina je milosrdenství a hojně vykoupení, modlí se církev se žalostí ve vánočních nešporách. Ze vděčnosti k Božskému Dítěti prokazuje se křesťanský lid, zvláště o vánočních, milosrdným k nuzným a ubohým spolubližním, hlavně k dětem. Den vánoční je dnem radostným i pro ty, kteří zřídka nějaké radosti zažijí. Čiňme tedy dobře a bez únavy. Chudí však mají být vděčnými vůči svým dobrodincům a pilně se za ně modliti.

Blahoslavení čistého srdce, neboť Boha viděti budou. Ježíšek chce mít také osoby u sebe, které mají čisté srdce: nejčistší Pannu Marii, bezúhonného pěstouna Josefa; panický Jan Křtitel je jeho předchůdcem, panický Jan Evangelista jeho miláček. Kdo jsou ti, kteří nejraději k jeslím pospíchají a na Ježíška se dívají, aspoň vyobrazeného, dokud nemohou skutečně? Nevinné děti. Ony nevinné děti, jež byly tím významnější, že první jako mučedníci mohli pro Krista Pána prolít svou krev, tvoří dvořinstvo Božského Pacholety, jeho čestnou stráž, jeho gardu. Jezulátko volá: Pusťte maličky ke mně a nebraňte jim, neboť pro takové jest království nebeské. I nám je nebe připraveno, a my budeme jednou na Boha patřiti, když budeme žiti čistě a nevinně a neposkvrníme šatu křestního.

Bla hos la ve ní po ko j ní, ne bof ditky Božími slouti budou. Slyšte, jak pějí andělé: Pokoj lidem na zemi, kteří jsou ochotné vůle! Když se Pán Ježíš narodil, vládl právě na celém světě mír a pokoj; chrám Marsa, boha války, byl v Římě zavřen. Pán Ježíš přinesl nám pokoj: pokoj s Bohem, pokoj s vlastním srdcem, pokoj se spolublížními, jež můžeme za své bratry považovati. Pokoj je dar drahocenný, to ví každý ze světové války. Daru toho každý může dosíci, kdo má trochu dobré vůle. Nechtě se jen smířit s Bohem a s lidmi, a bude šťastným už zde na zemi a ještě šťastnějším v kraji věčného pokoje v nebi.

Bla hos la ve ní, kte ří pro ti-venství trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské. Sotva narozené, už je Božské Dítě pronásledováno. Betlemité ukázali mu dveře; Král Herodes chce je připravit o život; musí utéci do Egypta a tam se skrývají. A co naň čeká v budoucnosti? Bolest a smrt, smrt potupná na dřevě kříže. Kdo chce být učedníkem Kristovým, musí jej následovati po cestě bolestné. Není učedník nad mistra. Každý, kdo chce zbožně žít, proti-

venství trpěti bude, píše svatý apoštol národů. Bolest a útrapa, nouze a bída, sklamání, ubližování, špatné a nespravedlivé nakládání, to je rozvrh hodin v životě křesťanském; křížovou cestou musí ten život být. Vyprosme si na Božském Dítě dar trpělivosti!

Ó, jesle jsou krásnou kazatelnou! Kdo z Boha jest, slova Boží poslouchá, i němé z úst plačícího Ježíška. On dosud pláče, protože svět je tak nevděčným a nechce o něm nic slyšeti, jako obyvatelé betlemští. — V St. Fě v Argentině udál se v tamějším *dominikánském* kostele 8. října 1908 zázrak na sošce Ježíškově. P. Hyacint, zaměstnaný elektrickým světlem, viděl jej první, a potom všichni obyvatelé kláštera. Ježíšek totiž plakal; z každého oka skanula slza, obě spojily se pod bradou a skrzalisovaly se. Byly to slzy bolesti. Kéž by Ježíšek neměl žádné příčiny, nad náně plakati! Pojďme k jeho jeslím, poslyšme, co nám chce říci svým pláčem, litujme všech svých chyb a hříchů, slibme polepšení a darujme Božskému Dítě své srdce, jakž i ono nám své vlastní láskyplné srdce darovalo.

Učedník Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Ke dni sv. Tomáše Apoštola, 21. prosince.

Rozjímá Msgr. Dr. Rudolf Z h á n ě l.

Úvodem.

Dne 21. prosince každého roku slaví církev památku sv. apoštola Tomáše, kterému, — jako nikomu z apoštolův a učedníkův, bylo dovoleno vložit ruku do rány nejsvět. Srdce Ježíšova. Proto právem zoveme ho učedníkem nejsvět. Srdce Ježíšova a klademe rozjímání o něm do prosincového čísla časopisu, který je „Školou B. Srdce Páně“.

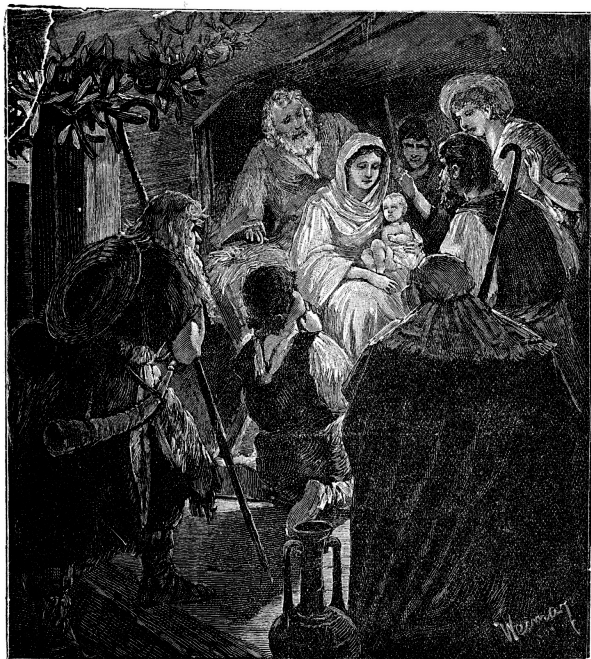
Písmo svaté.

Novozákonní knihy jmenují jméno apoštola Tomáše 12krát, a to 11krát v evangeliích, jednou ve Skutcích Apoštolských. V evangeliu sv. Jana (11, 16) jmenuje se Tomáš latinsky „Didymus“, česky „Blíženec“, což jest překlad hebrejského jména „Tomáš“.

Tomáš Inul vroucí oddaností ke Spasiteli. Když umřel Lazar v Bethanii, Pán pak chtěl tam jíti, obávali se

učedníci nástrah vysoké rady. Ale Tomáš napomínal je odhodlaně: „Pojďme i my, abychom umřeli s ním!“ (Jan 11. 16). Krásná slova ta svědčí o veliké lásce Tomášově k Božskému

žádostiv jsa, pochopiti všelikou řeč Mistrovu důkladně, řekl bez obalu: „Pane, nevíme, kam jdeš; a kterak můžeme cestu věděti?“ I poučil ho Mistr, řka: „Já jsem cesta, pravda a

Narození Páně.

Mistru i o jeho zmužilosti; bylť hotov s ním trpěti a zemříti.

Tomáš byl také velmi horlivým žákem Spasitelovým, který chtěl vždy poznati celou pravdu, aby mohl oddati se jí celou silou odhodlané povahy své. Když Pán, louče se s apoštoly, minil: „Kam já jdu, víte, i cestu víte!“ Tomáš,

život. Žádný nepřichází k Otci, jenom skrze mne!“ (Jan 14, 1—6)

Na Srdci Ježíšově.

Pln nadšené opravdové lásky k Ježíši, přál si Tomáš kdysi umříti s milovaným Mistrem. Ale potupná smrt

jeho umučení a bolestný pohřeb zmátly věrného učedníka tak, že nevěděl si rady. Pln zármutku stranil se lidí, když pak druzí apoštolové vykládali radostně: „Viděli jsme Pána“, nechtěl jim ani věřit. Domníval se, že ošálily je jejich smysly a prohlásil: „Neuzřím-li v rukou jeho rány hřebův, nevpuštím-li prstu svého na místo hřebův, nevloží-li ruky své v jeho bok, neuvěřím!“ Spasitel, věda, že dobrý, oddaný Tomáš jen poctivé a upřímné víry a pravdy hledá, vyplnil toto jeho přání. Tomáš vidí Mistra živého, spatří rány jeho rukou a nohou, ba vkládá i ruku do rány nejsvětějšího Srdce Ježíšova. A tam, v nejsvět. Srdci, nabývá jistoty a pevného přesvědčení: slunce pravdy a víry vychází v srdci jeho, naděje a útěcha naplňuje blažené nitro jeho. Přemožen tolikerou láskou Mistrovou, pln pokory, lásky, oddanosti volá: „Pán můj a Bůh můj!“ (Jan 20, 28). Nebyla to pouhá prázdná slova, nahodilý projev zbožného pohnutí, nýbrž veliký moment, památný pro celý následující život.

Blahoslavený apoštol a učedník, jemuž jedinému bylo popřáno vložiti ruku do rány nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Veškeren následující jeho život i mučednická smrt jsou neklamným dokladem velikého toho okamžiku!

Věren až do smrti.

Z nejsvět. Srdce Ježíšova čerpal sv. Tomáš onu věrnost ve víře, ve které stál pevný až do své mučednické smrti. Sv. Tomáš jmenuje se se všeobecně apoštolem „východu“, také doposud mnozí křesťané východní, hlavně ve východní Indii, jmenují se se zálibou křesťany Tomášovými. Působil hlavně v Partii, dle staré legendy zašel až do východní Indie. Vyhledal prý a

pokřtil také tři mudrce, kteří přišli novorozenému Ježíši pokloniti se do stáje betlemského. V posledních letech svého života apoštoloval v přední Indii v Malabarsku, kde u města Kalaminy v Meliapuru dosáhl koruny mučednické. Sv. František Xaverský, zavítav do Indie, našel tam ještě křesťany, kteří se jmenovali křesťany Tomášovými.

Umřel smrtí mučednickou v Indii; modloslužebníci kněží, spozorovavše, že se modlí před křížem, který vztyčil na hoře Meliapuru, srotili se proti němu a probodili ho kopím. Posvátné ostatky jeho byly později přeneseny do Edessy, odtud přišly do Ortony v Itálii, několik částiček z nich dostalo se také našemu pražskému velechrámu sv. Víta.

Budme pevní ve víře!

„Co jsme slyšeli, co jsme svýma očima viděli, co jsme spatřili, čeho naše ruce se dotýkaly, o Slovu života zvěstujeme vám“ (1. Jan 1—3). Takto mohl mluvit sv. Tomáš ke svým posluchačům a ukazovati ruku, již dostalo se jediné ze všech smrtelníků dotknouti se rány nejsvětějšího Srdce Páně. Nám nedostalo se sice této milosti, ale za to platí o nás, jsme-li upřímně věřícími, slova Ježíšova k Tomášovi (Jan 20, 29): „Blahoslaveni, kteří neviděli a uvěřili“.

Prosme a modleme se ke sv. Tomášovi, tomuto účelivému apoštolu nejsv. Srdce Páně, aby víra naše byla tak pevnou, jako jeho, když vložil ruku svou v ránu Srdce nejsvět. Doba naše potřebuje lidí silné víry! Kéž dosáhneme ji s milostí Boží přičiněním svým a na přímluvu velikého učedníka a mučedníka nejsvět. Srdce Ježíšova!

Z úvah o evangeliu.

Napsal biskup Otakar Procházka. — Autor. překlad B. Kyselého.

(Pokračování.)

17. „Dí mu Tomáš: Pán můj a Bůh můj.“ (Jan 20, 28.)

a) Tomáš prožil v tomto okamžiku to, co vyjadřuje latina slovy: „Deum pati“ což lze přibližně vyložit rčením: vycititi Boha. Neobsáhlý jest Bůh a já patřím v nekonečnost nepatrným měřítkem svého světa. Moje omezenost dokazuje neomezenost, nekonečnost. Mluvim sic o světě, ale neobsáhnou ho. Můj svět je droboučkový kamének mosaikový. Jak pramálo z veliké skutečnosti chápu svou představou, jak málo obsáhnou mé pojmy...!

Tato ohromnost mne drtí; rozum i cit můj, mysl i vůle má reaguje a co touto reakcí uzraje v myšlenku, v citění, modlitbu, vzlet k vyššímu, obět — to sluje náboženstvím. To On, nekonečný ve mně působí, tof jeho dotek, sdíllost, tvoření... A když se ponořím v hlubiny bytí, neobstojím bez něho; on jest, jenž mne drží, podchycuje, táhne k sobě: cítím Boha. A když jeho myšlenky učiním svými, zatoužím po očištění, lituji hříchu a podrobuji se jemu.

b) Velikost Boží sahá tak daleko, že jest jediný, sám v sobě zůstávající; svět mizí u srovnání s ním. Jako přísloví dí, že „slunce je Božím stínem,“ tak lze říci, že celý vesmír je takovým stínem, pouhou stopou jeho, ba u srovnání s nekonečností něčím, co ani nepadá na váhu. „Tu solus sanctus... Ty sám svatý, ty sám Pán, ty sám Nejvyšší.“ To poznání se mi vnucuje a to právem, nabývá vrchu, čím více prohlubuji život svůj duševní. Pán vládně mým rozumem, srdcem, vůlí a já vyznávám: Pane a Bože můj, tys jediný, pravá skutečnost, dobrota, krása, svatost. Tak smýšleli proroci, kteří naň, jenom naň v tajemných

viděních patřili; tak apoštolové, kteří o něm, jen o něm mluvili; tak svatí, kteří jemu, pouze jemu žili; tak všechny ty mohutné duše, které on milostivě pro sebe vyvolil.

c) A jsi-li ty Pán a Bůh můj, staň se vůle tvá. Která jest vůle tvá? Toť hlavní otázka, přední můj zájem i první povinnost. Která jest vůle Boží v mém postavení, povolání, za přítomných okolností mého života? Jaká jest vůle Boží v mých pokušeních, svodech, těžkostech? Jen to něco znamená! Kdo se Bohu odevzdá, toho vrátí Bůh zase sobě, životu, činnosti. Jeho duše stane se zřídlem síly.

Oddej se tedy Pánu a budeš zase svůj, oplýváje vrchovatě radostí a silou. Proto jsi dotud chud, že malíčko dáváš Pánu.

18. Potřeba víry.

„Pravil mu Ježíš: Že jsi mne viděl, Tomáši, uvěřil jsi; blahoslavení, kteříž neviděli, a uvěřili.“ (Jan, 20, 29.)

a) Víry potřebujeme v první řadě již na důkaz své úplné odevzdanosti Bohu, neboť z problémů týkajících se nekonečné věčnosti nic nám nemůže podati správného, jistého názoru, jediné víra; ona třímá pochodeň. Všecka naše věda, kultura, estetika zakládá se na pouhých matných domněnkách, tápe v zamlženém přítmí. Nezavrhujeme jich, ale nepostačí nám. Esthetické naše vzdělání nedovede nás uspokojit, třeba bychom měli i takové učitele, jako byl Goethe; krása tohoto světa, požitky pozemské, umělecké výtvoř, řeči a písmá, neutiší tužby duše, nesoucí se do hlubin i k vyšším, k Bohu samému; do srdce patří bázeň Boží i láska k Bohu. Setřesu tedy prach, ůmrlčinu, jenž oslepuje a otravuje i kdyby pocházel z rakve Goethe-

ovy. Duše má jest jako v ranní záři uvědomění tikající ptáče, jakoby se probouzela z ospalosti pozemského bytí k jinému životu. Hluboko zakotvená touha zmocňuje se nás „prahnutí po světle, jako symbolu všeho velikého a věčného“. Blahoslavení, kteříž neviděli a uvěřili!

b) Viry jest nám třeba k prohloubení života duševního. Uvědomíme-li si svůj cíl, otvírají se nám rázem hlubší výhledy, jako bychom stanuli

v okně, z něhož je rozhled do celého tajemného bytí veškerenstva až k prapůvodu jeho. Tu obsáhneme myslí všechny složky života, jeho cíle a tužby; cítíme povýšenost ducha nad hmotou a její pomíjejcnost; v předsvědčivé víře v nesmrtnost poznáváme původní „mateřskou mluvu“ své duše. Nerozumíme barbarským jazykům prchavosti, tupého konce, rozkladu a zničení; toť zvuky nerozumných zvířat.

Obrázky z katolických misii.

Podává Maximilian Weinberger.

Vánoce v čínské misii.

Píše P. Josef Kösters, misionář v Jižním Santungu.

Severák, jehož vlastní Sibir jest, věje přes naši krajinu. I když slunce za dne svítí a příjemně hřeje, jsou nicméně prosincové noci ledově studené. Zimou se chvěje vstal jsem z čínského tvrdého lůžka již před svítáním. Ale ve dvoře naší misie bylo již dávno živo. Již předešlého dne byly přišly z blízka i daleka větší i menší zástupy našich křesťanů. Na velké svátky spěchají třebas i víc než jeden den cesty na nejbližší misijní stanici, aby tam se svým duchovním otcem — jemuž říkají po čínsku Šenfu — je slavili a od něho poučení, útěchy a rady si vyžádali. Cizinec, jenž ponejprv takové slavnosti bývá přítomen, je velmi dojat důvěrou, se kterou čínští křesťané svému Šenfu přicházejí vstříc. O takové slavnosti chce každý s ním promluvit, jemu svou bídu žalovati, a ubohý misionář, jenž v takové dni beztoho má tuhou práci, musí často až do noci záležitosti svých oveček vyslyšeti. Na misijní stanici cítí se jako doma, ona jakoby náležela jim. V pobóčních staveních není koutu, kde by se nebyla některá tlupa po domácku

neusadila. Ženy a dívky, jež na slavnost přišly, nalézají přístřeší v sirotčinci, který pravidelně v nejbližší blízkosti stává, a tak je o noclehy všech dostatečně postaráno. Jídlo si každý přinese ve svém tlumoku, a možná i několik sapek (čínských peněz), aby si, jak říkáme, udělal dobrý den, t. j. koupil si trochu zeleniny s kouskem masa anebo koláč, do něhož možná i nějaká částečka z vejce zabloudila. Vznešenější křesťané platí si nocleh v obecní noclehárně anebo bydlí u známých rodin.

Z toho lze si vysvětliti, že z rána na Boží hod vánoční na takové misijní stanici je velmi živo. Vždyť přichází nepříteli sem proto, aby se vyspali, ale proto, aby slavnosti vánoční byli přítomni a tady se modlili, službám Božím obcovali — a také trochu mezi sebou se pobavili. Tu bývá nezřídka tichý měsíček svědkem, jak se malá společnost místo spánku rozmluvou o poslední žni prosa baví, anebo nějaká veselá příhoda mládež ke smíchu dráždí, anebo vážnější a starší z pouťníků o velkých událostech svatě moci hovoří. A když misionář ještě v pozdní hodinu skrovně ty radosti těchto pokojných a skromných lidí vidí a slyší, jest mu, jakoby byl mezi svými milými tam v daleké

Evropec, a jest mu blaze u srdce, lak že ani necítí, že je v cizině.

Než dávno již svítá. V kostele, jednoduché to sice, ale dle čínských pojmů nádherné a velké budově, jest ještě tma. Jenom „věčné světlo“ vrhá svůj třpyt na oltář a posílá slabé paprsky do objemného prostoru. Prázden však tento prostor není. Na jednoduchých klekátkách anebo na zemi, krčí se všude temné postavy. Časem povstane některá, jde ke zpovědníci, vrátí se pak na své místo a pokračuje ve svých modlitbách, až je dokončí.

Jest obyčejem, že pokřtění nejméně aspoň v tyto největší výroční svátky se zpovídají, a mimo to i tehdy, když misionář v jejich domově je navštívil. Tak se stává, že „Šenfu“ již v předvečer slavnosti ve zpovědníci je upoután. Stalo-li se této pro misionáře vysilující povinnosti zadost, začínají služby Boží. Zvučným hlasem zanotí čínský katechista ranní modlitbu, hlasitě odpovídá mu celý zástup, starci i mladíci, muži a ženy, každý ve své hlasové poloze, avšak jednotně. Bedlivě zachovávají se přestávky a střídají se modlitby chvály, diků a proseb. Tento způsob modlitby maně připomíná na zpěv žalmů v chrámě Jerusalemském, které střídavě od kněze a levitů a přítomného lidu zpívány byly.

Dnes o Vánocích zní ranní modlitba křesťanů jasněji a radostněji nežli jindy. Jsou to modlitby a zpěvy zvláště pro svátky vánoční určené, které svou podivuhodnou svěžestí a něžností, která i Evropana mile dojíká, radost vánoční vyjadřují. Potom nastane utišení. Na kazatelnu vystoupí kněz v bílém rouchu, máje na hlavě slavnostní pokrývku, tak řečený „Asi-chin.“ Této pokrývky hlavy užívá se jen v Číně a sice vzhledem k tomu názoru, že i pokrývka hlavy je podstatnou částí úředního oděvu. S touto pokrývkou na hlavě vystoupí tedy kněz na kazatelnu a začíná vánoční kázání. Cizí čínské hlásky si

byl jazyk jeho již dávno osvojil. Klidně, povaze posluchačů přiměřeně, a jistě plyne mu radostná zvěst se rtů. Zvláštní je chování se posluchačů. Na klekátkách anebo na patách se krčíce Číňané poslouchají, aniž však na řečnicka se dívají. Hledí na zem, anebo chopí se oběma rukama za hlavu, jakoby tím nerušeji chtěl přemýšlet o tom, co slyší. Jenom když ke konci kázání hlas kazatelův stává se živějším, pozvedá ten neb onen z posluchačů svých oči a hledí na okamžik na kněze, ale jenom, aby je za chvíli zase sklonil.

Je po kázání. V krásném třpytném mešním rouchu ubírá se kněz k oltáři, provázen několika copatými ministranty, kteří v červenobílých šatech, majíce ruce sepjaty, před ním kráčí. Nikdo neubrání se úžasu a úctě, která se zmocní každého, jenž ponejprv je svědkem, jak veškerá čínská obec křesťanská hlasitou modlitbou nebo zpěvem posvátný úkon kněze doprovází. Cizinec, jenž nerozumí slovům modliteb a zpěvu, může z obličejů modlicích se nebo zpívajících vyčísti vnitřné pohnutí, ze kterého jmenovitě na takové svátky modlitba se přýští. A ještě jiného dostalo se mi překvapení. Ke konci mše sv. povstal chlapecký sbor a zpíval dojemnou vánoční píseň v čínské řeči. Byla to německá píseň, kterou byl misionář přeložil a s hochy své školy navcíčil. Byla to nám ovšem známá píseň vánoční: „Tichá noc — svatá noc“, která i v českých kostelích ráda se zpívá.

Nejsvětější obět je u konce — tatáž obět, která je v této noci v domech evropských a katolických kostelích celého světa konána. Křesťané přicházejí k obydlí svého „šenu“, aby mu svou úctu a spolu vánoční blahopřání vyslovili. Stává se to bez dlouhého řečnění. Když kněz přišel z kostela, vrhnou se před ním všichni jako na dané znamení na kolena a skloní hlavu až k zemi. Potom táží se jednohlasně: „Duchovní otče, vede se ti

dobře?“ Navzájem táže se jich kněz totéž, promluví s nimi několik vlídných slov a audience je u konce. Žářící radosti odcházejí a zastavují se ještě na okamžik v kostele na

rozloučenou. Dobrý to lid! S nebeským požehnáním v srdci vrací se do chudobných hliněných chatrčí, vrací se do drsného života všedního.

Bl. Anna Maria Taigi.

Napsal Jan Tagliaferro.

(Pokračování.).

4. Jak se chovala Anna Maria k rodičům a domácím.

Jako poslušnost blahoslavené ukládala povinnost úcty a pozornosti k manželovi, tak opět láska k bližnímu a uctivost k jiným členům rodiny. Její muž o tom dí: „Že ctěla otce svého a matku svou, dosvědčuji, neboť moje manželka chovala k nim všecku možnou úctu a lásku. Její otec, jenž z velikého blahobytu neočekávaně upadl do velké bídě, přicházel často k ní, aby dostal nějakou podporu; s mým dovolením dávala mu pojištění, při čem ho pohostila jídlem, jež rád měl, a dala mu někdy peníze, aby si přilepšil. Ale její otec pro pyšnou povahu byl málo uznalým za tuto pečlivost. V posledních letech života svého trpěl malomocenstvím a Anna Maria myla a česala ho každý den s největší trpělivostí, činíc vše, co mohla. Když se mu přitížilo, pomáhala mu dle sil svých, dala ho včas zaopatřiti sv. svátostmi, po smrti nechala za něho sloužiti několik mší svatých a modlila se mnoho růženců za spásu jeho duše.“

„Tytéž povinnosti konala k matce své, kterou jsem přijal do svého domu; její vrtkává povaha byla velkou zkouškou trpělivosti mé chudé ženy. Zdá se, že Pán Bůh ji chtěl dáti takové rodiče, aby zkoušel její trpělivost. Sloužila své matce dlouhá léta uctivě a něžně. Chystala ji nejlepší pokrmy, jaké mohla sehnati, prokazovala jí živou účast, povzbuzovala ji, zkrátka činila vše, aby ji uspokoi-

jila. Když onemocněla, spěchala moje žena, aby ji dala zaopatřiti; to byla její první myšlenka při každé nemoci. Po její smrti vyplnila tytéž povinnosti k ní, jako k svému otci.“

„Svou divnou moudrostí zachovávala nebeský pokoj v rodině, ačkoliv nás bylo mnoho a různé povahy jsme měli mezi sebou, zvláště když Kamil, můj nejstarší syn, první čas po sňatku u nás býval. Moje snacha byla velmi úporná a chtěla ve všem hráti si na paní, ale Anna Maria dovedla každého šikovně držeti v jeho mezích a činila to tak přívětivě, že mi to nelze vyličit. Její způsob měly nevýslovný půvab, jenž mimoděk nutil učiniti všecko, cokoli žádala pro svatý pokoj a rodinu; nechal jsem ji ve všem volnou ruku, vida, že mohu na ni úplně spoléhati.“

„Byl-li někdo z nás rozčilen, nepravila nic, ale čekala, až se uklidnil; pak žádala ho přívětivě k rozvaze a napomínala dojemně k pokoře a trpělivosti. Tyto malé výstupy bývaly jednak řídké, protože moje manželka byla tak opatrná, že hned s andělskou tichostí pokoj zprostředkovávala, jakmile nějaký svár povstal, zvláště mezi její matkou a její snachou. Často přicházel jsem domů unaven, smuten a rozladěn, ale hned mne uklidnila a rozveselila svou přívětivostí. Zkrátka, dovedla dobře mlčeti, ale ještě lépe mluvit, když bylo třeba.“

Tichou a dobrotivou byla i k služebné, kterou občas potřebovala v malé domácnosti; považovala ji za

člena rodiny a jednala s ní jako se sestrou. Pečovala stále o její blaho jak tělesné, tak duchovní. Pobádala ji k častému přijímání sv. svátosti a nechávala jediné chodit na mši sv. a jiné pobožnosti. Stravu dávala jim s obvyklou svou štedrostí a dávala jim i drobné dary, aby je povzbuzo-

vala. Onemocněla-li služka, pečovala, aby dostala potřebné jídlo, a proto byla sama přítomna při jídle. Vyjma nemoc, osobně jim sloužila při jídle a nedopustila, by trpěli nedostatek. Učila je též náboženství a chodila s nimi na mši sv. a jiné pobožnosti. (Pokrač.)

Různé zprávy.

Z ředitelstva Apoštolátu modlitby.

Každému je známo, jaký cíl a účel sleduje Apoštolát modlitby, království sociální Srdce Ježíšova a to netoliko u jednotlivých, ale u všech lidí. Utvořila se organizace rozsáhlá, která domáhá se svátku „Sociálního Království nejsv. Srdce Ježíšova“. Za tím účelem obrátila se organizace na biskupy celého světa s prosbou, aby vyprosili tuto slavnost a neučinila tak nadarmo. Žádost tato již schválena 341 kardinály, arcibiskupy, biskupy a představenými řádů. Ředitel obrátil se v té záležitosti na p. t. pana generála Tovarýšstva Ledochowského, který v Římě ujme se této věci. Kardinál Laurenti, oznámil, že sv. Otec Pius XI. projevil radost nad touto žádostí s přáním, aby se brzo stalo skutkem, oč organizace prosila. Ať tedy jeden každý ctitel nejsv. Srdce Páně pracuje pro větší čest a slávu nejsv. Srdce Páně. V Toulouse, 25. října 1923. Jos. Calot S. J., gener. ředitel Apošt. modlitby.

Od nás. V jistém úředním úřadě v Praze intervenoval podle „Našince“ ruský uniatský kněz, aby spolupracovníku jeho byl povolen příjezd do republiky. Jako odpověď dostal vyhazov. Za několik dní bylo u téhož úřadu opět intervenováno a tu tvrdil referent intervenujícímu, že Vatikán zahraniční úřad podává a že všeobecně jsou známy snahy Vatikánu, které prý se jeví v násilnickém obrácení pravoslavných v uniáty. „Našinec“ soudí,

že referent nejednal o své újmě, nýbrž z vyšších rozkazů. — Máme za to, že by „Našinec“ měl jmenovati referenta, který, jak se zdá, chce překonat ministra vnitra: tento obvinil katolické biskupy ze lži, nejmenovaný referent zase Vatikán z podvodu.

Rozmach řádového života v Německu. Za poslední čtyry leta bylo v Německu zřízeno na 522 nových klášterních domů. Z toho 122 mužských a 400 ženských. Na jesuity připadá 14 domů, benediktiny 5, fran-tiškány 16, misionáře Božského Srdce Páně 4, kapucíny 8, obláty 12, redemptoristy 6, salesiány a salvatoriány po 7. R. 1918 bylo v Německu činnó 20 mužských řádů, r. 1922 již 30. Konvertitů bylo v r. 1919: 7829, r. 1920: 9351, (roku 1914: 4484).

Málo bohoslovců. Na universitu Karlovu v Praze dalo se zapsati v zimním běhu 1923—24 7940 posluchačů, čítajíc v to i podané žádosti za osvobození od kolejného. Z posluchačů je 36 bohoslovců, 3180 právníků, 2174 mediků, 1100 filosofů a 1450 posluchačů fakulty přírodovědecké. Žen bylo zapsáno 1320. Z toho 190 na právnické, 390 na lékařské, 220 na filosofické a 520 na přírodovědecké fakultě.

Rumunsko zabralo majetek katol. církve. Rumunsko zabralo majetek katol. církve, klášterů a řádů i řeckokatolických ve výměře 511.473 jiter. Za jedno jitro půdy nabízí vláda

půl m⁴ přenice, což neodpovídá ani 3 proc. celkové hodnoty. Všechny fondy charitativní, náboženské, jakož i školské jsou zábořem načisto zničeny. Biskup

kanadsky dr. Glattfelder obrací se pastýřským listem proti záboru s poukazem, že soukromý majetek nemůže být vyvlastněn bez náhrady.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za apoštolát laiků a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-močné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Mužové a ženy pomáhejte šířiti království Boží na zemi!

Úmysl v l e d n u 1924: **Pokoj Kristův v království Kristově**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

PRÁVĚ VYŠLO!

PRÁVĚ VYŠLO!

PÍSNĚ A KOLEDY VÁNOČNÍ

s přídavkem oblíbených písní rováčnických (Z nebe posel vychází a poď.)

III. ROZMNOŽENÉ VYDÁNÍ.

CENA Kč 3.—.

PŘEROV 1923.

STRAN 64.

VYDAL ARCIB. RADA IGNÁC ZAVŘEL, EM. DĚKAN A FARÁŘ V PŘEROVĚ.

O B S A H:

Nový pan arcibiskup v Olomouci, nejdůstojnější Pán Dr. Leop. Prečan. — Apoštolát laiků. (Hlavní úmysl.) — Vánoční úvaha. — Jesle, kazatelna osmera blahoslavenství. — Učedník Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. — Z úvah o evangeliu. — Obrázky z katolických misíí. —

Bl. Anna Maria Taigi. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.